

Udskriftsdato: 5. april 2026 (Gældende)

Forslag til Lov om Nemkonto

Ministerium: Digitaliseringsministeriet

Journalnummer:
Digitaliseringsministeriet\Digitaliseringsstyrelsen, j.nr.
2025-2714

Forslag

til

Lov om Nemkonto¹⁾

Kapitel 1

Definitioner

§ 1. I denne lov forstås ved:

- 1) Nemkonto: En konto i et kontoførende institut, som betalingsmodtageren har anvist som den konto, hvortil offentlige udbetalere, jf. § 8, kan udbetale pengebeløb.
- 2) Nemkontosystemet: System med informationer om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti og de relaterede funktioner til anvisning af konti, tilføjelse af kontooplysninger til en betalingsordre, overførsler af betalingsordrer samt kontoopslag.
- 3) Privatperson: En fysisk person, som udelukkende agerer på vegne af sig selv uden forbindelse til en juridisk enhed.
- 4) Juridisk enhed: En fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende, en dansk eller udenlandsk juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person, en trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust, en statslig administrativ enhed, en region, en kommune eller et kommunalt fællesskab.
- 5) Betalingsmodtager: En privatperson eller juridisk enhed, som er den tiltænkte modtager af de pengebeløb, der indgår i en betalingstransaktion.
- 6) Ydelsesspecifik konto: En konto i et kontoførende institut, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan udbetale ydelser af en bestemt ydelsesart til betalingsmodtageren.
- 7) Ydelsesart: Kategorisering af de ydelser, som offentlige udbetalere udbetaler til betalingsmodtagere.
- 8) Anvise: Betalingsmodtagerens udpegning af den konto, betalingsmodtageren ønsker registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.
- 9) Betalingsordre: Instruktion fra en offentlig udbetaler, som sendes gennem Nemkontosystemet, til det betalingsafviklende institut om at gennemføre en betalingstransaktion til en betalingsmodtager.
- 10) Komplet betalingsordre: Betalingsordre i Nemkontosystemet, der af den offentlige udbetaler er påført oplysning om, hvortil betalingen skal overføres, hvorfor der ikke påføres kontooplysninger fra Nemkontosystemet.
- 11) Kontoopslag: Et opslag, som en privat udbetaler gennemfører via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet med det formål at få oplyst en betalingsmodtagers kontooplysninger.

Kapitel 2

Anvisning af Nemkonti og ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet

Anvisning af Nemkonti

§ 2. Privatpersoner, som i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, skal så vidt muligt, og senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler, anvise en konto som Nemkonto, hvortil offentlige udbetalere kan foretage udbetaling af pengebeløb.

Stk. 2. Privatpersoner, som ikke er omfattet af stk. 1, kan, hvis de i henhold til lov om Det Centrale Personregister eller regler fastsat i medfør heraf er tildelt et personnummer, anvise en konto som Nemkonto. Udbetaling til en Nemkonto for personer omfattet af 1. pkt. skal dog være aftalt med den offentlige

udbetaler, hvis personen forud for anvisningen modtager betalinger fra den pågældende offentlige udbetaler til en anden konto.

Stk. 3. En privatperson kan kun anvise én Nemkonto.

§ 3. Juridiske enheder, som er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i lov om Det Centrale Virksomhedsregister, skal så vidt muligt, og senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler, anvise en konto som Nemkonto, hvortil offentlige udbetalere kan foretage udbetaling af pengebeløb. Tilsvarende gælder for juridiske enheder, der er registreret hos told- og skatteforvaltningen med et SE-nummer.

Stk. 2. Juridiske enheder, som ikke er omfattet af stk. 1, men som opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister eller regler fastsat i medfør heraf, skal for at kunne modtage betalinger fra en offentlig udbetaler

- 1) være optaget i Det Centrale Virksomhedsregister efter reglerne om frivillig registrering og
- 2) så vidt muligt anvise en konto som Nemkonto efter reglerne i stk. 1.

Stk. 3. En juridisk enhed kan kun anvise én Nemkonto. Juridiske enheder kan dog anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre. Anvendelsen af Nemkonti for underliggende P-numre skal være aftalt med den offentlige udbetaler.

Anvisning af ydelsesspecifikke konti

§ 4. Betalingsmodtagere omfattet af §§ 2 eller 3 kan anvise en konto som ydelsesspecifik konto, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan foretage udbetaling af pengebeløb af en bestemt ydelsesart.

Konti der kan anvises som Nemkonti og ydelsesspecifikke konti

§ 5. Konti med en dansk eller internationalt anerkendt kontoidentifikation, der føres i følgende institutter, kan anvises som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti:

- 1) Dansk pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at drive virksomhed som pengeinstitut i henhold til lov om finansiel virksomhed.
- 2) Dansk betalings- eller e-pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at udøve aktiviteter som betalingsinstitut eller e-pengeinstitut i henhold til lov om betalinger, og som er kontoførende udbyder af betalingskonti.
- 3) EU-/EØS-kreditinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra et EU-/EØS-lands finansielle tilsynsmyndighed til at udøve aktiviteter som kreditinstitut i henhold til det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutters anvendelse.
- 4) EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra et EU-/EØS-lands finansielle tilsynsmyndighed til at udøve aktiviteter som betalings- eller e-pengeinstitut i henhold til det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed, og som er kontoførende udbyder af betalingskonti.
- 5) Færøsk eller grønlandsk pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at drive virksomhed som pengeinstitut i henhold til anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed eller anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om finansiel virksomhed.
- 6) Færøsk betalings- eller e-pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at udøve aktiviteter som betalingsinstitut eller e-pengeinstitut i henhold til anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger, og som er kontoførende udbyder af betalingskonti.
- 7) Tredjelandskreditinstitut: En virksomhed, der er etableret i et land uden for EU/EØS, og som har tilladelse fra det pågældende lands finansielle tilsynsmyndighed til at udøve aktiviteter, der består i at

tage imod indskud fra offentligheden samt i at yde lån for egen regning, der er tilknyttet konti, der føres af den pågældende virksomhed i eget navn.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om betingelser for, at konti, der føres i institutter omfattet af stk. 1, kan anvendes som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Endvidere kan ministeren fastsætte regler om, hvilke kontotyper, der kan anvises som Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, og krav til hvilke kontoidentifikationer, en konto skal have for at kunne anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Anvisning, ændring og sletning af konti i Nemkontosystemet

§ 6. En betalingsmodtagers anvisning, ændring eller sletning af en konto til Nemkontosystemet har senest virkning for betalinger, der er til disposition på betalingsmodtagerens konto den femte bankdag, efter at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet. For betalinger til udenlandske konti kan virkningstidspunkt dog være senere end den femte bankdag, efter at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt, som følge af at den samlede ekspeditionstid for udenlandske betalinger kan være længere.

§ 7. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder kan der fastsættes krav om, at anviste eller ændrede konti i visse tilfælde skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvornår en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto kan slettes af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet.

Kapitel 3

Offentlige udbetalere

Definition af offentlige udbetalere

§ 8. Ved offentlige udbetalere forstås:

- 1) Myndigheder inden for den offentlige forvaltning.
- 2) Domstolene.
- 3) Institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov.
- 4) Institutioner, foreninger, fonde m.v., som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., som er omfattet af nr. 3, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.
- 5) Selvejende institutioner m.v., hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov.
- 6) Selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan efter anmodning fra hver af Folketingets institutioners ledelser bestemme, at Folketinget og institutioner under Folketinget er offentlige udbetalere.

Fravigelse af lovens regler for offentlige udbetalere

§ 9. Offentlige udbetalere omfattet af § 8 er ikke omfattet af lovens bestemmelser i det omfang, andet følger af anden lovgivning.

Stk. 2. Vedkommende kommune eller region kan beslutte, at §§ 10-16 og regler fastsat i medfør heraf ikke finder anvendelse på en offentlig udbetalere omfattet af § 8, stk. 1, nr. 6.

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at §§ 10-16 og regler fastsat i medfør heraf ikke finder anvendelse på en eller flere offentlige udbetalere omfattet af § 8, stk. 1, nr. 3 og 4.

Offentlige udbetaleres indberetning til Nemkontosystemet

§ 10. Offentlige udbetalere kan på anmodning fra betalingsmodtagere indberette anvisning, ændring og sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilke offentlige udbetalere, som på anmodning fra betalingsmodtagere skal indberette anvisning, ændring og sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet, herunder undtagelser herfor samt regler for de offentlige udbetaleres dokumentationskrav, administration af Nemkonti m.v.

§ 11. Offentlige udbetalere skal på anmodning fra betalingsmodtagere indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet for ydelser, de selv udbetaler, jf. dog stk. 3. Den offentlige udbetaler fastsætter, hvilke ydelser der er omfattet af en ydelsesart.

Stk. 2. En offentlig udbetaler kan på anmodning fra en betalingsmodtager låse en ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet, så betalingsmodtageren ikke selv kan foretage ændringer heraf. Betalingsmodtageren kan ved henvendelse til den offentlige udbetaler få kontoen ændret eller låsningen ophævet.

Stk. 3. Kan en offentlig udbetaler efter anden lovgivning bestemme, på hvilken måde betaling af en ydelse til en betalingsmodtager skal ske, kan den offentlige udbetaler anvise og låse en ydelsesspecifik konto, uanset at betalingsmodtageren ikke har anmodet herom.

Stk. 4. Når en offentlig udbetaler kan låse en ydelsesspecifik konto efter stk. 2 eller 3, kan den pågældende offentlige udbetaler tilsvarende instruere den, der forestår udbetalingerne, om at gennemføre denne handling samt indberette anvisning, ændring eller sletning af låste ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om de offentlige udbetaleres dokumentationskrav, administration af ydelsesspecifikke konti m.v.

Offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet

§ 12. Offentlige udbetalere skal anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto, jf. dog stk. 3, § 9, stk. 1 og 2, § 13, stk. 2 og 3, og regler fastsat i medfør af § 9, stk. 3.

Stk. 2. Offentlige udbetalere skal anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen.

Stk. 3. Offentlige udbetalere er ikke forpligtede til at anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger i det omfang, andet følger af anden lovgivning.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler for offentlige udbetaleres tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder regler om betaling af vederlag for tilslutning m.v.

Offentlige udbetaleres gennemførelse af betalinger

§ 13. En betalingsmodtagers Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto er rette betalingssted for offentlige udbetalere, medmindre betalingsmodtageren over for den pågældende offentlige udbetaler har anvist en anden konto, hvortil betaling skal ske. Følger det af anden lovgivning, at betaling skal ske til betalingsmodtagerens Nemkonto, vil dette altid være rette betalingssted.

Stk. 2. Har en betalingsmodtager anvist en anden konto end sin Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto, hvortil betaling skal ske, kan den offentlige udbetaler gennemføre denne betaling som en komplet betalingsordre i Nemkontosystemet.

Stk. 3. Har en betalingsmodtager ikke anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig udbetaler, skal den offentlige udbetaler sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde. Det samme gælder, når den offentlige udbetaler modtager information fra Nemkontosystemet om, at betaling ikke kan gennemføres.

§ 14. En betalingsmodtager, som så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto efter § 2, stk. 1, eller § 3, stk. 1 eller 2, bærer risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler, der skyldes

betalingsmodtagerens manglende anvisning af en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, hvortil udbetaling kan ske, eller betalingsmodtagerens manglende medvirken til at sikre at udbetaling af tilgodehavendet kan gennemføres på anden måde. Tilsvarende bærer betalingsmodtageren risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler i øvrige tilfælde, hvis betaling til den anviste Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller anden konto eller på anden måde ikke kan ske grundet forhold, der ikke kan tilregnes Nemkontosystemet eller den offentlige udbetaler.

§ 15. En offentlig udbetalers betaling til betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto i udlandet anses for foretaget rettidigt af den offentlige udbetaler, uanset at betalingen er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis

- 1) betalingen ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti, og
- 2) betalingen af de tilsvarende indenlandske betalinger er modtagerne i hænde rettidigt.

Stk. 2. Offentlige udbetalere kan i forbindelse med gennemførelsen af en betaling til en Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto i udlandet fratække meromkostninger, som en overførsel af pengebeløb til kontoen er forbundet med, medmindre andet følger af anden lovgivning.

Modregning og udbetaling til rettighedshavere

§ 16. Udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller til en anden konto finder ikke sted, hvis told- og skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalingsbeløbet med henblik på modregning i udbetalingsbeløbet eller med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra told- og skatteforvaltningen.

Stk. 2. Ved overførsel af et udbetalingsbeløb til told- og skatteforvaltningen efter stk. 1 anses betaling at være foretaget med frigørende virkning for den offentlige udbetaler.

Stk. 3. Ved told- og skatteforvaltningens udbetaling af overskydende beløb efter gennemført modregning eller udbetaling til rettighedshavere anses told- og skatteforvaltningen som offentlig udbetaler.

Kapitel 4

Private udbetalere, private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer

Private udbetalere

§ 17. En privat udbetaler kan på nærmere fastsatte betingelser via en privat kontoformidler foretage kontoopslag i Nemkontosystemet, når kontooplysningerne skal anvendes til at foretage en udbetaling til en betalingsmodtager, og betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted.

Stk. 2. Privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller registreret hjemsted i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller på Færøerne, kan foretage kontoopslag som privat udbetaler efter stk. 1. Det gælder dog ikke juridiske enheder, som er offentlige udbetalere efter § 8, medmindre den offentlige udbetaler er undtaget efter § 9, stk. 2, eller regler fastsat i medfør af § 9, stk. 3.

Stk. 3. Betalingsmodtageren kan til enhver tid meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke skal ske til modtagerens Nemkonto. Betalingsmodtagerens ret til ikke at få udbetalingsbeløb indsat på sin Nemkonto kan ikke fraviges ved aftale.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om private udbetaleres kontoopslag, herunder regler om hvornår og hvordan private udbetalere kan foretage kontoopslag via en privat kontoformidler og private udbetaleres underretningspligt.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetaleres og kontoindberettende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for private udbetalere som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Stk. 6. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til private udbetalere af påtale, påbud og udelukkelse fra at foretage kontoopslag via en privat kontoformidler ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for kontoopslag i Nemkontosystemet.

Private kontoformidlere

§ 18. En privat kontoformidler kan på nærmere fastsætte betingelser på vegne af en privat udbetaler foretage kontoopslag i Nemkontosystemet til brug for udbetalinger.

Stk. 2. Følgende virksomheder kan efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere:

- 1) Et pengeinstitut med en tilladelse efter lov om finansiel virksomhed eller anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed.
- 2) Et betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter lov om betalinger, anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger eller et EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed.
- 3) Et EU-/EØS-kreditinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutters anvendelse.
- 4) Et forsikringsselskab med tilladelse efter lov om forsikringsvirksomhed eller et EU-/EØS-forsikrings-selskab med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte yderligere regler om, hvilke virksomheder der kan tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere. Ministeren for digitalisering kan endvidere fastsætte regler om private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet, herunder regler om gebyr og vilkår.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetaleres og kontoindberettende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for private kontoformidlere som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til private kontoformidlere af påtale, påbud og udelukkelse fra at anvende Nemkontosystemet ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for anvendelse af eller tilslutning til Nemkontosystemet.

Operatører af finansielle digitale infrastrukturer

§ 19. En operatør af finansiel digital infrastruktur kan på vegne af en privat kontoformidler tilsluttes Nemkontosystemet på nærmere fastsatte betingelser og efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen.

Stk. 2. En operatør af finansiel digital infrastruktur skal for at kunne tilsluttes Nemkontosystemet være udpeget af Finanstilsynet efter § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed som operatør af finansiel digital infrastruktur eller være en virksomhed med registreret hjemsted i et andet EU-/EØS-land, der opfylder det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning svarende til § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed, og som er underlagt tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land, svarende til Finanstilsynets tilsyn med en dansk operatør af finansiel digital infrastrukturens overholdelse af § 333 m, i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte yderligere regler om, hvilke virksomheder der kan tilsluttes Nemkontosystemet som operatør af finansiel digital infrastruktur. Ministeren for digitalisering

kan endvidere fastsætte regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturens anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet, herunder regler om gebyr og vilkår.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetaleres og kontoindberettende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for operatører af finansielle digitale infrastrukturer som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til operatører af finansielle digitale infrastrukturer af påtale, påbud og udelukkelse fra at anvende Nemkontosystemet ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for anvendelse af eller tilslutning til Nemkontosystemet.

Kapitel 5

Institutters forpligtelser til offentlig tjeneste

§ 20. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at institutter nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1-6, kan tilslutte sig ordningen om forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet efter regler fastsat i medfør af stk. 3.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at institutter nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, skal tilslutte sig ordningen om forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet efter regler fastsat i medfør af stk. 3.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilke forpligtelser til offentlig tjeneste, institutter omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2, skal udføre i relation til Nemkontosystemet, herunder at indberette konti, der føres i det pågældende institut, som Nemkonti til Nemkontosystemet efter privatpersoners og juridiske enheders anvisning samt opdatere Nemkontosystemet med korrekte oplysninger. Ministeren for digitalisering kan desuden fastsætte regler om sikkerhedsmæssige og tekniske krav ved indberetning til Nemkontosystemet m.v.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan yde økonomisk støtte til institutter for at udføre forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler fastsat i medfør af stk. 1-3, og om behandling af og tilsyn med sager om økonomisk støtte, herunder regler om ansøgning, frister, oplysning- og dokumentationskrav og krav om erklæring fra en godkendt revisor.

Kapitel 6

Tilrådighedsstillelse af Nemkontosystemet

§ 21. Digitaliseringsstyrelsen stiller Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere.

Stk. 2. Digitaliseringsstyrelsen er systemejer og sikrer udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Stk. 3. Digitaliseringsstyrelsen kan udpege offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver i medfør af stk. 2.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte nærmere regler om tilrådighedsstillelse af Nemkontosystemet for offentlige udbetalere og private kontoformidlere, jf. stk. 1.

§ 22. Ministeren for digitalisering kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Kapitel 7

Tavshedspligt

§ 23. Offentlige udbetalere og enhver, der varetager opgaver efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, og enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 f forpligtet til at iagttage tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for opretholdelse, vedligeholdelse og drift af sikkerhed i Nemkontosystemet.

Kapitel 8

Behandling af oplysninger og dataansvar

§ 24. Digitaliseringsstyrelsen kan behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, herunder oplysninger om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, og øvrige forhold, når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Stk. 2. Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i Nemkontosystemet.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til anvendelse af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om behandlingen af oplysninger i Nemkontosystemet, herunder indhentning til og videregivelse af oplysninger fra Nemkontosystemet.

§ 25. Digitaliseringsstyrelsen kan fra told- og skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister indhente de oplysninger, som er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Kapitel 9

Kompensationsordning for privatpersoner

§ 26. Digitaliseringsstyrelsen kan efter ansøgning tildele og udbetale økonomisk kompensation til privatpersoner, der ikke har modtaget en retmæssig udbetaling som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Stk. 2. Det er en betingelse for tildeling og udbetaling af kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, at forholdet er anmeldt til politiet i umiddelbar forlængelse af privatpersonens kendskab hertil.

Stk. 3. Der kan ikke tildeles kompensation til privatpersoner, som har handlet groft uagtsomt eller forsætligt. Der kan dog tildeles kompensation, hvis privatpersonen på grund af psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller lignende tilstand ikke har været i stand til at handle fornuftsmæssigt. Dette beror på en konkret vurdering under hensyn til personens mentale tilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt. 2. pkt. gælder dog ikke, hvis personen forbigående har hensat sig i en lignende tilstand som følge af indtagelse af beruselsesmidler, euforiserende stoffer eller lignende, eller hvis personen havde forset til den indtrådte skade.

§ 27. Digitaliseringsstyrelsen tildeler en økonomisk kompensation svarende til størrelsen på den pågældende retmæssige udbetaling. Kompensationen nedsættes eller bortfalder, hvis privatpersonen har modtaget beløbet helt eller delvist på anden vis.

Stk. 2. En privatperson, som har fået udbetalt kompensation fra Digitaliseringsstyrelsen, skal tilbagebetale kompensationen helt eller delvist til Digitaliseringsstyrelsen i det omfang, vedkommende på anden vis får dækket sit tab.

§ 28. Ansøgning om økonomisk kompensation indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen ved anvendelse af den løsning, som Digitaliseringsstyrelsen anviser. Digitaliseringsstyrelsen kan give dispensation fra kravet om digital ansøgning, hvis der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at privatpersonen ikke må forventes at kunne indgive ansøgning digitalt.

Stk. 2. Ansøgning om kompensation skal indgives snarest muligt efter, at privatpersonen har konstateret, at en retmæssig udbetaling ikke er modtaget, og senest 13 måneder efter den pågældende udbetaling har fundet sted.

Stk. 3. Digitaliseringsstyrelsens afgørelser om kompensation kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 29. Digitaliseringsstyrelsen indtræder i privatpersonens krav mod skadevolder, i det omfang Digitaliseringsstyrelsen har udbetalt økonomisk kompensation til privatpersonen. Digitaliseringsstyrelsen kan undlade at forfølge krav, der ikke er fastslået ved dom, eller hvis omkostningerne ved at forfølge kravet må antages ikke at stå mål med det forventede udfald ved at forfølge kravet.

§ 30. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om kompensationsordningen, herunder nærmere krav for økonomisk kompensation, regler om indgivelse af ansøgning og behandling af sager om kompensation.

Kapitel 10

Ventekonto

§ 31. Ventekontoen er den statsejede konto, som Digitaliseringsstyrelsen har oprettet, hvortil offentlige udbetalere efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen siden den 6. marts 2012 har kunnet foretage udbetalinger til betalingsmodtagere, der ikke har anvist en Nemkonto.

Stk. 2. Der kan fra og med den 1. juli 2025 ikke overføres pengebeløb fra offentlige udbetalere til ventekontoen, jf. dog § 32.

Stk. 3. For krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, indtræder forældelse af betalingsmodtagers krav tidligst den 1. juli 2028.

Stk. 4. Krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, tilskrives ikke renter fra den 1. juli 2025.

Stk. 5. Krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning fra den 1. juli 2025.

Stk. 6. Krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, kan, medmindre betalingsmodtageren senest den 30. juni 2028 har gjort krav på udbetaling og anvist en konto til brug for udbetalingen, indtægtsføres i staten den 1. juli 2028, jf. dog stk. 7. Digitaliseringsstyrelsen foretager offentlig varsling i Statstidende herom senest den 30. juni 2027.

Stk. 7. Har en betalingsmodtager, der ikke senest den 30. juni 2028 har gjort krav på udbetaling af pengebeløb som anført i stk. 6 og anvist en konto til brug for udbetalingen, forfalden gæld, der omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, overføres pengebeløbet til told- og skatteforvaltningen med henblik på dækning af denne gæld i overensstemmelse med dækningsrækkefølgen i § 7, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Stk. 8. Er et krav på pengebeløb indtægtsført efter stk. 6, ikke forældet, vil Digitaliseringsstyrelsen efter anmodning fra betalingsmodtageren foretage udbetaling af pengebeløbet, medmindre pengebeløbet er anvendt til dækning af gæld efter stk. 7.

§ 32. Told- og skatteforvaltningen kan fortsat foretage udbetalinger til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025.

Stk. 2. For krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025, indtræder forældelse, når der er gået 3 år efter overførslen til ventekontoen. Pengebeløb tilfalder staten, hvis kravet på udbetaling er forældet.

Stk. 3. Krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025, tilskrives ikke renter.

Stk. 4. Krav på udbetaling af pengebeløb overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025 kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering kan efter aftale med skatteministeren fastsætte regler om, at told- og skatteforvaltningen fra en bestemt dato ikke længere kan foretage udbetalinger til ventekontoen efter stk. 1.

§ 33. Digitaliseringsstyrelsen udbetaler indestående krav på pengebeløb på ventekontoen til betalingsmodtageren ved dennes anvisning af en Nemkonto eller anden konto, hvortil betaling skal ske.

§ 34. Digitaliseringsstyrelsen udbetaler efter anmodning indestående krav på pengebeløb på ventekontoen til den offentlige udbetaler, hvis denne har udbetalt eller vil udbetale pengebeløbet til betalingsmodtageren.

Kapitel 11

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 35. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. Fysiske og juridiske personer, der har været private udbetalere efter § 5 a i lov om offentlige betalinger m.v., og som har foretaget kontoopslag i Nemkontosystemet til og med den 30. juni 2025, men som ikke er bosiddende eller har registreret hjemsted i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller på Færøerne og ikke er offentlig udbetaler efter § 8 kan uanset § 17, stk. 2, foretage kontoopslag, jf. § 17, stk. 1, til og med den 30. juni 2026.

Stk. 3. Fysiske og juridiske personer, der har været tilsluttet Nemkontosystemet som private betalingsformidlere til og med den 30. juni 2025, kan uanset § 18, stk. 2, forblive tilsluttet Nemkontosystemet som privat kontoformidler, jf. § 18, stk. 1, til og med den 30. juni 2026.

Stk. 4. Regler, der er fastsat i henhold til § 1, stk. 7 og 8, § 3, stk. 1 og 5, § 4, stk. 1, og § 5, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 494 af 4. maj 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov. Det samme gælder regler fastsat i medfør af § 12, stk. 6, i lov om offentlige betalinger m.v. i det omfang reglerne undtager institutioner, foreninger og fonde m.v. fra bestemmelserne i §§ 1-2 a, § 3, stk. 1 og 5, §§ 4-5 c, 6 a og 6 b i lov om offentlige betalinger m.v.

Kapitel 12

Ændringer i anden lovgivning

§ 36. I lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 494 af 4. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. §§ 1-2 a ophæves.

2. § 3, stk. 1 og 5, ophæves.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 1-3.

3. I § 3, stk. 3, der bliver stk. 2, ændres »stk. 2« til: »stk. 1«.

4. I § 3, stk. 4, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 3, 1. og 2. pkt., ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 1 og 2«.

5. §§ 4-5 c ophæves.

6. I § 6 ændres »§ 3, stk. 2« til: »§ 3, stk. 1«.

7. §§ 6 a og 6 b ophæves.

8. I § 12, stk. 1, 3 og 6, ændres »§§ 1-5 og 6-8« til: »§§ 3 og 6-8«.

9. I § 12, stk. 2 og 5, ændres »§§ 1-5 og 6-7« til: »§§ 3, 6 og 7«.

§ 37. I lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 1063 af 26. september 2024, som senest ændret ved § 7 i lov nr. 1694 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 b, stk. 1, 1. pkt., ændres »der er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.« til: »der er sket til restanceinddrivelsesmyndigheden«, og efter »eller inddrivelse« indsættes: »eller med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra told- og skatteforvaltningen«.

2. I § 8 b, stk. 4, ændres »i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.« til: »som nævnt i stk. 1«.

Kapitel 13

Territorial gyldighed

§ 38. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

- ¹⁾ Loven har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1 Anvisning af Nemkonto
 - 2.1.1 Gældende ret
 - 2.1.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2 Anvisning af ydelsesspecifikke konti
 - 2.2.1 Gældende ret
 - 2.2.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3 Typer af konti og aktivering af konti i Nemkontosystemet
 - 2.3.1 Gældende ret
 - 2.3.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4 Offentlige udbetalere
 - 2.4.1 Gældende ret
 - 2.4.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4.2.1 Definition af offentlige udbetalere og undtagelser hertil
 - 2.4.2.2 Offentlige udbetaleres indberetning til Nemkontosystemet
 - 2.4.2.3 Offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet
 - 2.4.2.4 Offentlige udbetaleres gennemførelse af betalinger
 - 2.5 Modregning
 - 2.5.1 Gældende ret
 - 2.5.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.6 Private udbetalere, private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer
 - 2.6.1 Gældende ret
 - 2.6.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.7 Institutters forpligtelser til offentlig tjeneste
 - 2.7.1 Gældende ret
 - 2.7.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.8 Tiltrædelsesstillelse af Nemkontosystemet

- 2.8.1 Gældende ret
- 2.8.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.9 Tavshedspligt
 - 2.9.1 Gældende ret
 - 2.9.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.10 Behandling af oplysninger og dataansvar
 - 2.10.1 Gældende ret
 - 2.10.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.10.2.1 Behandling af oplysninger til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet
 - 2.10.2.2 Digitaliseringsstyrelsens dataansvar
 - 2.10.2.3 Behandling af oplysninger af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver
 - 2.10.2.4 Fastsættelse af regler om behandling, herunder indhentning og videregivelse
 - 2.10.2.5 Indhentning af oplysninger fra centrale registre
- 2.11 Kompensationsordning
 - 2.11.1 Gældende ret
 - 2.11.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.12 Afskaffelse af den statslige ventekonto
 - 2.12.1 Gældende ret
 - 2.12.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.12.2.1 Beløb overført til ventekontoen før lovens ikrafttrædelse
 - 2.12.2.2 Beløb overført til ventekontoen efter lovens ikrafttrædelse
- 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
 - 3.1 Betydning for de offentlige udbetalere
 - 3.2 Afviklingen af den statsejede ventekonto
 - 3.3 Økonomiske konsekvenser for Digitaliseringsstyrelsen
 - 3.4 Principper for digitaliseringsklar lovgivning
- 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
 - 4.1 Konsekvenser for juridiske enheder som betalingsmodtagere
 - 4.2 Konsekvenser for private udbetalere, private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer
 - 4.3 Konsekvenser for finanssektoren

- 4.4 Mulighed for udveksling af oplysninger til anvendernes kontrol- og tilsynsopgaver
- 4.5 Afviklingen af den statsejede ventekonto
- 5. Administrative konsekvenser for borgerne
 - 5.1 Afviklingen af den statsejede ventekonto
- 6. Klimamæssige konsekvenser
- 7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
- 8. Forholdet til EU-retten
- 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Nemkontosystemet er i dag en digital offentlig infrastruktur, der muliggør, at offentlige og private udbetalere kan udbetale til privatpersoner og juridiske enheder blot ved hjælp af deres personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer. Nemkontosystemet gør det nemt og enkelt for privatpersoner og juridiske enheder, da de kun skal indberette deres kontooplysninger én gang for at kunne modtage betalinger fra offentlige udbetalere og de private udbetalere, der anvender Nemkontosystemet. Nemkontosystemet erstatter i dag opgaven med på den ene side at oprette og vedligeholde lokale kontoregistre over betalingsmodtagere hos hver udbetaler, samt på den anden side at betalingsmodtagere undgår at skulle oplyse kontooplysninger til hver udbetaler, de modtager betalinger fra.

Nemkontosystemet er samfundskritisk infrastruktur grundet systemets centrale rolle i udbetalingen af offentlige ydelser, såsom løn til offentligt ansatte, pension, kontanthjælp m.v. Det eksisterende Nemkontosystem indeholder over 6 mio. anviste konti og håndterer omkring 130 mio. offentlige og private udbetalinger årligt.

Lovforslaget fremsættes i forbindelse med, at Digitaliseringsstyrelsen skal udvikle og idriftsætte et nyt Nemkontosystem. Det er hensigten, at det nye Nemkontosystem skal ejes af Digitaliseringsstyrelsen med henblik på, at systemet løbende udvikles, så det er tidssvarende og til enhver tid overholder gældende regler og standarder for offentlige it-systemer, herunder krav til sikkerhed. Dermed sikres, at systemet fortsat er modstandsdygtigt over for nye og mere komplekse trusselsbilleder og, at det nye system kan imødekomme anvenderes forretningsbehov. Det er også et væsentligt formål, at det nye Nemkontosystem fortsat sikrer, at privatpersoner og juridiske enheder modtager deres penge sikkert, stabilt og pålideligt.

Lovforslaget medfører ikke væsentlige ændringer for betalingsmodtagerne, men indeholder en justering af de gældende regler fra lov om offentlige betalinger m.v., der i vidt omfang foreslås videreført.

Lovforslaget præciserer pligten for privatpersoner med bopæl i Danmark og juridiske enheder, og udenlandske fysiske og juridiske personer, der driver virksomhed i Danmark, til så vidt muligt at anvise en konto som Nemkonto i forbindelse med udbetaling fra offentlige udbetalere. Lovforslaget vil videreføre det nugældende princip om frit valg, således at det er den enkelte privatperson eller juridiske enhed, der udpeger sin Nemkonto og eventuelle ydelsesspecifikke konti, men samtidig ikke er til hinder for, at betalingsmodtageren kan angive, at en konkret betaling skal indsættes på en anden konto.

Det konkrete institut og den konto, hvortil en udbetaling skal ske, er fortsat betalingsmodtagerens

eget valg. Nemkontoen forringer hermed ikke betalingsmodtagerens styringsmuligheder af deres likviditet. Lovforslaget indeholder ikke regler, som ændrer eller supplerer regler i den øvrige lovgivning om forholdet imellem kunde og institut. Tilsvarende gælder for så vidt angår de almindelige obligationsretlige principper, som regulerer forholdet mellem den enkelte kunde og det enkelte institut.

Derudover foreslås det at videreføre, at offentlige udbetalere i bredt omfang forpligtes til at anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Ydermere foreslås det at videreføre, at private udbetalere kan anvende Nemkontosystemet via en privat kontoformidler med henblik på at gennemføre kontoopslag.

Det foreslås, at der fremover vil kunne videregives oplysninger fra Nemkontosystemet til visse private udbetaleres og finansielle institutters kontrol- og tilsynsopgaver med henblik på at mindske risikoen for svindel med Nemkonto.

Lovforslaget indeholder endvidere hjemmel til, at der vil kunne etableres en ordning om offentlig tjeneste. Dette vil som udgangspunkt være en tilslutningsordning, hvorefter betalings-, e- penge- og pengeinstitutter i Danmark og EU/EØS frivilligt kan tilslutte sig. Såfremt der ikke opnås den ønskede tilslutning, kan der fastsættes regler om, at danske betalings-, e- penge- og pengeinstitutter pålægges at udføre forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Ydermere foreslås det, at det fremover vil blive muligt at anvise en konto i et betalings- og e-pengeinstitut som Nemkonto. Visse bestemmelser i lovforslaget er desuden justeret under hensyn til EU-retten, herunder bl.a. reglerne om fri bevægelighed i det europæiske indre marked.

Derudover foreslås det at afvikle ventekontoordningen, som er en statsejet konto, hvortil offentlige udbetalere efter aftale kan foretage overførsel af pengebeløb til betalingsmodtagere, der ikke har anvist en Nemkonto. Dette foreslås med henblik på at håndtere de indestående pengebeløb og sikre en standardiseret måde for de offentlige udbetaleres udbetalinger fremover.

Endelig foreslås det, at de gældende regler om Nemkonto i lov om offentlige betalinger m.v. ophæves, og at der foretages enkelte tilpasninger i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Det forventes, at bekendtgørelse nr. 647 af 13. april 2021 om Nemkontoordningen ophæves og erstattes af flere nye bekendtgørelser samtidig med lovforslagets ikrafttræden.

Ved overgangen fra det eksisterende Nemkontosystem til det nye system vil der være en paralleldriftsperiode, hvor oplysninger i det eksisterende Nemkontosystem løbende overføres til det nye, og der gennemføres en trinvis idriftsættelse af det nye Nemkontosystem med henblik på at understøtte stabile og sikre udbetalinger under hele overgangen, hvor mere end 100 udbetalingssystemer og 700 anvendere skal tilsluttes det nye system. Lovforslaget vil finde anvendelse på begge systemer. De eksisterende Nemkonti og ydelsesspecifikke konti vil automatisk blive overført til det nye Nemkontosystem, så betalingsmodtagere vil modtage udbetalinger på deres allerede anviste konti som hidtil.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Anvisning af Nemkonto

2.1.1 Gældende ret

Efter § 1, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., skal personer over 18 år, som i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, anvise en konto i et pengeinstitut (en »Nemkonto«), hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Det samme gælder personer under 18 år, der i henhold til

lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som modtager betalinger fra offentlige myndigheder.

Fysiske personer skal senest anvise en Nemkonto i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig myndighed, jf. lovens § 1, stk. 6. Fysiske personer kan kun have én Nemkonto, jf. § 19, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 647 af 13. april 2021 om Nemkontoordningen (Nemkontobekendtgørelsen).

Anvisningspligten for fysiske personer er efter lovens § 1, stk. 1, afgrænset af både et alderskriterium og et bopælskriterium.

Efter alderskriteriet gælder pligten til at anvise en Nemkonto for personer over 18 år. Personer under 18 år, som modtager betalinger fra offentlige myndigheder, skal dog også anvise en Nemkonto. Det omfatter bl.a. personer under 18 år, som skal modtage ydelser fra offentlige myndigheder eller har overskydende skat til gode. For så vidt angår personer, som er under værgemål, påhviler det efter værgemålslovens § 24 værgeren inden for hvervets omfang at varetage interesserne for den, der er under værgemål. Dette kan efter omstændighederne indebære, at værgeren skal sørge for at anvise en Nemkonto efter § 1, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v.

Bopælskriteriet er knyttet til registrering i CPR-registret. Det følger således af forarbejderne til § 1 i lov om offentlige betalinger m.v., at bestemmelsen, for at undgå tvivl om forståelsen af bopælskravet, er knyttet til registrering i CPR-registret, uden at det senere er registreret, at den pågældende er udrejst af Danmark, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1094. Videre følger det af forarbejderne til § 1, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., at der ved registrering i CPR-registret forstås tildeling af et personnummer efter § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven), hvorefter enhver skal have tildelt et personnummer, hvis vedkommende folkeregistreres her i landet på grund af fødsel eller tilflytning fra udlandet, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1094-1095. Anvisningspligten omfatter således ikke personer, der er tildelt et administrativt personnummer efter andre bestemmelser i CPR-loven eller regler udstedt i medfør heraf, eksempelvis fordi vedkommende inddrages under ATP (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 2), eller fordi vedkommende ifølge skattemyndighederne skal have et personnummer i forbindelse med skattesagsbehandling her i landet (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 3). Personer, der er registreret som udrejst eller er tildelt et administrativt personnummer, har dog mulighed for at anvise en Nemkonto, men anvendelsen af sådanne Nemkonti skal være aftalt med den udbetalende offentlige myndighed, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 19, stk. 3, og § 30, stk. 1.

For juridiske personer følger anvisningspligten af § 1, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., hvorefter juridiske personer, som er tildelt et CVR-nummer efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister (CVR-loven), skal anvise en konto i et pengeinstitut, hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Dette gælder også for en fysisk person, der som arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende tildeles et CVR-nummer, og for virksomheder registreret som erhvervsdrivende hos Skatteforvaltningen.

Det følger af forarbejderne til lovens § 1, stk. 2, at de juridiske personer, som er omfattet af anvisningspligten i bestemmelsen, omfatter juridiske personer, som er tildelt et CVR-nummer efter § 5, jf. § 3 i CVR-loven. Ifølge forarbejderne omfatter bestemmelsen dog ikke offentlige myndigheder, idet overførelse af beløb mellem offentlige myndigheder er omfattet af regler om en Offentlig Betalings Service (OBS-konto) og Statens Koncern Betalinger, jf. lovens §§ 8-11, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1095. Ministeren for digitalisering kan dog i medfør af bestemmelsen i lovens § 1, stk. 8, 2. pkt., bl.a. fastsætte regler, der pålægger offentlige myndigheder at anvise en pengeinstitutkonto som Nemkonto. Der er med hjemmel i lovens § 1, stk. 8, udstedt Nemkontobekendtgørelsen, hvorefter også

offentlige myndigheder, som er omfattet af § 3, nr. 3-6, i CVR-loven, er omfattet af anvisningspligten, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 20, jf. § 4, stk. 2, nr. 1.

De juridiske enheder, som er omfattet af § 3 i CVR-loven, er følgende:

- 1) En fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende.
- 2) En juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person.
- 3) En trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust.
- 4) En statslig administrativ enhed.
- 5) En region.
- 6) En kommune.
- 7) Et kommunalt fællesskab.

Anvisningspligten omfatter de juridiske enheder, der er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven. Det følger af § 5, stk. 2, i CVR-loven, at Erhvervsstyrelsen tildeler CVR-nummer til de juridiske enheder, der er anført i § 3, nr. 1, 2, 3 og 7, i CVR-loven, og som anmeldes til registrering i henhold til anden lovgivning. Det følger videre af § 5, stk. 3, i CVR-loven, at Danmarks Statistik tildeler CVR-nummer til de juridiske enheder, der er anført i § 3, nr. 4-6, i CVR-loven, dvs. statslige administrative enheder, regioner og kommuner.

Det følger af § 1, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., at virksomheder registreret som erhvervsdrivende hos Skatteforvaltningen er omfattet af anvisningspligten.

Efter lovens § 1, stk. 3, skal juridiske personer, som ikke er tildelt et CVR-nummer efter CVR-loven, for at kunne modtage betalinger fra en offentlig myndighed:

- 1) være optaget i Det Centrale Virksomhedsregister efter reglerne om frivillig registrering og
- 2) anvise en Nemkonto efter reglerne i lovens § 1, stk. 2.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at lovens § 1, stk. 3, hovedsageligt tager sigte på foreninger, der modtager tilskud fra det offentlige efter folkeoplysningsloven og andre tilsvarende sammenslutninger, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 5835 og 5840. Det betyder en lettere administration for det offentlige, hvis disse tilskudsmodtagere er identificeret på en sådan måde, at udbetalinger kan ekspederes på samme måde som udbetalinger til borgere/virksomheder, dvs. via Nemkonto.

Foreninger m.fl. er ikke omfattet af pligten til at anvise en Nemkonto efter lovens § 1, stk. 2, da de ikke er tildelt et CVR-nummer, idet de som udgangspunkt ikke er skatte- eller afgiftspligtige efter de herom gældende regler. Det er imidlertid muligt for foreninger at foretage en frivillig registrering, og denne registrering indebærer ikke omkostninger for foreningerne. Der stilles ikke krav om, hvem der registrerer en forening. En udbetalende myndighed vil derfor efter aftale med foreningen kunne foretage indberetningen på vegne af foreningen.

Ud over pligten til at anvise en Nemkonto som betingelse for at modtage offentlige betalinger, medfører tildeling af CVR-nummer ikke andre pligter for en forening.

Det følger af lovens § 1, stk. 4, at kravet om at anvise en Nemkonto for at kunne modtage betalinger fra en offentlig myndighed i lovens § 1, stk. 3, ikke finder anvendelse for juridiske personer, som ikke opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister efter CVR-loven eller bestemmelser fastsat i medfør heraf.

Juridiske personer skal senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig myndighed anvise en Nemkonto, jf. lovens § 1, stk. 6. Juridiske personer skal anvise en Nemkonto til Nemkontosystemet

under anvendelse af virksomhedens CVR-nummer eller i mangel heraf virksomhedens SE-nummer, jf. § 20, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen.

Juridiske personer identificeret ved et CVR-nummer kan anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre, men anvendelsen af Nemkonti til underliggende P-numre skal være aftalt med den udbetalende offentlige myndighed, jf. § 20, stk. 2, og § 30, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen.

Kravet, om at fysiske personer og juridiske personer skal anvise en pengeinstitutkonto som Nemkonto, fremstår i § 1 i lov om offentlige betalinger m.v. som en absolut pligt. Det fremgår imidlertid af forarbejderne til lov om offentlige betalinger m.v., at pligten ikke er tvangsmæssig, men skal forstås som en opfordring og ikke et påbud, og at manglende anvisning af en Nemkonto ikke er strafsanktioneret, jf. L 38/2003-04, bilag 2 – Høringssvar og høringsnotat, fra finansministeren, side 20 og 29.

Det fremgår desuden af forarbejderne til lov om offentlige betalinger m.v., at finansministeren kan fastsætte regler om udbetalingsafviklingen, hvis en borger og virksomhed ikke selv anviser eller er forhindret i at anvise en konto, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1085.

Endvidere fremgår det af forarbejderne, at gruppen uden en pengeinstitutkonto består af personer, som enten ikke ønsker eller ikke har mulighed for at oprette en pengeinstitutkonto. Om den personkreds, der fravælger en pengeinstitutkonto, er det anført i forarbejderne, at der i lovforslaget indgår to bemyndigelser til finansministeren af betydning for denne personkreds. Der lægges op til at tage betydelige hensyn til personkredsen, der fravælger en pengeinstitutkonto, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1085.

De to bemyndigelser findes i hhv. § 3, stk. 1 og 2, i lov om offentlige betalinger m.v. Efter den første bemyndigelse kan digitaliseringsministeren (tidligere finansministeren) fastsætte regler om offentlige myndigheders ret til med frigørende virkning at foretage udbetalinger til fysiske og juridiske personer omfattet af § 1, som ikke har anvist en Nemkonto. Denne løsning omtales i forarbejderne som NemBetalning. Efter den anden bemyndigelse kan finansministeren fastsætte regler om, at der kan etableres en fælles administration for flere offentlige myndigheder inden for et nærmere bestemt geografisk område, som kan foretage kontante ind- og udbetalinger.

Bemyndigelserne er ikke blevet udnyttet, jf. pkt. 2.12.1 for en nærmere omtale af den tiltænkte løsning om NemBetalning. Som det fremgår, blev der i forarbejderne til bemyndigelserne lagt vægt på at tage hensyn til borgere, som enten ikke ønsker at have eller ikke har mulighed for at anvise en Nemkonto i et pengeinstitut. Folketingets Ombudsmand fandt i sin udtalelse af 20. december 2023, at det efter forarbejderne til lov om offentlige betalinger m.v. er forudsat at blive taget ”betydelige hensyn til personkredsen, der fravælger en pengeinstitutkonto”, jf. pkt. 2.4.1 for nærmere om ombudsmandens udtalelse.

2.1.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Nemkontosystemet er en central del af den digitale offentlige infrastruktur og sikrer, at offentlige udbetalere hurtigt og effektivt kan gennemføre udbetalinger til både privatpersoner og juridiske enheder. Nemkontosystemet gør det også nemt og enkelt for betalingsmodtagere at få udbetalt beløb fra offentlige og private udbetalere ved, at de kun skal anvise deres kontooplysninger én gang til et fælles offentligt system for at kunne modtage betalinger.

Digitaliseringsministeriet vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at videreføre ordningen.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det har været intentionen med lov om offentlige betalinger m.v., at pligten til at anvise en konto som Nemkonto ikke skulle være tvangsmæssig, selvom intentionerne om at kunne gennemføre udbetalinger på andre måder end til en Nemkonto (NemBetalning) viste sig ikke

at kunne realiseres. Det er således Digitaliseringsministeriets opfattelse, at anvisningspligten efter § 1 i lov om offentlige betalinger m.v. ikke er absolut.

Dette er i overensstemmelse med Folketingets Ombudsmands udtalelse af 20. december 2023, hvor ombudsmanden fandt, at det efter lovgivningen om offentlige betalinger m.v. og forarbejderne hertil skal være muligt for en borger at modtage udbetalinger fra det offentlige, selv om borgeren ikke har en Nemkonto eller råder over en bankkonto og heller ikke ønsker, at pengene overføres til en tredjeparts konto, jf. FOB 2023-40.

Digitaliseringsministeriet foreslår at videreføre gældende ret og finder på baggrund af ovenstående, at der er behov for en præcisering, så det tydeligere afspejles i lovteksten, at anvisningspligten ikke er absolut. Det foreslås derfor i den nye ordning, at privatpersoner og juridiske enheder så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Hensigten hermed er at tage hensyn til, at der findes privatpersoner og juridiske enheder, som enten ikke kan få eller vil have en konto og som konsekvens heraf ikke kan anvise en konto som Nemkonto.

Den foreslåede ordning indebærer, at offentlige udbetalere vedholdende vil kunne opfordre til, at betalingsmodtageren anviser en konto som Nemkonto samtidig med, at de vil kunne tage individuelle og socialfaglige hensyn til den enkelte betalingsmodtager. Det vil således bero på den offentlige udbetalers konkrete vurdering, hvilke hensyn der skal tages til den enkelte betalingsmodtagers evne og mulighed for at kunne anvise en konto som Nemkonto.

Dette hænger også sammen med, at en offentlig udbetaler vil skulle sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde, hvis betalingsmodtageren ikke har anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, jf. det foreslåede § 13, stk. 3, og bemærkningerne hertil. Med andre ord kan en offentlig udbetaler ikke stille krav om, at en betalingsmodtager har anvist en konto som Nemkonto, som betingelse for udbetaling af pengebeløb.

Oprettelsen af en konto i et institut er en forudsætning for at kunne anvise en Nemkonto. At privatpersoner og juridiske enheder så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto indebærer ikke retten til at oprette en konto, der kan anvises som Nemkonto. Digitaliseringsministeriet er bekendt med, at der er privatpersoner og juridiske enheder, som oplever udfordringer med at oprette en basal konto, og som konsekvens deraf ikke kan udpege en Nemkonto. Regler om pengeinstitutters forpligtelser til at tilbyde en basal indlånskonto, en basal betalingskonto eller en basal erhvervskonto følger af hhv. bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder og lov om betalingskonti og basale erhvervskonti.

Oprettelsen af en konto er et privatretligt anliggende mellem et institut og deres kunde, og Digitaliseringsministeriet vurderer, at der ikke kan pålægges privatpersoner en pligt til at indgå en sådan privatretlig aftale.

Undlader en betalingsmodtager at anvise en konto som Nemkonto, vil dette ikke blive strafsanktioneret.

Det vil fortsat være en forudsætning for at kunne sende betalingsordrer gennem Nemkontosystemet, at betalingsmodtageren er identificeret ved personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer. Komplette betalingsordrer, hvor den offentlige udbetaler selv har påført betalingsdestinationen, eksempelvis kontooplysninger eller fælles indbetalingskort, kan dog også sendes gennem Nemkontosystemet.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det fortsat kun skal være personer med bopæl her i landet, der så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Det foreslås på den baggrund at videreføre det eksisterende bopælskriterium. Pligten til så vidt muligt at anvise en konto som Nemkonto vil fortsat kun gælde for de privatpersoner, som i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om Det Centrale Personregister

er tildelt et personnummer, fordi de er folkeregistreret her i landet på grund af fødsel eller tilflytning fra udlandet, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark. Dette skyldes, at personer med bopæl i udlandet muligvis ikke har kendskab til, at de skal modtage betalinger fra offentlige udbetalere i Danmark, og de ikke kan forventes at kende til ordningen om Nemkonto. Derudover er udrejste personer og personer med administrative personnumre ikke forpligtede til at opdatere deres adresse i CPR-registret, som i visse tilfælde kan være en forudsætning for at modtage et aktiveringsbrev med henblik på at aktivere en Nemkonto, jf. bemærkningerne til det foreslåede § 7, stk. 1.

Det vil med den foreslåede ordning fortsat være frivilligt for øvrige privatpersoner, der er tildelt et personnummer efter lov om Det Centrale Personregister, om de vil anvise en konto som Nemkonto. Personer, der er tildelt et personnummer, fordi de er folkeregistreret her i landet på grund af fødsel eller tilflytning fra udlandet (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 1), men er registreret som udrejst, eller er tildelt et administrativt personnummer, eksempelvis fordi vedkommende inddrages under ATP (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 2), eller fordi vedkommende ifølge skattemyndighederne skal have et personnummer i forbindelse med skattesagsbehandling her i landet (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 3), vil således fortsat frivilligt kunne vælge, om de vil anvise en konto som Nemkonto til at modtage betalinger fra offentlige udbetalere. Udbetaling til en Nemkonto, anvist af en privatperson efter denne frivillige ordning, foreslås dog fortsat at skulle være aftalt med den offentlige udbetaler, hvis personen forud for anvisningen modtager betalinger fra den pågældende offentlige udbetaler til en anden konto. Dette er med henblik på at sikre, at den offentlige udbetaler kan imødekomme betalingsmodtagerens ønskede betalingssted.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at der ikke er behov for at videreføre det eksisterende alderskriterium, idet tidspunktet for anvisningspligtens indtræden i praksis er det samme både for personer under og over 18 år. Det foreslås derfor, at pligten til så vidt muligt at anvise en konto som Nemkonto forenkles således, at denne – som i dag – indtræder senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler. Privatpersonen vil således så vidt muligt skulle anvise en konto som Nemkonto i Nemkontosystemet, inden første udbetaling fra en offentlig udbetaler forfalder til betaling. Dette tilgodeser også hensynet til dataminimering, idet Nemkontosystemet kun vil indeholde kontooplysninger for betalingsmodtagere, der skal modtage betalinger fra offentlige udbetalere og betalingsmodtagere, der aktivt har valgt at anvise en Nemkonto.

For så vidt angår personer, som er under værgemål, påhviler det efter værgemålslovens § 24 værgen inden for hvervets omfang at varetage interesserne for den, der er under værgemål. Dette kan efter omstændighederne indebære, at værgen skal sørge for at anvise en konto som Nemkonto efter den foreslåede ordning.

Ifølge værgemålslovens § 42 kan umyndige selv råde over, hvad de har erhvervet ved eget arbejde, efter at de er fyldt 15 år. Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at unge mellem 15 og 18 år typisk vil skulle bruge en Nemkonto til udbetaling af løn, og at udbetalinger fra offentlige udbetalere til unge mellem 15 og 18 år typisk vil være overskydende skat eller udbetalinger, som det er bestemt, de selv kan råde over. På den baggrund kan unge selv anvise en konto som Nemkonto fra de er 15 år, selvom de er umyndige. Således vil det både være muligt for værgen og den unge selv at anvise den unges Nemkonto. Dette berører ikke regler for, om umyndige kan oprette en konto i f.eks. et pengeinstitut og råde over midler på kontoen. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af værgemålslovens § 1, stk. 2, at mindreårige ikke selv kan forpligte sig ved retshandler eller råde over deres formue, medmindre andet er bestemt.

Det foreslås herudover, at en privatperson fortsat kun kan anvise én Nemkonto. Det skyldes, at formålet med Nemkontosystemet er at gøre det simpelt at foretage udbetalinger til rette betalingssted og at forhindre, at der opstår tvivl om, hvilken konto en udbetaling skal ske til.

Digitaliseringsministeriet foreslår, at alle juridiske enheder, der er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven, så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Det foreslås herudover, at alle juridiske enheder, der er registreret hos Skatteforvaltningen med et SE-nummer, så vidt muligt vil skulle anvise en konto som Nemkonto.

Følgende juridiske enheder er omfattet af § 3 i CVR-loven:

- 1) En fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende.
- 2) En juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person.
- 3) En trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust.
- 4) En statslig administrativ enhed.
- 5) En region.
- 6) En kommune.
- 7) Et kommunalt fællesskab.

Det vil fortsat være de juridiske enheder, der er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven, som så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Det følger således af § 5, stk. 2, at Erhvervsstyrelsen tildeler CVR-nummer til de juridiske enheder, der er anført i § 3, nr. 1, 2, 3 og 7, og som anmeldes til registrering i henhold til anden lovgivning. Det følger videre af § 5, stk. 3, at Danmarks Statistik tildeler CVR-nummer til de juridiske enheder, der er anført i § 3, nr. 4-6, dvs. statslige administrative enheder, regioner og kommuner.

Med den foreslåede ordning vil offentlige udbetalere, som er tildelt et CVR-nummer efter § 5, stk. 3, i CVR-loven, fortsat skulle anvise en konto som Nemkonto. Dette er bl.a. begrundet i, at det vurderes hensigtsmæssigt, at offentlige udbetalere fortsat kan overføre betalinger til andre offentlige udbetalere uden først at skulle modtage dennes kontooplysninger. Derudover giver betalinger mellem offentlige udbetalere bedre retursvar og forklaringer ved fejl i betalingsoplysningerne, når de foretages via Nemkontosystemet end via andre systemer. Det bemærkes dog, at offentlige udbetalere ikke er omfattet af lovens bestemmelser i det omfang, andet følger af anden lovgivning.

Herudover vil de juridiske enheder, der er registreret som erhvervsdrivende hos Skatteforvaltningen med et SE-nummer i Erhvervssystemet, så vidt muligt skulle anvise en konto som Nemkonto. En juridisk enhed tildeles ved registrering automatisk et SE-nummer af Skatteforvaltningen.

Det foreslås herudover at videreføre den gældende ordning, hvorefter juridiske enheder, som ikke er tildelt et CVR-nummer efter CVR-loven eller et SE-nummer, for at kunne modtage betalinger fra en offentlig udbetaler, vil skulle:

- 1) være optaget i Det Centrale Virksomhedsregister efter reglerne om frivillig registrering og
- 2) så vidt muligt anvise en konto som Nemkonto efter de regler, der gælder for juridiske enheder, der er tildelt et CVR-nummer.

Den foreslåede ordning tager som hidtil hovedsageligt sigte på foreninger, der modtager tilskud fra offentlige udbetalere efter folkeoplysningsloven og andre tilsvarende sammenslutninger. Forslaget har til hensigt at bibeholde den nuværende lettere administration for offentlige udbetalere ved udbetaling til disse tilskudsmodtagere ved at fastholde kravet om registrering med et CVR-nummer og oprettelse af en Nemkonto, så udbetalinger fortsat kan ekspederes via Nemkontosystemet fremfor, at udbetalingerne skal behandles manuelt. Disse tilskudsmodtagere vil typisk ikke være tildelt et CVR-nummer efter § 5, stk. 2, i CVR-loven, da de som udgangspunkt ikke er skatte- eller afgiftspligtige efter de herom gældende regler. Det er imidlertid muligt for foreninger at foretage en frivillig registrering, og denne registrering indebærer ikke omkostninger for foreningerne. Reglerne om frivillig registrering af juridiske enheder er indeholdt i bekendtgørelse nr. 1243 af 29. august 2022 om Det Centrale Virksomhedsregister og

data.virk.dk. Der stilles ikke krav om, hvem der registrerer en forening. En offentlig udbetaler vil derfor efter aftale med foreningen kunne foretage indberetningen på vegne af foreningen. Ud over pligten til så vidt muligt at skulle anvisne en konto som Nemkonto, som betingelse for at modtage offentlige betalinger, medfører tildeling af CVR-nummer ikke andre pligter for en forening.

Kravet om så vidt muligt at skulle anvisne en konto som Nemkonto for at kunne modtage betalinger fra offentlige udbetalere foreslås som hidtil ikke at finde anvendelse for juridiske enheder, som ikke opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister efter CVR-loven eller bestemmelser fastsat i henhold til loven.

Juridiske enheder vil senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler skulle anvisne en konto som Nemkonto. Den juridiske enhed vil således skulle have anvist en Nemkonto i Nemkontosystemet, inden en udbetaling fra en offentlig udbetaler forfalder til betaling.

Juridiske enheder, herunder udenlandske fysiske og juridiske personer, der driver virksomhed i Danmark, vil så vidt muligt skulle anvisne en konto som Nemkonto under anvendelse af enhedens CVR-nummer eller i mangel heraf enhedens SE-nummer.

Det foreslås, at en juridisk enhed fortsat kun kan anvisne én Nemkonto. Juridiske enheder identificeret ved et CVR-nummer vil dog kunne anvisne selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre. Anvendelsen af Nemkonti til underliggende P-numre vil skulle være aftalt med den offentlige udbetaler.

2.2 Anvisning af ydelsesspecifikke konti

2.2.1 Gældende ret

Efter § 3, stk. 5, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om adgangen til at anvisne flere Nemkonti.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at bestemmelsen indeholder hjemmel til, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at fysiske eller juridiske personer får mulighed for at vælge forskellige konti til forskellige udbetalingstyper. Regler udstedt i medfør af bestemmelsen vil således indebære en adgang for en fysisk eller juridisk person til at anmelde flere konti, som alle har karakter af Nemkonti. I modsætning til § 1, stk. 5, hvorefter fysiske og juridiske personer har adgang til konkret at anvisne en anden konto, hvortil udbetaling skal ske, indebærer § 3, stk. 5, at der kan anvises flere konti, som kan anvendes til forskellige udbetalinger fra det offentlige, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1097.

Ministeren for digitalisering har med hjemmel i § 3, stk. 5, udstedt Nemkontobekendtgørelsen. Det fremgår af bekendtgørelsens § 23, jf. § 5, stk. 2, at fysiske og juridiske personer kan rette henvendelse til en offentlig myndighed og få anvist en eller flere specifikke konti, hvortil den pågældende offentlige myndighed kan udbetale en specifik ydelse med frigørende virkning.

2.2.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliseringsministeriet vurderer, at den nugældende ordning, hvor privatpersoner og juridiske enheder har mulighed for at anvisne en specifik konto, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan foretage udbetaling af en specifik ydelsesart, er velfungerende og giver en god fleksibilitet og service til betalingsmodtagerne.

Det foreslås derfor at videreføre den gældende ordning, således at betalingsmodtagere kan anvisne en konto som ydelsesspecifik konto, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan foretage udbetaling af pengebeløb

af en specifik ydelsesart. I den foreslåede ordning vil betegnelsen specifik konto erstattes af betegnelsen ydelsesspecifik konto. Den offentlige udbetaler fastsætter, hvilke ydelser der er omfattet af den specifikke ydelsesart, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. pkt.

En ydelsesspecifik konto har karakter af en Nemkonto, men er kun tilknyttet udbetalinger til betalingsmodtageren for én bestemt ydelsesart fra én bestemt offentlig udbetaler, jf. det foreslåede § 1, nr. 6. Betalingsmodtageren kan derved sikre, at det kun er udbetalinger af pengebeløb af den tilknyttede ydelsesart, der vil blive udbetalt på betalingsmodtagerens ydelsesspecifikke konto.

Ved begrebet ydelsesart forstås en kategorisering af de ydelser, som den offentlige udbetaler kan betale til betalingsmodtagere. Som eksempler kan nævnes løn, overskydende skat, SU, kontanthjælp og social pension. Den gældende praksis, hvorefter de offentlige udbetalere kan oprette nye ydelsesarter i Nemkontosystemet, forventes at fortsætte indtil videre. På længere sigt vil Digitaliseringsstyrelsen også kunne have til opgave at oprette ydelsesarterne, bl.a. på forespørgsel fra de offentlige udbetalere, for at højne datakvaliteten gennem en ensartet kategorisering af ydelserne. Reglen om, at det er den offentlige udbetaler, der fastsætter, hvilke ydelser der er omfattet af en ydelsesart, videreføres.

Det foreslås at videreføre den gældende ordning, hvor betalingsmodtagerens anvisning af en ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet skal ske ved anmodning til den offentlige udbetaler, der forestår betalingen af ydelsesarten, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 1. pkt.

Når en offentlig udbetaler efter aftale med betalingsmodtageren foretager en betaling af en ydelse, der er tilknyttet en given ydelsesart via Nemkontosystemet, vil Nemkontosystemet efter den foreslåede ordning påføre betalingsordren betalingsmodtagerens ydelsesspecifikke konto for den pågældende ydelse og ikke vedkommendes Nemkonto. Således er det ydelsesarten, der er styrende for, hvorvidt en betaling sker til en ydelsesspecifik konto. Hvis betalingsmodtageren over for den pågældende offentlige udbetaler har anvist en anden konto, hvortil en konkret betaling skal ske, jf. nærmere herom pkt. 2.4.2 nedenfor, udbetales der ikke til den ydelsesspecifikke konto.

Betalingsmodtagere kan også fremover anvise flere ydelsesspecifikke konti ved samme offentlige udbetaler eller ved flere forskellige offentlige udbetalere. Det foreslås således, at der ikke sættes en begrænsning for, hvor mange ydelsesspecifikke konti en betalingsmodtager kan have.

2.3 Typer af konti og aktivering af konti i Nemkontosystemet

2.3.1 Gældende ret

Efter § 1, stk. 1 og 2, i lov om offentlige betalinger m.v. skal betalingsmodtagere anvise en konto i et pengeinstitut som deres Nemkonto.

Det fremgår af forarbejderne til § 1 i lov om offentlige betalinger m.v., at den konto, som anvises, skal være oprettet i et pengeinstitut, men det er uden betydning, om pengeinstituttet er beliggende i Danmark eller i udlandet, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1094.

I de fleste tilfælde vil den fysiske eller juridiske person formentlig anvise en konto som Nemkonto, som den pågældende i forvejen har. Men der kan også anvises en ny konto, og der behøver ikke at være knyttet særlige faciliteter til kontoen. Afgørende er, at kontoen kan anvendes af offentlige myndigheder til at foretage indbetaling på. Nemkontoen kan derfor anvendes af de offentlige myndigheder, når borgeren eller virksomheden ikke har anvist en anden pengeinstitutkonto, hvortil betalingen af en konkret ydelse skal ske, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1094.

Selv om fysiske og juridiske personer omfattet af § 1 i lov om offentlige betalinger m.v. allerede har

anvist en konto, er der til enhver tid mulighed for at anvise en ny konto, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1095.

Aftalen om oprettelse af den konto, som skal anvises som Nemkonto, og den løbende administration af denne konto er et anliggende mellem den enkelte kunde og det enkelte pengeinstitut, som reguleres af reglerne i den øvrige lovgivning og almindelige obligationsretlige principper. Lov om offentlige betalinger m.v. indeholder ikke regler, som ændrer eller supplerer disse regler og principper. Eksempelvis er pengeinstitutternes adgang til at modregne i indlånskonti ikke udvidet eller forringet i kraft af loven. Tilsvarende vil de almindelige regler om flytning, ophævelse og sletning m.v. af konti finde anvendelse, også selvom der sker flytning, ophævelse og sletning m.v. af en konto, som er anvist som en Nemkonto, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1094.

Det følger af § 10, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen, at Digitaliseringsstyrelsen fastlægger kravene til formater mv. for konti, der ønskes anvendt som Nemkonti og specifikke konti. Digitaliseringsstyrelsen har på Nemkonto.dk fastlagt, at betalingsmodtageren skal kunne oplyse kontonummeret for indenlandske konti, der ønskes anvendt som Nemkonti og specifikke konti. Ved betalingsmodtagerens indberetning af udenlandske konti som Nemkonti og specifikke konti, skal der oplyses 1) IBAN-nummer, 2) BIC/SWIFT-kode, 3) bankens navn, 4) bankens adresse, 5) by, 6) postnummer 7) land og 8) bankkontoens valuta. Hvis kontoen ikke er identificeret med et IBAN-nummer, skal kontoens kontonummer og bankkode/routing nummer oplyses i stedet for.

Det følger af bekendtgørelsens § 23, stk. 1, at Nemkontoregistret kan opdateres på følgende måder for så vidt angår en konto i et pengeinstitut beliggende i Danmark:

- 1) Ved indberetning fra en borger via Nemkontosystemets selvbetjeningsløsning, hvor borgere med et elektronisk ID kan anvise, ændre eller slette vedkommendes Nemkonto. Ved anvisning og ændring følges proceduren som angivet i bekendtgørelsens § 13.
- 2) Ved henvendelse til det pengeinstitut, jf. bekendtgørelsens § 35, hvor den konto, der ønskes anvist som Nemkonto, føres, kan borgeren eller virksomheden anmode pengeinstituttet om at anvise eller ændre vedkommendes Nemkonto.
- 3) Ved henvendelse til en offentlig myndighed, som borgeren eller virksomheden ansøger om eller modtager betaling fra, kan borgeren eller virksomheden anmode myndigheden om at anvise, ændre eller slette vedkommendes Nemkonto. Opdateringen skal ske under iagttagelse af passende kontrolforanstaltninger og følge proceduren som angivet i bekendtgørelsens § 13.

Efter bekendtgørelsens § 23, stk. 2, kan Nemkontoregistret opdateres på følgende måder for så vidt angår en konto i et pengeinstitut beliggende i udlandet:

- 1) Ved indberetning fra en borger via Nemkontosystemets selvbetjeningsløsning, hvor borgeren med et elektronisk ID kan anvise, ændre eller slette egen Nemkonto. Ved anvisning og ændring følges proceduren som angivet i bekendtgørelsens § 13.
- 2) Ved henvendelse til en offentlig myndighed, som borgeren eller virksomheden ansøger om eller modtager betaling fra, kan borgeren eller virksomheden anmode myndigheden om at anvise, ændre eller slette vedkommendes Nemkonto. Opdateringen skal ske under iagttagelse af passende kontrolforanstaltninger og følge proceduren som angivet i bekendtgørelsens § 13.

For så vidt angår anvisning af en specifik konto for en borger eller virksomhed fremgår det af bekendtgørelsens § 24, stk. 1, 2. og 3. pkt., at den offentlige myndighed kan indberette oplysninger herom til Nemkontosystemet. Indberetningen skal ske under iagttagelse af passende kontrolforanstaltninger og følge proceduren som angivet i bekendtgørelsens § 13. Hvis en specifik konto ikke er fastlåst, kan en borger med et elektronisk ID ændre eller slette oplysningen om kontoen via Nemkontosystemets selvbetjeningsløsning, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 3.

Videre fremgår det af bekendtgørelsens § 12, stk. 3, at den systemansvarlige ved borgeres død, skift af personnummer eller virksomheders ophør foranlediger, at den tilknyttede Nemkonto og specifikke konti ikke kan anvendes efter en nærmere fastsat periode.

Ændringer til en Nemkonto har retsvirkning senest fra den femte bankdag efter anmeldelsestidspunktet, jf. § 2, stk. 2, 2. pkt., i lov om offentlige betalinger m.v. og § 22, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen. Det præciseres i Nemkontobekendtgørelsens § 22, stk. 2, at med virkning forstås, at den nye Nemkonto anvendes ved betalingsformidling i den offentlige myndigheds pengeinstitut. Ved anmeldelsestidspunktet forstås det tidspunkt, hvor den nye Nemkonto er registreret i Nemkontoregistret.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 22, stk. 3, 1. pkt., at Nemkonti og specifikke konti, der af offentlige myndigheder er anvist eller ændret på vegne af borgere eller virksomheder, først registreres i Nemkontosystemet, når de er aktiveret af vedkommende borger eller virksomhed. Siden april 2021 har det samme gjort sig gældende for konti, der er anvist eller ændret af en borger via selvbetjeningsløsningen. Udbetaling skal i disse tilfælde senest ske fra den femte bankdag efter aktiveringstidspunktet, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3, 2. pkt.

2.3.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er efter Digitaliseringsministeriets vurdering vigtigt, at Nemkontosystemet gøres bredt anvendeligt for privatpersoner og juridiske enheder, men at der samtidig fastsættes en række krav til de institutter, der skal medvirke i betalingstransaktionerne, således at der er en høj tillid til Nemkontosystemet. Det er således centralt, at de institutter, der indgår i betalingstransaktionerne, er underlagt et effektivt sektortilsyn, og at institutterne bl.a. er underlagt regler om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering samt samarbejde om hindring af skatteunddragelse.

Det foreslås, at en konto i et kontoførende institut kan anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Det er den enkelte betalingsmodtager, der er ansvarlig for at udpege hvilken konto, der anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Kontoen kan f.eks. være en basal betalingskonto, en basal indlånskonto eller en basal erhvervskonto. Det afgørende er, at offentlige udbetalere kan gennemføre udbetalinger til kontoen. Lovforslaget forudsætter ikke, at betalingsmodtageren selv er ejer af den konto, der anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, men der kan være anden lovgivning eller andre forhold, der eksempelvis medfører, at en betaling ikke kan gennemføres i tilfælde, hvor betalingsmodtageren ikke selv ejer den anviste konto. Erfaringsmæssigt kan dette især være tilfældet, når den anviste konto er udenlandsk.

Kontoen skal være med en dansk eller internationalt anerkendt kontoidentifikation. Kontoidentifikation er de oplysninger, der er nødvendige for at identificere betalingsmodtagerens konto, så betalingstransaktionen kan gennemføres via Nemkontosystemet. Det vil eksempelvis kunne omfatte oplysninger såsom registrerings- og kontonummer, International Bank Account Number (IBAN), Basic Bank Account Number (BBAN), Bank Identifier Code (BIC) og bankkode/routing nummer.

Som hidtil vil den konto, der anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, kunne føres i et pengeinstitut eller et udenlandsk kreditinstitut i såvel EU-/EØS-området som i tredjelande. Siden ordningen om Nemkonto blev indført har betalingslandskabet udviklet sig, således at nye typer institutter er kommet til, herunder institutter, som kan tilbyde betalingskonti. Med henblik på at afspejle udviklingen, imødekomme betalingsmodtageres efterspørgsel og øge konkurrencen foreslås det at indføre mulighed for at anvise konti, som føres i et kontoførende betalings- og e-pengeinstitutter i Danmark, på Færøerne eller i EU-/EØS-området, som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Med muligheden for at kunne anvise konti i såvel udenlandske kreditinstitutter som udenlandske betalings- og e-pengeinstitutter overholdes EUF-traktatens princip om fri bevægelighed for tjenesteydelser. Med den foreslåede ordning har Digitali-

seringsministeriet desuden lagt vægt på at gøre det let og tilgængeligt for privatpersoner og juridiske enheder, der ikke er bosat eller har registreret hjemsted i Danmark, at anvise en konto i et institut i deres bopælsland eller hjemland som Nemkonto, hvilket medvirker til, at offentlige udbetalere kan gennemføre betalinger til betalingsmodtagere i udlandet på en enkel og effektiv måde.

Det bemærkes, at pengeinstitutter og udenlandske kreditinstitutter og betalings- og e- pengeinstitutter er reguleret forskelligt ud fra den konkrete risiko, de udgør. Der er således forskelle på tilladelseskrav, kapitalkrav, tilsyn m.v.

Pengeinstitutter og udenlandske kreditinstitutter må modtage indlån fra offentligheden og er som følge heraf underlagt en omfattende og detaljeret regulering, der skal beskytte disse indlån med henblik på at sikre, at kunderne altid kan få adgang til deres midler. Pengeinstitutter skal bl.a. være tilsluttet og yde bidrag til Garantiformuen, som dækker navnenoterede indskud i et pengeinstitut indtil et beløb svarende til 100.000 euro pr. indskyder eksempelvis i tilfælde af, at pengeinstituttet går konkurs, jf. §§ 3 og 9 i lov om en indskyder- og investorgarantiordning.

Betalings- og e- pengeinstitutter må ikke modtage indlån og er ikke omfattet af lov om en indskyder- og investorgarantiordning. Betalings- og e- pengeinstitutter er imidlertid forpligtet til at træffe passende foranstaltninger for at beskytte de midler, der tilhører brugerne efter § 35 i lov om betalinger. Sikring af midler kan ske på flere forskellige måder, bl.a. kan midler indsættes på en sikringskonto i et kreditinstitut eller en centralbank, hvis centralbanken tillader dette. Danmarks Nationalbank har oplyst, at betalings- og e- pengeinstitutter ikke kan forvente at få adgang til en sikringskonto i Nationalbanken.

Med den foreslåede ordning vil ministeren for digitalisering herudover kunne fastsætte regler om betingelser for, at konti, der føres i institutter nævnt ovenfor, kan anvendes som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Endvidere foreslås det, at ministeren kan fastsætte regler om, hvilke kontotyper der kan anvises som Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, og krav til kontoidentifikation ved anvisning og ændring af Nemkonti og ydelsesspecifikke konti.

Bemyndigelseshjemlen vil give ministeren for digitalisering mulighed for at kunne fastsætte regler, der følger med udviklingen i den finansielle sektor, herunder udviklingen i regler, der har til formål at bekæmpe hvidvask af penge, terrorfinansiering, finansiering af masseødelæggelsesvåben, misbrug af konti samt anden økonomisk kriminalitet.

Kravene til institutterne kan eksempelvis være baseret på anbefalinger fra Finanstilsynet eller The Financial Action Task Force (FATF), hvorefter der ud fra en risikovurdering kan udelukkes visse lande og aktører i den finansielle sektor, eller lignende anbefalinger fra danske eller internationale organisationer, der beskæftiger sig med bekæmpelse af hvidvask, terrorfinansiering og anden økonomisk kriminalitet.

Der tages med den foreslåede bestemmelse højde for adaptation af den øvrige lovgivning, herunder dennes udvikling, og der sikres en løbende mulighed for tilpasning af europæiske standarder samt branche- og sektorspecifikationer. Eksempelvis vil der kunne fastsættes regler om, at en konto, som føres i et sanktionsramt institut, ikke må anvises eller ikke kan opretholdes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder regler om hvornår en anvist konto kan slettes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, f.eks. fordi den føres i et sanktionsramt institut.

Med den foreslåede ordning vil der ikke blive ændret på, at oprettelse og vilkårene for en konto i et institut fortsat vil være et privatretligt anliggende mellem den enkelte kunde og dennes institut.

Den foreslåede ordning indeholder heller ikke regler, som ændrer eller supplerer regler i den øvrige lovgivning om forholdet imellem kunde og institut. Tilsvarende gælder for så vidt angår de almindelige

obligationsretlige principper, som regulerer forholdet mellem den enkelte kunde og det enkelte institut. Eksempelvis vil institutternes adgang til at modregne i indlånskonti ikke blive udvidet eller forringet i kraft af den foreslåede ordning.

Med den foreslåede ordning vil det som udgangspunkt være betalingsmodtageren, som skal anvise, ændre og slette sin Nemkonto eller ydelsesspecifikke konti til Nemkontosystemet.

Det foreslås, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder kan der fastsættes krav om, at anviste eller ændrede konti i visse tilfælde skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Det forventes, at ministeren for digitalisering vil fastsætte regler om, at indberetninger til Nemkontosystemet kan ske enten via det pågældende kontoførende institut, via den offentlige udbetaler, som skal udbetale en ydelse til den pågældende, eller via Nemkontosupporten. Det forventes endvidere, at ministeren vil fastsætte regler om, at indberetninger til Nemkontosystemet kan ske via en digital selvbetjeningsløsning for privatpersoner.

Det forventes således, at der vil blive fastsat regler, hvorefter det vil være muligt for betalingsmodtagere at anvise eller ændre en Nemkonto i Nemkontosystemet ved henvendelse til det institut, som fører den konto, der indberettes til Nemkontosystemet, såfremt instituttet er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste, jf. nærmere herom pkt. 2.7.2.

Det forventes herudover, at der vil blive fastsat regler, hvorefter det vil være muligt for betalingsmodtagere at anvise, ændre eller slette en Nemkonto samt en ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet ved henvendelse til den offentlige udbetaler, som skal forestå en udbetaling til betalingsmodtageren. Det forventes herudover, at ministeren for digitalisering vil fastsætte regler om, at betalingsmodtagere kan anvise, ændre eller slette en Nemkonto i Nemkontosystemet via visse offentlige udbetalere, som eksempelvis kommunerne.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler, hvorefter betalingsmodtagere kan anvise, ændre eller slette en Nemkonto ved henvendelse til Nemkontosupporten. Nemkontosupporten er et tilbud, hvor privatpersoner og juridiske enheder kan henvende sig for at foretage anvisning, ændring eller sletning af en Nemkonto. Nemkontosupporten bliver varetaget af Digitaliseringsstyrelsen, der som systemejer vil skulle forvalte Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen kan dog udpege en offentlig myndighed eller juridisk enhed til at varetage opgaven helt eller delvist, jf. det foreslåede § 21, stk. 3.

Det forventes, at der vil fastsættes regler om, at offentlige udbetalere og Nemkontosupporten vil kunne henvise betalingsmodtagere til at henvende sig til det kontoførende institut for at få kontoen anvist som Nemkonto, når den konto, som betalingsmodtageren vil anvise som sin Nemkonto føres i et institut, der har påtaget sig eller er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler, der er fastsat i medfør af lovforslagets § 20.

Det forventes desuden, at der vil blive fastsat regler, hvorefter privatpersoner vil kunne anvise, ændre eller slette en Nemkonto samt ændre eller slette en ulåst ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet via den digitale selvbetjeningsløsning.

Fuldmagtshavere og værger kan anvise, ændre eller slette en Nemkonto, for fuldmagtsgiver eller personen under værgemål, ved henvendelse til et institut omfattet af regler fastsat i medfør af lovforslagets § 20, til Nemkontosupporten eller den offentlige udbetaler, der skal forestå udbetalingen i overensstemmelse med de ovennævnte regler, der forudsættes udstedt om indberetning af anvisning, ændring og sletning af

konti. På sigt er det en mulighed, at fuldmagtshavere og værger vil kunne anvende Nemkontosystemets selvbetjeningsløsning, når det bliver muligt at anvende digitale fuldmagter.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at når en betalingsmodtager foretager indberetning om anvisning eller ændring af en konto, vil der skulle gennemføres en aktiveringsproces, før anvisningen eller ændringen registreres i Nemkontosystemet. Det forventes, at der udstedes regler om aktiveringsprocessen i de tilfælde, hvor betalingsmodtageren foretager indberetning om anvisning eller ændring af en konto ved henvendelse til en offentlig udbetaler, Nemkontosupporten eller via den digitale selvbetjeningsløsning. Der kan dog også fastsættes regler om en aktiveringsproces ved indberetning via et institut, ligesom det er muligt at aktiveringsprocessen kan afskaffes helt eller delvist på et senere tidspunkt.

Aktiveringsprocessen har til formål at sikre korrekte betalingsoplysninger i Nemkontosystemet og samtidig medvirke til at hindre misbrug og svindel. Aktiveringsprocessen øger således sikkerheden i Nemkontosystemet og er også påkrævet i det eksisterende Nemkontosystem.

Aktiveringsprocessen forventes at indebære, at Digitaliseringsstyrelsen sender et brev med fysisk post til betalingsmodtageren med en pinkode, der skal indtastes pr. telefon. Den forventede aktiveringsproces indebærer således, at der vil være en tidsmæssig forskydning mellem indberetningen af kontooplysninger og modtagelse af aktiveringskoden for at højne sikkerheden. Denne aktiveringsproces anvendes i det eksisterende Nemkontosystem.

Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsætte regler om andre former for aktiveringsprocesser, herunder eksempelvis mulighed for, at der kan ske digital aktivering af indberetninger til Nemkontosystemet, f.eks. ved anvendelse af MitID.

Ved en værges anvisning af en Nemkonto eller en ulåst ydelsesspecifik konto til en privatperson, der er under værgemål, bliver aktiveringsbrevet, jf. aktiveringsprocessen, som udgangspunkt sendt til værgens adresse, når værgemålet er registreret i CPR-registret, med undtagelse af forældremyndighedsindehavere. Det skal afklares, hvordan aktiveringsprocessen tilrettelægges mest hensigtsmæssigt, når mindreårige og forældremyndighedsindehavere anviser en Nemkonto, jf. pkt. 2.1.2 for nærmere om værgers og unges anvisning af en Nemkonto.

Ved en fuldmagtshavers anvisning af en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto, på vegne af den privatperson, der har givet fuldmagt, sendes aktiveringsbrevet til fuldmagtsgivers adresse, da fuldmagtsforhold ikke systemunderstøttes i dag. Hvis fuldmagtsforhold i fremtiden bliver systemunderstøttet i det nye Nemkontosystem, skal det afklares, hvordan aktiveringsprocessen tilrettelægges mest hensigtsmæssigt.

Ministeren for digitalisering vil også kunne anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at aktiveringsprocessen i forbindelse med anvisningen af en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto i særlige tilfælde vil kunne fraviges ved betalingsmodtagerens anvisning eller ændring af en Nemkonto via en offentlig udbetaler. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor betalingsmodtageren ikke har adgang til sin fysiske postkasse på egen adresse, f.eks. fordi den pågældende er indlagt på et hospital i en længere periode, er varetægtsfængslet eller lever i hjemløshed. Det forudsættes, at der fastsættes regler om, at den offentlige udbetaler ved fravigelse af aktiveringsprocessen vil skulle iagttage passende kontrolforanstaltninger, der giver en tilsvarende sikkerhed for indberetningens rigtighed.

Indberetning om anvisning eller ændring af Nemkonto i Nemkontosystemet via betalingsmodtagerens kontoførende institut er efter gældende ret ikke underlagt en efterfølgende aktiveringsproces, da deres kundekendskabsprocedure efter hvidvasklovgivningen for nuværende vurderes at kunne træde i stedet for en aktiveringsproces og give en tilsvarende sikkerhed for indberetningens rigtighed, og det forventes

derfor ikke for nuværende, at bemyndigelsen vil blive brugt til at fastsætte regler om aktivering, når indberetningen af en Nemkonto foretages af det kontoførende institut, men det kan ikke udelukkes, at indberetningerne fra institutterne på sigt kan blive omfattet af en aktiveringsproces.

Ministeren for digitalisering foreslås bemyndiget til at kunne fastsætte regler om, hvornår en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto kan slettes af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet.

Bemyndigelsen kan anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen eksempelvis vil kunne slette en anvist konto på et nærmere fastsat tidspunkt efter en privatpersons død eller en juridisk enheds konkurs eller ophør eller på baggrund af oplysninger om, at kontoen er lukket eller ikke har været anvendt i en årrække. Digitaliseringsstyrelsens sletning vil have samme virkning, som når en betalingsmodtager sletter en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, dvs. at kontoen registreres som ophørt i Nemkontosystemet, hvorefter den ikke længere vil blive anvendt som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Afhængigt af hvilken offentlig udbetaler og hvilket institut den offentlige udbetaler benytter, kan der gå fra en til fire bankdage fra en betalingsordre tilføjes kontooplysninger i Nemkontosystemet, og til udbetaling sker. Især i forbindelse med de mange udbetalinger af bl.a. løn og pension ved hvert månedsskift er der behov for længere tid for at sikre, at alle betalinger kan gennemføres rettidigt. For betalinger til udenlandske konti kan der endog gå mere end fire bankdage, fra en betalingsordre tilføjes kontooplysninger i Nemkontosystemet, og til udbetaling er gennemført, som følge af at den samlede ekspeditionstid for udenlandske betalinger kan være længere.

Det foreslås derfor, at en betalingsmodtagers anvisning, ændring eller sletning af en konto til Nemkontosystemet senest har virkning for betalinger, der er til disposition på betalingsmodtagerens konto den femte bankdag, efter at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet. For betalinger til udenlandske konti kan virkningstidspunkt dog være senere end den femte bankdag, efter at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt, som følge af at den samlede ekspeditionstid for udenlandske betalinger kan være længere.

2.4 Offentlige udbetalere

2.4.1 Gældende ret

Offentlige myndigheder er i dag forpligtede til at anvende Nemkontosystemet i forbindelse med udbetalinger til borgere og virksomheder. Anvendelsen i forbindelse med udbetaling til borgere, hvor borgeren er tildelt et CPR-nummer, men er registreret som udrejst af Danmark, og virksomheder identificeret ved et CVR-nummer, men som ønsker at anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre, er dog valgfri for den enkelte offentlige myndighed, jf. § 30 i Nemkontobekendtgørelsen.

Det følger af forarbejderne til lov om offentlige betalinger m.v., at der med udtrykket »offentlige myndigheder« som udgangspunkt sigtes til forvaltningsrettens sædvanlige myndighedsbegreb, dvs. en afgrænsning, som svarer til de myndigheder, der er omfattet af offentligheds- og forvaltningsloven, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1096.

De »offentlige myndigheder«, som skal tilsluttes og anvende Nemkontosystemet til udbetalinger, er præciseret i § 7, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, som følger:

- 1) Myndigheder, der er omfattet af offentligheds- og forvaltningsloven samt domstolene.
- 2) Selvejende institutioner, hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov.
- 3) Efter vedkommende ministers bestemmelse institutioner, foreninger, fonde m.v., a) hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov, eller b) som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten

eller en institution m.v., som er omfattet af litra a, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.

4) Selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med.

Det følger videre af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at ministeren for digitalisering efter drøftelse med Folketingets ledelse og rigsrevisor kan bestemme, at Folketinget og institutioner under Folketinget omfattes af bekendtgørelsen. Folketinget, Folketingets Ombudsmand og Folketingets Rigsrevision er således også tilsluttet Nemkontosystemet.

Det fremgår yderligere af § 12, stk. 1-3, i lov om offentlige betalinger m.v., at lovens regler om Nemkonto gælder for 1) selvejende institutioner m.v., hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov, 2) selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med og 3) institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov, eller som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., som er selvejende institutioner m.v., hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.

Loven finder dog ikke anvendelse i det omfang, at der i anden lovgivning er regler om betalingsforvaltning, som ikke er forenelige med loven eller regler fastsat efter loven, jf. § 12, stk. 4.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at lovens regler finder anvendelse på de selvejende og private institutioner, som en kommune har indgået driftsoverenskomst med, da de i praksis er at betragte som »almindelige kommunale institutioner«. Ligeledes skal lovens regler også finde anvendelse for selvejende institutioner m.v., der modtager dækning for udgifter eller anden støtte fra staten, Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1101.

Vedkommende kommune eller region kan dog undtage selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med, fra bestemmelserne i lovens §§ 1-5 og 6-7, jf. lovens § 12, stk. 5.

Vedkommende minister kan efter forhandling med finansministeren ydermere undtage institutioner, foreninger og fonde m.v. som nævnt i § 12, stk. 3, fra bestemmelserne i §§ 1-5 og 6-8, jf. lovens § 12, stk. 6. Der er med hjemmel i bestemmelsen udstedt bekendtgørelse nr. 768 af 12. juni 2018 om tilskud m.v. til private institutioner for gymnasiale uddannelser, hvoraf det fremgår, at skolerne og kurserne omfattet af bekendtgørelsen er undtaget fra §§ 1-6 i lov om offentlige betalinger m.v., for så vidt angår tilslutning til Nemkontosystemet, jf. bekendtgørelsens § 27.

Offentlige myndigheder kan foretage udbetaling af pengebeløb med frigørende virkning til både Nemkonto og en specifik konto, jf. § 5, stk. 1 og 2, i Nemkontobekendtgørelsen. Udbetaling til Nemkontoen finder dog ikke sted, såfremt en fysisk eller juridisk person har anvist en anden konto, hvortil en udbetaling skal ske, jf. § 1, stk. 5, i lov om offentlige betalinger m.v.

Det er således også fremhævet i forarbejderne til § 1 i lov om offentlige betalinger m.v., at der ikke skal ske udbetaling til Nemkontoen, såfremt en fysisk eller juridisk person konkret har anvist en anden konto, hvortil en udbetaling skal ske, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1095. Nemkontoordningen bygger således på et »frit valg«, idet kontoen udpeges af den enkelte borger og virksomhed, og udpegningen af en Nemkonto er ikke til hinder for, at borgerne eller virksomheden kan angive, at en konkret betaling skal indsættes på en anden konto, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1082.

Af bekendtgørelsens § 31 fremgår det, at hvis en borger eller en virksomhed i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig myndighed ikke har anvist en Nemkonto eller fået oprettet en specifik konto,

skal den offentlige myndighed sikre, at borgeren eller virksomheden får anvist sit tilgodehavende på anden måde. Risikoen for forsinket betaling som følge af en tilsidesættelse af anvisningspligten bæres af borgeren eller virksomheden.

Det fremgår af udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand af 20. december 2023, at en borger klagede til ombudsmanden over, at en kommune havde indstillet udbetalingen af hans kontanthjælp, fordi han ikke længere havde en Nemkonto. Kommunen skrev til borgeren, at han skulle sørge for at få en Nemkonto og ellers eventuelt havde mulighed for at få udbetalt sin kontanthjælp til en anden persons konto.

Ombudsmanden fandt, at det efter lovgivningen om offentlige betalinger m.v. og forarbejderne hertil skal være muligt for en borger at modtage udbetalinger fra det offentlige, selv om borgeren ikke har en Nemkonto eller råder over en bankkonto og heller ikke ønsker, at pengene overføres til en tredjeparts konto.

Kommunen kunne derfor ikke stille krav om, at borgeren som betingelse for at få udbetalt sin kontanthjælp fik en Nemkonto eller angav en anden persons konto, hvortil ydelsen kunne overføres.

I stedet burde kommunen, umiddelbart efter at kommunen blev bekendt med, at borgeren ikke længere havde en Nemkonto, have taget initiativ til at få afklaret, om vedkommende var ved at etablere en ny Nemkonto eller ønskede sin kontanthjælp udbetalt til en anden konto – eventuelt en anden persons konto. Og da det stod klart for kommunen, at det ikke var tilfældet, burde kommunen inden for kort tid have udbetalt kontanthjælpen på en anden måde.

Ombudsmanden kritiserede på den baggrund kommunens fremgangsmåde i sagen og henstillede til kommunen at genoptage udbetalingen af kontanthjælp til borgeren, jf. FOB 2023-40.

Når en borger eller virksomhed har anvist en udenlandsk konto følger det af § 2 a i lov om offentlige betalinger m.v., at betalinger til pengeinstitutkonti i udlandet anses for foretaget rettidigt af det offentlige, uanset at de er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis 1) de ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti, og 2) de tilsvarende indenlandske betalinger er modtageren i hænde rettidigt.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at det i praksis har vist sig umuligt at sikre, at udbetalinger til en udenlandsk konto er til modtagers disposition på samme dag, som hvis betalingen var blevet anvist til en indenlandsk konto. Det skyldes den måde, hvorpå betalinger til udlandet i praksis foregår. Betalinger, der ekspederes på samme tidspunkt, vil være minimum 1 dag længere undervejs end betalinger til en indenlandsk konto. Der kan ikke fastsættes en maksimumsforsinkelse, da forsinkelsens længde afhænger af, hvilket land et beløb skal overføres til, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 5840-5841.

Videre fremgår det af forarbejderne, at bestemmelsen ikke har til hensigt at regulere, hvornår en betaling er rettidig. En betalings rettidighed afhænger af den lovgivning, der regulerer det materielle skyldforhold, og af eventuelle aftaler mellem den offentlige myndighed og modtageren. Bestemmelsen har alene til formål at friholde de offentlige myndigheder for et eventuelt ansvar for forsinkelser, der må henføres til pengeinstitutternes forretningsgange i forbindelse med overførsel af beløb til udenlandske konti, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 5841.

Af bekendtgørelsens § 23, stk. 3, fremgår det, at beløb anvist til Nemkonti i udlandet kan være fratrukket de meromkostninger, som overførslerne er forbundet med.

Offentlige myndigheder har pligt til at foretage en række indberetninger til Nemkontosystemet. Det følger således af bekendtgørelsens § 26, at den offentlige myndighed er ansvarlig for at videregive oplysninger til Digitaliseringsstyrelsen vedrørende specifikke konti knyttet til den pågældende myndighed. Dette

indebærer, at myndigheden blandt andet er ansvarlig for at sikre, at de videregivne oplysninger til enhver tid er korrekte og opdaterede.

Videre følger det af bekendtgørelsens § 27, at vedkommende offentlige myndighed på borgeres og virksomheders vegne skal anvise, ændre, spærre eller slette oplysninger om specifikke konti i Nemkontoregistreret, der vedrører myndighedens ydelsesarter. Vedkommende myndighed fastsætter selv, hvilke ydelser der indgår i en ydelsesart.

Herudover fremgår det af bekendtgørelsens § 28, at en offentlig myndigheds opdatering af Nemkonti og specifikke konti skal godkendes af en anden autoriseret sagsbehandler hos den offentlige myndighed end den person, der forestår opdateringen. Dog kan opdatering også ske ved iagttagelse af andre kontrolforanstaltninger, der giver samme sikkerhed for opdateringens rigtighed.

Offentlige myndigheder er forpligtede til at foretage eventuelle systemtilpasninger af egne systemer, der er nødvendige for at kunne kommunikere med og anvende Nemkontosystemet, jf. bekendtgørelsens § 29, stk. 4. Digitaliseringsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere i en tidsbegrænset periode fra kravet om tilslutning af offentlige myndigheder til Nemkontosystemet.

Offentlig myndigheds tilslutning, herunder etablering af de nødvendige brugerrettigheder til Nemkontosystemet, sker særskilt for hvert af myndighedens udbetalingsystemer, jf. bekendtgørelsens § 29, stk. 1.

Anvendelsen af Nemkontosystemet er vederlagsfri ved udbetaling til Nemkonti eller specifikke konti for de offentlige myndigheder m.v., jf. § 38, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen.

De offentlige myndigheder m.v. afholder selv udgifter til eventuelle systemtilpasninger i egne systemer som følge af tilslutningen til Nemkontosystemet samt en mindre tilslutningsudgift til den private leverandør, jf. § 38, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen.

2.4.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.4.2.1 Definition af offentlige udbetalere og undtagelser hertil

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at den gældende definition af offentlige udbetalere fra lov om offentlige betalinger m.v. bør videreføres ved afgrænsningen af hvilke offentlige udbetalere, der som udgangspunkt er forpligtede til at anvende Nemkontosystemet til at foretage udbetalinger til privatpersoner og juridiske enheder med en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Med den foreslåede ordning vil offentlige udbetalere omfatte de samme juridiske enheder, som i dag er tilsluttet eller kan tilsluttes Nemkontosystemet som offentlige myndigheder. Det foreslås derfor, at offentlige udbetalere vil omfatte følgende:

- 1) Myndigheder inden for den offentlige forvaltning.
- 2) Domstolene.
- 3) Institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov.
- 4) Institutioner, foreninger, fonde m.v., som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., som er omfattet af nr. 3, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.
- 5) Selvejende institutioner, hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov.
- 6) Selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med.

Det foreslås, at ministeren for digitalisering bemyndiges til efter anmodning fra hver af Folketingets ledelser at kunne bestemme, at Folketinget og institutioner under Folketinget vil kunne være offentlige

udbetalere. Dette vil give mulighed for, at Folketinget, Folketingets Ombudsmand, Statsrevisorerne og Rigsrevisionen også fremover vil kunne anvende Nemkontosystemet til at gennemføre udbetalinger svarende til i dag.

Det er ikke hensigten, at den foreslåede ordning om Nemkonto skal træde i stedet for anden lovgivning om betalingsforvaltning, som er uforenelig med reglerne i lovforslaget. Det foreslås derfor, at offentlige udbetalere ikke vil skulle omfattes af lovforslagets bestemmelser i det omfang, andet følger af anden lovgivning.

Det foreslås, at vedkommende kommune eller region kan beslutte, at reglerne for offentlige udbetalere ikke finder anvendelse på selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået drifts-overenskomst med.

Videre foreslås det, at vedkommende minister efter forhandling med ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at reglerne for offentlige udbetalere ikke finder anvendelse på institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov. Vedkommende minister kan også efter forhandling med ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at reglerne for offentlige udbetalere ikke finder anvendelse på institutioner, foreninger, fonde m.v., som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.

Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor det ikke vurderes proportionalt at tilslutte den pågældende offentlige udbetaler, fordi omkostningerne forbundet med tilpasning af it-systemer klart overstiger behovet for anvendelse af ordningen om Nemkonto til at gennemføre enkelte udbetalinger.

2.4.2.2 Offentlige udbetaleres indberetning til Nemkontosystemet

Det foreslås, at offentlige udbetalere på anmodning fra betalingsmodtagere kan indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet.

Videre foreslås det, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilke offentlige udbetalere, som på anmodning fra betalingsmodtagere skal indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet, herunder undtagelser herfor samt regler for de offentlige udbetaleres dokumentationskrav, administration af Nemkonti mv.

Ministeren for digitalisering vil herefter kunne fastsætte regler om, at offentlige udbetalere skal indberette anvisning, ændring eller sletning af Nemkonti for de betalingsmodtagere, som de udbetaler ydelser til.

Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsætte regler om, at nærmere angivne offentlige udbetalere vil skulle bistå betalingsmodtagere med indberetning af anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto. Der vil således kunne fastsættes regler om, at f.eks. kommunerne vil skulle bistå betalingsmodtagere med indberetning af anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto.

Desuden vil ministeren for digitalisering kunne fastsætte regler om, at der kan være undtagelser for, hvornår de offentlige udbetalere skal bistå betalingsmodtagere med indberetning af anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto. Det kan eksempelvis være regler om, at offentlige udbetalere kan henvise en betalingsmodtager til at anvise eller ændre en konto som Nemkonto ved at henvende sig til det pengeinstitut, betalingsinstitut, e-pengeinstitut eller kreditinstitut, der fører den konto, der ønskes anvist som Nemkonto, hvis det pågældende institut har tilsluttet sig forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 20.

Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsættes regler om bl.a. krav til, at den offentlige udbetaler skal sikre, at der er den fornødne sikkerhed for, at det er den rette betalingsmodtager, som forestår anvisning mv. af kontoen. Der vil i den forbindelse f.eks. kunne stilles krav om at den offentlige udbetaler skal sikre sig den pågældendes betalingsmodtageres identitet eksempelvis ved fremvisning af pas eller anden identifikationsdokument.

Videre foreslås det, at offentlige udbetalere for egne ydelsesarter og på anmodning fra betalingsmodtageren skal indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet.

Efter den foreslåede ordning skal den offentlige udbetaler angive, hvilken ydelsesart, der omfattes af udbetalinger til den ydelsesspecifikke konto. Den offentlige udbetaler vil herefter være ansvarlig for at sikre, at de videregivne oplysninger i Nemkontosystemet vedrørende ydelsesspecifikke konti til enhver tid er korrekte og opdaterede. Opdateringer, som betalingsmodtageren selv har foretaget via en selvbetjeningsløsning, er den offentlige udbetaler ikke ansvarlig for.

Det foreslås, at en offentlig udbetaler på anmodning fra betalingsmodtageren vil kunne låse en ydelsesspecifik konto, så betalingsmodtageren ikke selv kan foretage ændringer heraf. Betalingsmodtageren vil ved henvendelse til den offentlige udbetaler kunne få kontoen ændret eller låsningen ophævet.

Dette vil f.eks. være relevant i situationer, hvor en betalingsmodtager og kommunen har aftalt, at kommunen skal administrere betalingsmodtagerens pension efter § 36, stk. 2, i lov om social pension.

Efter den foreslåede ordning vil det være frivilligt for de offentlige udbetalere, om de vil låse en ydelsesspecifik konto på anmodning fra en betalingsmodtager. Hvis en anmodning imødekommes, vil den offentlige udbetaler skulle ændre kontoen eller ophæve låsningen, hvis betalingsmodtageren retter henvendelse herom.

Hvis betalingsmodtageren ikke har anmodet om låsning af en ydelsesspecifik konto, kan den offentlige udbetaler anwise og låse en ydelsesspecifik konto, hvis den offentlige udbetaler efter anden lovgivning kan bestemme, på hvilken måde betalingen skal ske. Som eksempel kan nævnes, at kommunalbestyrelsen ifølge § 36, stk. 1, i lov om social pension kan afgøre, på hvilken måde en betalingsmodtagers pension skal udbetales, hvis den skønner, at en pensionist ikke kan administrere sin pension. Der kan også henvises til § 90, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Efter den foreslåede ordning vil en offentlig udbetaler, der kan låse en ydelsesspecifik konto efter det foreslåede § 11, stk. 2 eller 3, tilsvarende kunne instruere den, der forestår udbetalingerne, om at gennemføre denne handling samt indberette anvisning, ændring eller sletning af låste ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet. Eksempelvis vil en kommune kunne anmode Udbetaling Danmark om at anwise, ændre eller slette en låst ydelsesspecifik konto, når Udbetaling Danmark gennemfører udbetaling af den pågældende ydelse.

Det foreslås herudover, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om de offentlige udbetaleres dokumentationskrav, administration af ydelsesspecifikke konti m.v. Ministeren for digitalisering vil eksempelvis kunne fastsætte regler om dokumentationskrav for anvisning af ydelsesspecifikke konti, herunder krav til identifikation af betalingsmodtageren, krav til sikkerhedsprocedurer i forbindelse med indberetninger i Nemkontosystemet, samt sikre at korrekte ydelsesarter er tilknyttet de anviste ydelsesspecifikke konti.

2.4.2.3 Offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at offentlige udbetalere ligesom i den gældende Nemkon-

toordning skal være forpligtede til at anvende Nemkontosystemet til at foretage udbetalinger til de privatpersoner og juridiske enheder, som har anvist en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Offentlige udbetalere forventes at kunne anvende Nemkontosystemet i forbindelse med alle udbetalinger til privatpersoner og juridiske enheder, herunder har offentlige udbetalere også mulighed for at gennemføre komplette betalingsordrer i Nemkontosystemet, hvor den offentlige udbetaler selv påfører betalingsmodtagerens kontooplysninger og dermed ikke anvender betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto.

Offentlige udbetalere vil med den foreslåede ordning fortsat have en pligt til at anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen og vil skulle anvende Nemkontosystemet til at foretage udbetalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto. Den foreslåede ordning indebærer, at Digitaliseringsstyrelsen gives en eksklusiv rettighed, som omhandlet i § 17 i udbudsloven, til at levere Nemkontosystemet til offentlige udbetalere, som pålægges pligt til at anvende løsningen. Eftersom alle regler om tilrådighedsstillelse og anvendelse vil følge af loven, vil der ikke være tale om en gensidigt bebyrdende kontrakt, jf. udbudslovens § 24, nr. 24, og offentlige udbetalere kan således anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen i medfør af loven, uden at skulle gennemføre et udbud, jf. også præambelbetragtning nr. 5 og 34 i Europa Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2014/24 af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (herefter udbudsdirektivet).

Anskaffelsespligten for offentlige udbetalere giver Digitaliseringsstyrelsen en eksklusiv rettighed og har til formål at sikre den offentlige orden og sikkerhed, herunder hensynet til de samfundsøkonomiske overvejelser om fælles anskaffelse af it-løsninger i staten. Offentlige udbetaleres pligt til at anskaffe Nemkontosystemet udbreder anvendelsen af Nemkontosystemet, hvilket sikrer kendskab til løsningen i det danske samfund. Kendskab til løsningen er afgørende for sikkerheden og tilliden til betalinger, hvilket er en forudsætning for den offentlige orden. Hensynet til den offentlige sikkerhed varetages ligeledes gennem denne pligt, idet samlet statslig kontrol med samfundskritisk it-infrastruktur sikres. Herved vil Nemkontosystemet løbende og effektivt kunne opdateres i takt med den teknologiske udvikling samt et skiftende digitalt trusselsbillede. Større sikkerhed opnås således, når offentlige udbetalere forpligtes til at anvende Nemkontosystemet.

Det foreslås, at offentlige udbetalere ikke vil være forpligtede til at anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger i det omfang, andet følger af anden lovgivning. Det vil eksempelvis være tilfældet, hvor en offentlig udbetalers betalingstype er omfattet af regler om et Offentligt Betalingssystem (OBS-konto) og Statens Koncern Betalinger, jf. §§ 8-11 i lov om offentlige betalinger m.v.

Det foreslås, at ministeren for digitalisering bemyndiges til at fastsætte regler for offentlige udbetalers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder regler om betaling af vederlag for tilslutning m.v. Ministeren for digitalisering vil herefter bl.a. kunne fastsætte regler om, at offentlige udbetalere forpligtes til at foretage eventuelle systemtilpasninger af egne systemer, der er nødvendige for at kunne kommunikere med og anvende Nemkontosystemet. Der vil også kunne fastsættes regler om, at tilslutningen til og anvendelsen af Nemkontosystemet sker efter vilkår, tekniske standarder og politikker fastsat af Digitaliseringsstyrelsen, og at tilslutning, herunder etablering af de nødvendige brugerrettigheder til Nemkontosystemet, sker særskilt for hvert af den offentlige udbetalers udbetalingsystemer.

Desuden kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om frakobling og suspension af offentlige udbetalere fra Nemkontosystemet. Det kan eksempelvis være relevant i tilfælde af, at en offentlig udbetaler ikke længere kan anses for at være en offentlig udbetaler, eller hvor en offentlig udbetalers anvendelse af Nemkontosystemet udgør et sikkerhedsbrud eller en sikkerhedsrisiko for privatpersoner, juridiske enheder eller Nemkontosystemet som helhed. Da offentlige udbetalere er forpligtet til at anvende Nemkontosyste-

met, forventes det, at en eventuel suspension eller frakobling som udgangspunkt vil være af midlertidig varighed, indtil årsagen til det pågældende forhold er bragt til ophør eller afhjulpet.

2.4.2.4 Offentlige udbetaleres gennemførelse af betalinger

Med den foreslåede ordning vil offentlige udbetalere kunne foretage udbetalinger til en betalingsmodtagers Nemkonto eller ydelsesspecifike konto, medmindre betalingsmodtageren over for den pågældende offentlige udbetaler har anvist en anden konto, hvortil betaling skal ske. Offentlige udbetalere vil dog kunne betale til betalingsmodtagerens Nemkonto, når dette følger af anden lovgivning. Når der på denne måde er foretaget udbetaling til en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, kan betalingsmodtageren ikke gøre gældende, at den pågældende ikke har modtaget det skyldige pengebeløb. Den foreslåede bestemmelse medfører, at offentlige udbetalere ikke vil have pligt til at forespørge betalingsmodtagere, hvorledes de ønsker at modtage skyldige pengebeløb, når betalingsmodtageren har anvist en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, som kan anvendes til udbetaling. Nemkontoen vil altid kunne anvendes til at gennemføre betalinger, hvis det i lovgivningen er bestemt, at udbetaling af pengebeløb skal ske til Nemkontoen.

Den foreslåede ordning regulerer kun spørgsmålet om rette betalingssted, men regulerer ikke spørgsmålet om betalingens størrelse eller tidspunktet for rettidig betaling.

Hvis betalingsmodtageren ikke i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig udbetaler har anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, skal den offentlige udbetaler sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde. Tilsvarende gør sig gældende, når den offentlige udbetaler modtager information fra Nemkontosystemet om, at betaling ikke kan gennemføres.

Udbetaling på anden vis vil eksempelvis kunne være en kontant udbetaling, jf. også § 8 i lov om Danmarks Nationalbank, jf. lov nr. 116 af 7. april 1936 med senere ændringer, som bestemmer, at de af banken udstedte pengesedler er lovligt betalingsmiddel mand og mand imellem samt ved ind- og udbetalinger, der foregår ved offentlige kasser.

Lovforslaget indebærer ikke, at offentlige udbetalere kan stille som betingelse for at foretage udbetalinger af ydelser, at betalingsmodtageren har en Nemkonto eller på anden måde råder over en pengeinstitutkonto eller anden form for konto, medmindre dette følger af anden lovgivning. Offentlige udbetalere kan henvise til, at betalingsmodtagere så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto i forbindelse med udbetalingen, jf. § 2, stk. 1, § 3, stk. 1 og 2, men lovforslaget indeholder herudover ikke hjemmel til, at offentlige udbetalere kan påtvinge en betalingsmodtager at få udbetalt sine ydelser til en pårørendes pengeinstitutkonto, hvis betalingsmodtageren ikke ønsker dette. Den offentlige udbetaler kan dermed ikke stille som betingelse for udbetaling, at betalingsmodtageren oplyser et kontonummer, men vil være forpligtet til at sikre, at udbetalingen kan anvises på anden måde, f.eks. kontant.

Dette er i overensstemmelse med Folketingets Ombudsmands udtalelse af 20. december 2023, FOB 2023-40, som er beskrevet ovenfor i pkt. 2.4.1.

Efter den foreslåede ordning vil det være betalingsmodtageren, som bærer risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler, der skyldes betalingsmodtagerens manglende anvisning af en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, hvortil udbetaling kan ske, eller betalingsmodtagerens manglende medvirken til at sikre at udbetaling af tilgodehavendet kan gennemføres på anden måde. Tilsvarende bærer betalingsmodtageren risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler i øvrige tilfælde, hvis betaling til den anviste Nemkonto, ydelsesspecifike konto eller anden konto eller på anden måde ikke kan ske grundet forhold, der ikke kan tilregnes Nemkontosystemet eller den offentlige udbetaler.

Forslaget indebærer ikke, at den offentlige udbetalers pligt til at udbetale det skyldige pengebeløb til betalingsmodtageren vil blive suspenderet, indtil der anvises en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto, en anden konto eller en anden måde, hvorpå betalingen kan gennemføres. Offentlige udbetalere skal således sikre, at der sker rettidig udbetaling af beløb, men risikoen for forsinkelse, herunder øgede omkostninger, som følge af manglende anvisning af en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto, en anden konto eller manglende medvirken til at sikre, at betaling kan gennemføres på anden måde, bæres af betalingsmodtageren. Forslaget indebærer således, at der ikke vil påløbe renter for den forsinkede betaling, når betalingsmodtageren har undladt at anvise en konto som Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, eller har undladt at medvirke eller ikke har medvirket tilstrækkeligt til, at udbetaling kan gennemføres på anden måde. Der vil her være tale om fordringshavermora. Dette vil også gælde, uanset at der i anden lovgivning vedrørende det pågældende pengebeløb er en bestemmelse om renter i tilfælde af forsinket betaling.

Den risiko for forsinket betaling, som betalingsmodtageren pålægges at skulle bære, omfatter ikke en forsinkelse, der ligger ud over den tid, som den offentlige udbetaler med rimelighed har måttet kunne forventes at skulle bruge for at få afklaret, om betalingsmodtageren ønsker og har mulighed for at anvise en konto som Nemkonto, ydelsesspecifik konto, eller anden konto og ellers sikre, at der sker udbetaling på anden måde.

En offentlig udbetalers betaling til betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto i udlandet anses for at være foretaget rettidigt af den offentlige udbetaler, uanset at betalingen er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis 1) betalingen ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti, og 2) betalingen af de tilsvarende indenlandske betalinger er modtagerne i hænde rettidigt. Det vil således være betalingsmodtageren, som bærer risikoen for forsinkelsen i betalingstransaktionen ved gennemførelse af betalingen til en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i udlandet.

Det er den offentlige udbetaler, som anfører ekspeditionsdagen for en betalingsordre. Den offentlige udbetaler er ikke bekendt med, om kontoen er inden- eller udenlandsk. Ekspeditionsdatoen på en betalingsordre vil derfor ikke tage højde for, om betalingen skal overføres til en konto i et institut i Danmark eller et institut i udlandet. Imidlertid vil betalinger til udenlandske konti ofte være længere tid undervejs (typisk 1-2 bankdage) i de finansielle systemer end betalinger til indenlandske konti.

Den foreslåede ordning har således til formål at friholde de offentlige udbetalere for et eventuelt ansvar for forsinkelser, der skyldes en længere samlede ekspeditionstid for overførsel af beløb til udenlandske konti. Det skal hertil bemærkes, at antallet af modtagere, der må bære risikoen for forsinkede udbetalinger, er fåtalligt.

Den foreslåede ordning har ikke i øvrigt til hensigt at regulere, hvornår en betaling er rettidig.

Endelig foreslås det, at offentlige udbetalere i forbindelse med gennemførelsen af en betaling til en Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto i udlandet kan fratække de meromkostninger, som en overførsel af beløb til kontoen er forbundet med, med mindre andet følger af anden lovgivning. Dette vil rent praktisk være den offentlige udbetalers betalingsafviklende institut, der, på baggrund af den offentlige udbetalers valg, fratækker omkostningerne, forbundet med overførslen til en udenlandsk konto, fra beløbet. Det beløb, som betalingsmodtageren modtager på konto, vil således kunne være fratrukket de meromkostninger, der er forbundet med at overføre beløbet til en udenlandsk konto.

2.5 Modregning

2.5.1 Gældende ret

Oplysninger fra Nemkontosystemet om udbetalinger fra offentlige myndigheder kan videregives til et inddrivelsessystem administreret af Skatteforvaltningen, jf. § 4 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at de oplysninger, der kan videregives, drejer sig blandt andet om betalingsmodtagers identitet, beløbsstørrelse, udbetalende myndighed samt arten af udbetaling m.v., jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, L 21 som fremsat, side 308.

Efter § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. finder udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto eller en anden konto ikke sted, hvis Skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalingen med henblik på hel eller delvis modregning i udbetalingsbeløbet.

Det vil sige, at hvis modregningsbetingelserne er opfyldt, vil et udbetalingsbeløb ikke blive udbetalt til modtagers Nemkonto eller en evt. specifik konto, men i stedet blive overført til Skatteforvaltningen, jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, L 21 som fremsat, side 308. Overførsel til Skatteforvaltningen sker med frigørende virkning for den udbetalende myndighed, jf. § 4 a, stk. 3, i lov om offentlige betalinger m.v.

Skatteforvaltningen forestår herefter fordelingen af beløb til de myndigheder, der har registreret krav i Skatteforvaltningens inddrivelsessystemer, som kan anvendes til modregning. Det vil sige enten krav, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, dvs. Skatteforvaltningen som restanceinddrivelsesmyndighed, jf. § 2 i bekendtgørelse om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. § 2, stk. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, herefter benævnt gældsinddrivelsesloven, jf. gældsinddrivelseslovens § 7, stk. 1, nr. 2, eller krav, der er registreret i restanceinddrivelsesmyndighedens fordringsregister med henblik på modregning i opkrævningsfasen, jf. gældsinddrivelseslovens § 7, stk. 1, nr. 3. Fordelingen sker med respekt for eventuelle transporter eller udlæg i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen.

Det er som hidtil opkrævningsmyndigheden, der træffer afgørelse om modregning med krav under opkrævning, mens restanceinddrivelsesmyndigheden træffer afgørelse om modregning, for så vidt angår krav under inddrivelse. Restanceinddrivelsesmyndigheden orienterer beløbsmodtager om foretagen modregning, udbetaling til rettighedshaver eller udbetaling til beløbsmodtager, når udbetalingsbeløb er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Ved Skatteforvaltningens udbetaling af overskydende beløb efter gennemført modregning anses Skatteforvaltningen som udbetalende myndighed, jf. § 4 a, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v. Udbetaling sker til betalingsmodtagers Nemkonto eller til en til Skatteforvaltningen indberettet konto.

En del af den automatiske modregningsløsning består af en forbindelse mellem Nemkontosystemet og restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer. Denne forbindelse skal systemmæssigt understøtte, at der ikke foretages udbetalinger fra det offentlige, hvis der kan ske modregning i krav registreret hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Den automatiske modregningsløsning tager højde for krav under inddrivelse samt krav under opkrævning, der er registreret i restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer, herunder restanceinddrivelsesmyndighedens fordringsregister, der er en del af inddrivelsessystemerne. Opkrævningsmyndighederne skal derfor registrere og løbende opdatere krav under opkrævning, der ønskes anvendt til modregning, i restanceinddrivelsesmyndighedens fordringsregister.

I dag understøttes modregning i børne- og ungedydelse, landbrugsstøtte og en række af Skatteforvaltningens fordringer, herunder overskydende skat, overskydende arbejdsmarkedsbidrag, creditsaldo fra skattekontoen og hos restanceinddrivelsesmyndigheden, tilbagebetalinger, omkostningsgodtgørelse og kompensation vedrørende ejendomsskatter.

Både transporter og udlæg i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen kan registreres hos restanceinddrivelsesmyndigheden. Registreringen foretages i restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer. Restanceinddrivelsesmyndigheden tager højde for eventuelle transporter og udlæg foretaget i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen, inden der træffes beslutning om modregning eller udbetaling.

Processen fungerer sådan at efter eventuel gennemførelse af intern modregning oversender den udbetalende myndighed en restudbetaling til Nemkontosystemet. Der foretages i Nemkontosystemet en sortering af, hvorvidt udbetalingen kan anvendes til modregning.

Undersøgelsen i Nemkontosystemet af, om den udbetalingsberettigede har gæld til det offentlige, sker på grundlag af oplysninger fra restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer, der indeholder oplysninger om krav under inddrivelse og krav under opkrævning, der ønskes anvendt til modregning.

De oplysninger, der videregives fra restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer til Nemkontosystemet, er alene oplysninger om skyldnerens identitet i form af personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer og i visse tilfælde, hvilken myndighed der er fordringshaver, og hvilken type ydelse (ydelsesart) der kan modregnes i. Derimod videregives ikke oplysninger om gældens størrelse og karakter. Videregivelsen af oplysninger sker inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og forvaltningsloven.

Hvis undersøgelsen viser, at en udbetaling fra en offentlig myndighed til en udbetalingsberettiget kan anvendes til modregning i gæld til det offentlige eller udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen, overføres udbetalingsbeløbet og oplysninger herom til Skatteforvaltningen. De oplysninger, der videregives fra Nemkontosystemet til Skatteforvaltningens inddrivelsessystemer, er den udbetalingsberettigedes identitet i form af personnummer, CVR-, SE-, eller P-nummer, udbetalende myndighed, ydelsesart, beløbsstørrelse samt betalingsmodtagerens Nemkonto, specifikke konto eller anden konto, som betalingen ellers skulle være sket til. Skatteforvaltningen skal anvende dette kontonummer til at overføre et eventuelt overskydende beløb, efter modregning m.v. er gennemført.

2.5.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at den nugældende ordning, hvorefter der dels udveksles oplysninger mellem Nemkontosystemet og Skatteforvaltningen og dels overføres udbetalingsbeløb til Skatteforvaltningen med henblik på modregning med gæld til det offentlige og udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen, er en velfungerende, effektiv og ressourcebesparende måde at håndtere gældsmodregning m.v. på, og at ordningen derfor skal videreføres.

Digitaliseringsministeriet finder det dog hensigtsmæssigt, at regler om udveksling af oplysninger mellem Nemkontosystemet og Skatteforvaltningen udgår af bestemmelsen om modregning og i stedet bliver en del af de bestemmelser, der foreslås fastsat om oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i lovforslagets §§ 24 og 25 eller regler fastsat i medfør af det foreslåede § 24, stk. 4.

Desuden finder Digitaliseringsministeriet det hensigtsmæssigt, at det justeres, at overførsler af udbetalingsbeløb til Skatteforvaltningen kan ske både med henblik på modregning med gæld til det offentlige og med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen.

På den baggrund foreslås det i lovforslagets § 16, at udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto, ydelsespecifikke konto eller en anden konto ikke skal finde sted, hvis Skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalingsbeløbet med henblik på modregning i udbetalingsbeløbet eller med henblik på

udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen. Overførsel af et udbetalingsbeløb fra en offentlig udbetaler til Skatteforvaltningen sker med frigørende virkning for den offentlige udbetaler.

Skatteforvaltningen forestår herefter fordelingen af beløb til de myndigheder, der i restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer har registreret krav, som kan anvendes til modregning. I forhold til udbetalinger fra Skatteforvaltningen, sker modregning og udbetalinger med respekt for eventuelle transporter og udlæg.

Det er opkrævningsmyndigheden, der træffer afgørelse om modregning med krav under opkrævning, mens restanceinddrivelsesmyndigheden træffer afgørelse om modregning, for så vidt angår krav under inddrivelse.

Ved Skatteforvaltningens udbetaling af et eventuelt overskydende beløb efter gennemført modregning eller udbetaling til rettighedshaveres krav anses Skatteforvaltningen som offentlig udbetaler. Udbetaling sker til betalingsmodtagers Nemkonto, ydelsespecifikke konto eller anden konto.

I dag systemunderstøttes modregning i børne- og ungeydelse, landbrugsstøtte og en række af Skatteforvaltningens fordringer, herunder overskydende skat, overskydende arbejdsmarkedsbidrag, kreditsaldo fra skattekontoen og hos restanceinddrivelsesmyndigheden, tilbagebetalinger, omkostningsgodtgørelse og kompensation vedrørende ejendomsskatter. Det er muligt at udvide systemunderstøttelsen af modregning til andre ydelsesarter.

2.6 Private udbetalere, private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer

2.6.1 Gældende ret

Private udbetalere kan mod betaling og på nærmere fastsatte vilkår anvende Nemkontoregistret og Nemkontosystemet til formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto, jf. § 5 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at private udbetaleres anvendelse af Nemkontoregistret sker ved fremsendelse af betalingsordrer til den systemansvarlige. Den systemansvarlige påfører betalingerne kontonummer via Nemkontoregistret. Private udbetalere har således ikke via opslag eller på anden måde adgang til selve registeret. Udbetalingerne fra de private udbetalere vil blive systemmæssigt registreret (logget) i Nemkontosystemet, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 186 som fremsat, side 6680. Ved private udbetalere forstås fysiske og juridiske personer, der foretager udbetalinger og ikke er omfattet af lovens § 12 eller er offentlige myndigheder, jf. lovens § 5 a, stk. 2.

Det fremgår videre af forarbejderne til bestemmelsen, at det ville være hensigtsmæssigt, at kredsen af private udbetalere bliver så bred som mulig. Afgrænsningen af private udbetalere i forhold til offentlige myndigheder afgøres af, om udbetaleren er omfattet af offentligheds- og forvaltningsloven eller § 12 i loven.

Gældende ret kan give indtryk af, at private udbetalere kan foretage betalinger gennem Nemkontosystemet. I praksis sender den private udbetaler en forespørgsel med oplysning om deres betalingsmodtagers personnummer, CVR-, SE eller P-nummer til Nemkontosystemet gennem en privat betalingsformidler og får et svar med oplysning om betalingsmodtagerens Nemkonto fra Nemkontosystemet. Derefter gennemfører den private udbetaler betalingen uden for Nemkontosystemet. En privat betalingsformidler vil ofte være en, der i forvejen håndterer udbetalinger – enten på egne vegne eller på vegne af andre juridiske enheder, og bistår ofte private udbetalere med at gennemføre betalinger.

Den private betalingsformidler tilsluttes Nemkontosystemet via en tilslutningsaftale med tilhørende tilslutningsvilkår med Digitaliseringsstyrelsen. Tilslutningsaftalen og de tilhørende tilslutningsvilkår udgør de vilkår, som den private betalingsformidler skal tiltræde før anvendelse af Nemkontosystemet og danner grundlag for de private udbetaleres mulighed for at fremsende forespørgsler til Nemkontosystemet. Tilslutningsaftalen regulerer også vilkårene for de private udbetaleres brug af Nemkontosystemet, selvom de ikke er part i aftalen, ved at den private betalingsformidler pålægges at videreføre vilkårene for brug af Nemkontosystemet i efterfølgende aftaler mellem den private betalingsformidler og de private udbetalere.

Det er primært forsikringsselskaber, pengeinstitutter og operatører af finansielle digitale infrastrukturer (tidligere fælles datacentraler), som er tilsluttet Nemkontosystemet som private betalingsformidlere i dag. For så vidt angår operatører af finansielle digitale infrastrukturer, har disse indgået aftaler med en række pengeinstitutter, som så har indgået aftaler med private udbetalere. Her er vilkårene for de private udbetaleres brug af Nemkontosystemet videreført i begge aftaleled.

Vilkårene fastlægger bl.a., at den private udbetaler skal underrette betalingsmodtageren om, at betalinger fremover indsættes på modtagerens Nemkonto inden første udbetaling hertil, at der skal være en tidsmæssig sammenhæng mellem forespørgslen på kontooplysninger i Nemkontosystemet og udbetalingen, samt frister for anvendelse af kontooplysninger til betaling.

Det fremgår af lovens § 5 a, stk. 3, at betalingsmodtageren til enhver tid kan meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke ønskes indsat på modtagerens Nemkonto.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at formen for en sådan meddelelse og fristen for, hvornår meddelelsen skal være kommet frem, alene er et spørgsmål mellem udbetaleren og betalingsmodtageren og bør fremgå af udbetalers forretningsbetingelser o.l., jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 186 som fremsat, side 6680.

En privat udbetaler må til brug for formidling af udbetalinger anvende betalingsmodtagerens personnummer, hvis den private udbetaler efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnumre, eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af vedkommendes personnummer, jf. § 5 a, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at forudsætningen for at kunne sende betalinger via Nemkontoregistreret er, at betalingsmodtagere, der er fysiske personer, identificeres ved personnummer. Den foreslåede bestemmelse udvider adgangen til at anvende personnummer, hvis den private udbetaler i medfør af anden lovgivning har adgang til at anvende personnummer, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 186 som fremsat, side 6680-6681.

Begrebet »anden lovgivning« skal forstås således, at der ikke behøver at være sammenhæng mellem den konkrete udbetaling og lovhjemlen til at behandle personnumre. Det er tilstrækkeligt, at den private udbetaler har hjemmel til at behandle betalingsmodtagernes personnumre i det samlede lovgrundlag for sin virksomhed. En sådan adgang findes f.eks., hvor udbetaler har indberetningspligt over for skattemyndighederne.

Herudover kan en oplysning om personnummer behandles, hvis en betalingsmodtager giver sit samtykke til, at vedkommendes personnummer anvendes af den private udbetaler med henblik på, at udbetaling indsættes på vedkommendes Nemkonto. Et samtykke skal opfylde kravene til samtykke efter bestemmelserne herom i lov om behandling af personoplysninger (persondataloven) og lov om finansiel virksomhed, for så vidt angår afgivelse af samtykke over for en virksomhed, der er omfattet af denne lov. Herudover medfører persondatalovens krav om saglighed og proportionalitet, at en privat dataansvarlig, der alene begrundes sit ønske om behandling af personnummer i muligheden for at anvende Nemkontosystemet,

kun må indsamle og registrere oplysninger om personnumre til dette formål, hvis der er grund til at forvente, at der kommer et beløb til udbetaling til den pågældende person, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 186 som fremsat, side 6681. Persondataloven blev ophævet ved vedtagelsen af lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven). Kravene til et samtykke fremgår nu af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen).

Ministeren for digitalisering fastsætter nærmere vilkår for private udbetaleres formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto efter stk. 1, jf. § 5 a, stk. 5, i lov om offentlige betalinger m.v.

Det fremgår af forarbejderne, at private udbetaleres tilslutning til og anvendelse af Nemkontoregistreret sker på vilkår, der fastsættes af finansministeren, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 186 som fremsat, side 6681.

Der er således i dag fastsat vilkår for tilslutning i tilslutningsaftalerne, som regulerer bl.a. pris for anvendelse, krav til teknisk tilslutning, bestemmelser om ansvar, tidsfrister og ophør af tilslutningsaftalen. De private udbetaleres betaling for anvendelse af Nemkontosystemet er fastsat efter omkostningsprincippet, og afspejler således de private udbetaleres andel af de gennemsnitlige omkostninger dels ved etablering af adgangen til registret og dels ved den løbende brug heraf.

Det følger af § 25.12.01.90 i finansloven for 2025, at Digitaliseringsstyrelsen modtager betaling for private udbetaleres brug af Nemkontosystemet efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. I praksis opkræver Digitaliseringsstyrelsen betalingen fra de private betalingsformidlere.

2.6.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at private udbetalere fortsat skal kunne foretage kontoopslag i Nemkontosystemet via en privat betalingsformidler med henblik på at foretage udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto.

Dette vil efter ministeriets opfattelse videreføre en effektiv og ressourcebesparende betalingsforvaltning for erhvervslivet. Ordningen letter de administrative byrder for privatpersoner og juridiske enheder, som ikke længere skal foretage omfattende indberetninger af deres kontoændringer til de private udbetalere, som anvender Nemkontooplysninger, idet de automatisk udbetaler til den senest opdaterede Nemkonto, når Nemkonto er rette betalingssted.

Digitaliseringsministeriet vurderer dog samtidig, at der er behov for i højere grad end hidtil at regulere de private udbetalere og at regulere de private betalingsformidlere, herunder at de forskellige faktiske tilslutningsmåder til at foretage kontoopslag i Nemkontosystemet afspejles i lovgivningen. I den foreslåede ordning vil betegnelsen privat betalingsformidler ikke blive anvendt, men erstattes af dels privat kontoformidler og dels operatør af finansiel digital infrastruktur for at tydeliggøre disse aktørers roller.

Det foreslås på den baggrund, at en privat udbetaler på nærmere fastsatte betingelser via en privat kontoformidler kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet, når kontooplysningerne skal anvendes til en udbetaling til en betalingsmodtager, og betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted.

Ved kontoopslag i Nemkontosystemet forstås, at den private kontoformidler sender en forespørgsel til Nemkontosystemet på vegne af en privat udbetaler. Forespørgslen vil skulle indeholde personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer på betalingsmodtageren, således at Nemkontosystemet kan identificere betalingsmodtageren og på den baggrund returnere oplysninger om betalingsmodtagerens Nemkonto til den

private kontoformidler på vegne af den private udbetaler. Betalingstransaktionen fra den private udbetaler til betalingsmodtageren vil herefter blive foretaget uden for Nemkontosystemet som hidtil.

Det vil være en forudsætning for at kunne foretage kontoopslag i Nemkontosystemet, at kontooplysningerne skal anvendes til at foretage en udbetaling til en betalingsmodtager. Hensigten med den private udbetalers kontoopslag, skal altså være at gennemføre en konkret og nært forestående betaling til en betalingsmodtager.

Det vil også være en forudsætning for at kunne foretage kontoopslag, at betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted. Det er et forhold mellem den private udbetaler og betalingsmodtageren, om betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted og dette forhold reguleres af de almindelige regler og obligationsretlige principper.

Den gældende regel i § 5 a, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v., som har givet en udvidet adgang til at anvende personnumre, hvis den private udbetaler i medfør af anden lovgivning har adgang til at anvende personnumre, videreføres ikke. Digitaliseringsministeriet vurderer således, at der ikke er behov for at fastsætte regler om private udbetalers behandling af personoplysninger i forbindelse med kontoopslag i Nemkontosystemet, da denne behandling er reguleret af databeskyttelsesreglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

For at kunne foretage kontoopslag vedrørende privatpersoner i Nemkontosystemet vil det være en forudsætning, at disse identificeres ved personnummer. En oplysning om personnummer kan eksempelvis behandles, hvis en betalingsmodtager giver sit samtykke til, at vedkommendes personnummer anvendes af den private udbetaler med henblik på, at udbetaling kan ske til vedkommendes Nemkonto.

Det forudsættes, at Digitaliseringsstyrelsen, ved en privat udbetalers forespørgsel via en privat kontoformidler, som udgangspunkt kan lægge til grund, at den private udbetaler har ret til at behandle betalingsmodtagerens personnummer og kontooplysninger, idet modtageren indestår for, at der foreligger et behandlingsgrundlag efter databeskyttelsesforordningen, f.eks. samtykke. Digitaliseringsstyrelsen har således ikke en pligt til at foretage en forudgående kontrol af, hvorvidt den private udbetaler har et behandlingsgrundlag til at behandle de personoplysninger, som styrelsen videregiver til den private udbetaler. Digitaliseringsstyrelsen vil dog i overensstemmelse med de almindelige regler om indsigelsesret i databeskyttelsesforordningens artikel 21 være forpligtet til at forholde sig til og behandle en indsigelse fra en betalingsmodtager om, at en privat udbetaler ikke må få udleveret personoplysninger om vedkommende.

Det foreslås, at privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller hjemsted i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller på Færøerne, kan foretage kontoopslag som privat udbetaler.

Hensigten med at lade definitionen af hvem der kan være private udbetalere omfatte privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller hjemsted i et EU-/EØS-land er at iagttage overholdelse af EUF-traktatens princip om fri bevægelighed for tjenesteydelser. Privatpersoner og juridiske personer på Færøerne er omfattet af definitionen, da Færøerne er en del af Rigsfællesskabet, og EU-Kommissionen har fastslået, at Færøerne har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau efter databeskyttelsesforordningens artikel 45 til, at overførsler af personoplysninger kan finde sted mellem EU-lande og Færøerne.

Den foreslåede geografiske afgrænsning af, hvor den private udbetaler må have bopæl eller registreret hjemsted, er en indskrænkelse i forhold til gældende ret, der ikke indeholder en geografisk afgrænsning. Der foreslås derfor en overgangsregel, som giver eventuelle private udbetalere, som ikke opfylder den nye afgrænsning, mulighed for at forblive private udbetalere i en 1-årig periode fra 1. juli 2025 til og med den 30. juni 2026.

Det foreslås, at betalingsmodtageren til enhver tid kan meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke skal ske til modtagerens Nemkonto. Betalingsmodtagerens ret til ikke at få udbetalingsbeløb indsat på sin Nemkonto kan ikke fraviges ved aftale.

Formen for betalingsmodtagerens meddelelse og fristen for, hvornår meddelelsen skal være kommet frem til den private udbetaler, er alene et spørgsmål mellem betalingsmodtageren og den private udbetaler og vil eksempelvis kunne fremgå af den private udbetalers forretningsbetingelser eller lignende.

Videre foreslås det, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om private udbetaleres kontoopslag, herunder regler om hvornår og hvordan private udbetalere kan foretage kontoopslag via en privat kontoformidler.

Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte nærmere regler for private udbetaleres mulighed for at foretage kontoopslag via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet ved bekendtgørelse. Det er dog ikke et krav, at betingelserne for private udbetaleres mulighed for at foretage kontoopslag via private kontoformidlere i Nemkontosystemet fastsættes ved bekendtgørelse, og der vil således også kunne fastsættes betingelser for foretagelsen af kontoopslag m.v. i Nemkontosystemet på aftaleretligt grundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis også kunne fastsætte en række standardbetingelser for foretagelsen af kontoopslag m.v. i Nemkontosystemet eller indgå aftaler med de private udbetalere om foretagelse af kontoopslag m.v. Det forudsættes, at brud på aftalevilkår eller betingelser vil kunne medføre udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet.

Ministeren for digitalisering vil endvidere kunne fastsætte regler for private udbetaleres underretningspligt. Det vil eksempelvis kunne fastsættes, at private udbetalere, inden første kontoopslag i Nemkontosystemet foretages, og inden første udbetaling gennemføres til betalingsmodtageren, skal have givet betalingsmodtageren underretning om, at betalingsmodtageren til enhver tid vil kunne meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke skal indsættes på modtagerens Nemkonto.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at private udbetalere, forinden udbetaling af beskyttede beløbs typer omfattet af retsplejelovens § 513 udbetales til betalingsmodtageren, har pligt til at underrette betalingsmodtageren om mulighed for kreditorbeskyttelse, hvis beløb indsættes på særskilt konto. Der vil også kunne fastsættes regler om, at den private udbetaler skal opbevare dokumentation for underretninger, så længe udbetalingsrelationen består, og at den private udbetaler på anmodning fra Digitaliseringsstyrelsen eller betalingsmodtageren skal fremvise denne.

Det foreslås desuden, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetaleres og kontoindberettende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf overfor private udbetalere som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til private udbetalere af påtale, påbud og udelukkelse fra at foretage kontoopslag via en privat kontoformidler ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for kontoopslag i Nemkontosystemet. Sådanne afgørelser om udelukkelse kan gøres tidsbestemte eller permanente.

Det foreslås, at en privat kontoformidler på nærmere fastsatte betingelser på vegne af en privat udbetaler kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet til brug for udbetalinger. Private kontoformidlere vil også kunne foretage kontoopslag på vegne af sig selv som privat udbetaler.

Det foreslås, at følgende virksomheder efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen kan tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere:

- 1) Et pengeinstitut med en tilladelse efter lov om finansiel virksomhed eller anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed.
- 2) Et betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter lov om betalinger, anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger eller et EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands national lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed.
- 3) Et EU-/EØS-kreditinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands national lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutters anvendelse.
- 4) Et forsikrings-selskab med tilladelse efter lov om forsikringsvirksomhed eller et forsikrings-selskab med tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed i EU i henhold til national lov, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed.

Ved at inddrage EU-/EØS-lande i den foreslåede bestemmelse inkluderes bl.a. filialer etableret i Danmark af EU-/EØS-landes kreditinstitutter, som ikke har tilladelse som danske pengeinstitutter efter lov om finansiel virksomhed, men som udfører aktiviteter i Danmark svarende til danske pengeinstitutter.

Det foreslås herved, at de virksomheder, som tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere, alle har gennemgået den omfattende godkendelse som følger ved tildeling af tilladelse, samt at virksomhederne er underlagt tilsyn fra det pågældende EU-/EØS-lands nationale kompetente tilsynsmyndighed. Danske filialer af EU-/EØS-kreditinstitutter er dog underlagt tilsyn fra Finanstilsynet.

Der er i dag tilsluttet ti private betalingsformidlere til Nemkontosystemet, og da det er ikke dem alle, der opfylder kravet til virksomhedstype i den foreslåede ordning, indeholder lovforslaget en overgangsregel. Overgangsreglen giver private betalingsformidlere mulighed for at forblive tilsluttet og være privat kontoformidler i en 1-årig periode fra 1. juli 2025 til og med den 30. juni 2026. Når overgangsperioden er udløbet, vil en virksomhed, som er omfattet af overgangsreglen, ikke længere kunne være tilsluttet som privat kontoformidler, medmindre virksomheden i løbet af overgangsperioden er blevet en virksomhedstype, der opfylder betingelserne for at være privat kontoformidler.

Det foreslås, at ministeren for digitalisering kan fastsætte yderligere regler om, hvilke virksomheder der kan tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere. Det er hensigten, at bemyndigelsen bl.a. vil kunne anvendes til, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte yderligere regler for private kontoformidlere i takt med den løbende udvikling på området, så der kan stilles tidssvarende krav til de private kontoformidlere.

Det foreslås herudover, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet, herunder regler om gebyr og vilkår.

Bemyndigelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler om, at private kontoformidlere vil skulle tilsluttes Nemkontosystemet efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen. Digitaliseringsstyrelsen vil bl.a. i aftalen kunne fastsætte krav til den opkobling til Nemkontosystemet, der kræves for at sikre autentifikation og autorisation til netværksinfrastrukturen, og de tekniske parametre, som skal anvendes ved opsætning af det anvendte dataforsendelsesprogrammel. Digitaliseringsstyrelsen vil herudover også kunne fastsætte sædvanlige aftalevilkår for brug af systemet m.v.

Bemyndigelsen vil bl.a. også kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler for de private kontoformidle-

res anvendelse af Nemkontosystemet, herunder regler om hvornår og hvordan de private kontoformidlere kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet på vegne af en privat udbetaler.

Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte nærmere regler for private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet ved bekendtgørelse. Det er dog ikke et krav, at betingelserne for private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet fastsættes ved bekendtgørelse, og der vil således også kunne fastsættes betingelser herfor på aftaleretligt grundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis også kunne fastsætte en række standardbetingelser for anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet eller indgå aftaler med de private kontoformidlere herom. Det forudsættes, at brud på aftalevilkår eller betingelser vil kunne medføre udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet.

Det forudsættes, at der udstedes regler om private kontoformidlers betaling af gebyrer for anvendelse af Nemkontosystemet. Gebyrerne vil blive fastsat omkostningsbegrundet og skal sikre dækning af samtlige omkostninger forbundet med private kontoformidlers og operatører af finansielle digitale infrastrukturens tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder omkostninger i forbindelse med den foreslåede behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til private udbetalers kontrol- og tilsynsopgaver, og omkostninger til den foreslåede kompensationsordning. Private kontoformidlere vil selv være ansvarlige for at opkræve omkostninger forbundet med opslag i Nemkontosystemet hos de private udbetalere.

Det foreslås herudover, at der kan fastsættes regler om private kontoformidlers tilkøb af yderligere bistand fra Digitaliseringsstyrelsen, der afregnes efter faste takster, der er omkostningsbaserede.

Der foreslås desuden, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetalers og kontoindberettende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf overfor private kontoformidlere som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtagers kontooplysninger m.v.

Der foreslås også, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen til private kontoformidlere kan meddele påtale, påbud eller udelukkelse fra at anvende Nemkontosystemet ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for anvendelse af eller tilslutning til Nemkontosystemet. Sådanne afgørelser om udelukkelse vil kunne gøres tidsbestemte eller permanente.

Det foreslås, at en operatør af finansiell digital infrastruktur på nærmere fastsatte betingelser og efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen på vegne af en privat kontoformidler kan tilsluttes Nemkontosystemet.

Det foreslås således, at en privat kontoformidler vil kunne blive tilsluttet Nemkontosystemet via en operatør af finansiell digital infrastruktur, der opfylder betingelserne for operatører af finansielle digitale infrastrukturer, og som har indgået aftale med Digitaliseringsstyrelsen herom. Operatøren af finansiell digital infrastruktur vil, via sin tilslutning til Nemkontosystemet, varetage administrationen af de tilsluttede private kontoformidlers anvendelse af Nemkontosystemet.

Det foreslås, at en operatør af finansiell digital infrastruktur skal være udpeget af Finanstilsynet efter § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiell virksomhed som operatør af finansiell digital infrastruktur for at kunne tilsluttes Nemkontosystemet.

Det foreslås videre, at en operatør af finansielle digitale infrastrukturer med registreret hjemsted i et andet EU-/EØS-land, som opfylder det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning som svarer til § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiell virksomhed, og som er underlagt et tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land svarende til Finanstilsynets tilsyn med en operatør

af finansielle digitale infrastrukturens overholdelse af § 333 m, i lov om finansiell virksomhed, kan tilsluttes Nemkontosystemet som operatør af finansiell digital infrastruktur. Digitaliseringsstyrelsen vil skulle foretage en konkret vurdering af det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, herunder tilsynet fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land, og i tvivlstilfælde søge rådgivning og afklaring ved Finanstilsynet.

Det foreslås, at ministeren for digitalisering kan fastsætte yderligere regler om, hvilke virksomheder der kan tilsluttes Nemkontosystemet som operatør af finansiell digital infrastruktur. Ministeren for digitalisering kan endvidere fastsætte regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturens anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet, herunder regler om gebyr og vilkår.

Det er hensigten, at bemyndigelsen bl.a. vil kunne anvendes til, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte yderligere regler for operatører af finansielle digitale infrastrukturens i takt med den løbende udvikling på området, så der kan stilles tidssvarende krav til operatørerne af finansielle digitale infrastrukturens.

Det foreslås desuden, at bemyndigelsen også vil kunne anvendes til at fastsætte regler om vilkår for den tekniske tilslutning til Nemkontosystemet ved eksempelvis tekniske standarder eller lignende.

Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte nærmere regler for operatører af finansielle digitale infrastrukturens tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet ved bekendtgørelse. Det er dog ikke et krav, at betingelserne for operatører af finansielle digitale infrastrukturens tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet fastsættes ved bekendtgørelse, og der vil således også kunne fastsættes betingelser herfor på aftaleretligt grundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis også kunne fastsætte en række standardbetingelser for tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet eller indgå aftaler med operatører af finansielle digitale infrastrukturens herom. Det forudsættes, at brud på aftalevilkår eller betingelser vil kunne medføre udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet.

Det forudsættes, at der udstedes regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturens betaling af gebyrer for tilslutningen til og anvendelse af Nemkontosystemet. Gebyrerne vil blive fastsat omkostningsbegrundet og skal sikre dækning af samtlige omkostninger forbundet med operatører af finansielle digitale infrastrukturens og private kontoformidlers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder omkostninger i forbindelse med den foreslåede behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til private udbetalers kontrol- og tilsynsopgaver, og omkostninger til den foreslåede kompensationsordning. Operatører af finansielle digitale infrastrukturens vil selv være ansvarlige for at opkræve omkostninger forbundet med anvendelsen af Nemkontosystemet hos de private kontoformidlere. På samme måde vil de private kontoformidlere selv være ansvarlige for at videreopkræve omkostninger forbundet med kontoopslag i Nemkontosystemet hos de private udbetalere.

Det foreslås herudover, at der kan fastsættes regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturens tilkøb af yderligere bistand fra Digitaliseringsstyrelsen, der afregnes efter faste takster, der er omkostningsbaserede.

Der foreslås desuden, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetalers og kontoindberettendes erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for operatører af finansielle digitale infrastrukturens som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Der foreslås også, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen

til operatører af finansielle digitale infrastrukturer kan meddele påtale, påbud eller udelukkelse fra at anvende Nemkontosystemet ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for anvendelse af eller tilslutning til Nemkontosystemet. Sådanne afgørelser om udelukkelse vil kunne gøres tidsbestemte eller permanente.

2.7 Institutters forpligtelser til offentlig tjeneste

2.7.1 Gældende ret

Det fremgår af Nemkontobekendtgørelsens § 35, stk. 1, at pengeinstitutter, der har tiltrådt en sektoraftale om indberetning af Nemkonti, skal bistå borgere og virksomheder med at angive eller ændre oplysninger om Nemkonti, for konti der allerede føres i det pågældende pengeinstitut til Nemkontoregistret.

Der blev i 2005 indgået en sektoraftale mellem KMD A/S som leverandør af Nemkontosystemet og Pengeinstitutternes Betalingsservice (PBS), nu Mastercard Payment Services Denmark A/S, om indberetning af Nemkonti. Ved at tilslutte sig aftalen kan pengeinstitutterne indberette konti, der føres i det pågældende pengeinstitut, som Nemkonti for borgere og virksomheder. Sektoraftalen pålægger pengeinstitutterne en række forpligtelser, herunder at give mulighed for at indberette en eksisterende indenlandsk konto i det pågældende pengeinstitut som Nemkonto via pengeinstituttet. Derudover fastsætter sektoraftalen retningslinjer for, hvordan pengeinstitutterne honoreres for opfyldelsen af pengeinstituttets forpligtelser som følge af sektoraftalen.

Det følger af Nemkontobekendtgørelsens § 35, stk. 2, at pengeinstitutterne, som er anført i § 35, stk. 1, modtager oplysninger om borgernes og virksomhedernes registrerede Nemkonti i henhold til aftale med den private leverandør. Det vil således altid være muligt for et pengeinstitut at oplyse en kontohaver om hvilken konto, der er registreret som vedkommendes Nemkonto i pengeinstituttet.

2.7.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Pengeinstitutterne står i dag for hovedparten af indberetninger af anvisninger og ændringer af Nemkonti til Nemkontosystemet. Dermed medvirker institutterne til den afledte effektivisering af betalingsforvaltningen for både den offentlige og private sektor. Samarbejdet med finanssektoren er i dag formaliseret via sektoraftalen fra 2005, og Digitaliseringsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at Digitaliseringsstyrelsen kan fortsætte samarbejdet med finanssektoren. Sektoraftalen fra 2005 indebærer, at det er staten, der betaler aktørerne i finanssektoren for at angive eller ændre oplysninger om Nemkonti. Det foreslås, at samarbejdet med finanssektoren fremadrettet tilrettelægges som en ordning om offentlig tjeneste inden for rammerne af EU's statsstøtterefer.

Ved offentlig tjeneste forstås udførelse af opgaver i relation til Nemkontosystemet, som blandt andet vil kunne indebære anvisning af Nemkonti og indberetning til systemet.

Ministeren for digitalisering vil med den foreslåede ordning kunne fastsætte regler om, at institutter nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1-6, kan tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet.

De institutter, der frivilligt kan tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet, er nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1-6, og omfatter danske pengeinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, EU-/EØS-kreditinstitutter, EU-/EØS-betalingsinstitutter, EU-/EØS-e-pengeinstitutter, færøske og grønlandske pengeinstitutter, samt færøske betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at danske såvel som udenlandske institutter, hvis bemyndigelsen udnyttes, får mulighed for at tilslutte sig ordningen og derved forpligte sig til at udføre forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at

de pågældende udenlandske institutter kan tilsluttes på samme vilkår som danske institutter, medmindre vilkårene må tilpasses for at tage højde for de pågældende institutters særlige forhold.

Det foreslås herudover, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at institutter nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, skal tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. De institutter, der kan pålægges at tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet, er nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, og omfatter danske pengeinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter. Der kan fastsættes regler, som nærmere afgrænser, hvilke institutter der omfattes heraf, eksempelvis ud fra hvilke produkter de tilbyder, antallet af betalingskonti eller kunder.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at den offentlige sektors betalingsforvaltning fortsat fungerer effektivt, hvis det måtte vise sig, at der ikke er et tilstrækkeligt antal institutter, der frivilligt tilslutter sig ordningen, til at sikre, at den nødvendige dækning i ordningen opretholdes. Med dækning forstås, at der skal være et tilstrækkeligt antal institutter tilmeldt ordningen så privatpersoner og juridiske enheder ikke oplever udfordringer med at anvise en Nemkonto via deres kontoførende institut.

Det foreslås herudover, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilke forpligtelser til offentlig tjeneste, institutter omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2, skal udføre i relation til Nemkontosystemet, herunder at indberette konti, der føres i det pågældende institut, som Nemkonti til Nemkontosystemet efter privatpersoners og juridiske enheders anvisning samt opdatere Nemkontosystemet med korrekte oplysninger. Ministeren for digitalisering kan desuden fastsætte regler om sikkerhedsmæssige og tekniske krav ved indberetning til Nemkontosystemet m.v.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at institutter omfattet af regler fastsat i medfør af lovforslagets § 20, stk. 1 og 2, vil have behov for at behandle oplysninger fra Nemkontosystemet, der er nødvendige for at kunne varetage deres forpligtelser til offentlig tjeneste efter lovforslagets § 20, stk. 3, herunder kontooplysninger, navne, personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer samt oplysninger i forbindelse med indberetning og registrering af Nemkontoen.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at behandlingen, herunder videregivelsen af personoplysninger fra Nemkontosystemet til institutterne, er forenelig med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter behandling af personoplysninger er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Institutternes behandlingshjemmel vil udgøres af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c, hvorefter behandling af personoplysninger er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige. Der er således tale om, at institutternes behandling af personoplysninger sker i forbindelse med varetagelsen af de opgaver, som institutterne med lovforslaget vil kunne blive pålagt.

Institutternes behandling af personnumre vil kunne ske i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 11, stk. 2, nr. 1, hvorefter private må behandle oplysninger om personnummer, når det følger af lovgivningen.

Det foreslås herudover, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan yde støtte til institutter for at udføre forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet.

Det forventes, at støtten til aktørerne i finanssektoren isoleret set vil kunne holdes inden for tærskelværdien i artikel 3, nr. 2, i EU-Kommissionens forordning (EU) 2023/2832 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte

ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. De minimis-støtte, der ydes efter EU-regulering, indebærer, at EU-medlemsstater lovligt kan udbetale økonomisk støtte under fastlagte tærskelværdier til virksomheder uden, at det kræver EU-Kommissionens godkendelse. Det skyldes, at støtten ikke anses for at påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne eller for at fordreje eller true med at fordreje konkurrencen.

Inden der kan udbetales støtte, vil Digitaliseringsministeriet være forpligtet til at kontrollere, hvor meget støtte, instituttet har modtaget I forbindelse med udbetaling af støtten vil det være op til det enkelte institut at erklære, at instituttet ikke har modtaget anden støtte for udførsel af de samme betalingsudløsende handlinger, samt hvor meget de minimis-støtte de har modtaget, foruden støtten de ansøger om fra denne ordning. De minimis-støtte vil evt. kunne suppleres af støtte efter Kommissionens forordning (EU) 2023/2831 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte.

Ministeren for digitalisering vil – eventuelt i kombination med en de minimis-ordning – kunne fastsætte regler om en ordning for de institutter, der overskrider tærskelværdien for de minimis. Ordningen vil overholde Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (2012/21/EU), jf. Den Europæiske Unions Tidende 2012 L 7/3.

Ministeren for digitalisering vil som led i den foreslåede ordning kunne fastsætte regler om standardiserede satser for specifikke ydelser udført af institutterne i forbindelse med pålagte forpligtelser til offentlig tjeneste samt de nærmere vilkår og betingelser for, at institutterne kan modtage sådan støtte. Digitaliseringsministeren vil eksempelvis kunne fastsætte standardiserede satser for ydelser såsom indberetning af anvisning, ændring og sletning af konti i Nemkontosystemet på vegne af betalingsmodtagere og for indberetning af fejlmeldinger.

Ministeren for digitalisering vil herudover kunne fastsætte regler om beregning, fastsættelse og udbetaling af yderligere støtte til institutterne i forbindelse med pålagte forpligtelser til offentlig tjeneste samt de nærmere vilkår og betingelser for, at institutterne kan modtage sådan støtte.

Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsætte regler om ansøgning, frister, oplysnings- og dokumentationskrav samt krav om erklæring fra revisor. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om, at institutterne er forpligtede til at dokumentere nettoomkostningerne forbundet med de pålagte forpligtelser til offentlig tjeneste, herunder krav om indsendelse af særskilte regnskaber og erklæring fra revisor.

Ministeren for digitalisering vil videre kunne fastsætte regler om institutternes forpligtelse til at bistå Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med styrelsens overholdelse af de registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningen og -loven. Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte regler om, at institutterne i forbindelse med indberetning af konti til Nemkontosystemet efter privatpersoners og juridiske enheders anvisning vil skulle bistå Digitaliseringsstyrelsen med at oplyse den pågældende privatperson eller juridiske enhed om Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i Nemkontosystemet.

Det er en forudsætning, at udbetaling af økonomisk støtte til institutterne ikke resulterer i overkompensation, og den foreslåede bemyndigelse vil derfor ikke kunne anvendes til at fastsætte regler, som indebærer en overkompensation af institutterne. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at der kun sker delvis kompensation af institutionernes nettoomkostninger.

Hvis der sker overkompensation, har Digitaliseringsstyrelsen efter EU-retten pligt til at tilbagesøge

denne. Der vil således også kunne fastsættes regler om tilbagebetaling af for meget udbetalt økonomisk støtte og krav om renter heraf.

2.8 Tilrådighedsstillelse af Nemkontosystemet

2.8.1 Gældende ret

Efter den gældende § 5, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., udpeger ministeren for digitalisering en systemansvarlig, som har til opgave at varetage administrationen af kontooplysningerne. Som systemansvarlig kan udpeges en offentlig myndighed eller en privat virksomhed eller lignende.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at den systemansvarlige har til opgave at administrere registret og oplysninger om anviste konti, herunder at modtage oplysningerne fra den i lovens § 1 nævnte personkreds og at sikre, at offentlige myndigheder, som skal foretage udbetalinger til borgere og virksomheder m.v., har adgang til oplysningerne, jf. forslag til lov om offentlige betalinger m.v., jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1098.

Det fremgår videre af forarbejderne til bestemmelsen, at såvel offentlige myndigheder som private virksomheder m.v. kan udpeges som systemansvarlige, og at det er tanken, at der kun skal udpeges én systemansvarlig. Ministeren for digitalisering bør forud for udpegningen af den systemansvarlige sikre, at denne har den fornødne erfaring og kompetence til at varetage opgaven som systemansvarlig. Der er mulighed for, at opgaven løses særskilt eller som en integreret del af en større fornyelse af infrastrukturen for offentlige betalinger.

Det følger af § 5, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., at ministeren for digitalisering fastsætter nærmere regler for den systemansvarliges virksomhed, herunder om tilsyn med den systemansvarliges virksomhed og klageadgang.

Det fremgår af forarbejderne til § 5, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., at bemyndigelsen til at fastsætte nærmere regler for den systemansvarliges virksomhed, herunder om tilsyn med den systemansvarliges virksomhed, navnlig gælder, såfremt en privat virksomhed eller lignende udpeges som systemansvarlig. Reglerne vil f.eks. kunne tage sigte på at begrænse misbrugsmulighederne for de personer, som har adgang til registret. Dette kan f.eks. ske ved udarbejdelse af sikkerhedsprocedurer, ved sikkerhedsgodkendelse af medarbejdere, som skal have adgang til registret og ved at sikre, at det kun er en snæver kreds, som har direkte adgang til registret. Der kan endvidere fastsættes regler om, at det skal være muligt at kontrollere, hvem der har trukket oplysninger fra registret, og hvilke konkrete oplysninger den enkelte medarbejder har trukket. Der henvises til bemærkningerne til forslag til lov om offentlige betalinger m.v., jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1098-1099.

Det fremgår endvidere af forarbejderne til bestemmelsen, at der også kan fastsættes forskrifter om tavshedspligt for de medarbejdere hos den systemansvarlige virksomhed, som har adgang til registret. Det vil navnlig være relevant, hvis den systemansvarlige virksomhed er en privat virksomhed eller lignende. I medfør af reglerne kan der også fastsættes regler om, at den systemansvarlige virksomhed skal tegne en forsikring, der skal dække eventuelle tab i forbindelse med misbrug af oplysningerne.

Det er ifølge forarbejderne til bestemmelsen tanken, at det kun er medarbejdere, som er ansat i stillinger, hvor der er et særligt behov for at trække oplysninger fra registret, som »cleares« til at få adgang i registret. Oplysningerne, som disse ansatte får kendskab til, vil være tavshedsbelagte i kraft af de almindelige regler om offentligt ansattes tavshedspligt.

Ifølge forarbejderne til bestemmelsen vil der også kunne fastsættes regler om, at der kan klages over den systemansvarlige virksomhed til en offentlig myndighed. Bestemmelsen indeholder ikke hjemmel

til, at der kan fastsættes regler, som begrænser Datatilsynets muligheder for at føre tilsyn efter persondataloven. I det omfang der efter § 5, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. fastsættes regler, som har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, skal der i overensstemmelse med persondatalovens § 57 indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1099. Persondataloven blev ophævet ved vedtagelsen af lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven). Kravet om indhentelse af en udtalelse fra Datatilsynet er videreført i databeskyttelseslovens § 28.

Ministeren for digitalisering har med hjemmel i § 5, stk. 2, udstedt Nemkontobekendtgørelsen, hvoraf det fremgår af § 2, stk. 2, at Digitaliseringsstyrelsen udpeger en privat leverandør som systemansvarlig for Nemkontosystemet til varetagelse af systemets udvikling og drift. Den private leverandør er databehandler i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og databeskyttelsesloven. Digitaliseringsstyrelsen har udpeget KMD som systemansvarlig for Nemkontosystemet.

Det følger herudover af bekendtgørelsens § 15, at den private leverandør udvikler, driver og vedligeholder Nemkontosystemet. Efter bekendtgørelsens § 33, stk. 2, afholder Digitaliseringsstyrelsen udgifter til den private leverandør i forbindelse med etablering og drift af Nemkontosystemet, herunder til tilføjelse af kontooplysninger til betalingsordrer og ydelse af support. Herudover afholder Digitaliseringsstyrelsen de udgifter, der er forbundet med opdateringen af Nemkonti via pengeinstitutternes systemer.

Efter § 5 b i lov om offentlige betalinger m.v. kan ministeren for digitalisering stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at Nemkontosystemet i praksis vil blive stillet til rådighed af Digitaliseringsstyrelsen. Bestemmelsen giver udelukkende hjemmel til, at Digitaliseringsstyrelsen kan sidestille grønlandske myndigheder med danske myndigheder i forbindelse med tilslutningen til Nemkontosystemet. Hjemlen ændrer ikke på lovens territoriale anvendelsesområde, idet den alene tilvejebringer hjemmel til at stille Nemkontosystemet til rådighed. De materielle regler om offentlige betalinger, herunder for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder, udfærdiges af Grønlands Selvstyre. Der henvises til bemærkningerne til § 5 b i forslag til lov om ændring af offentlige betalinger m.v., forarbejderne til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 108 som fremsat, side 5. Bestemmelsen i lovens § 5 b hjemler derfor udelukkende, at grønlandske myndigheder tilsluttes Nemkontosystemet på samme vilkår, som danske myndigheder er tilsluttet. Der henvises til de almindelige bemærkninger i forslag til lov om ændring af offentlige betalinger m.v., forarbejderne til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 108 som fremsat, side 2.

Det bemærkes, at Grønland med Inatsisartutlov nr. 10 af 19. november 2020 om offentlige betalinger m.v. og Selvstyrets bekendtgørelse nr. 14 af 14. februar 2022 om ikrafttræden af Inatsisartutlov om offentlige betalinger m.v. har fastsat regler om den grønlandske Nemkontoordning.

Herudover har Digitaliseringsstyrelsen og de grønlandske myndigheder indgået et retligt bindende instrument. Det retligt bindende instrument er indgået, da Grønland har et andet databeskyttelsesniveau end Danmark, og Digitaliseringsstyrelsen derfor skal give de nødvendige garantier i forbindelse med overførslen af personoplysninger mellem Danmark og Grønland, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 46, stk. 1.

2.8.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Nemkontosystemet er en central og kritisk offentlig digital infrastruktur, som anvendes af offentlige myndigheder til effektivt og sikkert at gennemføre betalinger til betalingsmodtagere i Danmark.

For at varetage dette hensyn og for at opnå de øvrige formål, der ligger til grund for lovforslaget, foreslås det, at Digitaliseringsstyrelsen pålægges som myndighedsopgave at stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere.

Det betyder, at Digitaliseringsstyrelsen på vegne af den danske stat skal stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere, der agerer på vegne af private udbetalere, og derved give offentlige udbetalere og private kontoformidlere mulighed for at benytte Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen har derfor en særlig status som instrument og teknisk tjeneste for hele den offentlige sektor, og Digitaliseringsstyrelsen skal imødekomme alle offentlige udbetaleres anmodning om tilslutning i overensstemmelse med denne lovs bestemmelser. Den udbudsretlige relation mellem Digitaliseringsstyrelsen og de offentlige udbetalere er i denne henseende af intern karakter, kendetegnet ved Digitaliseringsstyrelsens underordning og afhængighed af de offentlige udbetalere, når de afgiver deres anmodning om tilslutning i medfør af loven.

Den foreslåede løsning indebærer således, at Digitaliseringsstyrelsen gives en eksklusiv rettighed, som omhandlet i § 17 i udbudsloven, til at levere Nemkontosystemet til offentlige udbetalere, som pålægges pligt til at anvende løsningen. Loven med tilhørende bekendtgørelser udgør i denne sammenhæng en ensidig administrativ retsakt, der alene opstiller betingelser for Digitaliseringsstyrelsen. Eftersom alle regler om tilrådighedsstillelse og anvendelse følger af loven, vil der ikke være tale om en gensidigt bebyrdende kontrakt, jf. udbudslovens § 24, nr. 24, og offentlige udbetalere kan således anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen i medfør af loven, uden at skulle gennemføre et udbud, jf. også præambelbetragtning nr. 5 og nr. 34 i Europa Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2014/24 af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (herefter udbudsdirektivet).

Offentlige udbetalere har en pligt til at anskaffe Nemkontosystemet af Digitaliseringsstyrelsen. Offentlige udbetaleres anskaffelse af Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen foretages i medfør af loven og uden, at det for offentlige udbetalere er muligt at forhandle om vilkår for Nemkontosystemets anvendelse og vederlag. Offentlige udbetalere betaler for tilslutning til Nemkontosystemet, mens anvendelsen af Nemkontosystemet er vederlagsfri for de offentlige udbetalere, idet omkostningerne hertil finansieres af den samlede bevilling til Nemkontosystemet, som indgår i Digitaliseringsstyrelsens bevilling på Finansloven.

Anskaffelsespligten af Nemkontosystemet har til formål at sikre den offentlige orden og sikkerhed, herunder hensynet til de samfundsøkonomiske overvejelser om fælles anskaffelse af it-løsninger i staten.

Offentlige udbetaleres pligt til at anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen udbreder anvendelsen af Nemkontosystemet som fælles offentlig betalingsløsning, hvilket sikrer kendskab til løsningen i det danske samfund. Kendskab til Nemkontosystemet er afgørende for brugen, sikkerheden og tilliden til de offentlige udbetalinger, hvilket er en forudsætning for den offentlige orden. Hensynet til den offentlige sikkerhed varetages ligeledes gennem denne pligt, idet samlet statslig kontrol med samfundskritisk it-infrastruktur sikres. Herved vil Nemkontosystemet løbende og effektivt kunne opdateres i takt med den teknologiske udvikling samt et skiftende digitalt trusselsbillede. Større sikkerhed opnås således, når de offentlige udbetalere fortsat forpligtes til at anvende denne it-infrastrukturløsning.

Forpligtelsen til at stille systemet til rådighed for offentlige udbetalere indebærer en forpligtelse til at gøre systemet tilgængeligt for de offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet til at sende betalingsordrer til udbetaling via systemet. Hvis Nemkontosystemet i en længere periode ikke er tilgængeligt for

de offentlige udbetalere f.eks. ved planlagt nedetid som følge af vedligehold eller driftsforstyrrelser eller nedbrud, har Digitaliseringsstyrelsen en forpligtelse til at sikre, at systemets funktioner hurtigst muligt bliver tilgængelige, så der kan gennemføres betalinger via systemet.

Digitaliseringsstyrelsen vil ved længerevarende eller uforudsete nedbrud orientere relevante offentlige udbetalere om deres forpligtelse til at udbetale på anden vis uden om Nemkontosystemet. Vurderingen af, hvornår de offentlige udbetalere skal udbetale på anden vis uden om Nemkontosystemet, vil bero på en konkret vurdering fra Digitaliseringsstyrelsen baseret på nedetidens varighed og karakter. Den enkelte offentlige udbetaler vil i disse tilfælde selv have pligt til at sikre, at betalingerne til betalingsmodtagere kan gennemføres på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt. I de tilfælde hvor den offentlige udbetaler skal udbetale på anden vis end via Nemkontosystemet, vil Digitaliseringsstyrelsen gå i dialog og yde vejledning til de offentlige udbetalere om standsning af eventuelle igangsatte betalingsordrer, med henblik på at forhindre dobbeltudbetalinger. Vurderingen, af hvem der bærer et eventuelt ansvar for eventuelle dobbeltudbetalinger, vil bero på en konkret vurdering.

Digitaliseringsstyrelsen vil i muligt omfang bistå de offentlige udbetalere med at få adgang til betalingsoplysninger på betalingsmodtagere fra Nemkontosystemet, såfremt dette vurderes proportionalt og forsvarligt. Digitaliseringsstyrelsens primære forpligtelse ved systemets manglende tilgængelighed vil dog være at sikre, at systemet bliver tilgængeliggjort på ny.

Lovforslaget giver desuden private kontoformidlere, der agerer på vegne af private udbetalere en ret til, at disse, efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen, kan anvende Nemkontosystemet under overholdelse af aftalevilkår og de regler om bl.a. tilrådighedsstillelse og anvendelse, som kan fastsættes af ministeren for digitalisering. Dette indebærer en forpligtelse for Digitaliseringsstyrelsen til mod betaling at gøre det muligt for private kontoformidlere at foretage kontoopslag på vegne af private udbetalere med kontooplysninger om betalingsmodtagers Nemkonto. Private kontoformidlere vil kunne tilslutte sig Nemkontosystemet direkte efter den foreslåede § 18 eller via en operatør af finansiel digital infrastruktur efter den foreslåede § 19.

Hvis Nemkontosystemet i en periode ikke er tilgængeligt for de private kontoformidlere f.eks. ved planlagt nedetid som følge af vedligehold eller driftsforstyrrelser eller nedbrud, har Digitaliseringsstyrelsen ingen pligt til at bistå private kontoformidlere med at tilvejebringe kontooplysninger på anden vis. Det indebærer, at den enkelte private kontoformidler eller private udbetaler afhængig af det underliggende aftaleforhold selv vil skulle tilvejebringe kontooplysningerne på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt.

Når tilrådighedsstillelsen af Nemkontosystemet sker centralt som led i en myndighedsopgave, sikres grundlaget for en fællesoffentlig it-infrastruktur. Tilrådighedsstillelsen forudsætter, at Digitaliseringsstyrelsen sikrer udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet. Det foreslås derfor, at Digitaliseringsstyrelsen er systemejer og sikrer udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Ved systemejer forstås, at Digitaliseringsstyrelsen ejer og er ansvarlig for Nemkontosystemet. Det vil derfor være Digitaliseringsstyrelsens ansvar at indkøbe og sikre udviklingen af drift, vedligehold og forvaltning af Nemkontosystemet, og at systemet løbende udvikles, så det er tidssvarende og til enhver tid overholder gældende regler og standarder for offentlige it-systemer, herunder krav til sikkerhed.

Digitaliseringsstyrelsens ejerskab over Nemkontosystemet vil give styrelsen bedre muligheder for at varetage videreudvikling af systemet og sikre, at systemet kan imødekomme anvenderes forretningsbehov i højere grad end i dag. Digitaliseringsstyrelsens indkøb af Nemkontosystemet sker under overholdelse af de til enhver tid gældende udbudsregler.

Digitaliseringsstyrelsen vil som systemejer have til opgave at sikre, at forkerte kontooplysninger ikke bliver knyttet til en betalingsordre hos offentlige udbetalere grundet en fejl i Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen er ikke ansvarlig for fejl, som skyldes forhold udenfor Nemkontosystemet, f.eks. i det tilfælde, hvor betalingsmodtageren oplyser forkerte kontooplysninger, eller en sagsbehandler hos en offentlig udbetaler fejlindtaster et kontonummer i Nemkontosystemet.

Ved udvikling forstås Digitaliseringsstyrelsens ansvar for at sikre, at Nemkontosystemet etableres, idriftsættes og ibrugtages, så systemet kan stilles til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere, der agerer på vegne af private udbetalere.

Ved drift af Nemkontosystemet forstås Digitaliseringsstyrelsens ansvar for at sikre en effektiv, sikker og stabil drift af Nemkontosystemet, herunder at systemet er tilgængeligt for offentlige udbetalere og private kontoformidlere.

Ved vedligeholdelse forstås Digitaliseringsstyrelsens ansvar for at sikre, at Nemkontosystemet løbende vedligeholdes med henblik på at sikre en sikker og stabil drift samt for at opretholde Nemkontosystemets funktionalitet og forretningsmæssige værdi.

Ved forvaltning forstås ansvaret for at sikre en korrekt forvaltning af Nemkontosystemet, herunder forvaltningen af Nemkontosystemets data og processer for betalingsordrer samt for at stille en supportfunktion til rådighed for anvendere af systemet.

Det foreslås, at Digitaliseringsstyrelsen kan udpege andre offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver med udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Med den foreslåede ordning kan Digitaliseringsstyrelsen udpege en eller flere offentlige eller private leverandører til at varetage opgaver, som det ellers påhviler Digitaliseringsstyrelsen at varetage som systemejer. Hvis Digitaliseringsstyrelsen udpeger en leverandør, vil der i aftalen kunne fastsættes regler for leverandørens opgavevaretagelse, herunder f.eks. krav til standarder for opgavevaretagelsen eller regler om den udpegede offentlige myndighed eller private virksomheds anvendelse af underleverandører.

Aftalen vil f.eks. også kunne tage sigte på at begrænse misbrugsmulighederne for de personer, som har adgang til Nemkontosystemet. Dette kan f.eks. ske ved udarbejdelse af sikkerhedsprocedurer, ved sikkerhedsgodkendelse af medarbejdere, som skal have adgang til Nemkontosystemet og ved at sikre, at det kun er en snæver kreds, som har direkte adgang til oplysninger i Nemkontosystemet. Det kan endvidere aftales, at det skal være muligt at kontrollere, hvem der har trukket oplysninger fra Nemkontosystemet, og hvilke konkrete oplysninger den enkelte medarbejder har trukket.

Det bør kun være medarbejdere, som er ansat i stillinger, hvor der er et særligt behov for at trække oplysninger fra Nemkontosystemet, som godkendes til at få adgang i systemet. Oplysningerne, som disse ansatte får kendskab til, vil være tavshedsbelagt i kraft af de almindelige regler om offentligt ansattes tavshedspligt. Derudover vil offentlige udbetalere og enhver, der varetager opgaver efter lovforslaget, være forpligtede til at iagttage tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for opretholdelse, vedligeholdelse og drift af sikkerhed i Nemkontosystemet, jf. den foreslåede § 23 og bemærkningerne hertil.

Digitaliseringsstyrelsen vil have det overordnede ansvar for Nemkontosystemet og skal sikre, at den eller de udpegede leverandører er kompetente, samt at de forsvarligt og på bedst mulige måde vil kunne udføre de tildelte opgaver, herunder opfyldelse af de retlige krav, som Digitaliseringsstyrelsen er underlagt i forbindelse med udvikling, drift, vedligeholdelse, forvaltning af Nemkontosystemet.

Det foreslås desuden, at ministeren for digitalisering kan fastsætte nærmere regler om tilrådighedsstillelse for offentlige udbetalere og private kontoformidlere.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler, der fastlægger, hvordan Digitaliseringsstyrelsen stiller Nemkontosystemet til rådighed, samt den ydelse, som de offentlige udbetalere vil modtage. Derudover forventes det, at der bliver fastsat regler for håndtering af fejlindberetninger, mulighed for at modtage support m.v.

Det foreslås herudover, at Digitaliseringsstyrelsen kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder. Digitaliseringsstyrelsen vil således kunne sidestille grønlandske myndigheder med danske myndigheder i forbindelse med tilslutningen til Nemkontosystemet. Hjemlen ændrer ikke på lovens territoriale anvendelsesområde, idet den alene tilvejebringer hjemmel til at stille Nemkontosystemet til rådighed. De materielle regler om offentlige betalinger, herunder for privatpersoner, juridiske enheder og offentlige udbetalere, udfærdiges af Grønlands Selvstyre. Loven hjemler derfor udelukkende, at grønlandske offentlige udbetalere kan tilsluttes Nemkontosystemet på samme vilkår, som danske offentlige udbetalere er tilsluttet.

Det vil dog være en nødvendig forudsætning, at de grønlandske myndigheder har adgang til betalingsmodtagerens personnummer, CVR- eller P-nummer for at kunne anvende Nemkontosystemet, da betalingsmodtageren identificeres via disse numre, når en betalingsordre sendes via Nemkontosystemet.

2.9 Tavshedspligt

2.9.1 Gældende ret

Efter offentlighedslovens § 7, stk. 1, kan enhver forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Retten til aktindsigt omfatter med de i §§ 19-35 nævnte undtagelser 1) alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag, og 2) indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter, jf. offentlighedslovens § 7, stk. 2.

Retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 7, stk. 1, er begrænset af de undtagelser, der følger af bestemmelserne i offentlighedslovens §§ 19-35. Efter offentlighedslovens § 31 kan retten til aktindsigt således begrænses, i det omfang det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar. Det følger af forarbejderne til offentlighedsloven, at der med bestemmelsen kan undtages oplysninger om bl.a. et ministeriums it-sikkerhed, jf. betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 664.

I Folketingets Ombudsmands udtalelse af 9. maj 2007 (j.nr. 2007-0333-801) har ombudsmanden anerkendt, at Statsministeriet under henvisning til ministeriets IT-sikkerhed kunne afslå aktindsigt i navnet på en bestemt IT-virksomhed. Som begrundelse herfor havde Statsministeriet henvist til, at den pågældende virksomhed og dens produkter spillede en afgørende rolle for Statsministeriets IT-sikkerhed, og at en offentliggørelse af virksomhedens navn ville svække ministeriets IT-sikkerhed. Afslaget blev meddelt i medfør af § 13, stk. 1, nr. 1, i lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen, som er videreført med den gældende offentlighedslovs § 31.

Det er imidlertid ikke i alle tilfælde, at hensynet til sikkerheden omkring et it-system kan begrunde en undtagelse af oplysningerne fra aktindsigt efter offentlighedslovens regler, jf. ombudsmandens udtalelse i FOB 2013-17, hvor ombudsmanden fandt, at oplysninger om NemID ikke kunne undtages fra aktindsigt af hensyn til statens sikkerhed.

Pligten til at meddele oplysninger er også begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved

lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, jf. offentlighedslovens § 35.

Retsvirkningen af, at der foreligger en særlig tavshedspligtsbestemmelse, er, at de forhold, der er omfattet af bestemmelsen, ikke er undergivet aktindsigt efter offentlighedsloven. Er kun en del af oplysningerne i et dokument omfattet af en særlig tavshedspligtsbestemmelse, vil myndigheden skulle meddele aktindsigt i dokumentets øvrige indhold, jf. Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 3. udgave, 2022, s. 841.

Endvidere har en særlig tavshedspligtsbestemmelse den konsekvens, at forvaltningsmyndigheden vil være afskåret fra efter eget skøn at give meroffentlighed, medmindre myndigheden selv er rådig over den interesse, der tilsigtes beskyttet ved tavshedspligten.

Efter straffelovens § 152, stk. 1, straffes den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, jf. straffelovens § 152, stk. 3.

Straffelovens § 152 a fastslår, at bestemmelsen i § 152 finder tilsvarende anvendelse på den, som i øvrigt er eller har været beskæftiget med opgaver, der udføres efter aftale med en offentlig myndighed. Det samme gælder den, som virker eller har virket ved telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige.

I forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, er der angivet en række hensyn til offentlige og private interesser, der – efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde – kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt. Bestemmelsen er udformet således, at der i vidt omfang er sammenfald mellem på den ene side de oplysninger, der er undtaget fra retten til aktindsigt i medfør af offentlighedslovens §§ 30-33, og på den anden side de oplysninger, der anses for fortrolige i medfør af bestemmelsen i forvaltningslovens § 27 om tavshedspligt.

2.9.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Oplysninger, der er af væsentlig betydning for statens it-sikkerhed, er omfattet af den almindelige tavshedspligt i straffelovens § 152 og forvaltningslovens § 27, stk. 2, 1. pkt. Det er imidlertid Digitaliseringsministeriets vurdering, at Nemkontosystemets karakter af samfundskritisk it-infrastruktur indebærer et behov for, at alle oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af sikkerhed i Nemkontosystemet er omfattet af tavshedspligt.

Digitaliseringsministeriet vurderer derfor, at der er behov for at indføre en særlig tavshedspligt, der er bredere end straffelovens §§ 152-152 f. Den foreslåede særlige tavshedspligtsbestemmelse svarer til § 19 i lov om MitID og NemLog-in.

Digitaliseringsstyrelsen vil som systemejer blive ansvarlig for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet. Tavshedspligten vil således foruden Digitaliseringsstyrelsens medarbejdere og leverandøren til Nemkontosystemet omfatte offentlige udbetalere, tilsluttede institutter, private kontoforholdere, operatører af finansielle digitale infrastrukturer og enhver der varetager opgaver i henhold til loven eller i øvrigt yder bistand hertil.

Den foreslåede ordning indebærer, at der uden videre gælder tavshedspligt med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for opretholdelse, vedligeholdelse

og drift af sikkerhed i Nemkontosystemet, dvs. uden at der skal foretages en konkret vurdering af, om videregivelse eller udlevering af oplysningerne vil indebære en sikkerhedsmæssig risiko. Det omfatter bl.a. oplysninger om Nemkontosystemets indretning. Tavshedspligten gælder for alle oplysninger af den nævnte art.

Den foreslåede bestemmelse indebærer herudover, at de tavshedsbelagte oplysninger ikke kan videregives til uvedkommende, herved skal forstås private parter, der ikke varetager opgaver efter den foreslåede ordning. For så vidt angår videregivelse til andre forvaltningsmyndigheder reguleres spørgsmålet i medfør af de almindelige regler i navnlig forvaltningslovens §§ 28 og 31. Den særlige tavshedspligt viger også for videregivelsespligt, der måtte være fastsat i anden lovgivning, f.eks. § 9 i lov om gransknings- og undersøgelseskommissioner, og § 19, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand. Den foreslåede bestemmelse er således ikke til hinder for, at offentlige myndigheder kan videregive oplysninger m.v. til andre offentlige myndigheder, i det omfang dette er nødvendigt for at disse kan udføre de opgaver, som de er pålagt, eller i det omfang en sådan forpligtelse følger af anden lovgivning.

Den særlige tavshedspligtsbestemmelse vil bl.a. indebære en begrænsning af muligheden for aktindsigt efter offentlighedsloven, idet de forhold, der er omfattet af bestemmelsen, vil kunne undtages med henvisning til offentlighedslovens § 35.

Den særlige tavshedspligtsbestemmelse vil desuden indebære, at den myndighed, der søges aktindsigt hos, vil være afskåret fra efter eget skøn at give meroffentlighed i oplysninger, der er omfattet af tavshedspligten, jf. offentlighedslovens § 14, jf. Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammed Ahsan, 3. udgave, 2022, s. 357.

2.10 Behandling af oplysninger og dataansvar

2.10.1 Gældende ret

Efter § 4, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. fastsætter ministeren for digitalisering regler om etablering af et register, der indeholder oplysninger om konti anvist efter lovens §§ 1 og 2.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at formålet med etableringen af registret er at samle oplysninger om de konti, som borgere og virksomheder anmelder til den systemansvarlige som Nemkonti. Herudover fremgår det, at oprettelse af Nemkontoordningen bygger på, at der centralt er samlet oplysninger om de konti, der er registreret som Nemkonti, og hvorfra der i forbindelse med udbetaling af pengebeløb kan tilvejebringes oplysninger. Den foreslåede Nemkontoordning hviler derfor på en nødvendig forudsætning om, at et sådant register oprettes, da ordningen ellers ikke ville kunne fungere i praksis, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1097.

Videre fremgår det af forarbejderne, at det i samarbejde mellem Digitaliseringsministeriet og Datatilsynet bestemmes, hvordan registret i praksis etableres, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1086. Datatilsynet har peget på, at der bør fastsættes en sletningsfrist, dvs. en frist for, hvor længe oplysninger om pengeinstitutkonti kan være registrerede. Datatilsynet har herved henvist til, at oplysninger om ubenyttede konti bør slettes for at undgå en unødigt dataophobning, og man har peget på, at sletningsfristen passende kan sættes til 5 år. Datatilsynet har imidlertid erklæret sig villig til at overveje en anden sletningsfrist, hvis dette skønnes nødvendigt, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1098.

Ministeren for digitalisering har med hjemmel i § 4, stk. 1, udstedt Nemkontobekendtgørelsen. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, at for at lette udbetalinger til borgere og virksomheder, der modtager betalinger, herunder lønudbetalinger, fra offentlige myndigheder, samt effektivisere betalingshåndteringen og kontoadministrationen hos de offentlige myndigheder, der forestår udbetalingerne, etableres der et fæl-

les offentligt register med oplysninger om, til hvilken konto i et pengeinstitut de offentlige myndigheder med frigørende virkning udbetaler til.

Videre følger det af Nemkontobekendtgørelsens § 10, at Nemkontosystemet i Nemkontoregistret indeholder to former for registreringer af oplysninger om pengeinstituttkonti, dels registrering af Nemkonti og dels registrering af specifikke konti. Efter bekendtgørelsens § 11 indeholder Nemkontoregistret oplysning om Nemkonto, der er en pengeinstitutkonto anvist af en borger eller virksomhed som Nemkonto. Specifikke konti i Nemkontoregistret indeholder oplysninger om en pengeinstitutkonto forskellig fra Nemkontoen tilhørende en borger eller virksomhed, hvortil en specifik ydelse fra en bestemt offentlig myndighed skal udbetales.

Det følger endvidere af Nemkontobekendtgørelsens § 16, stk. 1 og 2, at den løbende opdatering af Nemkonti primært forudsættes foretaget således:

- 1) indberetning fra pengeinstitutterne på vegne af borgere og virksomheder, og
- 2) indberetning fra borgere via Nemkontosystemets selvbetjeningsløsning.

Herudover kan offentlige myndigheder på vegne af borgere og virksomheder foretage løbende opdateringer af Nemkonti og specifikke konti.

Den offentlige myndighed er i den forbindelse ansvarlig for at videregive oplysninger til Digitaliseringsstyrelsen vedrørende specifikke konti knyttet til den pågældende myndighed. Dette indebærer, at myndigheden blandt andet er ansvarlig for at sikre, at de videregivne oplysninger til enhver tid er korrekte og opdaterede, jf. § 26 i Nemkontobekendtgørelsen.

Efter Nemkontobekendtgørelsens § 30 er offentlige myndigheder forpligtede til at anvende Nemkontosystemet i forbindelse med udbetalinger til borgere og virksomheder. En betalingsordre fra en offentlig myndighed vil i Nemkontosystemet kompletteres, dvs. påføres oplysning fra Nemkontosystemet om, til hvilken pengeinstitutkonto det anviste beløb skal overføres, jf. § 14 i Nemkontobekendtgørelsen.

Videre fremgår det af Nemkontobekendtgørelsens § 17, at de offentlige myndigheder ikke kan få oplyst en borgers eller virksomheds fulde Nemkonto ved opslag i Nemkontoregistret, idet kontonummerets fire sidste cifre er skjult. En bestemt offentlig myndighed har dog i Nemkontoregistret, som indeholder specifikke konti, adgang til oplysninger om borgeres eller virksomheders fulde kontonummer knyttet til ydelser fra den pågældende myndighed. Herudover har en given offentlig myndighed kun adgang til oplysninger om myndighedens egne betalingsordrer og gennemførte betalinger i Nemkontosystemet.

Efter § 5 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., kan private udbetalere mod betaling og på nærmere fastsatte vilkår anvende det etablerede kontoregister og i medfør heraf udviklede Nemkontosystem til formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at de private udbetaleres anvendelse af registeret sker ved fremsendelse af betalingsordrer til den systemansvarlige, jf. lovens § 5. Den systemansvarlige påfører betalingerne kontonummer via Nemkontoregisteret. Private udbetalere har således ikke via opslag eller på anden måde adgang til selve registeret. Udbetalingerne fra de private udbetalere vil blive systemmæssigt registreret (logget) i Nemkontosystemet, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, L 186 som fremsat, side 6680.

Efter § 2, stk. 3, i lov om offentlige betalinger m.v. slettes oplysningen om en anvist konto i Nemkontoregistret, som er etableret efter lovens § 4, ved død, ved juridiske personers ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at pligten til at foretage sletning påhviler den systemansvarlige, som ministeren for digitalisering har udpeget efter lovens § 5. Denne pligt indtræder, når

skifteretten har afsluttet boet efter en afdød. For så vidt angår juridiske personer indtræder denne pligt fra tidspunktet, hvor skifteretten har afsluttet bobehandlingen vedrørende et selskab, der er erklæret konkurs, den juridiske person er tvangsopløst, likvidation er indtrådt, eller det på anden måde endeligt er fastslået, at den juridiske person er ophørt med at eksistere, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1096.

Hvis en fysisk person, der som arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende er tildelt et CVR-nummer, jf. lovens § 1, stk. 2, 2. pkt., erklæres konkurs, slettes oplysningen om den pågældendes Nemkonto i registret. Vedkommende vil imidlertid typisk også være omfattet af lovens § 1, stk. 1. Oplysningen om en Nemkonto anvist efter denne bestemmelse, skal imidlertid ikke slettes, da vedkommende har brug for denne konto til andre fremtidige aktiviteter, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1096.

Hvis den, der erklæres konkurs, er en person eller en personligt drevet virksomhed, og det er nødvendigt, at konkursboet får en ny Nemkonto, påhviler det skifteretten og kurator at påse, at konkursboet anmelder en Nemkonto. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor der sker udbetaling af pengebeløb fra det offentlige til konkursboet, og den, der erklæres konkurs, har andre aktiviteter, som kræver en Nemkonto, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1096.

Det fremgår også af Nemkontobekendtgørelsens § 16, stk. 3, at den private leverandør ved borgeres død foranlediger skift af personnummer eller ved virksomheders ophør foranlediger, at den tilknyttede Nemkonto og specifikke konti ikke kan anvendes efter en nærmere fastsat periode.

Lov om offentlige betalinger m.v. fastsætter ikke udtrykkelige regler for databeskyttelse ved behandlingen af personoplysninger i Nemkontosystemet, hvorfor de regler og principper, som følger af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, finder anvendelse.

Oplysninger fra Nemkontosystemet om udbetalinger fra offentlige myndigheder kan videregives til et inddrivelsessystem administreret af told- og skatteforvaltningen, jf. § 4 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at de oplysninger, der kan videregives, blandt andet drejer sig om betalingsmodtagers identitet, beløbsstørrelse, udbetalende myndighed samt arten af udbetaling m.v., jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, L 21 som fremsat, side 308.

Lov om offentlige betalinger m.v. fastsætter ikke yderligere regler om videregivelse af personoplysninger eller andre oplysninger i Nemkontosystemet til private eller offentlige enheder, ud over videregivelse af borgere og virksomheders kontonumre til private udbetalere og offentlige myndigheder, jf. § 5 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. og § 14 i Nemkontobekendtgørelsen. Digitaliseringsstyrelsens videregivelse af andre oplysninger end borgere og virksomheders kontonumre, i forbindelse med private udbetalere og offentlige myndigheders udbetalinger til de pågældende borgere og virksomheder, reguleres således af reglerne i forvaltningsloven samt databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Efter Nemkontobekendtgørelsens § 33, stk. 1, er Digitaliseringsstyrelsen dataansvarlig for Nemkontoregistret, herunder oplysninger om specifikke konti i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Videre fremgår det af Nemkontobekendtgørelsens § 2, stk. 2, 2. pkt., at den af Digitaliseringsstyrelsen udpegede private leverandør er databehandler i henhold til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Efter § 1, stk. 7, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at der i forbindelse med registrering eller ændring af en registrering i Det Centrale Personregister, i Det Centrale Virksomhedsregister eller i told- og skatteforvaltningens register over erhvervsdrivende skal ske meddelelse om en anvist Nemkonto.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med registrering eller ændring af en registrering i Det Centrale Personregister, i Det Centrale Virksomhedsregister eller told- og skatteforvaltningens register over erhvervsdrivende skal ske meddelelse om en anvist Nemkonto til den systemansvarlige efter lovens § 5, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1095.

Videre fremgår det, at pligten til at foretage meddelelsen vil påhvile kontoindehaveren, men foreslås ikke sanktioneret. Baggrunden for den foreslåede bemyndigelse er, at det af praktiske grunde kan være hensigtsmæssigt, at anvisningen af en Nemkonto sker i forbindelse med registrering eller ændring af en registrering i Det Centrale Personregister, i Det Centrale Virksomhedsregister eller told- og skatteforvaltningens register over erhvervsdrivende, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1095.

Det er ikke med bemyndigelsen tilsigtet, at der kan ske ændringer af betingelserne for at blive registreret i de nævnte registre. En tilsidesættelse af anvisningspligten kan derfor ikke indebære, at en borger eller en virksomhed ikke kan blive registreret, hvis betingelserne for registrering i øvrigt er opfyldt, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1095.

Ministeren for digitalisering har med hjemmel i § 1, stk. 7, i lov om offentlige betalinger m.v., udstedt Nemkontobekendtgørelsen, hvoraf det fremgår af § 34, at CPR-myndigheden stiller oplysninger fra CPR-registret til rådighed, således at Nemkontoregistret kan opdateres med ændringer i bestanden af CPR-numre. Videre fremgår det, at CVR-myndigheden stiller oplysninger fra CVR-registret til rådighed, således at Nemkontoregistret kan opdateres med ændringer i bestanden af CVR-numre og P-numre. Tilsvarende gælder for Skatteforvaltningen, som skal stille SE-oplysninger fra Erhvervssystemet til rådighed, således at Nemkontoregistret kan opdateres med ændringer i bestanden af SE-numre.

2.10.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.10.2.1 Behandling af oplysninger til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet

Det nye Nemkontosystems primære funktioner vil ligesom det eksisterende Nemkontosystem være, at tilføje kontooplysninger til betalingsordrer samt overføre betalingsordrer for offentlige udbetalere, og besvare forespørgsler om kontooplysninger (kontoopslag) for private udbetalere.

For at disse funktioner kan varetages, vil Nemkontosystemet indeholde oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder.

Nemkontosystemet vil indeholde oplysninger om konti anvist som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Kontiene vil være anvist via den pågældende betalingsmodtagers kontoførende institut, såfremt instituttet er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler udstedt i medfør af lovforslagets § 20, via offentlige udbetalere omfattet af regler udstedt i medfør af lovforslagets § 11, eller via Nemkontosupporten. De juridiske enheder og offentlige udbetalere, som indberetter data til brug for Nemkontosystemet, vil være ansvarlige for at sikre, at de videregivne oplysninger er korrekte og opdaterede. Det foreslås endvidere, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om, at privatpersoner herudover selv vil kunne foretage indberetninger via en digital selvbetjeningsløsning.

Oplysninger om konti som er tilknyttet betalingsmodtageren vil omfatte oplysninger om den konto,

som er anvist som Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto, som den offentlige udbetaler skal udbetale til. Oplysninger om konti i Nemkontosystemet vil f.eks. være IBAN-nummer, BIC-kode, bankkode, kontonummer og lignende oplysninger som skal anvendes til at identificere kontoen og fastslå om kontoen kan anvendes som Nemkonto efter den foreslåede § 5, stk. 1, og regler udstedt i medfør af den foreslåede § 5, stk. 2. Derudover videregives oplysningerne til anvenderne af Nemkontosystemet, så betalinger kan gennemføres.

For at Nemkontosystemet skal kunne fungere, skal der være en sikker og entydig indikator for betalingsmodtageren, således at Nemkontosystemet kan identificere den konto, hvortil der skal ske betaling.

I Danmark anvendes personnumre til en sikker identifikation af fysiske personer og CVR-nummer, SE-nummer og/eller P-nummer til sikker identifikation af juridiske enheder. Det er derfor Digitaliseringsministeriets vurdering, at det vil være nødvendigt at identificere privatpersoner via deres personnummer for at sikre, at offentlige udbetalere vil kunne foretage korrekte udbetalinger til rette betalingssted. For så vidt angår juridiske enheder foreslår ministeriet, at der anvendes entydige identifikatorer i form af CVR-nummer, SE-nummer og/eller P-nummer.

Oplysninger om navn, adresse og værgemål vil ligeledes blive behandlet i systemet, for bl.a. at sikre korrekt identifikation af betalingsmodtageren ved offentlige udbetaleres anvisning, ved aktivering af konti efter regler udstedt i medfør af § 7, stk. 1, ved fremsendelse af breve vedrørende forhold i Nemkontosystemet, som betalingsmodtageren skal informeres om og andre lignende tilfælde, hvor det er nødvendigt at identificere betalingsmodtageren.

Det er således efter Digitaliseringsministeriets vurdering en nødvendig forudsætning for systemets funktion og sikkerhed, at der for privatpersoner behandles personoplysninger som identifikator af privatpersoner.

Nemkontosystemet vil også indeholde oplysninger vedrørende den enkelte anvisning, som eksempelvis datoen for, hvornår en konto er blevet aktiveret og registreret som Nemkonto i Nemkontosystemet, og hvordan kontoen er blevet anvist til Nemkontosystemet.

I forbindelse med udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet vil regler og principper, som følger af databeskyttelsesforordningen og -loven skulle overholdes. Digitaliseringsministeriet vil efter behov inddrage Datatilsynet.

2.10.2.2 Digitaliseringsstyrelsens dataansvar

Med den foreslåede ordning vil Digitaliseringsstyrelsen være dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i Nemkontosystemet. For det tilfælde, at Digitaliseringsstyrelsen nedlægges eller ændres, kan ministeren for digitalisering udpege en anden dataansvarlig.

Det foreslås således, at Digitaliseringsstyrelsen vil være dataansvarlig for alle behandlingsaktiviteter i Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen vil som dataansvarlig være ansvarlig for at overholde den dataansvarliges forpligtelser efter databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Det omfatter bl.a. at sikre databeskyttelse gennem design og standardindstillinger i Nemkontosystemet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 25, at fastsætte de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger med udgangspunkt i en risikovurdering, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 32, samt om nødvendigt foretage en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35. Digitaliseringsstyrelsen vil endvidere skulle varetage oplysningspligten samt behandle modtagne anmodninger fra de registrerede om udøvelse af deres rettigheder efter databeskyttelsesforordningen.

Det er forudsat, at Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig vil kunne behandle de oplysninger, herunder personoplysninger, der er nødvendige for at kunne stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere. Dette vil også omfatte personoplysninger, der er nødvendige for etableringen af det nye Nemkontosystem, herunder i forbindelse med bl.a. migration af oplysninger fra det eksisterende system til det nye system ved overgangen fra det gamle til det nye system.

Den behandling, der foretages af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet som dataansvarlig, vil bl.a. omfatte registrering af betalingsordrer fra offentlige udbetalere, påføring af betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto til betalingsordren, sammenholdelse af oplysninger om betalingsmodtageren og ydelsesarten med oplysninger om skyldnere, som modtages fra Skatteforvaltningen, og registrering af retursvar fra det betalingsafviklende institut om betalingstransaktionens gennemførelse.

Den behandling, der foretages af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet vil herudover også omfatte behandlingen af en fremsendt forespørgsel til Nemkontosystemet (kontoopslag) fra en privat kontoformidler på vegne af en privat udbetaler. En privat kontoformidler kan være tilsluttet Nemkontosystemet via en operatør af finansiell digital infrastruktur, og i det tilfælde vil det være operatøren af finansiell digital infrastruktur, der fremsender forespørgslen til Nemkontosystemet på vegne af den private kontoformidler, som fremsender forespørgslen på vegne af den private udbetaler. Digitaliseringsstyrelsen vil være dataansvarlig for den behandling af forespørgslen, der foretages i Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen vil efter behandlingen i Nemkontosystemet videregive betalingsmodtagerens kontooplysninger til den private udbetaler via den private kontoformidler og potentielt operatøren af finansiell digital infrastruktur, og den private udbetaler vil være dataansvarlig for den eventuelle videre behandling.

Såfremt Digitaliseringsstyrelsen vælger at udpege offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver, som er pålagt Digitaliseringsstyrelsen som systemejer, vil de udpegede offentlige myndigheder eller juridiske enheder agere som databehandlere på vegne af Digitaliseringsstyrelsen. De udpegede offentlige myndigheder eller juridiske enheder vil således alene behandle de pågældende personoplysninger på Digitaliseringsstyrelsens vegne efter instruks og i henhold til en skriftlig databehandleraftale i overensstemmelse med reglerne herom i databeskyttelsesforordningens artikel 28-29. For en nærmere beskrivelse af Digitaliseringsstyrelsens opgaver som systemejer, henvises til lovforslagets § 21 og bemærkningerne hertil.

Som i den gældende ordning, vil der på Digitaliseringsstyrelsens instruks kunne ske migrering af data, herunder personoplysninger, i Nemkontosystemet fra én udpeget offentlig myndighed eller juridisk enhed til en anden. En udpeget offentlig myndighed eller juridisk enhed vil udelukkende agere som databehandler for Digitaliseringsstyrelsen. Der er således tale om et aftalegrundlag, hvor Digitaliseringsstyrelsen kan vælge at opsigte aftalen og tilbagetage eller flytte data.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at Digitaliseringsstyrelsens indhentning, behandling og videregivelse af personoplysninger i Nemkontosystemet er forenelig med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter behandling af personoplysninger er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Der er således tale om, at Digitaliseringsstyrelsens indhentning, behandling og videregivelse af personoplysninger sker i forbindelse med varetagelsen af de opgaver, som styrelsen med lovforslaget vil få pålagt. Digitaliseringsstyrelsens behandling af personnumre vil kunne ske i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 11, stk. 1, hvorefter offentlige myndigheder kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation.

Digitaliseringsstyrelsen vil også kunne foretage behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet til statistiske formål. Behandlingen vil tjene til at danne et overordnet og

generelt billede af risiko for svindel med Nemkonti. Resultatet af disse statistiske formål vil eksempelvis kunne anvendes i indsatsen med at forebygge svig og mindske risikoen for økonomisk kriminalitet. Ved statistiske formål forstås en behandling, der er nødvendig for statistiske undersøgelser eller frembringelse af statistiske resultater, der kan vise svindelmønstre i Nemkontosystemet. Behandlingen til statistiske formål vil følge billedet for svigstilfælde, og de statistiske undersøgelser vil derfor være dynamiske. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis kunne undersøge antallet af anviste Nemkonti i såkaldte højriskolande, på baggrund af oplysninger om, at et givent land har høj risiko for terrorfinansiering, hvidvask, svig eller lignende. Behandlingen af personoplysninger vil kunne ske efter de almindelige regler i databeskyttelsesforordning med hjemmel i forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og databeskyttelseslovens § 10, stk. 2. Resultatet eller personoplysningerne vil ikke kunne anvendes til støtte for foranstaltninger eller afgørelser, der vedrører bestemte fysiske personer. Ved eventuel offentliggørelse af resultaterne af behandlingen vil personoplysninger blive anonymiseret eller pseudonomiseret, så bestemte fysiske personer ikke kan identificeres.

2.10.2.3 Behandling af oplysninger af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver

Digitaliseringsministeriet ønsker at styrke anvendere af Nemkontosystemets medvirken til at udføre bedre kontrol og forebygge økonomisk kriminalitet, herunder svindel og misbrug med Nemkonti og ydelsesspecifikke konti. Ministeriet vurderer derfor, at der med lovforslaget også skal gives mulighed for, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan behandle oplysninger i Nemkontosystemet om privatpersoner og juridiske enheder, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Ved kontrol- og tilsynsopgaver forstås opgaver, der har til formål at mindske risikoen for utilsigtede fejl, svindel og misbrug med betalingsmodtageres og anvendere af Nemkontosystemets midler.

Ved anvendere af Nemkontosystemet forstås de aktører, som direkte eller indirekte benytter Nemkontosystemet, og som er omfattet af dette lovforslag. Det vil eksempelvis være offentlige udbetalere, betalingsafviklende institutter, private udbetalere og institutter, der fører konti, som kan anvises i Nemkontosystemet.

Med bemyndigelsen vil ministeren for digitalisering således kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet i andre tilfælde, end når behandlingen er nødvendig for at kunne stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at detaljerede regler om Digitaliseringsstyrelsens behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver, mest hensigtsmæssigt vil kunne fastsættes ved bekendtgørelse. Baggrunden herfor er at sikre en så konkret og agil regulering som muligt. Samtidig vil det kunne sikres, at der løbende vil kunne tages hensyn til og foretages nærmere regulering af nye værktøjer, oplysninger m.v., som Digitaliseringsstyrelsen vil kunne tage i brug inden for de rammer, som lovforslaget etablerer. Endvidere vil det kunne sikres, at de teknologiske muligheder for behandling af store datamængder ledsages af detaljerede regler om behandlingssikkerhed, herunder om adgang til data.

Det forudsættes, at ministeren for digitalisering med bemyndigelsen vil kunne fastsætte regler om, til hvilke anvenderes kontrol- og tilsynsopgaver, Digitaliseringsstyrelsen vil kunne behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, herunder regler om, hvilke private udbetalere der kan modtage oplysninger. Den enkelte anvender vil skulle anmode Digitaliseringsstyrelsen om oplysninger og være ansvarlig for at sikre, at den konkrete anmodning er baseret på en kontrol- eller tilsynsopgave.

Det forudsættes også, at ministeren for digitalisering med bemyndigelsen vil kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne behandle informationer om eksempelvis datoen for, hvornår en konto er blevet aktiveret og registreret som Nemkonto i Nemkontosystemet for en betalingsmodtager, hvor mange betalingsmodtagere, der aktuelt har en given konto registreret som Nemkonto i Nemkontosystemet og de pågældende betalingsmodtageres personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer samt informationer om, hvordan kontoen er blevet anvist til Nemkontosystemet.

Det bemærkes, at Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i øvrigt skal ske inden for rammerne af de gældende regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Lovforslaget ændrer ikke herved.

Lovforslaget fraviger ikke reglerne vedrørende tavshedspligt eller andre nationale og EU-retlige specifikke begrænsninger i behandlingen af oplysninger. Oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, som er omfattet af reglerne i særlige tavshedspligtsbestemmelser, vil derfor administreres efter de betingelser, som følger af de enkelte tavshedspligtsbestemmelser og overholde reglerne herfor.

Ministeren for digitalisering vil i medfør af lovforslagets § 24, stk. 3, fastsætte nærmere regler om, at Digitaliseringsstyrelsen må behandle personoplysninger til andre formål, end de formål, hvortil oplysningerne oprindeligt var indsamlet, uafhængigt af, om der er forenelighed mellem disse formål, og det formål, som de anvendes til, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Det indebærer konkret, at Digitaliseringsstyrelsen får adgang til at behandle personoplysninger om privatpersoner, der vil kunne anvendes til at bistå anvendere af Nemkontosystemet i forbindelse med deres kontrol- og tilsynsopgaver med henblik på forebyggelse af økonomisk kriminalitet, herunder misbrug og svindel af Nemkonti og ydelsesspecifikke konti. Tilsvarende vil gøre sig gældende i forhold til oplysninger om juridiske enheder, der ikke udgør personoplysninger.

Behandling til et andet formål end det, som personoplysninger er indsamlet til, kan ske på baggrund af national ret, som udgør en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund, af hensyn til de mål, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1. Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 4.

Det følger af forordningens artikel 23, stk. 1, litra h, at et mål kan være kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i de tilfælde, der er omhandlet i litra a-e og g. Det omfatter bl.a. en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder budget- og skatteanliggender.

Formålet med behandlingen er i kontroløjemed at give anvendere af Nemkontosystemet en mulighed for at kunne opdage og forebygge misbrug og kriminalitet med deres eller betalingsmodtageres økonomiske midler, således at der ikke sker uretmæssige udbetalinger til anviste Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti, hvilket efter Digitaliseringsministeriets opfattelse er et mål, som ligger inden for rammerne af artikel 23, idet bestemmelsen har til formål at sikre kontrol og misbrugsbekæmpelse på bl.a. det finansielle område.

Det bemærkes, at de almindelige krav om proportionalitet og dataminimering fortsat gælder ved behandling af personoplysningerne. Adgangen til at behandle personoplysninger i forbindelse med anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver vil således ikke kunne benyttes i et videre omfang, end hvad der er nødvendigt for at sikre, at Digitaliseringsstyrelsen efter hensigten vil kunne bistå anvendere af Nemkontosystemet med disse kontrol- og tilsynsopgaver.

Oplysningerne vil blive sammenstillet og videregivet til anvenderne, og vil derefter kun fremgå af Nemkontosystemets systemlog, som vil blive slettet løbende.

Digitaliseringsstyrelsen vil i medfør af den foreslåede ordning blive dataansvarlig for behandlingen af oplysningerne i Nemkontosystemet, og anvenderne af Nemkontosystemet vil ved modtagelse af oplysningerne blive dataansvarlige.

I forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens behandling af oplysninger til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver, vil regler og principper som følger af databeskyttelsesforordningen og -loven skulle overholdes, herunder at fastsætte de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger med udgangspunkt i en risikovurdering, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 32, samt om nødvendigt foretage en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse. Digitaliseringsministeriet vil efter behov inddrage Datatilsynet.

2.10.2.4 Fastsættelse af regler om behandling, herunder indhentning og videregivelse

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det vil være nødvendigt at fastsætte yderligere regler om behandlingen af oplysninger, herunder personoplysninger, i Nemkontosystemet, således at Digitaliseringsstyrelsen som systemejer af Nemkontosystemet kan stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private udbetalere.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler vil bl.a. skulle anvendes til at fastsætte nye og tilpassede bestemmelser om oplysninger, der indhentes og behandles i Nemkontosystemet. På den måde vil Nemkontosystemet nemt og fleksibelt kunne tilpasses en digital udvikling eller en generel samfundsudvikling.

Ministeren for digitalisering vil også skulle fastsætte regler om videregivelse af personoplysninger til Skatteforvaltningen, i forbindelse med varetagelse af opgaver i medfør af lovforslagets § 16 om modregning. Ministeren for digitalisering vil ligeledes skulle fastsætte regler om, hvilke personoplysninger Digitaliseringsstyrelsen kan videregive til offentlige udbetalere og private udbetalere. Det foreslås f.eks., at Digitaliseringsstyrelsen kun vil kunne videregive personoplysninger i forbindelse med en offentlig udbetalers udbetaling af pengebeløb til en betalingsmodtager eller en privat udbetalers kontoopslag.

Videre forudsættes det, at der vil skulle fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive personoplysninger til den offentlige udbetalers betalingsafviklende institut, ligesom Digitaliseringsstyrelsen vil kunne videregive personoplysninger til institutter omfattet af ordning om offentlig tjeneste.

I forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens videregivelse af personoplysninger til andre, vil modtageren af personoplysningerne blive dataansvarlig. Skatteforvaltningen, den offentlige udbetalere, det betalingsafviklende institut, institutter omfattet af ordning om offentlig tjeneste eller den private udbetalere vil også kunne behandle de videregivne personoplysninger til andre formål, hvis dette følger af de almindelige behandlingsregler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Som eksempel vil det betalingsafviklende institut kunne have en bogføringsforpligtigelse, hvorfor instituttet selvstændigt vil kunne behandle personoplysninger til dette formål.

Derudover forudsættes det, at oplysninger alene vil kunne videregives til enheder, som har hjemmel til at anvende disse. Dette medfører ikke et krav om eksplicit lovhjemmel i alle tilfælde, men kan konkret være tilfældet i forhold til bestemte oplysninger f.eks. oplysninger om personnummer.

Det forudsættes også, at der vil skulle fastsættes regler om opbevaring af data, herunder personoplysninger i Nemkontosystemet. Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at der f.eks. vil skulle fastsætte regler om, at oplysningen om en anvist konto i Nemkontosystemet endeligt slettes efter kontoen er registreret som slettet i Nemkontosystemet i forbindelse med en privatpersons død, ved en juridisk enheds

ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende. Det forventes, at pligten til endeligt at slette oplysningen fra Nemkontosystemet vil indtræde senest 2 år efter at Digitaliseringsstyrelsen har registreret den anviste konto som slettet i Nemkontosystemet. Det forventes, at der dermed vil ske endelig sletning af oplysningen senest 5 år efter en privatpersons død, ved en juridisk enheds ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende.

Endelig forudsættes det, at ministeren for digitalisering vil skulle fastsætte regler om opbevaring af oplysninger om tidligere anviste konti, udbetalinger fra offentlige udbetalere og kontoopslag. Det er ministeriets vurdering, at en slettefrist passende vil kunne sættes til 10 år regnet fra registreringen i Nemkontosystemet, for at kunne imødekomme betalingsmodtagere eller kurators behov for at dokumentere tidligere anviste Nemkonti, oplysninger om offentlige udbetaleres betalinger eller private udbetaleres kontoopslag. Digitaliseringsministeriet vil dog i samråd med Digitaliseringsstyrelsen overveje en anden slettefrist, hvis dette skønnes nødvendigt. Slettes oplysningen om en anvist konto i medfør af privatpersonens død eller den juridiske enheds ophør endeligt, slettes oplysninger om tidligere anviste konti, udbetalinger fra offentlige udbetalere og kontoopslag på samme tidspunkt.

Pligten til at foretage endelig sletning vil i alle tilfælde påhvile Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig.

2.10.2.5 Indhentning af oplysninger fra centrale registre

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det vil være nødvendigt at indhente oplysninger fra centrale registre, for at Nemkontosystemet kan fungere. Det foreslås, at Digitaliseringsstyrelsen fra Skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister kan indhente de oplysninger, som er nødvendige for at sikre udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Det foreslås således, at Digitaliseringsstyrelsen som led i opgavevaretagelsen som systemejer af Nemkontosystemet kan indhente oplysninger fra centrale myndigheder og registre, når de er nødvendige for Nemkontosystemet. Dette omfatter også personoplysninger.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det vil være nødvendigt at indhente oplysninger om betalingsmodtagere fra Skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister for at kunne sikre betalingsmodtagerens identitet i Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen vil således kunne indhente oplysninger om privatpersoners personnummer, navn- og adresseoplysninger, værgemål og statuskoder fra Det Centrale Personregister samt oplysninger om juridiske enheders CVR- og P-numre, navne- og adresseoplysninger, virksomhedsform og status fra Det Centrale Virksomhedsregister og SE-numre, fra Skatteforvaltningen.

Herudover vil de pågældende registre kunne give Digitaliseringsstyrelsen løbende opdateringer, så Digitaliseringsstyrelsen f.eks. kan modtage oplysning herom, når en betalingsmodtager fraflytter Danmark, en juridisk enhed ophører eller der på anden måde ændres i en betalingsmodtagers identifikation.

Videre er det Digitaliseringsministeriets vurdering, at det også vil være nødvendigt at indhente oplysninger, herunder personoplysninger, fra Skatteforvaltningen, således at Nemkontosystemet på vegne af de offentlige udbetalere kan foretage en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for gældsmodregning, jf. nærmere herom i den foreslåede § 16 og bemærkningerne hertil.

Nemkontosystemet vil skulle validere og kontrollere personnumre og CVR-numre ved anvisning, i modtagne betalingsordrer og ved modtagelse af oplysninger fra Skatteforvaltningen. Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at for at denne funktionalitet kan fungere er det nødvendigt at behandle

oplysninger fra Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister om privatpersoner og juridiske enheder, uanset om de har anvist en konto i Nemkontosystemet eller ej.

Nemkontosystemet vil punktvis skulle behandle en stor mængde af betalingsordrer inden for en kort tidsperiode, for at sikre, at betalingsordrerne kan sendes rettidigt til de betalingsafviklende institutter, som skal gennemføre betalingstransaktionerne. For at sikre Nemkontosystemets driftssikkerhed, ved at kunne fungere uafhængigt af eksterne netværk og datakilder, forslås det, at oplysninger fra Skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister vil blive lagret i Nemkontosystemet. Dette vil desuden sikre, at validering, vurdering af grundlag for gældsmodregning og kontrol kan ske straks, således at de store mængder data kan behandles hurtigt uden at overbelaste systemet. Digitaliseringsstyrelsen vil i rollen som dataansvarlig vurdere, om oplysninger om visse persongrupper kan slettes straks efter modtagelse baseret på, at andelen af personer der har anvist en Nemkonto er lav.

Det er ikke tilsigtet, at der kan ske ændringer af betingelserne for at blive registreret i de registre, hvorfra der indhentes oplysninger. Digitaliseringsstyrelsens indhentning af oplysninger kan derfor ikke indebære, at en betalingsmodtager ikke kan blive registreret, hvis betingelserne for registrering i øvrigt er opfyldt.

2.11 Kompensationsordning

2.11.1 Gældende ret

Efter § 6 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om økonomisk kompensation til fysiske personer omfattet af § 1, stk. 1, der ikke har modtaget retmæssig udbetaling som følge af svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto.

Kompensationsordningen er indført for at styrke borgernes retsstilling og tillid til de offentlige systemer, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Med kompensationsordningen kompenserer staten borgere, der har mistet en berettiget udbetaling, når borgeren uforskyldt ikke har modtaget denne grundet fejl eller svindel med oplysninger i Nemkontosystemet.

I forhold til fejl omfatter kompensationsordningen kun fejl, der sker i selve Nemkontosystemet. Kompensationsordningen dækker således de tilfælde, hvor der opstår fejl i Nemkontosystemet, som resulterer i, at en udbetaling er gået ind på en forkert Nemkonto. Dette kan både være tekniske fejl eller fejl ved indtastning af en Nemkonto, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Fejl, der sker uden for Nemkontosystemet, er derimod ikke omfattet af kompensationsordningen. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis en sagsbehandler i forbindelse med en udbetaling indtaster et forkert CPR-nr., hvorved udbetalingen sker til den forkerte person. Først efter indtastning af CPR-nr. vil Nemkontosystemet blive aktiveret, hvorfor en sådan fejl ikke er omfattet af kompensationsordningen. Borgeren vil ved fejl uden for Nemkontosystemet skulle kontakte myndigheden, der bør genudbetale til borgeren, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

I forhold til sager om svindel vil kompensationsordningen dække svindelsager, hvor personer uberettiget har ændret i Nemkontosystemet. Dette kan både være svindlere, som har ændret borgernes Nemkonto eller ændringer i andre dele af Nemkontosystemet, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Svindel med oplysninger i Nemkontosystemet kan f.eks. ske i forlængelse af et identitetstyveri, hvorefter en svindler foretager en ændring af den konto, som ofret for identitetstyveriet har registreret som sin Nemkonto, ved at bytte ofrets konto ud med svindlerens egen konto eller en konto svindleren har adgang

til, hvorved pengeoverførsler til betalingsmodtageren, der foretages via Nemkontosystemet, vil ende på svindlerens konto, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Den økonomiske kompensation vil udgøre det samme beløb, som borgeren har mistet, så borgeren holdes skadesfri, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Kompensationsordningen omfatter ikke svindel, der er omfattet af de aftaleretlige ugyldighedsgrunde, som f.eks. falsk eller tvang, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Hvis en svindler tilegner sig en borgers NemID/MitID og herefter indgår en aftale med en tredjepart, vil denne aftale være falsk og derfor ikke omfattet af kompensationsordningen. Sådanne falske aftaler kan blandt andet være aftaler om udbetaling af kviklån til en borgers Nemkonto. Hvis der er sket svindel med borgerens Nemkonto, vil lånet således blive udbetalt til en anden konto, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Kompensationsordningen dækker heller ikke aftaler, som er indgået ved tvang. Disse tilfælde kan foreligge, hvor en person tvinger en borger til f.eks. at optage et banklån, og der derefter sker udbetaling til en svindlet NemKonto, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

I alle tilfælde af tvang eller falsk vil forholdet skulle afgøres efter de obligations- og aftaleretlige regler. Dette betyder, at det er borgeren, der skal gøre indsigelse mod en ugyldig aftale, når borgeren bliver bekendt med aftalen. Hvis der foreligger falsk eller voldelig tvang vil dette være en stærk ugyldighedsgrund, og tredjeparten kan ikke gøre aftalen gældende over for borgeren. Derved hæfter borgeren ikke for f.eks. kviklån, som er foregået ved, at svindleren uberettiget har benyttet borgerens oplysninger, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Eventuelle tvister om gyldigheden af aftaler eller klarlæggelse af ugyldighedsgrunde skal afklares ved domstolene, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Lov om offentlige betalinger m.v. har ikke indvirkning på de gældende regler efter lov om betalinger og de heri udformede regler om hæftelsesforhold, som f.eks. uautoriserede betalingstransaktioner via netbank, jf. lovens §§ 97 og 99, uberettiget anvendelse af betalingsinstrumenter, jf. lovens § 100, og køb af varer over internettet med betalingskort, jf. lovens § 112, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Bestemmelsen har heller ikke indvirkning på den almindelige aftaleret, som regulerer eksempelvis optagelse af lån m.v., hvor borgeren som udgangspunkt ikke hæfter i forbindelse med eventuelt misbrug af en digital underskrift, herunder i forbindelse med falsk eller tvang. Se hertil Højesterets kendelse af 17. november 2021 (sag 11/2021), jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 4.

Det fremgår af bemærkningerne til § 6 a, at en udmøntning af bestemmelsen medfører en mulighed for at fravige den almindelige aftale- og obligationsretlige afgørelse af hvem, der økonomisk skal kompensere borgeren for den mistede retmæssige udbetaling, uagtet andre regler, der måtte finde anvendelse på forholdet, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Efter § 6 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om kompensation til fysiske personer efter stk. 1, hvor forholdet er begået før den 1. august 2022.

I medfør af § 1, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto kan der tildeles kompensation for tab for udbetalinger, der er fundet sted den 1. august 2012 eller efter denne dato.

Efter § 6 a, stk. 3, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om,

at der ikke kan udbetales kompensation efter § 6 a, stk. 1, til fysiske personer, som har handlet uagtsomt eller forsætligt, er fuldt kompenseret eller efterfølgende har modtaget beløbet på anden vis.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at bemyndigelsen endvidere forventes udmøntet ved, at ministeren fastsætter regler om, at der vil blive udbetalt kompensation for manglende udbetalinger vedrørende offentlige og private ydelser, der ikke følger af anden lov eller aftale, såfremt borgeren ikke har handlet uagtsomt, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Der forventes i den forbindelse fastsat nærmere regler om uagtsomhedsvurderingen, herunder at det som led i uagtsomhedsvurderingen bl.a. indgår, under hvilke omstændigheder tredjemand er kommet i besiddelse af indehaverens oplysninger (brugernavn, adgangskode eller nøglekort til NemID), om indehaveren havde kendskab til, at tredjemand var kommet i besiddelse af de pågældende oplysninger, og om indehaveren havde gjort, hvad der var muligt for at forhindre misbrug, f.eks. ved at spærre sit NemID eller MitID så hurtigt som muligt, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Ministeren for digitalisering har med hjemmel i § 6 a, stk. 1-3, udstedt bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto.

Af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, fremgår det, at kompensation til fysiske personer, omfattet af ordningen, ikke kan tildeles, hvis ansøger ved en groft uagtsom eller forsætlig handling har medvirket til, at svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto har medført, at ansøgeren ikke har modtaget en retmæssig udbetaling. Handlingen vurderes på baggrund af betingelserne for besiddelse af en digital identitet og dertilhørende elektroniske identifikationsmidler, jf. bekendtgørelse om MitID til privatpersoner og bekendtgørelse om udstedelse og spærring af NemID med offentlig digital signatur.

Videre fremgår det af bekendtgørelsens § 1, stk. 4, 1. pkt., at uanset § 1, stk. 3, kan kompensation tildeles, hvis ansøger på grund af psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller lignende tilstand ikke har været i stand til at handle fornuftsmæssigt. Dette beror dog på en konkret vurdering under hensyn til personens mentale tilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt. Bekendtgørelsens § 1, stk. 4, 1. pkt., gælder dog ikke, hvis ansøger forbigående har hensat sig i en lignende tilstand som følge af indtagelse af beruselsesmidler, euforiserende stoffer eller lignende, eller hvis ansøgeren havde forsæt til den indtrådte skade, jf. § 1, stk. 4, 2. pkt.

Det fremgår videre af forarbejderne til § 6 a, stk. 3, at bemyndigelsen forventes udmøntet ved, at ministeren fastsætter regler om, at kompensation ikke vil blive udbetalt til borgere, der er kompenseret på anden vis, f.eks. af en arbejdsgiver eller offentlig myndighed, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Efter § 6 a, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v., er det en betingelse for udbetaling af kompensation efter § 6 a, stk. 1, at forholdet er politianmeldt i umiddelbar forlængelse af kendskab til det kriminelle forhold. Politianmeldelsen vil skulle fremsendes til den sagsbehandlende myndighed ved indgivelse af anmodning om kompensation, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9.

Efter § 6 b, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at en anmodning om kompensation efter § 6 a skal indgives inden for en nærmere fastsat frist, herunder at dette skal ske digitalt.

Det følger således af § 4 i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at

ansøgning om kompensation skal indgives snarest muligt efter, at ansøger har konstateret, at en retmæssig udbetaling ikke er modtaget, og senest 13 måneder efter den pågældende udbetaling har fundet sted.

Videre fremgår det af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, at ansøgning om kompensation indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen ved anvendelse af den løsning, som Digitaliseringsstyrelsen anviser. Af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, følger det, at Digitaliseringsstyrelsen kan give dispensation fra kravet om digital ansøgning efter § 3, stk. 1, hvis der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne indgive ansøgning digitalt efter stk. 1.

Efter § 6 b, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om, hvilken myndighed der skal forestå sagsbehandlingen.

Det følger af § 2, stk. 1, i bekendtgørelsen, at Digitaliseringsstyrelsen træffer afgørelse om tildeling af kompensation.

Efter § 6 b, stk. 3, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at afgørelse i sager om kompensation ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Der kan således fastsættes regler om, at den sagsbehandlende myndighed træffer endelig administrativ afgørelse i sager om ansøgning om kompensation i forbindelse med fejl eller svindel med udbetalinger via NemKonto. Der kan dermed ikke klages over, hverken om der udbetales kompensation eller størrelsen på en eventuel kompensation. Det er stadig muligt at rejse sag ved domstolene, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 10.

Det følger således af § 2, stk. 1, i bekendtgørelse om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at Digitaliseringsstyrelsens afgørelse om tildeling af kompensation ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Efter § 6 b, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om statens indtræden i skadelidtes krav mod skadevolder, i det omfang der udbetales kompensation til skadelidte.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at i svindelsager har en borger fået stjålet et pengebeløb, som bl.a. kan være løn eller en offentlig ydelse. Borgeren har på denne baggrund et erstatningskrav mod skadevolderen, og kan ved en eventuel straffesag sideløbende rejse krav om erstatning. Hvis staten yder erstatning til borgeren, vil borgerens tab blive dækket, hvorfor ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at staten vil kunne indtræde i skadelidtes sted, så staten vil kunne indkræve pengene, hvis skadevolder senere hen identificeres, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 10.

Det følger således af § 5 i bekendtgørelse om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at i det omfang der tildeles kompensation, kan staten indtræde i skadelidtes krav mod skadevolderen.

2.11.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at den eksisterende kompensationsordning fungerer efter hensigten, og ministeriet vurderer derfor, at den gældende ordning grundlæggende bør videreføres. Formålet med kompensationsordningen vil som hidtil være at styrke privatpersoners retsstilling og tillid til de offentlige systemer.

Udbetalinger via Nemkontosystemet til privatpersoner omfatter bl.a. løn, pension eller erstatning, som ofte er vigtige for personens privatøkonomi. På den baggrund vurderer Digitaliseringsministeriet, at en

manglende retmæssig udbetaling som følge af fejl eller uberettiget anvisning eller ændring af konti i Nemkontosystemet er byrdefuldt for den pågældende privatperson, og derfor bør kunne kompenseres.

Med kompensationsordningen vil staten kunne kompensere privatpersoner, der har mistet en berettiget udbetaling, når privatpersonen uforskyldt ikke har modtaget denne som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Juridiske enheder skal fremvise dokumentation ved anvisning af Nemkonto, som er mere omfattende end det, privatpersoner skal fremvise. Der kræves derudover manuel sagsbehandling for at kunne verificere, at det er den tegningsberettigede, der anviser en Nemkonto på vegne af den juridiske enhed. Selvbetjeningsløsningen kan derfor kun anvendes af privatpersoner til anvisning af Nemkonti.

Juridiske enheder vil ikke være omfattet af den foreslåede kompensationsordning, og spørgsmål om kompensation af juridiske enheder vil derfor som hidtil skulle vurderes efter den almindelige aftale- og obligationsret.

Som i den gældende kompensationsordning, foreslås det, at kompensationsordningen skal omfatte udbetalinger fra både offentlige og private udbetalere til privatpersoner.

I forhold til udbetalinger fra offentlige udbetalere omfatter den nugældende kompensationsordning kun udbetalinger foretaget til privatpersoners Nemkonto. Digitaliseringsministeriet vurderer dog, at også udbetalinger til privatpersoners ydelsesspecifikke konti bør omfattes af kompensationsordningen, idet beløb udbetalt til disse konti også kan være vigtige for personers privatøkonomi.

Digitaliseringsministeriet vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt, at der kun er én sagsbehandlende myndighed til at forestå tildeling og udbetaling af kompensation efter kompensationsordningen, så privatpersoner, der ansøger om økonomisk kompensation, kun skal henvende sig ét sted for at få deres sag vurderet, samtidig med at det sikres, at der opbygges erfaring og udvikles en ensartet praksis på området. Det foreslås derfor, at Digitaliseringsstyrelsen, som også i dag administrerer kompensationsordningen, bliver den kompetente myndighed til at træffe afgørelse om kompensation.

Det foreslås således, at Digitaliseringsstyrelsen efter ansøgning kan tildele og udbetale økonomisk kompensation til privatpersoner, der ikke har modtaget en retmæssig udbetaling som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

I forhold til fejl foreslås det, at kompensationsordningen som hidtil kun vil omfatte fejl, der sker i selve Nemkontosystemet. Kompensationsordningen dækker således de tilfælde, hvor der opstår fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, som resulterer i, at en udbetaling går ind på en forkert konto. Dette kan både være tekniske fejl eller fejl ved indtastning af en Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto i forbindelse med anvisning eller ændring.

Fejl, der sker uden for Nemkontosystemet, vil derimod ikke være omfattet af kompensationsordningen. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor en sagsbehandler i forbindelse med en udbetaling indtaster et forkert CPR-nr., hvorved udbetalingen sker til den forkerte privatperson. Først efter indtastning af CPR-nr. vil Nemkontosystemet blive aktiveret, hvorfor en sådan fejl ikke vil være omfattet af kompensationsordningen. Privatpersonen vil ved fejl uden for Nemkontosystemet skulle kontakte den offentlige udbetaler eller private udbetaler, der bør genudbetale til privatpersonen og søge det fejludbetalte beløb tilbagebetalt fra den, som uberettiget har modtaget dette.

I forhold til sager om uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet vil kompensa-

tionsordningen dække sager, hvor privatpersoner uberettiget har ændret i Nemkontosystemet. Dette kan både være tilfælde, hvor der er foretaget ændringer i privatpersonens anviste Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto.

En uberettiget anvisning eller ændring, som er omfattet af kompensationsordningen, vil bl.a. kunne være forårsaget af kriminalitet i forbindelse med identitetstyveri, hvorefter gerningspersonen foretager en ændring af den konto, som ofret for identitetstyveriet har registreret som sin Nemkonto, ved at bytte ofrets konto ud med gerningspersonens egen konto eller en konto, gerningspersonen har adgang til, hvorved pengeoverførsler til betalingsmodtageren, der foretages via Nemkontosystemet, ikke vil blive udbetalt til betalingsmodtageren.

Efter den foreslåede ordning vil det være en betingelse for tildeling og udbetaling af kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, at forholdet er anmeldt til politiet i umiddelbar forlængelse af privatpersonens kendskab hertil. Ofte vil privatpersonen ikke være bekendt med den uberettigede anvisning eller ændring af dennes konto i Nemkontosystemet, før privatpersonen mangler en konkret udbetaling. Det foreslås derfor, at kendskabet til forholdet er afgørende for, hvornår privatpersonen skal have anmeldt forholdet til politiet. Det foreslås også, at anmeldelsen skal ske i umiddelbar forlængelse af kendskabet, hvilket vil betyde, at privatpersonen vil skulle foretage anmeldelsen inden for få dage. Konkrete forhold hos privatpersonen, som eksempelvis psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller at personen har været udsat for trusler, vil kunne tillægges vægt i vurderingen af, om betingelsen om rettidig anmeldelse er opfyldt. Det er ikke et krav, at privatpersonen selv skal have indgivet politianmeldelsen, men det vil være privatpersonen, som skal dokumentere, at betingelsen er opfyldt. Politianmeldelsen eller kvittering for at forholdet er anmeldt vil således skulle fremsendes til Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med ansøgningen om kompensation.

Det foreslås herudover, at der ikke kan tildeles kompensation til privatpersoner, som har handlet groft uagtsomt eller forsætligt. Handlingen vil bl.a. skulle vurderes på baggrund af betingelserne for besiddelse af en digital identitet og dertilhørende elektroniske identifikationsmidler, jf. bekendtgørelse om MitID til privatpersoner. Det vil som led i uagtsomhedsvurderingen bl.a. indgå, under hvilke omstændigheder tredjemand er kommet i besiddelse af indehaverens identifikationsoplysninger eller har skaffet sig adgang til indehaverens MitID, om indehaveren havde kendskab til, at tredjemand var kommet i besiddelse af de pågældende oplysninger eller indehaverens MitID, og om indehaveren havde gjort, hvad der var muligt for at forhindre misbrug, f.eks. ved at spærre sit MitID så hurtigt som muligt.

Uagtsomheds- og forsætsvurderingen omfatter både ændringen af Nemkontoen og efterfølgende handlinger, der har medført en udbetaling via Nemkontosystemet. Hvis en betalingsmodtager har handlet groft uagtsomt eller forsætligt som en del af udbetalingsforløbet, vil dennes tab, således ikke være omfattet af kompensationsordningen. Som eksempel kan nævnes, at hvis en betalingsmodtager kun har været simpelt uagtsom i forbindelse med det forhold, der medførte, at en tredjemand kom i besiddelse af personens MitID og foretog ændring af den pågældendes Nemkonto, men betalingsmodtageren har været groft uagtsom i forbindelse med f.eks. optagelse af et lån, der gør at vedkommende hæfter over for en godtroende aftaleerhverver, vil tabet ikke være omfattet af kompensationsordningen.

Det foreslås dog, at der vil kunne tildeles kompensation, hvis privatpersonen på grund af psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller lignende tilstand ikke har været i stand til at handle fornuftsmæssigt. Dette beror på en konkret vurdering under hensyn til personens mentale tilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt. Dette gælder dog ikke, hvis personen forbigående har hensat sig i en lignende tilstand som følge af indtagelse af beruselsesmidler, euforiserende stoffer eller lignende, eller hvis personen havde forsæt til den indtrådte skade.

Kompensationsordningen vil kun omfatte retmæssige udbetalinger. En retmæssig udbetaling vil være en udbetaling, som privatpersonen er den retmæssige modtager af. Eksempler på retmæssige udbetalinger vil være pensionsydelse eller boligstøtte, som privatpersonen er berettiget til at modtage og har anmodet om. Kompensationsordningen vil derimod ikke omfatte udbetalinger, som betalingsmodtageren ikke er den retmæssige modtager af, f.eks. et lån, som en anden optager i betalingsmodtagerens navn. Kompensationsordningen vil således heller ikke omfatte aftaler, der er omfattet af de aftaleretlige ugyldighedsgrunde, som f.eks. falsk eller tvang. Hvis en person tilegner sig en andens MitID og herefter indgår en aftale med en tredjepart, vil denne ikke være omfattet af kompensationsordningen. Sådanne falske aftaler kan bl.a. være aftaler om udbetaling af kviklån til en privatpersons Nemkonto. Hvis der er sket svindel med privatpersonens Nemkonto, vil lånet således blive udbetalt til en anden konto. Kompensationsordningen vil heller ikke dække aftaler, som er indgået ved tvang. Disse tilfælde kan foreligge, hvor en person tvinger en anden til f.eks. at optage et banklån, og der derefter sker udbetaling til en uberettiget anvist Nemkonto.

I alle tilfælde af tvang eller falsk vil forholdet skulle afgøres efter de obligations- og aftaleretlige regler. Dette betyder, at det er privatpersonen, der skal gøre indsigelse mod en ugyldig aftale, når denne bliver bekendt med aftalen. Hvis der foreligger falsk eller voldelig tvang, vil dette være en stærk ugyldighedsgrund, og tredjeparten kan ikke gøre aftalen gældende over for privatpersonen. Derved hæfter privatpersonen ikke for f.eks. kviklån, som er foregået ved, at en svindler uberettiget har benyttet privatpersonens oplysninger. Eventuelle tvister om gyldigheden af aftaler eller klarlæggelse af ugyldighedsgrunde skal afklares ved domstolene.

Lovforslaget vil ikke have indvirkning på de gældende regler efter lov om betalinger, og de heri udformede regler om hæftelsesforhold, som f.eks. uautoriserede betalingstransaktioner via netbank, jf. §§ 97 og 99 i lov om betalinger, uberettiget anvendelse af betalingsinstrumenter, jf. § 100 i lov om betalinger, og køb af varer over internettet med betalingskort, jf. § 112 i lov om betalinger.

Lovforslaget vil heller ikke have indvirkning på den almindelige aftaleret, som regulerer eksempelvis optagelse af lån m.v., hvor privatpersonen som udgangspunkt ikke hæfter i forbindelse med eventuelt misbrug af en digital underskrift, herunder i forbindelse med falsk eller tvang. Se hertil Højesterets kendelse af 17. november 2021 (sag 11/2021).

Lovforslaget indebærer alene en mulighed for at fravige den almindelige aftale- og obligationsretlige regulering af hvem, der økonomisk skal kompensere privatpersonen for den mistede retmæssige udbetaling, uagtet andre regler der måtte finde anvendelse på forholdet.

Med den foreslåede ordning vil Digitaliseringsstyrelsen kunne tildele en økonomisk kompensation svarende til størrelsen på den pågældende retsmæssige udbetaling. Kompensationen nedsættes eller bortfalder, hvis privatpersonen har modtaget beløbet helt eller delvist på anden vis. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor privatpersonen er kompenseret af en arbejdsgiver eller offentlig udbetaler.

Tilsvarende vil en privatperson, som har fået udbetalt kompensation fra Digitaliseringsstyrelsen, skulle tilbagebetale kompensationen helt eller delvist til Digitaliseringsstyrelsen i det omfang, vedkommende på anden vis får dækket sit tab.

Den økonomiske kompensation vil således skulle opgøres som det samme beløb, som privatpersonen ikke retmæssigt har modtaget via Nemkontosystemet, uanset om privatpersonen har lidt andre økonomiske tab, herunder renter, som følge af fejlen eller den uberettigede anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller fortielse af oplysninger af betydning for en sags

afgørelse om at yde økonomisk kompensation eller om at privatpersonen har modtaget kompensation på anden måde for en eller flere mistede udbetalinger vil være omfattet af straffelovens § 289 a.

Det foreslås, at ansøgning om kompensation indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen ved anvendelse af den løsning, som Digitaliseringsstyrelsen anviser. Digitaliseringsstyrelsen kan give dispensation fra kravet om digital ansøgning, hvis der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at privatpersonen ikke må forventes at kunne indgive ansøgning digitalt. Digitaliseringsstyrelsens sagsbehandling af ansøgninger om dispensation fra kravet om digital ansøgning vil følge de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder regler om sagsoplysning og tilvejebringelse af faktiske oplysninger, der er nødvendige for at belyse sagen.

Efter den foreslåede ordning er det en betingelse for kompensation, at ansøgningen om kompensation er indgivet snarest muligt efter, privatpersonen har konstateret, at en retmæssig udbetaling ikke er modtaget, og senest 13 måneder efter den pågældende udbetaling har fundet sted. I § 97, stk. 1, i lov om betalinger, fremgår en lignende tidsfrist i forbindelse med betaleres indsigelser mod uautoriserede eller fejlbehæftede betalingstransaktioner. Digitaliseringsministeriet finder, at bestemmelsen i lov om betalinger varetager et lignende hensyn som kompensationsordningen, og at det af denne grund er hensigtsmæssigt at samme frist anvendes.

Digitaliseringsstyrelsens sagsbehandling af kompensationssager vil følge de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder regler om sagsoplysning og tilvejebringelse af faktiske oplysninger, der er nødvendige for at belyse sagen forsvarligt. Eksempelvis vil logoplysninger fra Nemkontosystemet, bankoplysninger og bevis for ret til ydelse være relevante faktiske oplysninger. Der kan træffes afgørelse på det foreliggende grundlag, hvor det ikke er muligt at tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for at belyse sagen, i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper. Hvis der fremkommer nye oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse, efter afgørelsen er truffet, vil afgørelsen om udbetaling af kompensation kunne berigtiges, ligeledes i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper.

Det foreslås, at Digitaliseringsstyrelsens afgørelser om kompensation ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Reglen er en videreførelse af § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, og er fastsat af ressourcemæssige hensyn. Digitaliseringsstyrelsen vil således træffe en endelig administrativ afgørelse i sager om ansøgning om kompensation. Der vil dermed ikke kunne klages over, hverken om der udbetales kompensation eller størrelsen på en eventuel kompensation. Det vil være muligt at indbringe Digitaliseringsstyrelsens afgørelse for domstolene.

Et erstatningskrav mod den person, der uberettiget har anvist eller ændret en konto i Nemkontosystemet, udgør et civilretligt krav. Kravet vil kunne rejses under en særskilt civilretlig sag eller som led i en straffesag, såfremt det civilretlige krav følger af de strafbare handlinger, der forfølges under sagen, jf. retsplejelovens § 685. Domstolens bedømmelse af erstatningsspørgsmålet følger dansk rets almindelige ansvarsgrundlag om culpa.

I sager om kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet har en privatperson fået stjålet et pengebeløb, som bl.a. kan være løn eller en offentlig ydelse. Privatpersonen har på denne baggrund et erstatningskrav mod skadevolderen og vil ved en eventuel straffesag eller civilt søgsmål kunne rejse krav om erstatning. Hvis Digitaliseringsstyrelsen yder kompensation til privatpersonen, vil dennes tab blive dækket, hvorfor Digitaliseringsstyrelsen efter den foreslåede bestemmelse vil kunne indtræde i skadelidtes sted, så Digitaliseringsstyrelsen vil kunne indkræve pengene hos skadevolderen.

Det foreslås, at Digitaliseringsstyrelsen kan undlade at forfølge krav, der ikke er fastslået ved dom, eller hvis omkostningerne ved at forfølge kravet må antages ikke at stå mål med det forventede udfald ved at forfølge kravet.

Det foreslås endeligt, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om kompensationsordningen, herunder nærmere krav for kompensation, regler om indgivelse af ansøgning og behandling af sager om kompensation.

Med den foreslåede ordning gives der mulighed for, at der kan fastsættes nye og tilpassede bestemmelser som følger ny viden om misbrug af Nemkontosystemet eller yderligere krav til dokumentation for ansøgning om kompensation. Herudover vil der kunne fastsættes krav for Digitaliseringsstyrelsens håndtering af ansøgninger om kompensation efter den foreslåede ordning.

2.12 Afskaffelse af den statslige ventekonto

2.12.1 Gældende ret

Lov om offentlige betalinger m.v. indeholder i § 3, stk. 1, en bemyndigelse til ministeren for digitalisering, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om offentlige myndigheders ret til med frigørende virkning at foretage udbetalinger til fysiske og juridiske personer omfattet af § 1, som ikke har anvist en Nemkonto.

Ved tilblivelsen af bemyndigelsesbestemmelsen blev det forudsat, at der skulle etableres en ordning, hvorefter myndigheder med frigørende virkning kunne udbetale offentlige ydelser til borgere og virksomheder, som ikke havde anvist en Nemkonto, ved at overføre beløbet til enten en af staten oprettet konto, som betalingsmodtager ejede, eller en statsejet konto, som betalingsmodtager havde en umiddelbar og direkte hæveadgang til. Den forudsatte løsning blev i forarbejderne benævnt "NemBetaling".

Det viste sig dog i forbindelse med udbuddet af Nemkontoløsningen, at det ikke var muligt at få en løsning for "NemBetaling". Da Nemkontoløsningen blev idriftsat i år 2005, måtte udbetaling til betalingsmodtagere uden en Nemkonto derfor ske ved checks, konto-til-konto-overførsler eller via kontantkasser i kommunerne.

I 2012 blev der efter aftale med det daværende SKAT etableret en "ventekontoløsning" i Nemkontosystemet. Ventekontoløsningen går overordnet set ud på, at udbetalinger fra offentlige myndigheder, som er tilsluttet denne løsning, sker til en statsejet konto ("ventekontoen"), hvis den udbetalingsberettigede ikke har anvist en Nemkonto. Ventekontoen er også benyttet til udbetalinger, selvom modtageren ikke er omfattet af anvisningspligten. Den udbetalingsberettigede vil som udgangspunkt modtage et brev med orientering om dennes tilgodehavende med en vejledning om muligheden for udbetaling ved anvisning af en Nemkonto. Beløb på ventekontoen overføres automatisk til den udbetalingsberettigede, hvis denne senere anviser en Nemkonto.

Ventekontoløsningen blev indført den 24. februar 2012 ved en ændring af bekendtgørelse nr. 766 af 5. juli 2006 om Nemkontoordningen, hvor der i § 36, stk. 2, blev indsat en ny bestemmelse. Af bestemmelsen fremgik, at betaling på anden måde endvidere kunne ske, ved at den udbetalende myndighed automatisk gennem Nemkontosystemet sikrede, at det betalingsafviklende pengeinstitut overførte borgerens eller virksomhedens tilgodehavende til en statsejet ventekonto. Betaling ansås da for at have frigørende virkning for den udbetalende myndighed. Når beløbsmodtageren herefter anviste en Nemkonto, overførtes tilgodehavendet automatisk fra ventekontoen til den anviste Nemkonto. Ved bekendtgørelse nr. 647 af 13. april 2021 om Nemkontoordningen (herefter Nemkontobekendtgørelsen) blev bekendtgørelse nr. 766 af 5. juli 2006 om Nemkontoordningen ophævet, og dennes bestemmelse i § 36, stk. 2, om ventekontoløs-

ningen blev videreført i § 32, stk. 1, i den nye bekendtgørelse, og samtidig blev der foretaget en mindre justering i bestemmelsens ordlyd, idet det blev tilføjet, at den udbetalende myndighed skal underrette betalingsmodtageren, forinden udbetalingen foretages.

Det følger af den gældende § 32, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, at en måde, hvorpå offentlige myndigheder kan anvise et tilgodehavende til borgere og virksomheder, som ikke har anvist en Nemkonto eller oprettet en specifik konto, er at overføre beløbet til en statsejet konto oprettet af Digitaliseringsstyrelsen. Det fremgår videre af bestemmelsen, at dette sker med frigørende virkning, hvis den udbetalende myndighed underretter betalingsmodtageren, inden udbetalingen foretages.

Betalingsafvikling på denne måde forudsætter, at den udbetalende myndighed har indgået en aftale med Digitaliseringsstyrelsen om tilslutning til den statsejede konto. Der er på nuværende tidspunkt to myndigheder (Skatteforvaltningen og Forsvarsministeriet), der er tilsluttet den statsejede konto.

Det er forudsat i Nemkontobekendtgørelsens § 32, stk. 1, at retsvirkningerne af udbetalende myndigheders overførsel af beløb til den statsejede konto (ventekontoen) er, at myndigheden frigøres fra betalingsforpligtelsen, og at skyldforholdet mellem den udbetalende myndighed og betalingsmodtageren dermed bringes til ophør.

Løsningen med den statsejede ventekonto afviger fra den løsning, der var beskrevet som et eksempel i forarbejderne til bemyndigelsen i § 3 i lov om offentlige betalinger m.v., jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, L 38 som fremsat, side 1096 f. Efter den i forarbejderne beskrevne løsning kunne borgere, som ikke selv havde oprettet en bankkonto i et pengeinstitut, via ordningen opnå en direkte hæveadgang til midlerne ved at indfinde sig i et pengeinstitut med relevant legitimation. I forarbejderne til bemyndigelsesbestemmelsen er der lagt vægt på hensynet til de borgere, som oplever ikke at kunne få en pengeinstitutkonto, eller som ikke ønsker at have en sådan. Endelig blev det i forarbejderne til § 3 i lov om offentlige betalinger m.v. – dog først senere i ordlyden af Nemkontobekendtgørelsens § 32, stk. 1 – angivet som en forudsætning for betalingsafvikling, at betalingsmodtageren modtog underretning om overførslen.

For de fleste privatpersoner og juridiske enheder vil oprettelse af en konto og anvisning af denne som Nemkonto ikke være mere besværligt eller indebære flere omkostninger end at udnytte en hæveadgang til et tilgodehavende på en statsejet konto via et pengeinstitut (som forudsat i ordningen om ”NemBetalning”). For disse borgere og virksomheder vurderes denne enkle adgang til at anvise en Nemkonto i praksis at kunne sidestilles med en hæveadgang. Udbetalende myndigheder vil derfor efter Digitaliseringsministeriets opfattelse muligvis kunne anses for frigjort for de beløb på ventekontoen, der tilkommer borgere eller virksomheder, som uden uforholdsmæssige ulemper og omkostninger ville kunne anvise en Nemkonto, og som tillige har modtaget underretning om overførslen til ventekontoen af deres tilgodehavende.

Det kan imidlertid ikke afvises, at nogle af de betalingsmodtagere, som har et tilgodehavende på ventekontoen, dog har oplevet at være afskåret fra at få en bankkonto eller oplevet, at dette var forbundet med væsentlige ulemper eller omkostninger. Endvidere er der en række betalingsmodtagere med et tilgodehavende på ventekontoen, hvor betalingsmodtageren ikke har modtaget orientering om deres tilgodehavende, eksempelvis hvis betalingsmodtageren ikke har registreret en aktuel adresse. Denne problemstilling vurderes særlig udbredt i de tilfælde, hvor tilsluttede myndigheder har foretaget udbetalingsforsøg til en betalingsmodtager, som ikke er omfattet af anvisningspligten i § 1 i lov om offentlige betalinger m.v., f.eks. udrejste borgere eller udenlandske arbejdstagere med administrative personnumre, da disse persongrupper heller ikke er forpligtede til at holde kontakt- og adresseoplysninger opdaterede i CPR-registeret.

Det må som ovenfor anført antages, at de fleste privatpersoner og juridiske enheder har eller har haft mulighed for at få en Nemkonto, hvorfor udgangspunktet må være, at disse betalinger til ventekontoen er sket med frigørende virkning, medmindre der ikke er givet underretning til privatpersonen eller den juridiske enhed.

Det er dog efter Digitaliseringsministeriets vurdering behæftet med en vis usikkerhed, om beløb, der er overført til ventekontoen, kan anses for udbetalt med frigørende virkning i de tilfælde, hvor en borger eller virksomhed ikke har en umiddelbar adgang til at oprette en Nemkonto, og i de tilfælde, hvor betalingsmodtageren ikke har modtaget orientering om overførslen til ventekontoen.

Denne tvivl om retsvirkningerne af myndigheders overførsel af beløb til ventekontoen indebærer, at det ikke kan fastslås med sikkerhed, hvornår der indtræder forældelse vedrørende betalingsmodtagernes krav, hvordan eventuelle tredjemandsrettigheder i kravene skal håndteres, og om (og i givet fald hvordan) kravene skal forrentes.

I den forbindelse bemærkes det, at borgernes og virksomhedernes krav på udbetaling af de beløb, der er placeret på ventekontoen, efter Digitaliseringsministeriets vurdering er udtryk for fordringer og ikke ejendomsrettigheder, da de udbetalingsberettigede ikke har rådighed over beløbene, og da beløbene ikke er holdt adskilt fra hinanden på en sådan måde, at de enkelte beløb kan henføres til de enkelte betalingsmodtagere. Der er efter Digitaliseringsministeriets vurdering tale om fordringsrettigheder, uanset om beløbene på ventekontoen må anses for udbetalt med frigørende virkning eller ej, og uanset hvilken statslig myndighed der skal varetage den praktiske del af udbetalingen.

Krav på udbetaling af beløbene vil derfor efter Digitaliseringsministeriets opfattelse som udgangspunkt være undergivet en 3-årig forældelsesfrist, der beregnes fra det tidspunkt, hvor fordringerne kunne kræves betalt, altså fra fordringernes sidste rettidige betalingsdato, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1 og 2.

Der findes dog en række modifikationer til udgangspunktet om den 3-årige forældelsesfrist, herunder i skattelovgivningen. Endvidere vil fordringernes betalingsfrist – og dermed forældelsesfristens begyndelsestidspunkt – efter Digitaliseringsministeriets vurdering i visse tilfælde være udskudt som følge af restanceinddrivelsesmyndighedens tilbageholdelse i medfør af § 8 b, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Endelig kan der være tilfælde, hvor begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen undtagelsesvis er udskudt i medfør af forældelseslovens § 3, stk. 2, og hvor forældelse derfor først indtræder senere end 3 år fra anvisningen til ventekontoen.

Det er i dag vanskeligt for Digitaliseringsstyrelsen at fastslå, hvornår de enkelte krav på ventekontoen forældes, idet Digitaliseringsstyrelsen som udgangspunkt ikke har alle de faktiske oplysninger om beløbene. Oplysningerne er nødvendige for at fastlægge begyndelsestidspunktet for fristens beregning.

I forhold til usikkerheden om, hvordan eventuelle tredjemandsrettigheder i kravene skal håndteres, er der hidtil i praksis ikke blevet registreret transporter omfattende beløb på ventekontoen, og der er derfor de facto ikke sket udbetalinger fra ventekontoen til eventuelle transporthavere.

Den retlige tvivl om beløbene på ventekontoen rejser også spørgsmål i forhold til betaling af renter, idet beløb, som ikke er udbetalt med frigørende virkning, potentielt vil skulle forrentes. Efter § 31, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen bæres risikoen for forsinket betaling som følge af en tilsidesættelse af anvisningspligten af borgeren eller virksomheden. Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at der i medfør af § 31, stk. 2, med overvejende sandsynlighed ikke vil skulle betales rente ved forsinket betaling, der skyldes, at betalingsmodtageren – i strid med anvisningspligten i § 1 i lov om offentlige betalinger m.v. – ikke har anvist en Nemkonto.

For de betalingsmodtagere, der ikke er omfattet af anvisningspligten i § 1 i lov om offentlige betalinger m.v., f.eks. borgere, der er registreret som udrejst eller er tildelt et administrativt personnummer, og som derfor ikke omfattes af bestemmelsen i § 31, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen, vil rentepligten efter Digitaliseringsministeriets opfattelse som udgangspunkt tilsvarende være suspenderet efter de almindelige regler om fordringshavermora i rentelovens § 4, stk. 1, hvis udbetalingen ikke kan gennemføres og dette alene skyldes beløbsmodtagerens forhold. Har beløbsmodtager således ikke oplyst et kontonummer, hvortil betaling kunne ske, vil rentepligten som udgangspunkt være suspenderet, medmindre der gælder særlige regler for den konkrete udbetalingstype, eller hvis betalingshindringen ikke alene skyldes beløbsmodtagerens forhold, f.eks. hvis betalingsmodtager telefonisk, ved fysisk henvendelse eller ved brev har oplyst et gyldigt kontonummer til den udbetalende myndighed eller til Digitaliseringsstyrelsen.

Efter Nemkontobekendtgørelsens § 32, stk. 1, udbetales et beløb fra ventekontoen til beløbsmodtageren, når denne anviser en Nemkonto. Denne udbetaling sker ved en automatiseret proces, og beløbet tilskrives i praksis ikke renter ved udbetaling.

2.12.2 Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliseringsministeriet vurderer, at betalinger fra offentlige udbetalere bør gennemføres på en standardiseret og effektiv måde, hvor det er entydigt, hvornår det offentliges betalingsforpligtelse er opfyldt, og hvor der ikke akkumuleres et større pengebeløb på en konto hos Digitaliseringsstyrelsen. Digitaliseringsministeriet foreslår derfor at afvikle ventekontoordningen, som efter ministeriets opfattelse har vist sig ikke at være en hensigtsmæssig ordning for udbetaling af beløb til betalingsmodtagere.

Afviklingen foreslås gennemført således, at offentlige udbetalere fra og med den 1. juli 2025 ikke længere vil kunne indgå aftale med Digitaliseringsstyrelsen om tilslutning til ventekontoen, og at den nuværende aftale mellem Digitaliseringsstyrelsen og Forsvarsministeriet om overførsel af beløb til ventekontoen ophæves. Aftalen mellem Digitaliseringsstyrelsen og Skatteforvaltningen videreføres indtil, at Skatteforvaltningen har etableret lovgivning og systemunderstøttelse til håndteringen af de udbetalinger, der fejler, som følge af at betalingsmodtageren ikke har anvist en Nemkonto på udbetalingstidspunktet, og som i dag overføres til ventekontoen.

2.12.2.1 Beløb overført til ventekontoen før lovens ikrafttrædelse

Den foreslåede afvikling af ventekontoordningen og afskaffelsen af den statslige ventekonto vil indebære, at offentlige udbetalere, der ikke kan gennemføre en udbetaling via Nemkontosystemet, fremover – lige som alle øvrige debitorer – selv vil være ansvarlige for at bringe skyldforholdet til ophør, jf. også den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil. Med den foreslåede ordning vil en offentlig udbetaler, der forsøger at gennemføre en betaling til en betalingsmodtager, der ikke har anvist en konto i Nemkontosystemet, eller hvor beløbet af andre grunde ikke kan overføres til betalingsmodtagerens anviste konto, automatisk få beløbet returneret fra Nemkontosystemet, således at den offentlige udbetaler selv kan forestå udbetalingen på anden vis.

I forbindelse med afskaffelse af ventekontoen foreslås det, at for krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, indtræder forældelse af betalingsmodtagers krav tidligst den 1. juli 2028. Herved gives betalingsmodtageren som udgangspunkt en bedre retsstilling end i dag, idet hovedparten af fordringerne på ventekontoen allerede er forældet eller ville være forældet tidligere end den 1. juli 2028. Betalingsmodtageren har således en periode på mindst 3 år fra lovens ikrafttræden til at få udbetalt krav på pengebeløb på ventekontoen ved enten at oprette en Nemkonto eller at rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen med oplysninger om en anden konto, hvortil betaling skal ske. Betalingsmodtageren vil også kunne rette henvendelse til den relevante offentlige udbetaler, som kan udbetale beløbet direkte til betalingsmodtageren, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen på anmodning fra den

offentlige udbetalinger kan returnere beløbet til denne. Det forventes, at stort set alle fordringer overført til ventekontoen, jf. dog det foreslåede § 32, stk. 2, som ikke forinden udbetales til den udbetalingsberettigede, vil forælde på datoen for udløbet af den 3-årige periode den 1. juli 2028.

Det foreslås, at krav på udbetaling af pengebeløb på ventekontoen uanset forældelsestidspunkt den 1. juli 2028 vil blive anvendt til at dække forfalden gæld, der omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, og ellers vil blive indtægtsført i staten.

Det foreslås således, at hvis en betalingsmodtager ikke senest den 30. juni 2028 har gjort krav på udbetaling af beløb fra ventekontoen og anvist en konto til brug for udbetalingen, og har forfalden gæld, der omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, så overføres beløbet til restanceinddrivelsesmyndighedens systemer, der anvender beløbet til dækning af denne gæld i overensstemmelse med dækningsrækkefølgen i § 7, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Eventuelle overskydende beløb kan returneres til Digitaliseringsstyrelsen forud for indtægtsføringen. Nedskrivning af betalingsmodtagerens gæld vil således følge den almindelige dækningsrækkefølge i gældsinddrivelsesloven. Med den foreslåede bestemmelse gives der adgang til at modregne med betalingsmodtagerens indestående beløb på ventekontoen. Uanset hvilken fordringstype det oprindelige beløb på ventekontoen vedrører, vil beløbet kunne anvendes til at modregne i al gæld omfattet af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Der vil ske dækning af al betalingsmodtagerens offentlige gæld registreret i restanceinddrivelsesmyndighedens systemer – herunder både gæld registreret til inddrivelse og gæld under opkrævning registreret til modregning – op til størrelsen af det indtægtsførte beløb. Der vil ikke blive foretaget såkaldt intern modregning, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, men alene modregning efter § 7, stk. 1, nr. 2 og 3.

Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt betalingsmodtageren har fået dækket gæld i forbindelse med afvikling af ventekontoen den 1. juli 2028, vil det ikke være muligt for betalingsmodtageren at rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen for at få beløbet udbetalt, selvom kravet ikke er forældet ved betalingsmodtagerens henvendelse.

Hvis betalingsmodtageren ikke har forfalden gæld, der omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, vil beløbet blive indtægtsført i staten og fjernet fra ventekontoen. Udtrykket indtægtsføres indebærer ikke, at fordringer, som fortsat måtte være retskraftige, ophører med at eksistere, men at beløbene ikke længere figurerer på ventekontoen, således at Digitaliseringsstyrelsen herefter, den 1. juli 2028, kan lukke ventekontosystemet for andre end Skatteforvaltningen.

Det foreslås derudover, at Digitaliseringsstyrelsen efter indtægtsføringen ikke af egen drift vil skulle foretage undersøgelser med henblik på at vurdere, hvorvidt indtægtsførte beløb er forældede.

Forslaget indebærer, at hvis en betalingsmodtager anviser en Nemkonto den 1. juli 2028 eller senere, vil dennes eventuelle tilgodehavende ikke blive udbetalt til den anviste Nemkonto. Forslaget indebærer derfor, at betalingsmodtagere, der ønsker at gøre krav på beløb, der er indtægtsført, i udgangspunktet selv vil skulle rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen herom, og Digitaliseringsstyrelsen vil i den forbindelse med bistand fra den offentlige udbetaler skulle vurdere, om der er indtrådt forældelse af betalingsmodtagerens krav mod den offentlige udbetaler. Vurderingen af forældelsesspørgsmålet vil som udgangspunkt forudsætte, at Digitaliseringsstyrelsen indhenter oplysninger fra den offentlige udbetaler, og behandling af sådanne sager nødvendiggør således en manuel sagsbehandling, og kan ikke automatiseres. Der er endvidere tale om oplysninger, der ikke er til rådighed for Digitaliseringsstyrelsen i dag.

Det foreslås, at krav på udbetaling af pengebeløb overført til ventekontoen ikke tilskrives renter fra den 1. juli 2025. Forslaget indebærer en videreførelse af den eksisterende praksis, hvorefter Digitaliseringsstyrelsens udbetaling af beløb fra ventekontoen sker uden tillæg af renter. Betalingsmodtagerne vil som

udgangspunkt ikke have krav på rente af indeståendet for perioden før 1. juli 2025, idet betalingsmodtagere, som mener at have et sådant rentekrav, dog vil kunne rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen herom, hvorefter styrelsen vil skulle vurdere, om betalingsmodtageren undtagelsesvis har krav på rente, samt efter hvilket regelsæt denne skal beregnes. Det forudsættes, at den offentlige udbetaler, der har overført beløbet, bistår Digitaliseringsstyrelsen med oplysning af sagen.

Det foreslås herudover, at pengebeløb overført til ventekontoen ikke kan overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning fra den 1. juli 2025.

Alle betalingsmodtagere med indestående beløb på ventekontoen er af Digitaliseringsstyrelsen forsøgt orienteret herom i forbindelse med den oprindelige indbetaling til ventekontoen fra den offentlige udbetaler. Orienteringen er sendt til betalingsmodtageren via Digital Post, alternativt betalingsmodtagerens registrerede adresse i hhv. Skatteforvaltningens Erhvervssystem, CPR- eller CVR-registeret, hvis betalingsmodtageren var fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post. Hvis betalingsmodtageren var fritaget for tilslutning til Digital Post samt ikke havde en registreret adresse, er der ikke blevet sendt et orienteringsbrev.

Digitaliseringsstyrelsen vil så vidt muligt sørge for at orientere betalingsmodtagere med indestående beløb på mere end 200 kroner igen. Orienteringen vil beskrive retsstillingen for de indestående beløb, herunder navnlig betalingsmodtagerens mulighed for at få indestående beløb udbetalt, samt om forventet indtrædelse af forældelse af betalingsmodtagerens krav den 1. juli 2028. Orienteringen vil blive sendt til betalingsmodtageren via Digital Post, alternativt til betalingsmodtagerens registrerede adresse i hhv. Skatteforvaltningens Erhvervssystem, CPR- eller CVR-registeret.

Digitaliseringsstyrelsen vil ikke forsøge at orientere betalingsmodtagere, der har et eller flere indestående beløb på ventekontoen til en samlet værdi af 200 kroner eller derunder. Indførelsen af en sådan bagatelgrænse er indarbejdet af hensyn til, at der ikke pålægges betalingsmodtagere, at skulle forholde sig til formel statslig kommunikation om et potentielt mindre beløb, samt for at nedbringe den generelle kritik af statens brug af administrative ressourcer på udsendelse af orienteringer om små beløb. Pr. 5. januar 2025 var der i alt 44.171 indestående beløb på under 10 kroner på ventekontoen, mens der var 34.464 indestående beløb mellem 10 og 200 kroner. Grænsen på 200 kroner er i overensstemmelse med den gældende bagatelgrænse for udbetalinger af overskydende skat, jf. kildeskatteloven, samt udbetalinger fra restancemyndigheden, jf. opkrævningsloven. Når der udbetales beløb fra ventekontoen, vil det være det samlede beløb, som betalingsmodtageren har stående, der udbetales. Derfor vil det tillige være det samlede beløb, der er afgørende for, om betalingsmodtagerens indestående er over eller under bagatelgrænsen. Derudover vil det fortsat være muligt for betalingsmodtagere, med indestående beløb under bagatelgrænsen, at få beløbene udbetalt på samme vilkår som beløb, der er over bagatelgrænsen. Af relevante eksempler på, hvorfor indførelsen af en sådan bagatelgrænse er nødvendig, kan det fremhæves, at én betalingsmodtager har 27 indestående beløb til en samlet værdi af 99,71 kroner, mens en anden har 19 indestående beløb til en samlet værdi af 0,46 kroner. Indførelsen af en bagatelgrænse i kommunikationsindsatsen forventes dertil at kunne effektivisere sagsgangene forbundet med afviklingen af ventekontoen hos Digitaliseringsstyrelsen.

Digitaliseringsstyrelsen vil foretage en offentlig varsling i Statstidende med navnene på betalingsmodtagere, der fortsat har indestående beløb på ventekontoen, senest den 30. juni 2027, dvs. senest ét år før indtægtsføringen.

2.12.2.2 Beløb overført til ventekontoen efter lovens ikrafttrædelse

Det foreslås, at Digitaliseringsstyrelsens aftale med Skatteforvaltningen fastholdes efter eksisterende praksis, således at Skatteforvaltningen fortsat kan foretage udbetalinger til ventekontoen fra den 1. juli

2025, idet Skatteforvaltningen har behov for en længere periode til at sikre en anden håndtering af udbetalinger til betalingsmodtagere, der ikke har registreret en Nemkonto.

For krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025, foreslås det, at der indtræder forældelse, når der er gået 3 år efter overførslen til ventekontoen, og at pengebeløb tilfalder staten, når kravet på udbetaling er forældet. Bestemmelsen indebærer, at forældelseslovens regler om suspension m.v. fraviges.

Digitaliseringsstyrelsen vil så vidt muligt sørge for at orientere betalingsmodtageren om, at beløbet er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025. Det vil imidlertid kun kunne ske, hvis betalingsmodtageren enten er tilsluttet Digital Post eller er registreret med sin aktuelle adresse i Skatteforvaltningens Erhvervssystem, CPR- eller CVR-registret. I andre tilfælde modtager betalingsmodtageren ikke meddelelse fra Digitaliseringsstyrelsen om overførslen til ventekonto. Det vil ikke have nogen retlig betydning, om Digitaliseringsstyrelsen foretager orientering af betalingsmodtageren.

Krav på pengebeløb overført til ventekontoen fra den 1. juli 2025 tilskrives ikke renter. Krav på udbetaling af pengebeløb overført til ventekontoen fra den 1. juli 2025 kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning.

Digitaliseringsstyrelsen udbetaler indestående pengebeløb overført til ventekontoen efter den 1. juli 2025 til betalingsmodtageren ved dennes anvisning af en Nemkonto eller anden konto, hvortil betaling skal ske, såfremt fordringen ikke er forældet. Hvis Skatteforvaltningen selv har udbetalt eller vil udbetale pengebeløbet til betalingsmodtageren, kan Skatteforvaltningen anmode om, at Digitaliseringsstyrelsen udbetaler det indestående pengebeløb på ventekontoen til Skatteforvaltningen.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

3.1 Betydning for de offentlige udbetalere

Lovforslaget indeholder krav om, at offentlige udbetalere (både statslige, kommunale og regionale) skal anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger til betalingsmodtagere. Forpligtelsen er en videreførelse af gældende ret fra lov om offentlige betalinger m.v., hvorfor forpligtelsen ikke vil have økonomiske- eller implementeringsmæssige konsekvenser. Med Nemkontosystemet kan offentlige udbetalere udbetale til borgere og juridiske enheder ved hjælp af deres personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer. Denne administrative gevinst for det offentlige videreføres med det nye Nemkontosystem og lovforslaget og betyder, at offentlige udbetalere ikke skal oprette og vedligeholde lokale kontoregistre over deres betalingsmodtagere, hvilket letter administrationen samt effektiviserer udbetalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto.

Derudover videreføres offentlige udbetaleres pligt til at sikre, at borgere eller juridiske enheder får anvist sit tilgodehavende på en anden måde, såfremt betalingsmodtageren ikke har anvist en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Hvis Nemkontosystemet ikke fandtes, ville det også påhvile den offentlige udbetaler at udbetale på anden vis til betalingsmodtagere, der eksempelvis ikke råder over en konto. Pligten til at udbetale på anden måde kan for offentlige udbetalere indebære økonomiske omkostninger. Dette skyldes blandt andet, at checks er blevet udfaset, og at der er markant færre filialer af penge- eller kreditinstitutter i Danmark, der har kontantkasser. Dette er dog ikke omkostninger, der følger af dette lovforslag.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke offentlige udbetalere, som på anmodning fra betalingsmodtagere, skal indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som Nemkonti. Det forventes, at der fastsættes regler om, at offentlige udbetalere skal indberette Nemkonti til Nemkontosystemet, efter betalingsmodtageres anvisning, for de betalingsmodtagere, de skal udbetale

til. Derudover forventes det, at der fastsættes regler om, at kommunerne fortsat skal indberette Nemkonti efter anvisning fra alle betalingsmodtagere, uanset om kommunen udbetaler til betalingsmodtageren eller ej. Dog forventes det, at der fastsættes regler om, at offentlige udbetalere, herunder kommunerne, vil kunne henvise betalingsmodtagere til at henvende sig til det institut, der fører kontoen, der skal anvises som Nemkonto, såfremt instituttet er tilsluttet ordningen om offentlig tjeneste. Det bemærkes, at størstedelen af anvisningerne af Nemkonti foretages af pengeinstitutterne og Nemkontosupporten i regi af Digitaliseringsstyrelsen. I den femårige periode fra 2019 til 2023 er der samlet anvist ca. 4.200 Nemkonti af 96 offentlige udbetalere, hvoraf én større offentlig udbetaler står for ca. 40 procent af disse. Således forventes reglerne om at bistå betalingsmodtagere med at indberette Nemkonti at medføre en marginal, negativ økonomisk konsekvens for de offentlige udbetalere, der fortsat skal kunne anvise for alle. Desuden vil lovforslaget videreføre offentlige udbetaleres pligt til at anvise, ændre eller slette ydelsesspecifikke konti for de betalingsmodtagere, de skal udbetale til. Ydelsesspecifikke konti udgør i dag under 0,4 procent af den samlede kontobestand i Nemkontosystemet.

3.2 Afviklingen af den statsejede ventekonto

Lovforslaget indebærer økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for de offentlige udbetalere, der i dag er tilsluttet den statsejede ventekonto i regi af Digitaliseringsstyrelsen. Med lovforslaget afvikles den statsejede ventekonto, hvormed de tilsluttede offentlige udbetalere skal hjemtage håndteringen af de offentlige udbetalinger, der fejler, som følge af at betalingsmodtageren ikke har anvist en Nemkonto. I dag er det udelukkende Forsvarsministeriet og Skatteforvaltningen, der er tilsluttet den statsejede ventekonto. Den samlede økonomiske konsekvens for samfundet ved afviklingen af den statsejede ventekonto vurderes at være minimal, da de økonomiske konsekvenser for de berørte offentlige udbetalere på sigt vil modsvares af reducerede udgifter til administration af ventekontoen i regi af Digitaliseringsstyrelsen.

Lovforslaget indfører en overgangsperiode, hvori Skatteforvaltningen fortsat kan foretage udbetalinger til ventekontoen. Dette giver Skatteforvaltningen tid til at klargøre og tilrettelægge administrative processer til håndteringen af udbetalinger til betalingsmodtagere uden Nemkonto, efter at den statsejede ventekonto afvikles. I overgangsperioden vil Digitaliseringsstyrelsen have udgifter til oprydning og afvikling af ventekontoen forventeligt svarende til 18,1 mio. kr. (2024-pl). Der er afsat finansiering svarende til 5,1 mio. kr. i 2025. I perioden frem til den endelige afvikling af ventekontoen vil Digitaliseringsstyrelsen dertil varetage opgaver med den nuværende ventekonto, eksempelvis kommunikation til betalingsmodtagerne, sagsbehandling af henvendelser samt manuelle udbetalinger, således at flest mulige borgere og juridiske enheder får udbetalt eventuelle indestående. Efter den endelige afvikling af ventekontoen vil eventuelle restbeløb på den eksisterende ventekonto blive indtægtsført i staten.

3.3 Økonomiske konsekvenser for Digitaliseringsstyrelsen

Ministeren for digitalisering bemyndiges til at kunne fastsætte regler om støtte til de penge-, betalings- og e- pengeinstitutter, som udfører forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Det forventes, at støtten for offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet isoleret set vil kunne indeholdes inden for tærskelværdien i artikel 3, nr. 2, i EU-Kommissionens forordning (EU) 2023/2832 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Hvis der mod forventning vil være institutter, der overskrider tærskelværdien for de minimis, vil ministeren for digitalisering – eventuelt i kombination med en de minimis-ordning – kunne fastsætte regler om en ordning, der overholder Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre

tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (2012/21/EU), jf. Den Europæiske Unions Tidende 2012 L 7/3. Digitaliseringsstyrelsen vil administrere ordningen, som forventes at koste ca. 8 mio. kr. årligt i udgifter til støtte.

Digitaliseringsstyrelsen vil med lovforslaget fortsat skulle behandle sager og træffe afgørelse om økonomisk kompensation til borgere i sager om manglende udbetaling til Nemkonto, der er indtruffet grundet strafbare forhold eller som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet. Det vil i disse tilfælde være Digitaliseringsstyrelsen, der skal genudbetale på vegne af den offentlige udbetaler. Det forventes at kunne indeholdes i Digitaliseringsstyrelsens eksisterende bevilling frem til 2026. Kompensationsordningen er en videreførelse af gældende ret. Baseret på historiske data for Digitaliseringsstyrelsens udbetaling af kompensation har der i gennemsnit været ca. 20 sager årligt, og den samlede gennemsnitlige udbetaling af kompensation har været ca. 250.000 kr. årligt. Det forventes ikke, at antallet af sager vil stige, og på baggrund heraf vurderes det, at den gennemsnitlige årlige udbetaling af kompensation efter lovens ikrafttrædelse vil følge de historiske data.

3.4 Principper for digitaliseringsklar lovgivning

Ved udarbejdelsen af lovforslaget har de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning været overvejet, og lovforslaget har været i høring i Digitaliseringsstyrelsens sekretariat for digitaliseringsklar lovgivning. Navnlige vurderes princip 1, 2, 4, 5, 6 og 7 særligt relevant og beskrives herunder.

Med lovforslaget om Nemkonto udskilles reglerne om Nemkonto fra lov om offentlige betalinger m.v. i en hovedlov, ligesom der videreføres regler fra bekendtgørelse om Nemkontoordningen og bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto. Lovforslaget tydeliggør pligter og rettigheder for borgere, juridiske enheder, offentlige udbetalere og private udbetalere i overensstemmelse med princip 1 om at skabe større klarhed om den enkeltes retsstilling gennem enkle og klare regler. Desuden er bestemmelserne affattet med tydelig stillingtagen til de begreber, der anvendes jf. den foreslåede § 1.

I forhold til princip 2 om digital kommunikation henvises til det forhold, at bestemmelser vedrørende ansøgning om kompensation foreslås videreført, hvorfor det efter det foreslåede fortsat gælder, at ansøgninger som udgangspunkt skal indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen ved ansøgning af en af styrelsen anvist løsning, med mindre der gives dispensation fra dette krav på baggrund af særlige forhold.

Derudover er den foreslåede ordning baseret på genbrug af data og eksisterende begreber i overensstemmelse med princip 4. Eksempelvis er pligten til at anvise en Nemkonto knyttet op på regulering i lov om Det Centrale Personregister og lov om Det Centrale Virksomhedsregister, jf. nærmere herom pkt. 2.1.2. Derudover genbruges begreber fra lov om betalinger og lov om finansiel virksomhed. Ligeledes anvendes data fra eksempelvis Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister. I forlængelse heraf er det forudsat i lovforslaget, at det nye Nemkontosystem vil anvende eksisterende offentlig infrastruktur i tråd med princip 6, herunder MitID, NemLog-in og Digital Post.

For så vidt angår princip nr. 5 om tryk og sikker databehandling henvises til pkt. 2.10.2 om hjemmel til behandling af oplysninger samt databeskyttelsesaspekter. Med hensyn til videregivelse af oplysninger til anvendernes kontrol- og tilsynsopgaver bemærkes det, at der ikke videregives følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens art. 9 eller 10.

For så vidt angår princip 7 om forebyggelse af snyd og fejl imødekommer lovforslaget dette hensyn gennem udveksling af oplysninger til anvendernes kontrol- og tilsynsopgaver, der har til hensigt at forebygge svindel med Nemkonto, jf. nærmere herom pkt. 2.10.2. Derudover kan der, i forbindelse med indberetning om anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, fastsættes regler om en

aktiveringsproces for betalingsmodtagere samt regler om, at en anden sagsbehandler, end den der forestår indberetningen hos en offentlig udbetaler, skal godkende indberetningen. Dette har til formål at mindske risikoen for udbetalinger til en svindlet Nemkonto.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser i form af omkostninger for erhvervslivet, som ikke overstiger bagatelgrænsen for forelægelse for Regeringens økonomiudvalg på 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

4.1 Konsekvenser for juridiske enheder som betalingsmodtagere

Med lovforslaget videreføres gældende ret om virksomheders pligt til at anvise en Nemkonto, hvis virksomheden er tildelt et CVR-nummer efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister eller er registreret som erhvervsdrivende hos Skatteforvaltningen med et SE-nummer, og skal modtage betalinger fra en offentlig udbetaler. Overgangen til det nye Nemkontosystem forventes ikke at få betydning for de juridiske enheder som betalingsmodtagere, da oplysningerne fra det eksisterende Nemkontosystem overføres til det nye.

Med lovforslaget bliver det desuden muligt at anvise konti i betalings- og e-pengeinstitutter som Nemkonti, hvilket øger antallet af kontoudbydere, som potentielt kan sænke priserne for betalingsmodtagerne grundet den øgede konkurrence.

4.2 Konsekvenser for private udbetalere, private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer

I medfør af lovforslaget kan private udbetalere fortsat tilslutte sig Nemkontosystemet og foretage kontoopslag via en privat kontoformidler. Med Nemkontosystemet kan private udbetalere udbetale til borgere og juridiske enheder ved hjælp af deres personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer. Det betyder, at private udbetalere ikke skal oprette og vedligeholde lokale kontoregistre over deres betalingsmodtagere. I februar 2025 var der tilsluttet ca. 2.700 private udbetalere til det nuværende Nemkontosystem. Det antages, at private udbetaleres mulighed for at anvende Nemkontosystemet resulterer i en mærkbar omkostningsbesparelse, hvilket videreføres med det nye Nemkontosystem. For private udbetalere og private kontoformidlere, der ikke anvender Nemkontosystemet i dag, kan det indebære it-omstillingskonsekvenser og potentielt mindre organisatoriske omstillingskonsekvenser (eksempelvis intern uddannelse) at tilslutte sig Nemkontosystemet afhængig af deres tekniske og organisatoriske modenhed. Derudover bemyndiges ministeren for digitalisering i lovforslaget til at kunne fastsætte regler om private kontoformidlers betaling af gebyr for anvendelse af Nemkontosystemet.

Med lovforslaget fastsættes regler om hvilke virksomhedstyper, der kan tilslutte sig som privat kontoformidler. Desuden fastsættes regler om, at operatører af finansielle digitale infrastrukturer kan tilsluttes Nemkontosystemet på vegne af en privat kontoformidler. Reglerne indføres med henblik på at sikre, at virksomheder, der kan tilslutte sig Nemkontosystemet som private kontoformidlere og operatør af finansiell digital infrastruktur, er under Finanstilsynets tilsyn, da de udøver en central rolle i relation til Nemkontosystemet.

Reglerne om de private kontoformidlere har indflydelse på forretningsmulighederne for de virksomheder, der hidtil har udøvet virksomhed som privat betalingsformidler efter lov om offentlige betalinger m.v. Derfor indføres en overgangsbestemmelse, hvorefter virksomheder, som i dag er private betalingsformidlere, kan omstille sig, således at de enten lever op til de nye krav, der stilles for at blive privat kontoformidler, eller afvikler den del af deres forretning inden for ét år. Der er i dag 10 private betalingsformidlere

tilsluttet Nemkontosystemet, og det vurderes at en af dem på nuværende tidspunkt ikke lever op til de krav, der efter lovforslaget stilles for at være privat kontoformidler. Det bemærkes, at de tilknyttede private udbetalere vil kunne anvende en anden privat kontoformidler fremover og dermed fortsat anvende Nemkontosystemet, men at dette kan indebære omstillingsomkostninger. Disse kan ikke estimeres, da det afhænger af, hvilken privat kontoformidler de i så fald vil anvende og deres tekniske set-up, som ikke er kendt af Digitaliseringsstyrelsen.

Med lovforslaget fastsættes desuden regler om, at det kun er privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller hjemsted inden for EU-/EØS-området eller Færøerne, der kan være privat udbetalere. Denne geografiske afgrænsning kan have indflydelse på forretningsmulighederne for de virksomheder, der hidtil har været private udbetalere efter lov om offentlige betalinger m.v. Der indføres en overgangsbestemmelse, hvorefter privatpersoner og juridiske enheder, som i dag er private udbetalere, men ikke kan være det fremover, kan omstille sig, således at de kan finde en anden måde at indhente kontooplysninger inden for ét år. Digitaliseringsstyrelsen har ikke kendskab til private udbetalere, der ikke lever op til de nye krav.

4.3 Konsekvenser for finanssektoren

Med lovforslaget bemyndiges ministeren til at kunne fastsætte regler om, at betalings-, e-penge- og pengeinstitutter frivilligt kan tilslutte sig forpligtigelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Instituttet vil herefter, på baggrund af en kundes anvisning, kunne indberette en konto, som føres i det pågældende institut, som Nemkonto.

Ordningen skal som udgangspunkt være en tilslutningsordning, hvorefter danske betalings-, e-penge- og pengeinstitutter samt EU-/EØS-kreditinstitutter, EU-/EØS-betalings- og e-pengeinstitutter frivilligt kan tilslutte sig. Bemyndigelsen i loven erstatter en sektoraftale om indberetning af Nemkonti via et pengeinstitut. Som en sikkerhedsforanstaltning for et velfungerende Nemkontosystem bemyndiges ministeren for digitalisering også til at kunne pålægge institutterne forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet. Bemyndigelsen vil kunne effektueres, såfremt der ikke opnås bred dækning i sektoren via den frivillige tilslutningsordning. Det forventes ikke nødvendigt at effektuere bestemmelsen, men da institutternes tilslutning er afgørende for en velfungerende og effektiv betalingsafvikling, er bestemmelsen medtaget, så der hurtigst muligt kan indføres en pligt til at tilslutte sig, hvis det viser sig nødvendigt.

I dag kan langt størstedelen af de danske pengeinstitutter anvise Nemkonti, hvorfor lovforslaget viderefører den nuværende praksis for disse. Som noget nyt kan betalingsmodtagere efter lovens ikrafttræden også anvise en Nemkonto i et betalings eller e-pengeinstitut, ligesom betalings- og e-pengeinstitutter vil kunne tilslutte sig forpligtelserne om offentlig tjeneste og herefter anvise Nemkonti på vegne af betalingsmodtageren. At betalings- og e-pengeinstitutter kan tilslutte sig forpligtelserne om offentlig tjeneste er blevet muligt efter indførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked med senere ændringer og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed. Med direktiverne har man, for at øge konkurrence og innovation på betalingsområdet i EU, åbnet for at også betalings- og e-pengeinstitutter kan være kontoførende institutter. Muligheden for at tilslutte sig forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet vil i forlængelse heraf kunne øge innovationen og konkurrencen i finanssektoren i Danmark.

Der er identificeret fire omkostningsposter for de institutter, hvor lovforslaget viderefører nuværende praksis: 1) opkobling til Nemkontosystemet (løbende omkostning), 2) integration til institutternes kernesystemer (engangsomkostning), 3) integration til net- og mobilbank (engangsomkostning) og 4) omkostninger til medarbejdere, der indberetter Nemkonti (løbende omkostning). Det forventes på baggrund af

de nuværende udgifter samt dialog med sektoren, at de samlede udgifter pr. institut ikke kommer til at overstige 1.8 mio. kr. årligt. Ordningen forventes samlet set at koste staten ca. 8 mio. kr. årligt. Det bemærkes, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at omkostningsestimere opgaven for betalings- og e-pengeinstitutter, da der ikke er et etableret marked. Omkostningsopgaverne ovenfor antages dog tilsvarende at være gældende for de nye aktører. Hertil kommer, at muligheden for at anvise Nemkonti for nye aktører endvidere vil skulle indarbejdes i den øvrige forretning.

Omkostningerne for institutter, som forpligtes til offentlig tjeneste, forventes at blive støttet økonomisk af staten. Det forventes, at støtten for nærværende ordning isoleret set vil kunne indeholdes inden for tærskelværdien i artikel 3, nr. 2, i EU-Kommissionens forordning (EU) 2023/2832 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Der vil gælde særlige regler for støtten til de institutter, som overskrider relevante tærskler for statsstøtte, jf. EU-forordningen. I disse tilfælde vil modtagelsen af støtten følge gældende regler for statsstøtte, jf. Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (2012/21/EU), jf. Den Europæiske Unions Tidende 2012 L 7/3.

Den økonomiske støtte for at udføre pligterne forbundet med ordningen medfører krav til dokumentation, da institutterne har ansvaret for at afgive korrekte oplysninger om, hvor meget de minimis-støtte instituttet har modtaget inden for de forudgående to regnskabsår samt det indeværende år. Digitaliseringsstyrelsen skal kontrollere, at støtten ikke medfører, at det samlede de minimis støttebeløb, som er ydet til instituttet i perioden, ikke kommer til at overstige beløbstærsklen på EUR 750.000. For de institutter, som overskrider tærskler for de minimis-støtte, vil der gælde skærpede dokumentationskrav over for Digitaliseringsstyrelsen for omkostningerne forbundet med overholdelsen af tjenesteydelserne.

Det forventes, at institutterne vil blive kompenseret én gang årligt.

4.4 Mulighed for udveksling af oplysninger til anvendernes kontrol- og tilsynsopgaver

Lovforslaget muliggør videregivelsen af oplysninger fra Nemkontosystemet til visse finansielle institutters og visse private udbetaleres kontrol- og tilsynsopgaver. Såfremt de vælger at modtage og behandle disse oplysninger, kan der være økonomiske omkostninger forbundet med den tekniske omstilling samt ved modtagelse af oplysningerne for de private kontoformidlere ved opkobling til en anden snitflade, for at kunne videregive oplysningerne til de private udbetalere, der er tilkøbt Nemkontosystemet via den private kontoformidler. Dog kan de private kontoformidlere vælge at øge omkostningerne for de private udbetalere, der anvender oplysningerne, for at få dækket nogle af disse omkostninger. For de finansielle institutter og private udbetalere vil det indebære en implementeringskonsekvens i forbindelse med at kunne distribuere og anvende oplysningerne. Derudover kan der være behov for at etablere eller revidere arbejdsgange for behandling af oplysningerne afhængig af de finansielle institutter og private udbetaleres praksis.

4.5 Afviklingen af den statsejede ventekonto

Juridiske enheder kan indtil den 1. juli 2028 få indestående beløb på ventekontoen udbetalt ved at anvise en Nemkonto, hvorved beløbet automatisk overføres til betalingsmodtagerens Nemkonto. Derudover kan juridiske enheder med indestående beløb på ventekontoen tilmed kontakte Digitaliseringsstyrelsen med henblik på udbetaling til en anden konto end Nemkontoen. Alle juridiske enheder, der har fået beløb indbetalt til ventekontoen før lovens ikrafttrædelse, er forsøgt orienteret herom ved individuel kommunikation via Digital Post, alternativt vha. fysisk post, hvis den juridiske enhed var fritaget for obligatorisk

tilslutning til Digital Post på indbetalingstidspunktet. Hvis den juridiske enhed var fritaget for tilslutning til Digital Post samt ikke havde en registreret adresse, er der ikke blevet sendt et orienteringsbrev.

Med afviklingen af ventekontoen vil der blive indført en ny retsstilling for de beløb, der er indbetalt til den statsejede ventekonto frem til lovens ikrafttrædelse. Den nye retsstilling vil bl.a. sikre, at alle indestående beløb, uanset eventuel tidligere forældelse, genoplives med en ny treårig forældelsesfrist, førend beløbene indtægtsføres. Derudover vil de indestående beløb på ventekontoen følge eksisterende, gældende regler for fordringer mod staten.

Der er i dag cirka 100.000 indestående beløb på ventekontoen til juridiske enheder. 94 procent af de indestående beløb vedrører enkeltmandsvirksomheder, iværksætterselskaber, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber og anpartsselskaber. De resterende cirka 6 procent er til andre foreninger og virksomhedstyper, såvel indenlandske som udenlandske.

Digitaliseringsstyrelsen vil for beløb overført til ventekontoen før lovens ikrafttrædelse orientere juridiske enheder med et eller flere indestående beløb med en samlet værdi på mere end 200 kroner, om deres indestående beløb på ventekontoen via Digital Post, alternativt fysisk post for de juridiske enheder der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post. For de juridiske enheder der ikke reagerer på den individuelle kommunikationsindsats, vil navnene blive varslet i Statstidende senest den 30. juni 2027.

For juridiske enheder, der efter lovens ikrafttrædelse får overført beløb til ventekontoen, vil Digitaliseringsstyrelsen orientere herom på indbetalingstidspunktet via Digital Post, alternativt fysisk post for de juridiske enheder der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget viderefører gældende ret fra lov om offentlige betalinger m.v., hvorefter borgere, der er tildelt et personnummer efter lov om Det Centrale Personregister og har bopæl i Danmark, fortsat skal anvise en Nemkonto. Overgangen til det nye Nemkontosystem forventes ikke at få betydning for borgerne, da oplysningerne fra det eksisterende Nemkontosystem overføres til det nye.

Ligeledes videreføres det, at borgere har mulighed for at få udbetalt sit tilgodehavende på en anden måde, hvis borgeren ikke har en konto, udbetaling kan ske til. Derudover videreføres borgeres ret til at få deres ydelser udbetalt til en ydelsesspecifik konto eller en anden konto end deres Nemkonto.

Det videreføres, at Digitaliseringsstyrelsens afgørelser om økonomisk kompensation til borgere, der ikke har modtaget en retmæssig udbetaling som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

5.1 Afviklingen af den statsejede ventekonto

Borgere kan indtil den 1. juli 2028 få indestående beløb på ventekontoen udbetalt ved at anvise en Nemkonto, hvorved beløbet automatisk overføres til betalingsmodtagerens Nemkonto. Derudover kan borgere, med indestående beløb på ventekontoen tilmed kontakte Digitaliseringsstyrelsen, med henblik på udbetaling til en anden konto end Nemkontoen. Alle borgere, der har fået beløb indbetalt til ventekontoen før lovens ikrafttrædelse, er forsøgt orienteret herom ved individuel kommunikation via Digital Post, alternativt vha. fysisk post, hvis borgeren var fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post på indbetalingstidspunktet. Hvis borgeren var fritaget for tilslutning til Digital Post samt ikke havde en registreret adresse, er der ikke blevet sendt et orienteringsbrev.

Med afviklingen af ventekontoen vil der blive indført en ny retsstilling for de beløb, der er indbetalt

til den statsejede ventekonto frem til lovens ikrafttrædelse. Den nye retsstilling vil bl.a. sikre, at alle indestående beløb, uanset eventuel tidligere forældelse, genoplives med en ny treårig forældelsesfrist, førend beløbene indtægtsføres. Derudover vil de indestående beløb på ventekontoen følge eksisterende, gældende regler for fordringer mod staten.

Der er i dag cirka 210.000 indestående beløb på ventekontoen til borgere, hvoraf der er cirka 110.000 unikke betalingsmodtagere. 20 procent af de indestående beløb vedrører borgere med fast bopæl i Danmark. Cirka 40 procent af de indestående udbetalinger er til borgere, der har et administrativt personnummer i regi af Skatteforvaltningens sagsbehandling, mens cirka 34 procent af de indestående beløb er til borgere, der har haft fast bopæl i Danmark, men som sidenhen er udrejst. De resterende cirka 6 procent er til borgere, der er forsvundet, eller hvis personnummer enten er annulleret, slettet eller ændret.

Digitaliseringsstyrelsen vil for beløb overført til ventekontoen før lovens ikrafttrædelse orientere borgerne med et eller flere indestående beløb med en samlet værdi på mere end 200 kroner om deres indestående beløb på ventekontoen via Digital Post, alternativt fysisk post for borgere der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post. Borgere der ikke reagerer på den individuelle kommunikationsindsats, vil blive varslet i Statstidende ved navn senest den 30. juni 2027.

For borgere, der efter lovens ikrafttrædelse får overført beløb til ventekontoen, vil Digitaliseringsstyrelsen orientere herom på indbetalingstidspunktet via Digital Post, alternativt fysisk post for de juridiske enheder der er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post.

På baggrund heraf vurderes lovforslaget alene at kunne have en mindre administrativ konsekvens for borgere, der har et indestående på ventekontoen.

6. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har taget stilling til EUF-traktatens regler om fri bevægelighed af tjenesteydelser ved at videreføre betalingsmodtagernes mulighed for at anvise en Nemkonto i et kreditinstitut i EU/EØS, samt ved at muliggøre at betalingsmodtagere fremover kan anvise en Nemkonto i et betalings- eller e-pengeinstitut i EU/EØS.

Med ordningen om offentlig tjeneste vil kreditinstitutter i EU/EØS samt betalings- og e-pengeinstitutter i EU/EØS fremover få mulighed for at indberette anvisninger af Nemkonti til Nemkontosystemet for deres kunder i overensstemmelse med EUF-traktatens regler om fri bevægelighed af tjenesteydelser. Økonomisk støtte ydet til de finansielle institutter i medfør af ordningen om offentlig tjeneste vurderes i overensstemmelse med reglerne om statsstøtte og konkurrence.

I lov om offentlige betalinger m.v. er det ikke reguleret, hvilke private udbetalere og private kontoformidlere der kan tilsluttes Nemkontosystemet. Derfor er det præciseret i lovforslaget, at private udbetalere og private kontoformidlere med hjemsted i andre EU-/EØS-lande kan tilsluttes Nemkontosystemet i overensstemmelse med EUF-traktatens regler om fri bevægelighed af tjenesteydelser.

På baggrund heraf vurderes lovforslaget at være i overensstemmelse med EUF-traktatens regler om fri bevægelighed af tjenesteydelser.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 5. november 2024 til den 6. december 2024 (31 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, BEC Financial Technologies, BL – Danmarks almene boliger, Danmarks Nationalbank, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Fintech Alliance (DAFINA), Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Metal, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Universiteter, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, DI Digital, Digital Lead, DKCERT, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Sydjylland, F & P – Forsikring og Pension, Finans & Leasing, Finans Danmark, Finanstilsynet, Fonden Dansk Standard, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen Bankdata, Foreningen Danske Revisorer, FSR – danske revisorer, Green Power Denmark, GTS-foreningen, HK Danmark, IBIZ-center, Ingeniørforeningen IDA, Institut for menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, KL – Kommunernes Landsforening, KMD, Koda, KOMBIT, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landbrug & Fødevarer, LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud, MADE, Mastercard Payment Services Danmark A/S, Microsoft Danmark, Nets DanID A/S, Prosa, Forbundet af IT-Professionelle, Psykiatrifonden, Rigsrevisionen, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – de hjemløses landsorganisation, SDC (Sparekassernes Datacentral), SMVdanmark, Stenbroens Jurister, Teleindustrien og Ældre Sagen.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre udgifter for Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med afviklingen af den statsejede ventekonto. Udgifterne forventes at udgøre 38,3 mio. kr., til drift, administration, renter og afskrivninger (2024-pl). Der er afsat finansiering svarende til 5,1 mio. kr. i 2025.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen vil skulle varetage sagsbehandling, kommunikation mv. i forbindelse med afviklingen af indeståender på den statsejede ventekonto.

		For så vidt angår de offentlige udbetalere, der er tilsluttet den statsejede ventekonto, vil disse efter ventekontoens afvikling skulle håndtere udbetalinger til betalingsmodtagere, der ikke har anvist en Nemkonto.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Lovforslaget vil indebære, at kontoførende betalings- og e-pengeinstitutter fremover vil kunne tilbyde Nemkonti til deres kunder.	Lovforslaget vil indebære en afgrænsning af virksomhedstyper, som kan tilsluttes Nemkontosystemet som privat kontoformidler. Afgrænsningen vil kunne medføre, at nogle private kontoformidlere ikke kan varetage rollen fremadrettet. For de institutter, som tilslutter sig ordningen om offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet, vil der foruden udgifter til systemintegrationer være administrative omkostninger til medarbejdere, der indberetter Nemkonti. Udgifterne hertil forventes kompenseret af staten.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Lovforslaget vil medføre, at for de institutter, som tilslutter sig ordningen om forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet, og som ikke tidligere har anvist Nemkonti, vil der skulle indarbejdes nye forretningsgange.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter, ud over hvad der fremgår af pkt. 8., hvorefter det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at lovforslaget er i overensstemmelse med EU-retten.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i rele-	Ja	Nej X

vant omfang også gælder ved implementering af ikkeerhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)		
---	--	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bekendtgørelse nr. 647 af 13. april 2021 om Nemkontoordningen (Nemkontobekendtgørelsen) indeholder i kapitel 2 en række definitioner af begreberne borger, virksomhed, Nemkonto, specifikt konto, Nemkontosystemet, offentlig myndighed, indberetning, komplet betaling og ukomplet betaling.

Den foreslåede § 1 fastlægger en række centrale definitioner i lovforslaget af begreberne Nemkonto, Nemkontosystemet, privatperson, juridisk enhed, betalingsmodtager, ydelsesspecifikt konto, ydelsesart, anvise, betalingsordre, komplet betalingsordre og kontoopslag.

Det foreslås, at der som *nr. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter en »Nemkonto« defineres som en konto i et kontoførende institut, som betalingsmodtageren har anvist som den konto, hvortil offentlige udbetalere, jf. § 8, kan udbetale pengebeløb.

Med den foreslåede bestemmelse vil en Nemkonto være den konto, hvortil offentlige udbetalere foretager betaling til en betalingsmodtager, hvis den pågældende ikke har anvist en ydelsesspecifikt konto eller en anden konto, hvortil betaling skal ske, jf. den foreslåede § 13.

Når en privat udbetaler via en privat kontoformidler foretager kontoopslag i Nemkontosystemet, vil det også være oplysninger om betalingsmodtagerens Nemkonto, som oplyses.

Det foreslås, at der som *nr. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter »Nemkontosystemet« defineres som et system med informationer om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti og de relaterede funktioner til anvisning af konti, tilføjelse af kontooplysninger til en betalingsordre, overførsler af betalingsordrer samt kontoopslag.

Med den foreslåede bestemmelse vil der ved Nemkontosystemet forstås det samlede system, som er omfattet af den foreslåede ordning.

Nemkontosystemet indeholder bl.a. informationer om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti.

Ved de relaterede funktioner henvises der til de funktioner, der 1) vil gøre det muligt at anvise, ændre og slette konti i Nemkontosystemet, 2) skal tilføje kontooplysninger til en konkret betalingsordre fra en offentlig udbetaler, 3) vil gøre det muligt for offentlige udbetalere at sende betalingsordrer via Nemkontosystemet og 4) vil gøre det muligt for private kontoformidlere at foretage kontoopslag i Nemkontosystemet på vegne af private udbetalere. Dette er ikke en udtømmende opremsning af Nemkontosystemets funktioner.

Det foreslås, at der som *nr. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter »privatperson« defineres som en fysisk person, som udelukkende agerer på vegne af sig selv uden forbindelse til en juridisk enhed.

I den foreslåede bestemmelse vil »privatperson« således omfatte fysiske personer, når de agerer i privat sammenhæng og på egne vegne i modsætning til, når denne agerer i egenskab af f.eks. arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende.

Det foreslås, at der som *nr. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter »juridisk enhed« defineres som en fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende, en dansk eller udenlandsk juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person, en trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust, en statslig administrativ enhed, en region, en kommune eller et kommunalt fællesskab.

Det foreslås, at »juridisk enhed« i den foreslåede bestemmelse defineres med udgangspunkt i CVR-lovens § 3, hvorefter juridiske enheder omfatter følgende:

- 1) En fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende.
- 2) En juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person.
- 3) En trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust.
- 4) En statslig administrativ enhed.
- 5) En region.
- 6) En kommune.
- 7) Et kommunalt fællesskab.

I forhold til CVR-lovens § 3, nr. 2, er udenlandske juridiske personer tilføjet i definitionen af juridisk enhed, hvorved definitionen omfatter både danske og udenlandske juridiske personer. Dette skyldes, at udenlandske juridiske personer såvel som udenlandske fysiske personer i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende også skal anwise en Nemkonto, hvis de er momspligtige i Danmark og som følge heraf er registreringspligtige hos Skatteforvaltningen og har et SE-nummer, men ikke har et forretningssted i Danmark og derfor ikke er registreringspligtige i CVR.

Det foreslås, at der som *nr. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter »betalingsmodtager« defineres som en privatperson eller juridisk enhed, som er den tiltænkte modtager af de pengebeløb, der indgår i en betalingstransaktion.

Det foreslås, at en betalingsmodtager defineres som den, der vil skulle modtage en betaling fra en offentlig eller privat udbetaler. Med den foreslåede bestemmelse vil betalingsmodtageren således være den retmæssige modtager af en udbetaling foretaget via Nemkontosystemet eller ved kontoopslag i Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der som *nr. 6* indsættes en bestemmelse, hvorefter en »ydelsesspecifik konto« defineres som en konto i et kontoførende institut, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan udbetale ydelser af en bestemt ydelsesart til betalingsmodtageren.

En ydelsesspecifik konto vil have karakter af en Nemkonto, men efter den foreslåede bestemmelse vil en ydelsesspecifik konto kun være tilknyttet udbetalinger til betalingsmodtageren for en bestemt ydelsesart fra en bestemt offentlig udbetaler. Betalingsmodtageren kan derved sikre, at det kun er den tilknyttede ydelsesart, der vil blive udbetalt til betalingsmodtagerens ydelsesspecifikke konto.

Betalingsmodtageren vil kunne anwise en ydelsesspecifik konto ved at anmode den offentlige udbetaler, der udbetaler ydelser af en bestemt ydelsesart til vedkommende, om at indberette en konto som en ydelsesspecifik konto til Nemkontosystemet, jf. de foreslåede §§ 4 og 11 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at der som *nr. 7* indsættes en bestemmelse, hvorefter en »ydelsesart« defineres som en kategorisering af de ydelser, som offentlige udbetalere udbetaler til betalingsmodtagere.

I den foreslåede bestemmelse vil der således ved »ydelsesart« forstås en kategorisering af de ydelser, som den offentlige udbetaler kan betale til betalingsmodtagere. Som eksempler kan nævnes løn, overskydende skat, SU, børne- og ungeydelse, kontanthjælp og social pension. Ydelsesarterne kan anvendes af flere

offentlige udbetalere, og det vil være den offentlige udbetaler, der fastsætter, hvilke ydelser der er omfattet af en ydelsesart, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. pkt.

Det foreslås, at der som *nr. 8* indsættes en bestemmelse, hvorefter »anvise« defineres som betalingsmodtagerens udpegning af den konto, betalingsmodtageren ønsker registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Der vil i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 7, stk. 1, kunne blive fastsat regler om, hvordan betalingsmodtagere kan anvise, ændre eller slette en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Det foreslås, at der som *nr. 9* indsættes en bestemmelse, hvorefter en »betalingsordre« defineres som en instruktion fra en offentlig udbetaler, som sendes gennem Nemkontosystemet, til det betalingsafviklende institut om at gennemføre en betalingstransaktion til en betalingsmodtager.

Det foreslås således, at en betalingsordre vil være den instruktion, som en offentlig udbetaler fremsender til Nemkontosystemet, hvorefter Nemkontosystemet videregiver betalingsordren til den offentlige udbetalers betalingsafviklende institut, som foretager betalingstransaktionen til betalingsmodtageren.

Det foreslås, at der som *nr. 10* indsættes en bestemmelse, hvorefter en »komplet betalingsordre« defineres som en betalingsordre i Nemkontosystemet, der af den offentlige udbetaler er påført oplysning om, hvortil betalingen skal overføres, hvorfor der ikke påføres kontooplysninger fra Nemkontosystemet.

I den foreslåede bestemmelse vil en komplet betalingsordre således være en betalingsordre, hvor den offentlige udbetaler selv har angivet betalingsdestinationen, eksempelvis i form af kontooplysninger eller fælles indbetalingskort. Nemkontosystemet vil derfor ikke tilføje en sådan betalingsordre oplysninger om betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto fra Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der som *nr. 11* indsættes en bestemmelse, hvorefter et »kontoopslag« defineres som et opslag, som en privat udbetaler gennemfører via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet med det formål at få oplyst en betalingsmodtagers kontooplysninger.

Det foreslås således, at et kontoopslag vil omfatte oplysninger om betalingsmodtagerens Nemkonto. Der vil således ikke videregives kontooplysninger vedrørende en ydelsesspecifik konto ved et kontoopslag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2, 2.2.2, 2.3.2, 2.4.2 og 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Efter § 1, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., skal personer over 18 år, som i henhold til CPR-loven er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, anvise en konto i et pengeinstitut (en »Nemkonto«), hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Det samme gælder personer under 18 år, der i henhold til CPR-loven er tildelt et personnummer, og som modtager betalinger fra offentlige myndigheder. Efter § 1, stk. 6, i lov om offentlige betalinger m.v., skal anvisning af en Nemkonto ske senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig myndighed.

Efter Nemkontobekendtgørelsens § 19, stk. 3, kan borgere, som er tildelt et CPR-nummer, men som er registreret som udrejst af Danmark, anvise en Nemkonto. Anvendelsen af sådanne Nemkonti skal være aftalt med den udbetalende offentlige myndighed, jf. § 30, stk. 1. Efter Nemkontobekendtgørelsens § 19, stk. 4, kan en borger kun anvise én Nemkonto.

Folketingets Ombudsmand fandt i sin udtalelse af 20. december 2023, at det efter lovgivningen om

offentlige betalinger mv. og forarbejderne hertil skal være muligt for en borger at modtage udbetalinger fra det offentlige, selv om borgeren ikke har en Nemkonto eller råder over en bankkonto og heller ikke ønsker, at pengene overføres til en tredjeparts konto. Dertil fandt ombudsmanden, at kommunen derfor ikke kunne stille krav om, at borgeren som betingelse for at få udbetalt sin kontanthjælp fik en Nemkonto eller angav en anden persons konto, hvortil ydelsen kunne overføres, jf. pkt. 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere omtale af ombudsmandens udtalelse.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter privatpersoner, som i henhold til § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, skal så vidt muligt, og senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler, anvise en konto som Nemkonto, hvortil offentlige udbetalere kan foretage udbetaling af pengebeløb.

Den eksisterende pligt for stort set alle fysiske personer med bopæl her i landet, til at anvise en konto som Nemkonto til at modtage udbetalinger af pengebeløb fra offentlige udbetalere, foreslås således videreført, men præciseret ved at tydeliggøre, at det er så vidt muligt, at privatpersoner skal anvise en konto som Nemkonto. Hensigten hermed er at afspejle, at anvisningspligten ikke er absolut og således ikke skal forstås som et påbud.

Det vil fortsat kun gælde for personer med bopæl her i landet, at de så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Det foreslås på den baggrund at videreføre det eksisterende bopælskriterium. Det er med den foreslåede bestemmelse præciseret, at den omfatter privatpersoner, der er tildelt et personnummer efter § 3, stk. 1, nr. 1, i CPR-loven, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark. Hensigten med præciseringen er at tydeliggøre, at bestemmelsen ikke vil omfatte privatpersoner, der er udrejst eller tildelt et administrativt personnummer efter CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 2 eller 3, eller regler fastsat i medfør af CPR-loven. Privatpersoner, der er registreret som udrejste, eller som er tildelt et administrativt personnummer efter CPR-lovgivningen, vil kunne anvise en konto som Nemkonto efter det foreslåede stk. 2.

Hvis en privatperson, der har anvist en konto som Nemkonto efter stk. 1, udrejser og således ikke længere har bopæl i Danmark, vil Nemkontoen fortsat være aktiv og kunne anvendes til udbetalinger, medmindre den pågældende sletter sin Nemkonto i Nemkontosystemet.

Det foreslåede bestemmelse indeholder i modsætning til § 1, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. ikke et alderskriterium, idet tidspunktet for anvisningspligtens indtræden i praksis er det samme for alle privatpersoner uanset alder. Den foreslåede bestemmelse medfører en forenkling således, at pligten til så vidt muligt at anvise en konto som Nemkonto indtræder senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler uanset privatpersonens alder. Privatpersonen vil således så vidt muligt skulle anvise en konto som Nemkonto i Nemkontosystemet, inden første udbetaling fra en offentlig udbetaler forfalder til betaling.

For så vidt angår personer, der er under værgemål, påhviler det efter værgemålslovens § 24 værgeren inden for hvervets omfang at varetage interesserne for den, der er under værgemål. Dette kan efter omstændighederne indebære, at værgeren skal sørge for at anvise en Nemkonto efter den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås, at de omfattede privatpersoner så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Herved er det i overensstemmelse med gældende ret præciseret, at pligten til så vidt muligt at anvise en Nemkonto ikke er absolut. Pligten er således ikke tvangsmæssig, og undlader en privatperson at anvise en Nemkonto, vil dette ikke være strafsanktioneret.

Ved »så vidt muligt« skal i den foreslåede bestemmelse forstås i det omfang, det kan lade sig gøre at

anvise en konto som Nemkonto. Det kan eksempelvis være, hvis betalingsmodtageren råder over en konto, der kan anvendes som Nemkonto.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at offentlige udbetalere vedholdende vil kunne opfordre en betalingsmodtager til at anvise en Nemkonto samtidig med, at de vil kunne tage individuelle og socialfaglige hensyn til den enkelte betalingsmodtager. Det vil således bero på den offentlige udbetalers konkrete vurdering, hvilke hensyn der skal tages til den enkelte betalingsmodtagers evne og mulighed for at kunne anvise en Nemkonto. Denne vurdering vil ikke være en afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse skal dog også ses i sammenhæng med, at offentlige udbetalere skal sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde, hvis betalingsmodtageren ikke har anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, jf. det foreslåede § 13, stk. 3 og bemærkningerne hertil. En offentlig udbetaler vil således ikke kunne stille som betingelse, for at foretage udbetalinger af ydelser, at betalingsmodtageren har en Nemkonto eller på anden måde råder over en pengeinstitutkonto eller anden form for konto.

Oprettelsen af en konto i et institut er en forudsætning for at kunne anvise en Nemkonto. At privatpersoner omfattet af den foreslåede bestemmelse så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto indebærer ikke retten til at oprette en konto, der kan anvises som Nemkonto.

Der henvises til pkt. 2.4.2.4, i lovforslagets almindelige bemærkninger i forhold til, hvornår en anvist Nemkonto eller ydelsesspecifik konto med den foreslåede ordning skal anses for rette betalingssted, og hvornår betalingsmodtageren bærer risikoen for forsinket betaling.

Det foreslås, at der som *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes en bestemmelse, hvorefter privatpersoner, som ikke er omfattet af *stk. 1*, kan anvise en konto som Nemkonto, hvis de i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer.

Med den foreslåede bestemmelse vil personer, der er tildelt et personnummer, fordi de er folkeregistreret her i landet på grund af fødsel eller tilflytning fra udlandet (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 1), men er registreret som udrejst, eller er tildelt et administrativt personnummer, eksempelvis fordi vedkommende inddrages under ATP (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 2), eller fordi vedkommende ifølge skattemyndighederne skal have et personnummer i forbindelse med skattesagsbehandling her i landet (CPR-lovens § 3, stk. 1, nr. 3), således frivilligt kunne vælge, om de vil anvise en konto som Nemkonto til at modtage betalinger fra offentlige udbetalere.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at udbetaling til en Nemkonto for personer omfattet af 1. pkt. dog skal være aftalt med den offentlige udbetaler, hvis personen forud for anvisningen modtager betalinger fra den pågældende offentlige udbetaler til en anden konto.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den offentlige udbetaler vil blive orienteret om ændringen af det ønskede betalingssted og fremover vil kunne udbetale til den anviste Nemkonto. Når betalingsmodtagere, omfattet af det 1. pkt., retter henvendelse til en offentlig udbetaler med henblik på fremadrettet at modtage alle betalinger til sin Nemkonto, vil den offentlige udbetaler skulle sikre, at alle ydelser fremover udbetales til betalingsmodtagerens Nemkonto. Dette er eksempelvis relevant for Udbetaling Danmark, der gennemfører udbetalinger inden for flere ydelsesområder.

Det foreslås i *stk. 3*, at en privatperson kun kan anvise én Nemkonto.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at det fortsat ikke vil være muligt for privatpersoner at have flere Nemkonti. Det skyldes, at formålet med ordningen om Nemkonto er at gøre det simpelt at foretage udbetalinger til rette betalingssted og at forhindre, at der opstår tvivl om, hvilken konto en

udbetaling skal ske til. En privatperson vil løbende kunne ændre sin Nemkonto og vil herudover have mulighed for at anvise ydelsespecifikke konti til udbetalinger af specifikke ydelsesarter fra specifikke offentlige udbetalere efter de foreslåede regler herom, jf. de foreslåede §§ 4 og 11 samt bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Efter § 1, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., skal juridiske personer, som er tildelt et CVR-nummer efter CVR-loven, anvise en konto i et pengeinstitut, hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Dette gælder også for en fysisk person, der som arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende tildeles et CVR-nummer, og for virksomheder registreret som erhvervsdrivende hos told- og skatteforvaltningen. Videre fremgår det af § 1, stk. 3, at juridiske personer, som ikke er tildelt et CVR-nummer efter CVR-loven, for at kunne modtage betalinger fra en offentlig myndighed skal 1) være optaget i Det Centrale Virksomhedsregister efter reglerne om frivillig registrering og 2) anvise en Nemkonto efter reglerne i stk. 2. Efter § 1, stk. 6, i lov om offentlige betalinger m.v., skal anvisning af en Nemkonto ske senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig myndighed.

Det følger af Nemkontobekendtgørelsens § 20, stk. 1, jf. § 4, stk. 2, at offentlige myndigheder og virksomheder, som alene er registreret som erhvervsdrivende hos Skatteforvaltningen med et SE-nummer, også skal anvise en Nemkonto. Efter Nemkontobekendtgørelsens § 20, stk. 2, kan en virksomhed identificeret ved et CVR-nummer anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre. Anvendelsen af Nemkonti til underliggende P-numre skal være aftalt med den udbetalende offentlige myndighed, jf. § 30, stk. 1.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter juridiske enheder, som er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i lov om Det Centrale Virksomhedsregister, skal så vidt muligt, og senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler, anvise en konto som Nemkonto, hvortil offentlige udbetalere kan foretage udbetaling af pengebeløb. Tilsvarende gælder for juridiske enheder, der er registreret hos told- og skatteforvaltningen med et SE-nummer.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at alle juridiske enheder, der er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven, så vidt muligt vil skulle anvise en konto som Nemkonto. Herudover vil alle juridiske enheder, der er registreret hos Skatteforvaltningen med et SE-nummer, så vidt muligt også skulle anvise en Nemkonto.

Pligten til så vidt muligt at skulle anvise en konto som Nemkonto vil omfatte de juridiske enheder nævnt i § 3 i CVR-loven, der er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven. Følgende juridiske enheder, som er omfattet af § 3 i CVR-loven, vil således være omfattet af den foreslåede bestemmelse:

- 1) En fysisk person i dennes egenskab af arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende.
- 2) En juridisk person eller en filial af en udenlandsk juridisk person.
- 3) En trust eller et juridisk arrangement, der ligner en trust.
- 4) En statslig administrativ enhed.
- 5) En region.
- 6) En kommune.
- 7) Et kommunalt fællesskab.

Det vil fortsat være de juridiske enheder, som er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven, der så vidt muligt skal anvise en konto som Nemkonto. Det følger af § 5, stk. 2, i CVR-loven, at Erhvervsstyrelsen tildeler CVR-nummer til de juridiske enheder, der er anført i § 3, nr. 1, 2, 3 og 7, og som anmeldes til

registrering i henhold til anden lovgivning. Det følger videre af § 5, stk. 3, at Danmarks Statistik tildeler CVR-nummer til de juridiske enheder, der er anført i § 3, nr. 4-6, dvs. statslige administrative enheder, regioner og kommuner.

Med den foreslåede bestemmelse vil offentlige udbetalere, som er tildelt et CVR-nummer efter § 5 i CVR-loven, fortsat så vidt muligt skulle anvisе en konto som Nemkonto. Dette er bl.a. begrundet i, at det vurderes hensigtsmæssigt, at offentlige udbetalere vil kunne overføre betalinger til andre offentlige udbetalere uden først at skulle modtage dennes kontooplysninger. Derudover giver betalinger mellem offentlige udbetalere bedre retursvar og forklaringer ved fejl i betalingsoplysningerne, når de foretages via Nemkontosystemet end via andre betalingsystemer. Det bemærkes dog, at offentlige udbetalere ikke er omfattet af kravet om at anvende Nemkontosystemet til at gennemføre betalinger i det omfang, andet følger af anden lovgivning, jf. det foreslåede § 12, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Pligten til så vidt muligt at skulle anvisе en konto som Nemkonto vil herudover omfatte de juridiske enheder, jf. definitionen i lovforslagets § 1, nr. 4, der ikke er tildelt et CVR-nummer, men er registreret hos Skatteforvaltningen med et SE-nummer i Erhvervssystemet. En virksomhed tildeles ved registrering af virksomheden automatisk et SE-nr. af Skatteforvaltningen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de juridiske enheder, som er omfattet af bestemmelsen, senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig udbetaler så vidt muligt vil skulle anvisе en konto som Nemkonto. Den juridiske enhed vil således skulle have anvist en konto som Nemkonto i Nemkontosystemet, inden en udbetaling fra en offentlig udbetaler forfalder til betaling. Juridiske enheder vil skulle anvisе en konto som Nemkonto under anvendelse af enhedens CVR-nummer eller i mangel heraf under anvendelse af enhedens SE-nummer.

Ved »så vidt muligt« i den foreslåede bestemmelse forstås i det omfang, det kan lade sig gøre at anvisе en konto som Nemkonto. Det kan eksempelvis være, hvis den juridiske enhed råder over en konto.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at offentlige udbetalere vedholdende vil kunne opfordre juridiske enheder til at anvisе en Nemkonto samtidig med, at de vil kunne tage individuelle hensyn til den enkelte juridiske enhed.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med, at offentlige udbetalere skal sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde, hvis betalingsmodtageren ikke har anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, jf. det foreslåede § 13, stk. 3 og bemærkningerne hertil. En offentlig udbetaler vil således ikke kunne stille som betingelse, for at foretage udbetalinger af ydelser, at betalingsmodtageren har en Nemkonto eller på anden måde råder over en pengeinstitutkonto eller anden form for konto.

Oprettelsen af en konto i et institut er en forudsætning for at kunne anvisе en Nemkonto. At juridiske enheder, omfattet af den foreslåede bestemmelse, så vidt muligt skal anvisе en konto som Nemkonto indebærer ikke retten til at oprette en konto, der kan anvises som Nemkonto.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter juridiske enheder, som ikke er omfattet af *stk. 1*, men som opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister eller regler fastsat i medfør heraf, for at kunne modtage betalinger fra en offentlig udbetaler skal 1) være optaget i Det Centrale Virksomhedsregister efter reglerne om frivillig registrering og 2) så vidt muligt anvisе en konto som Nemkonto efter reglerne i *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse tager som hidtil hovedsageligt sigte på foreninger, der modtager tilskud fra offentlige udbetalere efter folkeoplysningsloven og andre tilsvarende sammenslutninger. Den foreslåede

bestemmelse medfører, at den nuværende lettere administration for offentlige udbetalere ved udbetaling til disse tilskudsmodtagere vil kunne bibeholdes ved at fastholde kravet om registrering med et CVR-nummer og oprettelse af en Nemkonto, så udbetalinger fortsat kan ekspederes via Nemkontosystemet fremfor, at udbetalingerne skal behandles manuelt. Disse tilskudsmodtagere vil typisk ikke være tildelt et CVR-nummer efter § 5, stk. 2, i CVR-loven, da de som udgangspunkt ikke er skatte- eller afgiftspligtige efter de herom gældende regler. Det er imidlertid muligt for foreninger at foretage en frivillig registrering, og denne registrering indebærer ikke omkostninger for foreningerne.

Reglerne om frivillig registrering af juridiske enheder er indeholdt i bekendtgørelse nr. 1243 af 29. august 2022 om Det Centrale Virksomhedsregister og data.virk.dk. Der stilles ikke krav om, hvem der registrerer en forening. En offentlig udbetaler vil derfor efter aftale med foreningen kunne foretage indberetningen på vegne af foreningen. Ud over kravet om så vidt muligt at anvise en Nemkonto som betingelse for at modtage offentlige betalinger, medfører tildeling af CVR-nummer ikke andre pligter for en forening.

Den foreslåede bestemmelse finder ikke anvendelse for juridiske enheder, som ikke opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister efter CVR-loven eller regler fastsat i medfør af CVR-loven. Det indebærer, at registrering i CVR-registret ikke vil være en betingelse for at kunne modtage betalinger fra en offentlig udbetaler for juridiske enheder, som ikke opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter en juridisk enhed kun kan anvise én Nemkonto. Juridiske enheder kan dog anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre. Anvendelsen af Nemkonti for underliggende P-numre skal være aftalt med den offentlige udbetaler.

Det vil således med den foreslåede bestemmelse ikke være muligt for juridiske enheder at have flere Nemkonti tilknyttet den juridiske enheds CVR-nummer. Det skyldes, at formålet med ordningen om Nemkonto er at gøre det simpelt at foretage udbetalinger til rette betalingssted og at forhindre, at der opstår tvivl om, hvilken konto en udbetaling skal ske til. En juridisk enhed vil løbende kunne ændre sin Nemkonto og vil herudover have mulighed for at anvise ydelsesspecifikke konti til udbetalinger af specifikke ydelsesarter fra specifikke offentlige udbetalere efter de foreslåede regler herom, jf. de foreslåede §§ 4 og 11 samt bemærkningerne hertil.

Med den foreslåede bestemmelse vil juridiske enheder kunne anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre. Der vil dog kun kunne anvises én Nemkonto pr. underliggende P-nummer eller SE-nummer. Den foreslåede bestemmelse indebærer dermed, at der er den fornødne entydige identifikation af den rette betalingsmodtager, idet det samtidig foreslås, at udbetaling til Nemkonti for underliggende P-numre skal være aftalt med den offentlige udbetaler. Dette skyldes, at ikke alle offentlige udbetaleres systemer kan håndtere P-numre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det fremgår af § 23, jf. § 5, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen, at privatpersoner og juridiske enheder kan rette henvendelse til en offentlig myndighed og få anvist en eller flere specifikke konti, hvortil den pågældende offentlige myndighed kan udbetale en specifik ydelse med frigørende virkning.

Det foreslås, at der som § 4 indsættes en bestemmelse, hvorefter betalingsmodtagere omfattet af §§ 2 eller 3 kan anvise en konto som ydelsesspecifik konto, hvortil en bestemt offentlig udbetaler kan foretage udbetaling af pengebeløb af en specifik ydelsesart.

Med den foreslåede bestemmelse vil der ske en videreføring af den gældende ordning, hvor betalingsmodtageren kan få registreret en konto i Nemkontosystemet som en ydelsesspecifik konto til udbetaling af en bestemt ydelsesart fra en bestemt offentlig udbetaler.

En ydelsesspecifik konto er en anden konto end Nemkontoen.

En ydelsesspecifik konto vil have karakter af en Nemkonto, men vil kun være tilknyttet udbetalinger til betalingsmodtageren for én bestemt ydelsesart og én bestemt offentlig udbetaler. Betalingsmodtageren vil derved kunne sikre, at det kun vil være den tilknyttede ydelsesart, der vil blive udbetalt til betalingsmodtagerens ydelsesspecifikke konto.

Med den foreslåede bestemmelse vil det være betalingsmodtagere omfattet af §§ 2 eller 3, der kan anvise ydelsesspecifikke konti. Det indebærer, at det alene vil være betalingsmodtagere, der enten så vidt muligt skal eller frivilligt kan anvise en Nemkonto, der også vil kunne anvise en eller flere ydelsesspecifikke konti.

Ved »ydelsesart« forstår en kategorisering af de ydelser, som den offentlige udbetaler vil kunne betale til betalingsmodtagere, jf. det foreslåede § 1, nr. 7. Som eksempler kan nævnes løn, overskydende skat, SU, kontanthjælp, børne- og ungeydelse og social pension. Det vil være den offentlige udbetaler, der fastsætter, hvilke ydelser der skal være omfattet af en given ydelsesart, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. pkt.

Når en offentlig udbetaler efter aftale med betalingsmodtageren foretager en betaling af en given ydelsesart via Nemkontosystemet, vil Nemkontosystemet efter den foreslåede bestemmelse automatisk påføre betalingsordren betalingsmodtagerens ydelsesspecifikke konto for den pågældende ydelse. Bestemmelsen vil således medføre, at betalinger af den givne ydelsesart vil blive udbetalt til betalingsmodtagerens ydelsesspecifikke konto i stedet for til den pågældendes Nemkonto. Betalingsmodtageren vil som hidtil over for den pågældende offentlige udbetaler kunne anvise, at en konkret udbetaling skal ske til en anden konto, jf. den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil.

Der vil ikke gælde nogen begrænsninger i antallet af ydelsesspecifikke konti pr. betalingsmodtager. Med den foreslåede bestemmelse vil betalingsmodtagere således fortsat kunne anvise flere ydelsesspecifikke konti ved samme offentlige udbetaler eller ved flere forskellige offentlige udbetalere. Anvisningen af de ydelsesspecifikke konti skal være knyttet op på en given ydelsesart.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Efter § 1, stk. 1 og 2, i lov om offentlige betalinger m.v. skal betalingsmodtagere anvise en konto i et pengeinstitut som deres Nemkonto. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at det afgørende er, at kontoen kan anvendes af offentlige myndigheder til at foretage indbetaling på, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 1094. Det følger af § 10, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen, at Digitaliseringsstyrelsen fastlægger kravene til formater m.v. for konti, der ønskes anvendt som Nemkonti og specifikke konti. Digitaliseringsstyrelsen har på Nemkonto.dk fastlagt, at betalingsmodtageren skal kunne oplyse kontonummeret for indenlandske konti, der ønskes anvendt som Nemkonti og specifikke konti. Ved betalingsmodtagerens indberetning af udenlandske konti som Nemkonti og specifikke konti skal der oplyses 1) IBAN-nummer, 2) BIC/SWIFT-kode, 3) bankens navn, 4) bankens adresse, 5) by, 6) postnummer, 7) land og 8) bankkontoens valuta. Hvis kontoen ikke er identificeret med et IBAN-nummer, skal kontoens kontonummer og bankkode/routing nummer oplyses i stedet for.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter konti med en dansk eller internationalt

anerkendt kontoidentifikation, der føres i følgende institutter, kan anvises som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti:

- 1) Dansk pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at drive virksomhed som pengeinstitut i henhold til lov om finansiel virksomhed.
- 2) Dansk betalings- eller e-pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at udøve aktiviteter som betalingsinstitut eller e-pengeinstitut i henhold til lov om betalinger, og som er kontoførende udbyder af betalingskonti.
- 3) EU-/EØS-kreditinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra et EU-/EØS-lands finansielle tilsynsmyndighed til at udøve aktiviteter som kreditinstitut i henhold til det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutters anvendelse.
- 4) EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra et EU-/EØS-lands finansielle tilsynsmyndighed til at udøve aktiviteter som betalings- eller e-pengeinstitut i henhold til det pågældende EU-/EØS-lands national lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed, og som er kontoførende udbyder af betalingskonti.
- 5) Færøsk eller grønlandsk pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at drive virksomhed som pengeinstitut i henhold til anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed eller anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om finansiel virksomhed.
- 6) Færøsk betalings- eller e-pengeinstitut: En virksomhed, der har tilladelse fra Finanstilsynet til at udøve aktiviteter som betalingsinstitut eller e-pengeinstitut i henhold til anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger, og som er kontoførende udbyder af betalingskonti.
- 7) Tredjelandskreditinstitut: En virksomhed, der er etableret i et land uden for EU/EØS, og som har tilladelse fra det pågældende lands finansielle tilsynsmyndighed til at udøve aktiviteter, der består i at tage imod indskud fra offentligheden samt i at yde lån for egen regning, der er tilknyttet konti, der føres af den pågældende virksomhed i eget navn.

Den foreslåede bestemmelse medfører således, at betalingsmodtageren skal anvise en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto med en dansk eller internationalt anerkendt kontoidentifikation.

Det vil som hidtil være den enkelte betalingsmodtager, der er ansvarlig for at udpege hvilken konto, der anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Kontoen kan f.eks. være en basal betalingskonto, en basal indlånskonto eller en basal erhvervskonto. Det afgørende er, at offentlige udbetalere kan gennemføre udbetalinger til kontoen.

Lovforslaget stiller ikke krav om, at betalingsmodtageren selv er ejer af den konto, der anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, men der kan være anden lovgivning eller andre forhold, der eksempelvis medfører, at en betaling ikke kan gennemføres i tilfælde, hvor betalingsmodtageren ikke selv ejer den anviste konto. Erfaringsmæssigt kan dette især være tilfældet, når den anviste konto er udenlandsk.

En dansk anerkendt kontoidentifikation kan være konto- og registreringsnummer, og en internationalt anerkendt kontoidentifikation kan f.eks. være International Bank Account Number (IBAN), Basic Bank Account Number (BBAN) og Bank Identifier Code (BIC). Den foreslåede bestemmelse gør det muligt for en offentlig udbetalers betalingsafviklende institut at foretage en betalingstransaktion til det pågældende institut.

Med den foreslåede bestemmelse vil der ikke blive ændret på, at oprettelse og vilkårene for en konto i et institut fortsat vil være et privatretligt anliggende mellem den enkelte kunde og dennes institut.

Den foreslåede bestemmelse indeholder heller ikke regler, som vil ændre eller supplere regler i den øvrige lovgivning om forholdet imellem kunde og institut. Tilsvarende gælder for så vidt angår de almindelige obligationsretlige principper, som regulerer forholdet mellem den enkelte kunde og det enkelte institut. Eksempelvis vil institutternes adgang til at modregne i indlånskonti ikke udvides eller forringes i kraft af den foreslåede ordning. Tilsvarende gælder, at de almindelige regler om flytning, ophævelse og sletning m.v. af konti finder anvendelse, også selvom der sker flytning, ophævelse og sletning m.v. af en konto, som er anvist som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Som hidtil vil den konto, der anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, kunne føres i et pengeinstitut eller et udenlandsk kreditinstitut i såvel EU-/EØS-området som i tredjelande. Desuden vil der med den foreslåede bestemmelse gives mulighed for at anvise konti, som føres i et kontoførende betalings- og e-pengeinstitutter i Danmark, på Færøerne eller i EU-/EØS-området, som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Med muligheden for at kunne anvise konti i såvel udenlandske kreditinstitutter som udenlandske betalings- og e-pengeinstitutter overholdes EUF-traktatens princip om fri bevægelighed for tjenesteydelser. Formålet med den foreslåede bestemmelse er desuden at gøre det let og tilgængeligt for privatpersoner og juridiske enheder, der ikke er bosat eller har registreret hjemsted i Danmark, at anvise en konto i et institut i deres bopælsland eller hjemland som Nemkonto, hvilket medvirker til, at offentlige udbetalere kan gennemføre betalinger til betalingsmodtagere i udlandet på en enkel og effektiv måde.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 1, vedrører danske pengeinstitutter og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager vil kunne anvise en konto i en virksomhed, der har tilladelse som pengeinstitut efter § 7, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed. Tilladelsen gives til virksomheder, som udøver virksomhed, der består i fra offentligheden at modtage indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at betalingsmodtagere som hidtil vil kunne anvise en konto i danske pengeinstitutter, herunder banker, sparekasser og andelskasser, som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 2, vedrører danske betalings- og e-pengeinstitutter og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager vil kunne anvise en konto i en virksomhed, som har tilladelse henholdsvis som betalingsinstitut efter § 9 i lov om betalinger eller som e-pengeinstitut efter § 8 i lov om betalinger, idet det dog vil være en forudsætning, at instituttet er kontoførende udbyder af betalingskonti. Derimod vil der ikke kunne anvises en konto i en virksomhed, som har en såkaldt begrænset tilladelse efter § 50 eller § 51 i lov om betalinger, som Nemkonto.

Det vil være nødvendigt at skulle opnå tilladelse som betalingsinstitut for lovligt at kunne gennemføre betalingstjenester, herunder betalingstransaktioner som efter bilag 1, nr. 3, i lov om betalinger omfatter overførsler af midler fra en betalingskonto til en betalingskonto ført af betalingsinstituttet selv eller ved en anden udbyder.

Efter § 3, stk. 1, i lov om betalinger kan en virksomhed med tilladelse som e-pengeinstitut udbyde betalingstjenester i henhold til bilag 1 i lov om betalinger, uden at skulle have særskilt tilladelse som betalingsinstitut.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at betalingsmodtagere vil få mulighed for at kunne anvise en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i virksomheder, der ikke har den fulde tilladelse som pengeinstitut efter lov om finansiel virksomhed, men udfører betalingstjenester i form af betalingstransaktioner efter lov om betalinger.

Den foreslåede bestemmelse indeholder et krav om, at betalings- eller e-pengeinstituttet skal være

kontoførende udbyder af betalingskonti, så det er muligt for betalingsmodtageren at foretage betalingstransaktioner i henhold til lov om betalinger § 7, stk. 1, nr. 4, herunder at kunne indsætte, overføre eller hæve midler fra betalingskontoen. Kontoførende udbyder, betalingskonto og midler skal forstås i overensstemmelse med definitionerne i lov om betalinger § 7, stk. 1, nr. 9, 16 og 17.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 3, vedrører EU-/EØS-baserede kreditinstitutter og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager vil kunne anvise en konto i en virksomhed, som er etableret i et andet EU-/EØS-land, og som har tilladelse som kreditinstitut efter det pågældende lands nationale lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at betalingsmodtagere som hidtil vil kunne anvise en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i EU-/EØS-kreditinstitutter, hvilket er den EU-/EØS-baserede pendant til de danske pengeinstitutter. Det er derfor afgørende, at EU-/EØS-kreditinstituttet har tilladelse efter national lovgivning, som implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter anvendelse med senere ændringer (CRD), da dette sikrer, at instituttet har opnået tilladelse ud fra vilkår svarende til et dansk pengeinstitut, herunder også at være underlagt tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land.

Formålet er blandt andet at give de betalingsmodtagere, der alene har en konto ved et kreditinstitut i et EU-/EØS-land, muligheden for at anvise en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 4, vedrører EU-/EØS-betalings- og e-pengeinstitutter og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager kan anvise en konto i en virksomhed i et andet EU-/EØS-land end Danmark, som har tilladelse som henholdsvis betalings- eller e-pengeinstitut efter national lovgivning som implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/2366/EU af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked med senere ændringer (PSD2) eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/110/EF af 16. september 2009 om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed med senere ændringer (EMD).

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at betalingsmodtagerne vil få mulighed for at kunne anvise en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i et betalings- og e-pengeinstitut i andre EU-/EØS-lande end Danmark.

Den foreslåede bestemmelse indeholder et krav om, at EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstituttet skal være kontoførende udbyder af betalingskonti, så det vil være muligt for betalingsmodtageren at foretage betalingstransaktioner svarende til betalingstransaktioner efter artikel 4, nr. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked herunder at kunne indsætte, overføre eller hæve midler fra betalingskontoen. Betalingskonto, kontoførende udbyder og midler skal forstås i overensstemmelse med definitionerne i artikel 1, nr. 12, 17 og 25, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 5, vedrører færøske og grønlandske pengeinstitutter og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager kan anvise en konto i en virksomhed, der henholdsvis har tilladelse som færøsk pengeinstitut efter anordninger om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed eller har tilladelse som grønlandsk pengeinstitut efter anordninger om ikrafttræden for Grønland af lov om finansiel virksomhed. Lov om finansiel virksomhed er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 245 af 16. marts 2012, som senest ændret ved anordning nr. 547 af 23. maj 2023, og sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 1252 af 15. december 2004, som senest ændret ved anordning nr. 921 af 26. juni 2023.

En tilladelse som pengeinstitut efter anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiel virksomhed og anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om finansiel virksomhed er sidestillet med en tilladelse som dansk pengeinstitut efter lov om finansiel virksomhed, og Finanstilsynet er ligeledes kompetent tilsynsmyndighed for færøske og grønlandske pengeinstitutter.

Betalingsmodtagere, som har en konto ved et færøsk eller grønlandsk pengeinstitut, vil med den foreslåede bestemmelse som hidtil have muligheden for at anvise denne konto som Nemkonto eller ydelsesspecifikt konto.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 6, vedrører færøske betalings- og e-pengeinstitutter og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager kan anvise en konto i en virksomhed, som har tilladelse henholdsvis som betalingsinstitut efter § 9 i anordning for ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger eller som e-pengeinstitut efter § 8 i anordning for ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger, jf. anordning nr. 1223 af 4. juni 2021 om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger.

En tilladelse som betalings- eller e-pengeinstitut efter anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger er fuldt ud sidestillet med en tilladelse som henholdsvis dansk betalings- eller e-pengeinstitut efter lov om betalinger, og Finanstilsynet er ligeledes kompetent tilsynsmyndighed for færøske betalings- og e-pengeinstitutter.

Den foreslåede bestemmelse indeholder et krav om, at et færøsk betalings- eller e-pengeinstitut skal være kontoførende udbyder af betalingskonti, så det vil være muligt for betalingsmodtageren at foretage betalingstransaktioner svarende til betalingstransaktioner efter lov om betalinger § 7, stk. 1, nr. 4, herunder at kunne indsætte, overføre eller hæve midler fra betalingskontoen.

Den foreslåede bestemmelse vedrører færøske betalings- og e-pengeinstitutter, da lov om betalinger er sat i kraft ved kongelig anordning for Færøerne, men ikke for Grønland.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at betalingsmodtagerne vil få mulighed for at kunne anvise en konto i et færøsk betalings- og e-pengeinstitut som Nemkonto eller ydelsesspecifikt konto.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 7, vedrører kreditinstitutter i tredjelande og omhandler muligheden for, at en betalingsmodtager kan anvise en konto i et kreditinstitut fra et tredjeland. Et tredjelandskreditinstitut er en pendant til danske pengeinstitutter eller EU-/EØS-baserede kreditinstitutter.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at inkludere kreditinstitutter uden for EU-/EØS-lande, som udgør tredjelandes pendant til de danske pengeinstitutter. Det er derfor afgørende, at tredjelandskreditinstituttet har tilladelse efter national lovgivning, som svarer til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter anvendelse (CRD), da dette sikrer, at instituttet har opnået tilladelse ud fra vilkår svarende til et dansk pengeinstitut eller et EU-/EØS-kreditinstitut, herunder at instituttet er underlagt tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende tredjeland.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at betalingsmodtagere, som har en konto ved et kreditinstitut uden for EU-/EØS-området, som hidtil vil have muligheden for at anvise denne konto som Nemkonto eller ydelsesspecifikt konto. Dette vil eksempelvis være tilfældet for betalingsmodtagere, som har en konto i et kreditinstitut i Storbritannien eller USA.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om betingelser for, at konti, der føres i institutter omfattet af stk. 1, kan anvendes som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Endvidere kan ministeren fastsætte regler om, hvilke kontotyper,

der kan anvises som Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, og krav til hvilke kontoidentifikationer, en konto skal have for at kunne anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte nye og tilpassede bestemmelser, som følger den dynamiske udvikling, der sker inden for området for de institutter indeholdt i bestemmelsen samt de typer af konti, der kan anvendes som Nemkonto, og kontoidentifikationen.

Den foreslåede bestemmelse giver også mulighed for, at ministeren vil kunne tage højde for adaptation af øvrig lovgivning, herunder dennes udvikling, og der sikres en løbende mulighed for tilpasning af europæiske standarder samt branche- og sektorspecifikationer. Eksempelvis vil der kunne fastsættes regler om, at en konto, som føres i et sanktionsramt institut, ikke må anvises eller ikke kan opretholdes en Nemkonto, herunder regler om hvornår en anvist konto kan slettes som Nemkonto, f.eks. fordi den føres i et sanktionsramt institut.

Ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte krav til de institutter nævnt i stk. 1, for, at konti, der føres i de pågældende institutter, kan anvendes som Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti. Disse krav vil bl.a. kunne være baseret på anbefalinger fra Finanstilsynet, The Financial Action Task Force (FATF) eller lignende anbefalinger fra danske eller internationale organisationer, der beskæftiger sig med bekæmpelse af hvidvask, terrorfinansiering, finansiering af masseødelæggelsesvåben og anden økonomisk kriminalitet.

Ministeren vil også kunne fastsætte regler om, hvilke kontotyper der vil kunne anvendes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at der kun kan anvises betalingskonti eller indlånskonti som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Ministeren vil alternativt eller supplerende kunne fastsætte regler om, hvilke tjenesteydelser der skal være knyttet til kontoen for, at den kan anvises som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Dette vil være tjenesteydelser, som relaterer sig til, at kontoen er egnet til at tjene som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, eksempelvis at offentlige udbetalere kan foretage udbetalinger til kontoen.

Ministeren vil ligeledes kunne fastsætte regler om krav til, hvilke kontoidentifikationer som en konto skal have for at kunne anvendes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Ved kontoidentifikationer forstås de oplysninger, der er nødvendige for at identificere betalingsmodtagerens konto, så betalingstransaktionen kan gennemføres. Det vil eksempelvis kunne omfatte oplysninger såsom registrerings- og kontonummer, International Bank Account Number (IBAN), Basic Bank Account Number (BBAN) og Bank Identifier Code (BIC).

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Efter § 2, stk. 2, 2. pkt., i lov om offentlige betalinger m.v. og § 22, stk. 1 og 2, 2. pkt., i Nemkontobekendtgørelsen har ændringer til en Nemkonto retsvirkning senest fra den femte bankdag efter anmeldelsestidspunktet, som er det tidspunkt, hvor den nye Nemkonto er registreret i Nemkontosystemet. Det fremgår af bekendtgørelsens § 22, stk. 3, 1. pkt., at Nemkonti og specifikke konti, der af offentlige myndigheder er anvist eller ændret på vegne af borgere eller virksomheder, først registreres i Nemkontosystemet, når de er aktiveret af vedkommende borger eller virksomhed. Udbetaling skal i disse tilfælde senest ske fra den femte bankdag efter aktiveringstidspunktet, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslås i § 6, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter en betalingsmodtagers anvisning, ændring eller sletning af en konto til Nemkontosystemet senest har virkning for betalinger, der er til disposition på betalingsmodtagerens konto den femte bankdag efter, at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet. For betalinger til udenlandske konti kan

virkningstidspunkt dog være senere end den femte bankdag, efter at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt, som følge af at den samlede ekspeditionstid for udenlandske betalinger kan være længere.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at indberettede Nemkonti eller ydelsesspecifikke konti vil kunne have virkning før den femte bankdag efter registreringen af kontoen som aktiv eller ophørt Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet, men den vil efter den foreslåede bestemmelse senest have virkning for betalinger, der er til disposition på betalingsmodtagerens konto den femte bankdag efter, at kontoen er registreret som aktiv eller ophørt Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet. Da den samlede ekspeditionstid for udenlandske betalinger kan være længere end for indenlandske betalinger, kan virkningstidspunktet for betalinger til udenlandske konti være senere end den femte bankdag.

Baggrunden for, at registreringen af en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto som aktiv eller ophørt i Nemkontosystemet først med sikkerhed vil have virkning for udbetalinger fra den femte bankdag efter registreringen, er, at der vil kunne gå op til fire bankdage, fra en betalingsordre tilføjes kontooplysninger i Nemkontosystemet, frem til at en udbetaling overføres til den pågældende konto. Især i forbindelse med et månedsskifte, hvor der vil blive foretaget mange udbetalinger af eksempelvis løn og pension, vil der være behov for, at en betalingsordre i god tid tilføjes kontooplysninger for at sikre, at alle betalinger kan gennemføres rettidigt.

Det betyder, at en registrering af en konto som aktiv eller ophørt vil kunne anvendes ved udbetalinger via Nemkontosystemet umiddelbart efter registreringen, men at betalingsmodtageren først med sikkerhed vil kunne forvente, at registreringen anvendes ved udbetalinger via Nemkontosystemet fra den femte bankdag, efter kontoen er registreret som aktiv eller ophørt. Det vil altså kunne forekomme, at der udbetales til den hidtidige Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto i op til fire dage, efter den nye konto er registreret som aktiv, eller den hidtidige konto er registreret som ophørt. Da den samlede ekspeditionstid for udenlandske betalinger kan være længere end for indenlandske betalinger kan virkningstidspunkt for betalinger til udenlandske konti som nævnt være senere end den femte bankdag.

Ved »bankdag« skal i den foreslåede bestemmelse forstås en dag, hvor en bank er åben, dvs. en almindelig hverdag, medmindre der er helligdag eller banklukkedag. Hvis en konto eksempelvis registreres som aktiv Nemkonto i Nemkontosystemet på en mandag, vil den således senest have virkning fra den efterfølgende mandag. Hvis en konto registreres som aktiv Nemkonto i Nemkontosystemet en fredag, en lørdag eller en søndag, vil den have virkning senest den efterfølgende fredag.

Når en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto skal være registreret som aktiv i Nemkontosystemet, tages der højde for, at nogle anvisninger og ændringer af konti vil blive registreret i Nemkontosystemet umiddelbart efter, indberetning heraf er gennemført, hvorved den pågældende Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto vil være aktiv med det samme, mens andre indberetninger kræver, at der gennemføres en korrekt aktiveringsproces før, at den pågældende Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto registreres som aktiv i Nemkontosystemet. I forhold til aktiveringsprocessen henvises til bemærkningerne til det foreslåede § 7, stk. 1.

Når en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto slettes i Nemkontosystemet, registreres den pågældende Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto som ophørt umiddelbart efter, at indberetningen af sletningen til Nemkontosystemet er foretaget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Det følger af §§ 23 og 24 i Nemkontobekendtgørelsen, hvordan og hvortil en betalingsmodtager anviser, ændrer eller sletter en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Det følger af bekendtgørelsens § 22, stk. 3, at Nemkonti og specifikke konti, der af offentlige myndigheder er anvist eller ændret på vegne af borgere eller virksomheder, først registreres i Nemkontosystemet, når de er aktiveret af vedkommende borger eller virksomhed.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering fastsætter regler om, hvordan og hvortil en betalingsmodtager kan anvise, ændre eller slette en konto som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, herunder kan der fastsættes krav om, at anviste eller ændrede konti i visse tilfælde skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at alle betalingsmodtagere på mindst en måde kan anvise, ændre og slette en konto som Nemkonto. Det forudsættes således, at der administrativt vil blive fastsat regler om forskellige måder, hvorpå betalingsmodtagere kan anvise, ændre og slette en konto som Nemkonto, og at disse måder løbende vil kunne justeres eller ændres i takt med teknologiske udvikling m.v.

Ved »anvise« forstår i den foreslåede bestemmelse betalingsmodtagerens udpegning af den konto, betalingsmodtageren ønsker som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Ved »ændre« forstår i den foreslåede bestemmelse betalingsmodtagerens ændring af den konto, der er registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Ved »slette« forstår i den foreslåede bestemmelse betalingsmodtagerens sletning af den konto, der er registreret som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet. Det betyder, at kontoen registreres som ophørt i Nemkontosystemet og dermed ikke længere vil blive anvendt som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse forventes anvendt til at fastsætte regler om, at indberetninger til Nemkontosystemet kan ske enten via det kontoførende institut, såfremt instituttet har påtaget sig eller er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler udstedt i medfør af lovforslagets § 20, via offentlige udbetalere omfattet af regler udstedt i medfør af lovforslagets § 10, stk. 2 eller via Nemkontosupporten. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at privatpersoner vil kunne indberette en Nemkonto til Nemkontosystemet via en digital selvbetjeningsløsning. Dette svarer til de indberetningsmåder, der eksisterer i dag.

Det forventes således, at der vil blive fastsat regler, hvorefter betalingsmodtagere vil kunne anvise eller ændre en konto som Nemkonto i Nemkontosystemet ved henvendelse til det institut, som fører den konto, der skal indberettes som Nemkonto til Nemkontosystemet, såfremt instituttet har påtaget sig eller er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler, der er fastsat i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 20.

Det forventes herudover, at der vil blive fastsat regler, hvorefter det vil være muligt for betalingsmodtagere at anvise, ændre eller slette en Nemkonto samt en ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet ved henvendelse til den offentlige udbetaler, som skal forestå en udbetaling til betalingsmodtageren. Det forventes herudover, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte regler om, at betalingsmodtagere generelt kan anvise, ændre eller slette en Nemkonto til Nemkontosystemet via visse offentlige udbetalere, som eksempelvis betalingsmodtagerens hjemkommune. Der vil kunne fastsættes regler om, at den offentlige udbetaler vil kunne henvise betalingsmodtagere til at henvende sig til det kontoførende institut for at få kontoen anvist som Nemkonto, hvis den konto, som betalingsmodtageren vil anvise som sin

Nemkonto, føres i et institut, der har påtaget sig eller er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler, der er fastsat i medfør af lovforslagets § 20.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler, hvorefter betalingsmodtagere kan anvise, ændre eller slette en Nemkonto i Nemkontosystemet ved henvendelse til Nemkontosupporten. Nemkontosupporten vil være et tilbud, hvor privatpersoner og juridiske enheder kan henvende sig for at foretage anvisning, ændring eller sletning af en Nemkonto. Med den foreslåede bestemmelse vil Nemkontosupporten blive varetaget af Digitaliseringsstyrelsen, der som systemejer vil skulle forvalte Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen kan dog udpege en offentlig myndighed eller juridisk enhed til at varetage opgaven helt eller delvist, jf. det foreslåede § 21, stk. 3. Der vil kunne fastsættes regler om, at Nemkontosupporten vil kunne henvise betalingsmodtagere til at henvende sig til det kontoførende institut for at få kontoen anvist som Nemkonto, hvis den konto, som betalingsmodtageren vil anvise som sin Nemkonto, føres i et institut, der har påtaget sig eller er pålagt forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler, der er fastsat i medfør af lovforslagets § 20.

Det forventes herudover, at der vil blive fastsat regler, hvorefter privatpersoner vil kunne anvise, ændre eller slette en Nemkonto samt ændre eller slette en ulåst ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet via en digital selvbetjeningsløsning. Den digitale selvbetjeningsløsning vil som hidtil blive stillet til rådighed af Digitaliseringsstyrelsen, der som systemejer vil skulle forvalte Nemkontosystemet, jf. den foreslåede § 21 og bemærkningerne hertil.

Fuldmagtshavere og værger vil som hidtil kunne anvise, ændre eller slette en Nemkonto eller ulåst ydelsesspecifik konto, for fuldmagtsgiver eller personen under værgemål, ved henvendelse til et institut omfattet af regler fastsat i medfør af lovforslagets § 20, til Nemkontosupporten eller den offentlige udbetaler, der skal forestå udbetalingen i overensstemmelse med de ovennævnte regler, der forventes udstedt om indberetning af anvisning, ændring og sletning af konti. På sigt forventes det, at fuldmagtshavere og værger vil kunne anvende Nemkontosystemets selvbetjeningsløsning, når det bliver muligt at anvende digitale fuldmagter.

Ministeren for digitalisering vil bl.a. med den foreslåede bestemmelse kunne udstede regler om krav til, at anviste og ændrede konti i visse tilfælde skal aktiveres af betalingsmodtageren for at blive registreret som aktive i Nemkontosystemet.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til administrativt at fastsætte regler om, at når en betalingsmodtager foretager indberetning om anvisning eller ændring af en konto ved henvendelse til en offentlig udbetaler, Nemkontosupporten eller via den digitale selvbetjeningsløsning, vil der skulle gennemføres en aktiveringsproces, før anvisningen eller ændringen registreres som aktiv i Nemkontosystemet.

Formålet med aktiveringsprocessen vil være at sikre korrekte kontooplysninger i Nemkontosystemet og at medvirke til at forebygge uberettiget anvisning eller ændring af konti f.eks. på baggrund af svindel. Aktiveringsprocessen vil således øge sikkerheden i Nemkontosystemet og er også påkrævet i det eksisterende Nemkontosystem.

Aktiveringsprocessen forventes at indebære, at de indberettede kontooplysninger foreløbigt gemmes særskilt i Nemkontosystemet, hvor de afventer betalingsmodtagerens aktivering. En indberettet konto vil således først blive registreret som en aktiv Nemkonto i Nemkontosystemet, når aktiveringsprocessen er gennemført. Aktiveringsprocessen forventes at indebære, at Digitaliseringsstyrelsen sender et brev med fysisk post til betalingsmodtageren med en pinkode, der skal indtastes pr. telefon. Den forventede aktiveringsproces indebærer således, at der vil være en tidsmæssig forskydning mellem indberetningen af kontooplysninger og modtagelse af aktiveringskoden for at højne sikkerheden. Denne aktiveringsproces

anvendes i det eksisterende Nemkontosystem. Når aktiveringsprocessen er gennemført, vil de indberettede kontooplysninger blive registreret i Nemkontosystemet.

Ved en værges anvisning af en Nemkonto, på vegne af den privatperson, der er underlagt værgemål, vil aktiveringsbrevet jf. aktiveringsprocessen blive sendt til værgens adresse, med undtagelse af forældremyndighedsindehavere. Dette forudsætter, at værgemålet er registreret i CPR-registret. Ved en fuldmagtshavers anvisning af en Nemkonto, på vegne af den privatperson, der har givet fuldmagt, sendes aktiveringsbrevet til privatpersonens, altså fuldmagtsgivers adresse, da fuldmagtsforhold ikke systemunderstøttes i dag. Hvis fuldmagtsforhold systemunderstøttes på længere sigt i det nye Nemkontosystem, skal det afklares, hvordan aktiveringsprocessen tilrettelægges mest hensigtsmæssigt.

Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsætte regler om andre former for aktiveringsprocesser, herunder eksempelvis mulighed for, at der kan ske digital aktivering af indberetninger til Nemkontosystemet, f.eks. ved anvendelse af MitID eller anden elektronisk ID. Aktiveringsprocesser og reglerne herom vil kunne justeres og ændres, så de følger den teknologiske udvikling og ændringer i svindelsscenerierne.

Der vil også administrativt kunne fastsættes regler om, at den sædvanlige aktiveringsproces i forbindelse med anvisningen af en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto i særlige tilfælde vil kunne fraviges ved betalingsmodtagerens anvisning eller ændring af en Nemkonto via en offentlig udbetaler. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor betalingsmodtageren ikke har adgang til sin fysiske postkasse på egen adresse, således at betalingsmodtageren ikke har mulighed for at aktivere kontoen i Nemkontosystemet via den foreskrevne sædvanlige aktiveringsproces. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor der er dokumentation for, at betalingsmodtageren ikke kan befinde sig på sin folkeregisteradresse, f.eks. fordi den pågældende er indlagt på et hospital i en længere periode eller er varetægtsfængslet. Tilsvarende vil den sædvanlige aktiveringsproces kunne fraviges, hvis betalingsmodtageren lever i hjemløshed eller uden fast bopæl. Hvis der bliver fastsat regler om, at den offentlige udbetaler kan fravige den sædvanlige aktiveringsproces, forventes det også, at der vil blive fastsat regler om, at den offentlige udbetaler i stedet vil skulle iagttage en alternativ aktiveringsproces, som kan bestå i passende kontrolforanstaltninger, der giver en tilsvarende sikkerhed for indberetningens rigtighed.

Det forventes indtil videre ikke, at der vil blive fastsat regler om, at indberetning om anvisning eller ændring af en konto som Nemkonto i Nemkontosystemet via betalingsmodtagerens kontoførende institut vil blive underlagt en efterfølgende aktiveringsproces. Dette skyldes, at de pågældende institutter efter hvidvasklovgivningen bl.a. er forpligtede til at gennemføre en kundekendskabsprocedure, hvilket indebærer, at institutterne skal indhente identitetsoplysninger fra kunden samt kontrollere disse oplysninger på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde. Denne kundekendskabsprocedure vurderes for nuværende at kunne træde i stedet for en aktiveringsproces og give en tilsvarende sikkerhed for indberetningens rigtighed, om end det ikke kan udelukkes, at indberetningerne fra visse eller alle institutter på sigt kan blive omfattet af en aktiveringsproces.

Det foreslås i *stk. 2*, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvornår en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto kan slettes af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet.

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges ministeren for digitalisering til at kunne fastsætte regler om, hvornår en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto kan slettes af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet. Dvs. at Nemkontoen eller den ydelsesspecifikke konto registreres som ophørt i Nemkontosystemet, hvilket medfører, at kontoen ikke længere anvendes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto.

Bemyndigelsen vil kunne benyttes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen eksempelvis kan slette en anvist konto på et nærmere fastsat tidspunkt efter en privatpersons død, en juridisk enheds

konkurs eller ophør eller hvis der ikke er foretaget betalinger til en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i en årrække.

Sletningen vil kunne ske, når skifteretten har afsluttet boet efter en afdød, når skifteretten har afsluttet bobehandlingen vedrørende et selskab, der er erklæret konkurs, den juridiske enhed er tvangsopløst, likvidation er indtrådt, eller det på anden måde endeligt er fastslået, at den juridiske enhed er ophørt med at eksistere. Det foreslås, at hvis en fysisk person, der som arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende er tildelt et CVR-nummer, erklæres konkurs, slettes oplysningen om den pågældendes Nemkonto som juridisk enhed i Nemkontosystemet. Vedkommende vil imidlertid typisk også være registreret som privatperson. Oplysningen om den Nemkonto, vedkommende har anvist som privatperson, vil imidlertid ikke skulle slettes, da vedkommende har brug for denne konto til andre fremtidige aktiviteter. Det forudsættes, at der kan etableres en løsning, hvor Digitaliseringsstyrelsen kan få oplysninger om, hvornår ovenstående forhold er indtrådt.

Hvis dette ikke kan etableres, kan en fast frist for sletning fastsættes, således at oplysningen om en anvist konto slettes senest 3 år efter en privatpersons død, en juridisk enheds ophør eller en fysisk person, der som arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende er tildelt et CVR-nummer, erklæres konkurs.

Bemyndigelsen vil også kunne benyttes til at fastsætte regler om, at en anvist konto slettes i Nemkontosystemet, når den ikke har været anvendt i en årrække, eller at en anvist konto kan slettes i Nemkontosystemet, på baggrund af oplysninger fra det kontoførende institut om, at den pågældende konto er lukket.

Det bemærkes, at Digitaliseringsstyrelsens sletning vil have samme virkning, som når en betalingsmodtager sletter en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, dvs. at kontoen registreres som ophørt i Nemkontosystemet, hvorefter den ikke længere benyttes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Endelig sletning af oplysninger i Nemkontosystemet beskrives i pkt. 2.10.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt bemærkningerne til lovforslagets § 24, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

De offentlige udbetalere, som skal tilsluttes og anvende Nemkontosystemet til udbetalinger, fremgår af § 12 i lov om offentlige betalinger m.v. og af § 7, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen.

Det fremgår af § 7, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen, at ministeren for digitalisering efter drøftelse med Folketingets ledelse og rigsrevisor kan bestemme, at Folketinget og institutioner under Folketinget omfattes af bekendtgørelsen. Det er således bestemt, at Folketinget, Folketingets Ombudsmand og Rigsrevisionen er omfattet af bekendtgørelsens regler om anvendelse af Nemkonto.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter der ved offentlige udbetalere forstås:

- 1) Myndigheder inden for den offentlige forvaltning.
- 2) Domstolene.
- 3) Institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov.
- 4) Institutioner, foreninger, fonde m.v., som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., som er omfattet af nr. 3, såfremt kapitalinskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.
- 5) Selvejende institutioner, hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov.
- 6) Selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med.

Med den foreslåede bestemmelse vil »offentlige udbetalere« omfatte de samme juridiske enheder, som i dag er tilsluttet eller kan tilsluttes Nemkontosystemet som offentlige myndigheder.

Med den foreslåede nr. 1, vil offentlige udbetalere omfatte myndigheder inden for den offentlige forvaltning. Ved »myndigheder inden for den offentlige forvaltning« sigtes til forvaltningsrettens sædvanlige myndighedsbegreb, dvs. en afgrænsning, som svarer til de myndigheder, der er omfattet af offentligheds- og forvaltningsloven.

Bestemmelsen vil således omfatte al virksomhed udøvet af alle forvaltningsmyndigheder, uanset om de tilhører den statslige, regionale eller kommunale forvaltning, og uanset om der er tale om almindelige forvaltningsmyndigheder, særlige nævn eller råd, eller særlige forvaltningsenheder, f.eks. Nationalbanken eller § 60-selskab i kommunestyrelsesloven. Begrebet omfatter også administrative organer, selv om de betegner sig som »retter«, f.eks. Landskatteretten.

Med den foreslåede nr. 2, vil offentlige udbetalere omfatte domstolene. Ved »domstolene« forstås de almindelige domstole som Højesteret, landsretterne, byretterne og Sø- og Handelsretten og de specielle retter, som f.eks. Arbejdsretten, boligretterne og Tjenestemand retten.

Med den foreslåede nr. 3, vil offentlige udbetalere omfatte institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov. Det vil eksempelvis omfatte a-kasser.

Med den foreslåede nr. 4, vil offentlige udbetalere omfatte institutioner, foreninger, fonde m.v., som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., som er omfattet af det foreslåede § 8, stk. 1, nr. 3, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at de pågældende institutioner, foreninger, fonde m.v. fortsat omfattes af ordningen om Nemkonto, og at den effektivisering, som Nemkontosystemet indebærer for offentlige myndigheder, tilsvarende kan gennemføres for institutioner, der kan omfattes af de statslige regnskabsregler, jf. § 2, stk. 2, i lov nr. 131 af 28. marts 1984 om statens regnskabsvæsen med senere ændring. Afgrænsning i stk. 1, nr. 3 og 4, foreslås således at være den samme som i lov nr. 321 af 26. juni 1975 om revisionen af statens regnskaber m.m.

Med de foreslåede nr. 5 og 6, vil offentlige udbetalere omfatte selvejende og private institutioner, som en kommune har indgået driftsoverenskomst med, og selvejende institutioner m.v., der modtager dækning for udgifter eller anden støtte fra staten. Disse institutioner omfattes af begrebet, da de i praksis er at betragte som almindelige kommunale institutioner, og de bør derfor have adgang til at anvende Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering efter anmodning fra hver af Folketingets institutioners ledelser kan bestemme, at Folketinget og institutioner under Folketinget er offentlige udbetalere.

Med den foreslåede ordning, vil ministeren for digitalisering således efter anmodning fra hver af Folketingets institutioners ledelser kunne bestemme, at Folketinget og institutioner under Folketinget vil skulle omfattes af begrebet offentlige udbetalere. Ved institutioner under Folketinget forstås Folketingets Ombudsmand, Statsrevisorerne og Rigsrevisionen. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Folketinget og institutioner under Folketinget vil være omfattet af lovforslagets regler for offentlige udbetalere, når ministeren for digitalisering har bestemt, at Folketinget og institutioner under Folketinget er offentlige udbetalere.

De enkelte ledelser for Folketingets institutioner vil hver især kunne anmode ministeren for digitalisering om at være offentlig udbetaler, og ministeren vil kunne beslutte for hver anmodning og individuelt for hhv. Folketinget og hver af institutionerne under Folketinget, at de er offentlige udbetalere i henhold til dette lovforslag.

Det vil med den foreslåede bestemmelse blive muligt at videreføre den gældende ordning, hvor Folketinget, Folketingets Ombudsmand, Statsrevisorerne og Rigsrevisionen er tilsluttet til og anvender Nemkontosystemet til at foretage betalinger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Efter § 12, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v. har visse selvejende institutioner og fonde m.v. ikke pligt til at anvende Nemkontosystemet i det omfang, der i anden lovgivning er regler om betalingsforvaltning, som ikke er forenelige med loven eller regler fastsat efter loven. Efter § 12, stk. 5, kan vedkommende kommune eller region undtage selvejende institutioner som nævnt i § 12, stk. 2, fra bestemmelserne i §§ 1-7, og efter § 12, stk. 6, kan vedkommende minister efter forhandling med finansministeren undtage institutioner, foreninger og fonde m.v. som nævnt i § 12, stk. 3, fra bestemmelserne i §§ 1-8.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere omfattet af § 8 ikke er omfattet af lovens bestemmelser i det omfang, andet følger af anden lovgivning.

Med den foreslåede bestemmelse vil offentlige udbetalere derfor ikke skulle omfattes af lovens bestemmelser i det omfang, andet følger af anden lovgivning, da det ikke er hensigten, at den foreslåede ordning om Nemkonto skal træde i stedet for eventuel anden lovgivning om betalingsforvaltning, som offentlige udbetalere er underlagt.

I det omfang der findes anden lovgivning, som regulerer, hvordan visse offentlige udbetalere generelt skal foretage betalinger, medfører den foreslåede bestemmelse, at disse offentlige udbetalere ikke vil være omfattet af lovforslagets bestemmelser og dermed ikke skal benytte Nemkontosystemet til at foretage betalinger.

Vedrører anden lovgivning, hvordan offentlige udbetalere skal foretage bestemte typer af betalinger på en bestemt måde, vil undtagelsen fra at skulle anvende Nemkontosystemet til disse betalingstyper følge af lovforslagets § 12, stk. 3. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 12, stk. 3.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter vedkommende kommune eller region kan beslutte, at §§ 10-16 og regler fastsat i medfør heraf ikke finder anvendelse på en offentlig udbetaler omfattet af § 8, stk. 1, nr. 6.

Med den foreslåede bestemmelse vil det være muligt for kommuner og regioner at beslutte, at selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med, ikke skal anvende Nemkontosystemet som offentlig udbetaler. Det forudsættes, at kommunerne og regionerne kun anvender den foreslåede bestemmelse, når der er et sagligt og proportionalt grundlag for at undtage den pågældende selvejende institution. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis omkostningerne forbundet med tilpasning af den selvejende institutions it-systemer klart overstiger behovet for anvendelse af Nemkontosystemet til at gennemføre enkelte udbetalinger.

Hvis en offentlig udbetaler på denne måde undtages fra pligten til at anvende Nemkontosystemet til at gennemføre udbetalinger til betalingsmodtagere, vil den pågældende offentlige udbetaler ikke længere

kunne anvende Nemkontosystemet til at gennemføre betalingsordrer. I disse tilfælde vil den offentlige udbetaler i stedet have mulighed for at benytte sig af en privat kontoformidler til at forestå kontoopslag i Nemkontosystemet og selv have ansvaret for at sikre en efterfølgende kontooverførsel, jf. den foreslåede § 17. I givet fald vil reglerne for private udbetalere i § 17 og regler fastsat i medfør heraf finde anvendelse og ikke reglerne i kapitel 3 eller regler fastsat i medfør heraf. Offentlige udbetalere, som undtages fra pligten til at anvende Nemkontosystemet, kan også gennemføre udbetalinger helt uden om Nemkontosystemet.

En offentlig udbetaler, som af en kommune eller region bliver undtaget fra pligten til at anvende Nemkontosystemet efter den foreslåede bestemmelse, vil fortsat skulle anvises en konto som Nemkonto, hvis de er omfattet af den foreslåede § 3. Med andre ord vil den offentlige udbetaler fortsat så vidt muligt selv skulle have en Nemkonto.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter vedkommende minister kan efter forhandling med ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at §§ 10-16 og regler fastsat i medfør heraf ikke finder anvendelse på en eller flere offentlige udbetalere omfattet af § 8, stk. 1, nr. 3 og 4.

Med den foreslåede bestemmelse vil det være muligt for vedkommende ministerie efter forhandling med ministeren for digitalisering at fastsætte regler om, at institutioner, foreninger, fonde m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov, ikke skal tilsluttes til og anvende Nemkontosystemet som offentlig udbetaler.

Tilsvarende kan vedkommende minister efter forhandling med ministeren for digitalisering fastsætte regler om, at institutioner, foreninger, fonde m.v., som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren, ikke skal anvende Nemkontosystemet som offentlig udbetaler.

Det bemærkes, at fastsættelse af sådanne regler i høj grad vil bero på initiativ og vurdering fra vedkommende ressortminister.

Det forudsættes, at ministrene kun vil anvende den foreslåede bestemmelse, når der er et sagligt og proportionalt grundlag for at undtage de pågældende institutioner m.v. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis omkostningerne forbundet med tilpasning af institutionernes it-systemer klart overstiger behovet for anvendelse af Nemkontosystemet til at gennemføre enkelte udbetalinger.

Tilsvarende vil det kunne være tilfældet for mindre selvejende institutioner med begrænset betalingsvolumen og/eller begrænset systemunderstøttelse af økonomi- og regnskabsfunktionerne, såsom undervisningsinstitutioner efter lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler, lov om forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser. Eksempler på institutioner af tilsvarende karakter kan findes inden for andre ressortområder.

Hvis en eller flere offentlige udbetalere på denne måde undtages fra pligten til at anvende Nemkontosystemet til at gennemføre udbetalinger til betalingsmodtagere, vil den eller de pågældende offentlige udbetalere ikke længere skulle anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger. I disse tilfælde vil den offentlige udbetaler i stedet have mulighed for at benytte sig af en privat kontoformidler til at forestå kontoopslag i Nemkontosystemet og selv have ansvaret for at sikre en efterfølgende kontooverførsel, jf. den foreslåede § 17. I så fald vil reglerne for private udbetalere i § 17 og regler fastsat i medfør heraf finde anvendelse og ikke reglerne i kapitel 3 eller regler fastsat i medfør heraf. Offentlige udbetalere, som

undtages fra pligten til at anvende Nemkontosystemet, kan dog også gennemføre udbetalinger helt uden om Nemkontosystemet.

Offentlige udbetalere, som bliver undtaget fra pligten til at anvende Nemkontosystemet efter regler fastsat i medfør af stk. 3, vil fortsat skulle anvise en Nemkonto, hvis de er omfattet af den foreslåede § 3. Med andre ord vil den offentlige udbetaler fortsat så vidt muligt selv skulle anvise en Nemkonto.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Efter § 23, stk. 1, nr. 3, 1. pkt., i Nemkontobekendtgørelsen kan borgeren eller virksomheden ved henvendelse til en offentlig myndighed, som borgeren eller virksomheden ansøger om eller modtager betaling fra, anmode myndigheden om at anvise, ændre eller slette vedkommendes Nemkonto.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere på anmodning fra betalingsmodtagere kan indberette anvisning, ændring og sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet.

Med den foreslåede bestemmelse vil offentlige udbetalere også fremover kunne indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet på anmodning fra en betalingsmodtager.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilke offentlige udbetalere, som på anmodning fra betalingsmodtagere skal indberette anvisning, ændring og sletning af konti som Nemkonti i Nemkontosystemet, herunder undtagelser herfor samt regler om de offentlige udbetaleres dokumentationskrav, administration af Nemkonti m.v.

Ved »indberetning« i den foreslåede bestemmelse forstås, når en offentlig udbetaler registrerer en anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto i Nemkontosystemet. Det bemærkes, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 7, stk. 1 vil kunne fastsættes regler om, at betalingsmodtageren skal gennemføre en aktiveringsproces, før en konto, der er indberettet af en offentlig udbetaler for betalingsmodtageren, registreres aktiv som Nemkonto.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren for digitalisering kunne fastsætte regler om, at offentlige udbetalere skal indberette anvisning, ændring og sletning af Nemkonti for de betalingsmodtagere, som de udbetaler ydelser til. Ministeren for digitalisering vil med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse også kunne fastsætte regler om, at nærmere angivne offentlige udbetalere vil skulle bistå alle betalingsmodtagere med indberetning af anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto. Der vil således kunne fastsættes regler om, at f.eks. kommunerne vil skulle bistå betalingsmodtagere med indberetning af anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto uanset om de udbetaler ydelser til de pågældende betalingsmodtagere.

Desuden vil ministeren for digitalisering kunne fastsætte regler om, at der kan være undtagelser for, hvornår de offentlige udbetalere skal bistå betalingsmodtagere med indberetning af anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto. Det kan eksempelvis være regler om, at offentlige udbetalere kan henvise en betalingsmodtager til at anvise eller ændre en konto som Nemkonto ved at henvende sig til det pengeinstitut, betalingsinstitut, e-pengeinstitut eller kreditinstitut, der fører den konto, der ønskes anvist som Nemkonto, hvis det pågældende institut har tilsluttet sig forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler fastsat i medfør af den foreslåede § 20.

Med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, vil ministeren for digitalisering også kunne fastsætte regler om, at den offentlige udbetaler blandt andet er ansvarlig for at sikre, at de videregivne oplysninger til enhver tid er korrekte og opdaterede.

Der vil også kunne fastsættes regler om bl.a. krav til, at den offentlige udbetaler skal sikre, at der er den fornødne sikkerhed for, at det er den rette betalingsmodtager, som forestår anvisning mv. af kontoen. Der vil i den forbindelse f.eks. kunne stilles krav om at den pågældende identificeres sig eksempelvis fremvisning af pas eller anden identifikationsdokument. Der kan også fastsættes regler om, hvilken dokumentation de offentlige udbetalere vil skulle indhente ved indberetning til Nemkontosystemet på vegne af en betalingsmodtager.

Videre vil ministeren for digitalisering med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse kunne fastsætte regler om, at når en offentlig udbetaler foretager indberetning i Nemkontosystemet, vil indberetningen skulle godkendes af en anden sagsbehandler hos den offentlige udbetaler end den person, der forestår indberetningen. Der vil også kunne fastsættes regler om, at indberetningen vil kunne ske ved iagttagelse af andre kontrolforanstaltninger, der giver samme sikkerhed for opdateringens rigtighed.

Ministeren for digitalisering vil også med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om, at der vil skulle oprettes passende kontrolforanstaltninger i de tilfælde, hvor den offentlige udbetaler fravælger, at betalingsmodtageren efterfølgende foretager aktivering via den foreslåede aktiveringsproces, jf. nærmere herom i det foreslåede § 7, stk. 1 og bemærkningerne hertil.

Ministeren for digitalisering vil herudover med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om, hvordan offentlige udbetalere vil skulle administrere indberetninger i Nemkontosystemet og frister for indberetninger. Ministeren for digitalisering vil eksempelvis kunne fastsætte regler om, at offentlige udbetalere vil skulle foretage indberetningen til Nemkontosystemet så hurtigt som muligt efter anmodning fra en betalingsmodtager.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Efter § 27 i Nemkontobekendtgørelsen skal vedkommende offentlige myndighed på borgeres og virksomheders vegne anvise, ændre, spærre eller slette oplysninger om specifikke konti i Nemkontoregistret, der vedrører myndighedens ydelsesarter.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere på anmodning fra en betalingsmodtager skal indberette anvisning, ændring eller sletning af konti som ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet for ydelser, de selv udbetaler, jf. dog stk. 3. Den offentlige udbetaler fastsætter, hvilke ydelser der er omfattet af en ydelsesart.

Anmoder en betalingsmodtager om, at flere forskellige ydelsesarter udbetales til en ydelsesspecifik konto, skal der anvises en ydelsesspecifik konto for hver ydelsesart. Det bemærkes, at samme kontonummer kan anvises til flere ydelsesspecifikke konti.

Efter den foreslåede ordning skal den offentlige udbetaler angive, hvilken ydelsesart der omfattes af udbetalinger til den ydelsesspecifikke konto.

Den offentlige udbetaler vil efter den foreslåede ordning være ansvarlig for at sikre, at de videregivne oplysninger i Nemkontosystemet vedrørende ydelsesspecifikke konti til enhver tid er korrekte og opdaterede. Opdateringer, som betalingsmodtageren selv har foretaget via en selvbetjeningsløsning, er den offentlige udbetaler ikke ansvarlig for.

Når en ydelsesspecifik konto slettes, vil eventuelle fremtidige betalinger af den pågældende ydelsesart fra den pågældende offentlige udbetaler blive udbetalt til betalingsmodtagerens Nemkonto.

Hvis en offentlig udbetaler, som har anvist en ydelsesspecifik konto, ikke længere er ansvarlig for at ud-

betale en ydelse til en betalingsmodtager, skal betalingsmodtageren anmode den nye offentlige udbetaler af den pågældende ydelse om at anvise en ny ydelsesspecifik konto. Alternativt vil fremtidige betalinger af den pågældende ydelse blive udbetalt til betalingsmodtagerens Nemkonto. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvor en betalingsmodtager modtager en ydelse fra en kommune, og vedkommende flytter til en anden kommune.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter en offentlig udbetaler på anmodning fra betalingsmodtageren kan låse en ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet, så betalingsmodtageren ikke selv kan foretage ændringer heraf. Betalingsmodtageren kan ved henvendelse til den offentlige udbetaler få kontoen ændret eller låsningen ophævet.

Med den foreslåede ordning, vil en offentlig udbetaler på anmodning fra betalingsmodtageren eller dennes værge eller fuldmagtshaver kunne låse en ydelsesspecifik konto, så betalingsmodtageren ikke selv kan foretage ændringer heraf. Betalingsmodtageren vil dog ved henvendelse til den offentlige udbetaler kunne få kontoen ændret eller låsningen ophævet. Dette vil f.eks. være relevant i situationer, hvor en betalingsmodtager og kommunen har aftalt, at kommunen skal administrere betalingsmodtagerens pension efter § 36, stk. 2, i lov om social pension. I forbindelse med aftalen kan betalingsmodtageren give fuldmagt til, at kommunen kan anmode andre offentlige udbetalere om at anvise og låse ydelsesspecifikke konti for betalingsmodtageren.

Efter den foreslåede ordning vil det være frivilligt for de offentlige udbetalere, om de vil låse en ydelsesspecifik konto på anmodning fra en betalingsmodtager. Hvis en anmodning imødekommes vil den offentlige udbetaler skulle ændre kontoen eller ophæve låsningen, hvis betalingsmodtageren retter henvendelse herom.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse om, at kan en offentlig udbetaler efter anden lovgivning bestemme, på hvilken måde betaling af en ydelse til en betalingsmodtager skal ske, kan den offentlige udbetaler anvise og låse en ydelsesspecifik konto, uanset at betalingsmodtageren ikke har anmodet herom.

Hvis betalingsmodtageren ikke har anmodet om låsning af en ydelsesspecifik konto, kan den offentlige udbetaler anvise og låse en ydelsesspecifik konto, hvis den offentlige udbetaler efter anden lovgivning kan bestemme, på hvilken måde betalingen skal ske. Som eksempel kan nævnes, at kommunalbestyrelsen ifølge § 36, stk. 1, i lov om social pension kan afgøre, på hvilken måde en betalingsmodtagers pension skal udbetales, hvis den skønner, at en pensionist ikke kan administrere sin pension. Der kan også henvises til § 90, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Betalingsmodtageren vil kunne klage over en afgørelse, der indbefatter låsning af en ydelsesspecifik konto i medfør af de regler, som den offentlige udbetaler har truffet afgørelse efter. Klageinstansen vil dermed også følge den lovgivning, den offentlige udbetaler har truffet afgørelsen ud fra. Er afgørelsen truffet efter lov om social pension, vil klageinstansen være Ankestyrelsen, jf. § 50 i lov om social pension. Er afgørelsen truffet efter lov om aktiv socialpolitik vil klageinstansen være Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 98 i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse om, at når en offentlig udbetaler kan låse en ydelsesspecifik konto efter *stk. 2* eller *3*, kan den pågældende offentlige udbetaler tilsvarende instruere den, der forestår udbetalingerne, om at gennemføre denne handling samt indberette anvisning, ændring eller sletning af låste ydelsesspecifikke konti i Nemkontosystemet.

Med den foreslåede bestemmelse vil en offentlig myndighed, der har bestemt, på hvilken måde udbetalingen skal ske, kunne instruere og videredelegere kompetencen til at foretage selve anvisningen, ændringen

eller sletningen af en låst ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet til den instans, som gennemfører udbetalingen af ydelsen. Kompetencen til at beslutte, om en konto skal anvises, ændres eller slettes, kan dog ikke videregives, og tilsvarende kan beslutningen om at ophæve en låsning ikke videregives. Det vil kun være den praktiske gennemførelse af beslutningen i Nemkontosystemet, som kan videregives.

Som eksempel vil en kommune med den foreslåede ordning kunne instruere Udbetaling Danmark om at anvisе, ændre eller slette en låst ydelsesspecifik konto, når Udbetaling Danmark gennemfører udbetalinger af den pågældende ydelse, og kommunen har indgået en aftale med betalingsmodtageren eller truffet en afgørelse, som indbefatter, at en ydelse skal udbetales til en låst ydelsesspecifik konto.

Det foreslås, at der som *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om de offentlige udbetaleres dokumentationskrav, administration af ydelsesspecifikke konti m.v.

Bestemmelsen vil således kunne anvendes til at fastsætte regler om behandlingen og processen for ydelsesspecifikke konti.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren for digitalisering eksempelvis kunne fastsætte regler om dokumentationskrav for anvisning af ydelsesspecifikke konti, krav til indberetninger i Nemkontosystemet, herunder krav til identifikation af betalingsmodtageren, krav til sikkerhedsprocedurer i forbindelse med indberetninger i Nemkontosystemet, samt sikre at korrekte ydelsesarter er tilknyttet de anviste ydelsesspecifikke konti. Ministeren for digitalisering vil også kunne fastsætte regler om offentlige udbetaleres oplysningspligter ved anvisning af ydelsesspecifikke konti, herunder pligt til at orientere betalingsmodtageren om kontoen samt proces og muligheder for at foretage ændringer af kontoen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Offentlige myndigheder har pligt til at anvende Nemkontosystemet i forbindelse med udbetalinger til borgere og virksomheder, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 30. Anvendelsen af Nemkontosystemet er vederlagsfri for de offentlige myndigheder m.v., der kan foretage udbetalinger via Nemkontosystemet, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 38, stk. 1. Offentlige myndigheder er dog forpligtede til at foretage eventuelle systemtilpasninger af egne systemer, der er nødvendige for at kunne kommunikere med og anvende Nemkontosystemet, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 29, stk. 4, 1. pkt. De offentlige myndigheder m.v. skal selv afholde udgifter til eventuelle systemtilpasninger i egne systemer som følge af tilslutningen til Nemkontosystemet samt en mindre tilslutningsudgift til den private leverandør, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 38, stk. 2.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere skal anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, jf. dog stk. 3, § 9, stk. 1 og 2, og § 13, stk. 2 og 3, og regler fastsat i medfør af § 9, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at offentlige udbetalere fortsat vil skulle anvende Nemkontosystemet, når de foretager betalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Herved sikres en ensartet metode til betalinger på tværs af den offentlige sektor.

Offentlige udbetalere forventes at kunne anvende Nemkontosystemet i forbindelse med alle udbetalinger til privatpersoner og juridiske enheder, der kan ske som kontooverførsler, herunder har offentlige udbetalere også mulighed for at gennemføre komplette betalingsordrer i Nemkontosystemet, hvor den offentlige udbetaler selv anfører betalingsmodtagerens kontooplysninger og dermed ikke anvender betalingsmodtagerens eventuelle Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto.

Den foreslåede bestemmelse vil bl.a. indebære, at de offentlige udbetalere vil skulle sørge for, at de har en aftale med et betalingsafviklende institut, der evt. via instituttets operatør af finansiel digital infrastruktur efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen eller den, som Digitaliseringsstyrelsen har udpeget, kan modtage betalingsordrer fra Nemkontosystemet. Det betyder bl.a., at det pågældende betalingsafviklende institut rent teknisk skal være i stand til at modtage betalingsordrer fra Nemkontosystemet og kunne lave en sikker udveksling af data. Det bemærkes, at betalingsordrerne fra Nemkontosystemet er i et standardbankformat.

Det foreslåede krav om, at offentlige udbetalere skal anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger til betalingsmodtagere med en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto, vil dog ikke gælde, når andet følger af de foreslåede bestemmelser i stk. 3, § 9, stk. 1 og 2, § 13, stk. 2 og 3, og regler fastsat i medfør af det foreslåede § 9, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at offentlige udbetalere vil skulle anvende Nemkontosystemet til at foretage udbetalinger, medmindre andet følger af anden lovgivning, jf. det foreslåede stk. 3 og den foreslåede § 9, stk. 1, eller hvis den offentlige udbetaler er undtaget fra at skulle tilslutte sig og anvende Nemkontosystemet efter det foreslåede § 9, stk. 2, eller regler fastsat i medfør af det foreslåede § 9, stk. 3. Offentlige udbetalere vil heller ikke skulle anvende Nemkontosystemet i tilfælde, hvor en betaling skal gennemføres på en anden måde, fordi betalingsmodtageren hverken har anvist en Nemkonto eller en ydelsesspecifik konto, jf. det foreslåede § 13, stk. 3. I tilfælde, hvor betalingsmodtageren har anvist en anden konto, hvortil betalingen skal ske, vil det være frivilligt for offentlige udbetalere at anvende Nemkontosystemet, jf. det foreslåede § 13, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at offentlige udbetalere skal anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen.

Med den foreslåede bestemmelse skal anskaffelsen af Nemkontosystemet ske fra Digitaliseringsstyrelsen. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at offentlige udbetalere vil skulle anskaffe Nemkontosystemet af Digitaliseringsstyrelsen og således vil skulle benytte det Nemkontosystem, der stilles til rådighed af Digitaliseringsstyrelsen. Offentlige udbetalere må således ikke selv anskaffe et system svarende til Nemkontosystemet på anden måde.

Lovforslagets § 21 medfører, at Digitaliseringsstyrelsen som systemejer på vegne af den danske stat skal stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og derved give offentlige udbetalere mulighed for at benytte Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen vil derfor have en særlig status som instrument og teknisk tjeneste for hele den offentlige sektor og skal imødekomme alle offentlige udbetaleres anmodning om tilslutning til Nemkontosystemet i overensstemmelse med den foreslåede § 21 og regler, der kan fastsættes i medfør af det foreslåede stk. 4. Den udbudsretlige relation mellem Digitaliseringsstyrelsen og de offentlige udbetalere vil i denne henseende være af intern karakter, kendetegnet ved Digitaliseringsstyrelsens underordning og afhængighed af de offentlige udbetalere, når de afgiver deres anmodning om tilslutning i medfør af loven.

Offentlige udbetaleres anskaffelse af Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen vil skulle foretages i medfør af loven og uden, at det for offentlige udbetalere er muligt at forhandle om vilkår for Nemkontosystemets anvendelse og vederlag.

Med den foreslåede ordning gives Digitaliseringsstyrelsen således en eksklusiv rettighed, som omhandlet i § 17 i udbudsloven, til at levere Nemkontosystemet til offentlige udbetalere, som pålægges pligt til at anvende løsningen. Eftersom alle regler om tilrådighedsstillelse og anvendelse vil følge af loven, vil der ikke være tale om en gensidigt bebyrdende kontrakt, jf. udbudslovens § 24, nr. 24, og offentlige udbetalere kan således anskaffe Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen i medfør af loven, uden at skulle gennemføre et udbud, jf. også præambelbetragtning nr. 5 og 34 i Europa Parlamentets og Rådets

direktiv nr. 2014/24 af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (herefter udbudsdirektivet).

Den foreslåede anskaffelsespligt for offentlige udbetalere vil give Digitaliseringsstyrelsen en eksklusiv rettighed og har til formål at sikre den offentlige orden og sikkerhed, herunder hensynet til de samfundsøkonomiske overvejelser om fælles anskaffelse af it-løsninger i staten. Offentlige udbetaleres foreslåede pligt til at anskaffe Nemkontosystemet vil udbrede anvendelsen af Nemkontosystemet, hvilket sikrer kendskab til løsningen i det danske samfund. Kendskab til løsningen er afgørende for sikkerheden og tilliden til betalinger, hvilket er en forudsætning for den offentlige orden. Hensynet til den offentlige sikkerhed varetages ligeledes gennem denne pligt, idet samlet statslig kontrol med samfundskritisk it-infrastruktur sikres. Herved vil Nemkontosystemet løbende og effektivt kunne opdateres i takt med den teknologiske udvikling samt et skiftende digitalt trusselsbillede. Større sikkerhed opnås således, når offentlige udbetalere forpligtes til at anvende Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der i *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere ikke er forpligtede til at anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger i det omfang, andet følger af anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at eksempelvis offentlige udbetalere omfattet af regler om et Offentligt Betalingssystem (OBS-konto) og Statens Koncern Betalinger, jf. §§ 8-11 i lov om offentlige betalinger m.v., ikke er forpligtede til at anvende Nemkontosystemet til de betalingstyper, der fremgår af bestemmelserne.

Det foreslås, at der i *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler for offentlige udbetaleres tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder regler om betaling af vederlag for tilslutning m.v.

Ministeren for digitalisering vil med den foreslåede bestemmelse bl.a. kunne fastsætte regler om, at offentlige udbetalere forpligtes til at foretage eventuelle systemtilpasninger af egne systemer, der er nødvendige for at kunne kommunikere med og anvende Nemkontosystemet. Der vil også kunne fastsættes regler om, at tilslutningen til og anvendelsen af Nemkontosystemet sker efter vilkår, tekniske standarder og politikker fastsat af Digitaliseringsstyrelsen, og at tilslutning, herunder etablering af de nødvendige brugerrettigheder til Nemkontosystemet, sker særskilt for hvert af myndighedens udbetalingsystemer.

Ministeren for digitalisering vil også med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om offentlige udbetaleres betaling af vederlag til Digitaliseringsstyrelsen for tilslutning til Nemkontosystemet m.v. Vederlag for tilslutning bliver i dag afregnet efter faste takster til den private leverandør af Nemkontosystemet. Taksterne står i rimeligt forhold til udgifterne forbundet med den tekniske tilslutning af en offentlig udbetalers udbetalingsystemer til Nemkontosystemet samt tilslutningsprøve.

Når det nye Nemkontosystem er i sat i drift, forventes vederlag at blive opkrævet af Digitaliseringsstyrelsen, og at størrelsen på vederlagene fastsættes således, at der tilstræbes fuld dækning af Digitaliseringsstyrelsens omkostninger, f.eks. ved afregning efter faste takster. Digitaliseringsstyrelsen vil fastsætte vederlagene i overensstemmelse med budgetvejledningen og vejledning om prisfastsættelse. Digitaliseringsstyrelsen betaler for tilslutningen for alle offentlige udbetalere ved overgangen fra det nuværende Nemkontosystem til det nye Nemkontosystem. Der vil således ikke blive opkrævet vederlag for teknisk tilslutning af offentlige udbetalers systemer, når en eksisterende tilslutning skal flyttes til det nye Nemkontosystem.

Offentlige udbetalere skal selv afholde udgifter til eventuelle systemtilpasninger i egne systemer som følge af tilslutningen til Nemkontosystemet. Det gælder også ved overgangen fra det nuværende til det nye Nemkontosystem.

Selve anvendelsen af Nemkontosystemet vil være vederlagsfri for de offentlige udbetalere, idet tilrådhedsstillingen for offentlige udbetalere finansieres af den samlede bevilling til Nemkontosystemet, som indgår i Digitaliseringsstyrelsens bevilling på Finansloven.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler om frakobling og suspension af offentlige udbetalere fra Nemkontosystemet. Det kan eksempelvis være relevant i tilfælde af, at en offentlig udbetaler ikke længere kan anses for at være en offentlig udbetaler, eller hvor en offentlig udbetalers anvendelse af Nemkontosystemet udgør et sikkerhedsbrud eller en sikkerhedsrisiko for privatpersoner, juridiske enheder eller Nemkontosystemet som helhed. Da offentlige udbetalere fortsat er forpligtede til at anvende Nemkontosystemet, forventes det, at en eventuel suspension eller frakobling som udgangspunkt vil være af midlertidig varighed, indtil årsagen til det pågældende forhold er bragt til ophør eller afhjulpet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Det følger af den gældende ordning, at offentlige udbetalere kan foretage udbetalinger med frigørende virkning til en Nemkonto, jf. § 1, stk. 1 og 2, i lov om offentlige betalinger m.v., medmindre betalingsmodtageren har anvist en anden konto, hvortil betalingen skal ske, jf. § 1, stk. 5, i lov om offentlige betalinger m.v. Af Nemkontobekendtgørelsens § 31 fremgår det, at hvis en borger eller en virksomhed i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig myndighed ikke har anvist en Nemkonto eller fået oprettet en specifik konto, skal den offentlige myndighed sikre, at borgeren eller virksomheden får anvist sit tilgodehavende på anden måde. Risikoen for forsinket betaling som følge af en tilsidesættelse af anvisningspligten bæres af borgeren eller virksomheden.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter en betalingsmodtagers Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto er rette betalingssted for offentlige udbetalere, medmindre betalingsmodtageren over for den pågældende offentlige udbetaler har anvist en anden konto, hvortil betaling skal ske. Følger det af anden lovgivning, at betaling skal ske til betalingsmodtagerens Nemkonto, vil dette altid være rette betalingssted.

Med den foreslåede bestemmelse skal offentlige udbetalere ikke undersøge, om en betalingsmodtager omfattet af lovforslagets § 2, stk. 1, § 3, stk. 1 eller 2, har anvist en konto som Nemkonto, når den offentlige udbetaler påbegynder udbetalingen af en ydelse. Når en offentlig udbetaler påbegynder udbetaling af en ydelse, kan den offentlige udbetaler således lægge til grund, at betaling kan ske til privatpersonens eller den juridiske enheds Nemkonto, med mindre den offentlige udbetaler har kendskab til, at dette ikke er tilfældet. Er der anvist en konto som ydelsesspecifik konto hos den offentlige udbetaler til den pågældende ydelse, vil betaling skulle ske til denne ydelsesspecifikke konto fremfor til Nemkontoen, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, og § 11 og bemærkningerne hertil. Har en betalingsmodtager anvist en anden konto, hvortil betaling skal ske, vil betaling skulle ske til denne konto fremfor til Nemkontoen eller den ydelsesspecifikke konto.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at offentlige udbetalere ikke vil have pligt til at forespørge betalingsmodtagere, hvorledes de ønsker at modtage skyldige pengebeløb, når betalingsmodtageren har anvist en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, som kan anvendes til udbetaling. Den foreslåede bestemmelse medfører således, at når en offentlig udbetaler på denne måde har foretaget udbetaling til en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, vil betalingsmodtageren ikke kunne gøre gældende, at den pågældende ikke har modtaget det skyldige pengebeløb på rette betalingssted.

Hvis betalingsmodtageren konkret over for den pågældende offentlige udbetaler har anvist en anden

konto, hvortil betalingsmodtageren vil have det skyldige beløb udbetalt, vil den offentlige udbetaler skulle udbetale beløbet til denne konto, jf. også bestemmelsens stk. 2 og bemærkningerne hertil nedenfor.

Med den foreslåede bestemmelse vil offentlige udbetalere dog altid kunne anvende betalingsmodtagerens Nemkonto til at gennemføre betalinger, hvis det i lovgivningen er bestemt, at udbetaling af pengebeløb skal ske til Nemkontoen. Som eksempler herpå kan f.eks. nævnes §§ 4 og 5 i lov nr. 455 af 2. maj 2023 om en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck og engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere og § 5 i lov nr. 1267 af 13. september 2022 om en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrechecken, engangsbeløb til overførselsmodtagere, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at har en betalingsmodtager anvist en anden konto end sin Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto, hvortil betaling skal ske, kan den offentlige udbetaler gennemføre denne betaling som en komplet betalingsordre i Nemkontosystemet.

Med den foreslåede bestemmelse vil offentlige udbetalere kunne anvende Nemkontosystemet til at foretage såkaldte komplette betalinger, hvor den offentlige udbetaler selv indtaster kontooplysninger til betalingsmodtagere, inden betalingsordren fremsendes til Nemkontosystemet, hvorefter betalingen overføres hertil uden anvendelse af oplysninger fra Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil gøre det muligt for offentlige udbetalere at anvende Nemkontosystemet til at foretage betalinger, uanset om betaling skal ske til en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller anden konto.

Det foreslås herudover, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at har en betalingsmodtager ikke anvist en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig udbetaler, skal den offentlige udbetaler sikre, at betalingsmodtageren får udbetalt sit tilgodehavende på anden måde. Det samme gælder, når den offentlige udbetaler modtager information om, at betaling ikke kan gennemføres.

Med den foreslåede bestemmelse vil offentlige udbetalere som hidtil være forpligtede til at sikre, at en betalingsmodtager modtager sin betaling på anden måde, hvis betalingsmodtageren ikke i Nemkontosystemet har indberettet en konto eller på anden måde henvendt sig til den offentlige udbetaler med en konto, hvortil der skal udbetales. Den offentlige udbetaler vil således have en almindelig obligationsretlig pligt til at bringe skyldforholdet til ophør, og dette gælder også, hvor betalingsmodtagere ikke har anvist en Nemkonto. I Folketingets Ombudsmands udtalelse af 20. december 2023 fandt ombudsmanden således, at en kommune ikke kunne stille krav om, at en borger som betingelse for at få udbetalt sin kontanthjælp fik en Nemkonto eller angav en anden persons konto, hvortil ydelsen kunne overføres. I stedet burde kommunen, umiddelbart efter at kommunen blev bekendt med, at borgeren ikke længere havde en Nemkonto, have taget initiativ til at få afklaret, om borgeren var ved at etablere en ny Nemkonto, eller om borgeren ønskede sin kontanthjælp udbetalt til en anden konto – eventuelt en anden persons konto. Og da det stod klart for kommunen, at dette ikke var tilfældet, burde kommunen inden for kort tid have udbetalt kontanthjælpen på en anden måde, jf. FOB 2023-40.

Udbetaling på anden måde vil eksempelvis kunne være en kontant udbetaling, jf. også § 8 i lov om Danmarks Nationalbank, jf. lov nr. 116 af 7. april 1936 med senere ændringer, som bestemmer, at de af banken udstedte pengesedler er lovligt betalingsmiddel mand og mand imellem samt ved ind- og udbetalinger, der foregår ved offentlige kasser.

Lovforslaget indebærer således, at offentlige udbetalere ikke kan stille som betingelse for at foretage udbetalinger af ydelser, at betalingsmodtageren har en Nemkonto eller på anden måde råder over en pengeinstitutkonto eller anden form for konto, medmindre dette følger af anden lovgivning. Som eksempler på anden lovgivning kan nævnes kildeskattelovens § 62 C, stk. 3, og § 16, stk. 4 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Ligeledes vil lovforslagets § 33, om at Digitaliseringsstyrelsen udbetaler indestående krav på pengebeløb på ventekontoen til betalingsmodtageren ved dennes anvisning af en Nemkonto eller en anden konto, betyde, at udbetalinger fra ventekontoen udelukkende kan ske til en Nemkonto eller en anden konto anvist af betalingsmodtageren.

Lovforslaget indeholder heller ikke hjemmel til, at offentlige udbetalere kan påtvinge en betalingsmodtager at få udbetalt sine ydelser til en pårørendes pengeinstitutkonto, hvis betalingsmodtageren ikke ønsker dette. Den offentlige udbetaler kan dermed ikke stille som betingelse for udbetaling, at betalingsmodtageren oplyser et kontonummer, men vil være forpligtet til at sikre, at udbetalingen kan anvises på anden måde, f.eks. kontant.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Efter § 32, stk. 2, i Nemkontobekendtgørelsen bæres risikoen for forsinket betaling som følge af en tilsidesættelse af anvisningspligten af borgeren eller virksomheden.

Det foreslås, at der i § 14 indsættes en bestemmelse, hvorefter en betalingsmodtager, som så vidt muligt skal anviser en konto som Nemkonto efter § 2, stk. 1, eller § 3, stk. 1 eller 2, bærer risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler, der skyldes betalingsmodtagerens manglende anvisning af en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, hvortil udbetaling kan ske, eller betalingsmodtagerens manglende medvirken til at sikre at udbetaling af tilgodehavendet kan gennemføres på anden måde. Tilsvarende bærer betalingsmodtageren risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler i øvrige tilfælde, hvis betaling til den anviste Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller anden konto eller betaling på anden måde ikke kan ske grundet forhold, der ikke kan tilregnes Nemkontosystemet eller den offentlige udbetaler.

Efter den foreslåede bestemmelse vil det være betalingsmodtageren, som bærer risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler, når betalingsmodtageren har undladt at anviser en konto som Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto, hvortil udbetaling kan ske, og betalingsmodtageren har undladt at medvirke til, at udbetalingen kan gennemføres på anden måde. Med dette forstås tilfælde, hvor betalingsmodtageren helt har undladt at medvirke til at finde en løsning for, hvordan betalingen kan gennemføres på anden måde. Tilsvarende vil betalingsmodtageren skulle bære risikoen for forsinket betaling fra en offentlig udbetaler, hvis betaling til den anviste Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller anden konto eller betaling på anden måde ikke kan ske grundet forhold, der ikke kan tilregnes Nemkontosystemet eller den offentlige udbetaler. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvor den anviste konto ikke vil kunne anvendes som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, fordi kontoen er lukket, eller fordi kontoen er en børneopsparingskonto eller pensionsopsparingskonto eller fordi betalingsmodtagerens medvirken har været utilstrækkelig, f.eks. fordi det er sket for sent til, at den offentlige udbetaler kan gennemføre betalingen rettidigt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke, at den offentlige udbetalers pligt til at udbetale det skyldige pengebeløb til betalingsmodtagere vil blive suspenderet, indtil der anvises en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller en anden konto. Offentlige udbetalere vil således skulle sikre, at der sker rettidig udbetaling af beløb, men risikoen for forsinkelse, herunder øgede omkostninger som følge af manglende anvisning af en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto, en anden konto eller medvirken til at sikre, at

betalingen kan gennemføres på anden måde, bæres af betalingsmodtageren. Forslaget indebærer således, at der ikke vil kunne påløbe renter for den forsinkede betaling, når betalingsmodtageren har undladt at anvise en Nemkonto, en ydelsesspecifik konto eller anden konto, eller har undladt at medvirke tilstrækkeligt til at udbetaling kan ske på anden måde. Der vil her være tale om fordringshavermora. Dette vil også gælde, uanset at der i anden lovgivning vedrørende det pågældende pengebeløb er en bestemmelse om renter i tilfælde af forsinket betaling.

Den risiko for forsinket betaling, som betalingsmodtageren med den foreslåede bestemmelse pålægges at skulle bære, omfatter ikke en forsinkelse, der ligger ud over den tid, som den offentlige udbetaler med rimelighed har måttet kunne forventes at skulle bruge for at få afklaret, om betalingsmodtageren ønsker og har mulighed for at anvise en Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto, og ellers sikre, at der sker udbetaling på anden måde. I Folketingets Ombudsmands udtalelse af 20. december 2023 fandt ombudsmanden således, at en kommune, umiddelbart efter at kommunen blev bekendt med, at borgeren ikke længere havde en Nemkonto, burde have taget initiativ til at få afklaret, om borgeren var ved at etablere en ny Nemkonto, eller om borgeren ønskede sin kontanthjælp udbetalt til en anden konto – eventuelt en anden persons konto. Og da det stod klart for kommunen, at dette ikke var tilfældet, burde kommunen inden for kort tid have udbetalt kontanthjælpen på en anden måde, jf. FOB 2023-40.

Den foreslåede bestemmelse gælder kun i forhold til betalingsmodtagere, som er omfattet af lovforslagets § 2, stk. 1, eller § 3, stk. 1 eller 2, mens de almindelige regler og obligationsretlige principper finder anvendelse i forhold til øvrige betalingsmodtagere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Det fremgår af § 2 a i lov om offentlige betalinger m.v., at betalinger til pengeinstitutkonti i udlandet anses for foretaget rettidigt af det offentlige, uanset at de er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis 1) de ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti, og 2) de tilsvarende indenlandske betalinger er modtageren i hænde rettidigt. Herudover fremgår det af § 23, stk. 3, i Nemkontobekendtgørelsen, at beløb anvist til Nemkonti i udlandet kan være fratrukket de meromkostninger, som overførslerne er forbundet med.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter en offentlig udbetalers betaling til betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto i udlandet anses for foretaget rettidigt af den offentlige udbetaler, uanset at betalingen er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis 1) betalingen ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti, og 2) betalingen af de tilsvarende indenlandske betalinger er modtagerne i hænde rettidigt.

Det foreslås med bestemmelsen, at betalinger til en betalingsmodtagers konto i udlandet vil skulle anses for rettidige, hvis forsinkelsen ikke skyldes den offentlige udbetalers forhold. Det vil sige, at betalingen vil kunne anses som rettidig, selvom betalingsmodtageren modtager beløbet på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, der ekspederes på samme dato, forudsat de indenlandske betalinger er rettidige i hænde hos betalingsmodtagerne.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at når betalingsmodtageren anviser en konto i udlandet som Nemkonto eller ydelsesspecifik konto, indebærer dette en implicit accept af, at betalingen anses for rettidig, selvom betalingsmodtageren modtager beløbet på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, der ekspederes på samme dato, forudsat de indenlandske betalinger er rettidige i hænde hos betalingsmodtagerne.

Med den foreslåede bestemmelse vil det være den offentlige udbetaler, som anfører ekspeditionsdagen for en betalingsordre. Den offentlige udbetaler vil ikke være bekendt med, om kontoen er indenlandsk eller udenlandsk. Ekspeditionsdatoen for en betalingsordre vil derfor ikke tage højde for, om betalingen skal overføres til en konto i et institut i Danmark eller i udlandet. Imidlertid vil betalinger til udenlandske konti ofte være længere tid undervejs (typisk 1-2 bankdage) i de finansielle systemer end betalinger til indenlandske konti.

Den foreslåede bestemmelse har således til formål at friholde de offentlige udbetalere for et eventuelt ansvar for forsinkelser, der må henføres til betalingsmodtagerens valg af institut og en længere samlede ekspeditionstid for overførsel af beløb til udenlandske konti.

Den foreslåede bestemmelse har ikke i øvrigt til hensigt at regulere, hvornår en betaling er rettidig.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere i forbindelse med gennemførelsen af en betaling til en Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto i udlandet kan fratække meromkostninger, som en overførsel af pengebeløb til kontoen er forbundet med, medmindre andet følger af anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at når betalingsmodtageren anviser en konto i udlandet som Nemkonto, ydelsesspecifik konto eller anden konto, indebærer dette en implicit accept af, at betalingsmodtageren selv afholder de meromkostninger, der er forbundet hermed. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at betalingsmodtagerens beløb, udbetalt til en konto uden for Danmark, vil kunne fratækkes de meromkostninger, der er forbundet med at betale til en udenlandsk konto, medmindre andet følger af anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse har således til formål at friholde de offentlige udbetalere for en eventuel omkostning, der må henføres til betalingsmodtagerens valg af institut og institutternes forretningsgange i forbindelse med overførsel af beløb til udenlandske konti.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Efter § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. kan oplysninger fra Nemkontosystemet om udbetalinger fra offentlige myndigheder videregives til et inddrivelsessystem administreret af Skatteforvaltningen. Hvis Skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalingen med henblik på hel eller delvis modregning i udbetalingsbeløbet, finder udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto eller en anden konto ikke sted. Overførsel til Skatteforvaltningen sker med frigørende virkning for den udbetalende myndighed. Ved Skatteforvaltningens udbetaling af overskydende beløb efter gennemført modregning anses Skatteforvaltningen som udbetalende myndighed.

Det foreslås, at der som *stk. 1* fastsættes en bestemmelse, hvorefter udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller til en anden konto ikke finder sted, hvis told- og skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalingsbeløbet med henblik på modregning i udbetalingsbeløbet eller med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra told- og skatteforvaltningen.

Bestemmelsen giver hjemmel til, at en udbetaling fra en offentlig udbetaler til en betalingsmodtager kan omdirigeres og ske til Skatteforvaltningen i stedet for til betalingsmodtageren, når vedkommende er registreret som skyldner hos restanceinddrivelsesmyndigheden, herunder i forhold til fordringer under opkrævning, der er registreret i restanceinddrivelsesmyndighedens fordringsregister. Overførsel af udbe-

talingsbeløb til Skatteforvaltningen sker med henblik på modregning med gæld til det offentlige eller udbetaling til rettighedshavere.

Bestemmelsen indebærer, at hvis modregningsbetingelserne er opfyldt, vil et udbetalingsbeløb ikke blive udbetalt til betalingsmodtagerens Nemkonto, eventuelle ydelsesspecifikke konto eller anden konto, men vil i stedet blive overført til Skatteforvaltningen. Bestemmelsen indebærer ligeledes, at hvis der er registreret transport eller udlæg i en udbetaling fra Skatteforvaltningen, der overføres til restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer via Nemkontosystemet, vil et udbetalingsbeløb ikke blive udbetalt til betalingsmodtagerens Nemkonto, eventuelle ydelsesspecifikke konto eller anden konto, men vil i stedet blive overført til Skatteforvaltningen.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved overførsel af et udbetalingsbeløb til told- og skatteforvaltningen efter *stk. 1* anses betaling at være foretaget med frigørende virkning for den offentlige udbetaler.

Det betyder, at den offentlige udbetaler vil være frigjort for sin betalingsforpligtelse i forhold til betalingsmodtageren.

Inddrivelsessystemer i Skatteforvaltningen vil herefter forestå automatisk fordeling af beløb til de myndigheder, der i restanceinddrivelsesmyndighedens inddrivelsessystemer har registreret krav, som kan anvendes til modregning. I forhold til udbetalinger fra Skatteforvaltningen vil modregning og udbetalinger ske med respekt for eventuelle transporter og udlæg.

Det vil være opkrævningsmyndigheden, der træffer afgørelse om modregning med krav under opkrævning, mens det vil være restanceinddrivelsesmyndigheden, der træffer afgørelse om modregning, for så vidt angår krav under inddrivelse. Restanceinddrivelsesmyndigheden vil orientere beløbsmodtager om foretagen modregning, udbetaling til rettighedshaver eller udbetaling til beløbsmodtager, når udbetalingsbeløb er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det foreslås i *stk. 3*, at ved told- og skatteforvaltningens udbetaling af overskydende beløb efter gennemført modregning eller udbetaling til rettighedshavere anses told- og skatteforvaltningen som offentlig udbetaler.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Skatteforvaltningen vil blive anset som offentlig udbetaler af restbeløbet og ikke den oprindelige offentlige udbetaler.

Skatteforvaltningen vil udbetale restbeløbet til betalingsmodtagerens Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller til en anden konto.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Private udbetalere kan mod betaling og på nærmere fastsatte vilkår anvende Nemkontoregistret og Nemkontosystemet til formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto, jf. § 5 a, *stk. 1*, i lov om offentlige betalinger m.v. Private udbetalere er i dag tilsluttet Nemkontosystemet via private betalingsformidlere.

Det fremgår af § 5 a, *stk. 3*, i lov om offentlige betalinger m.v., at betalingsmodtageren til enhver tid kan meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke ønskes indsat på modtagerens Nemkonto. En privat udbetaler må til brug for formidling af udbetalinger anvende betalingsmodtagerens personnummer, hvis den private udbetaler efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnumre, eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af vedkommendes personnummer, jf. lovens § 5 a, *stk. 4*.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter en privat udbetaler på nærmere fastsatte betingelser via en privat kontoformidler kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet, når kontooplysningerne skal anvendes til at foretage en udbetaling til en betalingsmodtager, og betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted.

Ved »kontoopslag« forstår et opslag, som en privat udbetaler gennemfører via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet med det formål at få oplyst en betalingsmodtagers kontooplysninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. Den private kontoformidler sender hermed en forespørgsel til Nemkontosystemet på vegne af en privat udbetaler. Forespørgslen vil skulle indeholde personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer på betalingsmodtageren, således at Nemkontosystemet kan identificere betalingsmodtageren og på den baggrund returnere oplysninger om betalingsmodtagerens Nemkonto til den private udbetaler via den private kontoformidler. Betalingstransaktionen fra den private udbetaler til betalingsmodtageren vil herefter blive foretaget uden for Nemkontosystemet som hidtil.

Det vil være en forudsætning for at kunne foretage kontoopslag i Nemkontosystemet, at kontooplysningerne skal anvendes til at foretage en udbetaling til en betalingsmodtager. Hensigten med den private udbetalers kontoopslag skal således være at gennemføre en konkret og nært forestående betaling til en betalingsmodtager.

Det vil også være en forudsætning for at kunne foretage kontoopslag, at betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted. Det er et forhold mellem den private udbetaler og betalingsmodtageren, om betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted og dette forhold reguleres af de almindelige regler og obligationsretlige principper.

Det vil desuden være en forudsætning for at kunne foretage kontoopslag vedrørende privatpersoner i Nemkontosystemet, at disse identificeres via personnummer. En oplysning om personnummer kan eksempelvis behandles, hvis en betalingsmodtager giver sit samtykke til, at vedkommendes personnummer anvendes af den private udbetaler med henblik på, at udbetaling indsættes på vedkommendes Nemkonto. Et samtykke skal opfylde kravene til samtykke efter bestemmelserne herom i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

Det forudsættes, at Digitaliseringsstyrelsen, ved en privat udbetalers forespørgsel via en privat kontoformidler, som udgangspunkt vil kunne lægge til grund, at den private udbetaler har ret til at behandle betalingsmodtagerens personnummer og kontooplysninger, idet den private udbetaler indestår for, at der foreligger et behandlingsgrundlag efter databeskyttelsesforordningen, f.eks. samtykke. Digitaliseringsstyrelsen vil således ikke have en pligt til at foretage en forudgående kontrol af, hvorvidt den private udbetaler har et behandlingsgrundlag til at behandle de personoplysninger, som styrelsen videregiver til den private udbetaler. Digitaliseringsstyrelsen vil dog i overensstemmelse med de almindelige regler om indsigelsesret i databeskyttelsesforordningens artikel 21 være forpligtet til at forholde sig til og behandle en indsigelse fra en betalingsmodtager om, at en privat udbetaler ikke må få udleveret personoplysninger om vedkommende.

Med den foreslåede bestemmelse vil private udbetaleres ret til at foretage kontoopslag via en privat kontoformidler skulle ske på nærmere fastsatte betingelser. Det forventes, at de private udbetaleres adgang til kontoopslag i Nemkontosystemet via en privat kontoformidler vil blive nærmere reguleret ved bekendtgørelse udstedt i medfør af det foreslåede *stk. 4*. Det forventes bl.a., at der vil blive fastsat regler om, hvornår og hvordan private udbetalere kan foretage kontoopslag via en privat kontoformidler og om private udbetaleres underretningspligt over for betalingsmodtageren. Der henvises til bemærkningerne til det foreslåede *stk. 4* for en nærmere gennemgang af de regler, der vil kunne fastsættes.

Skulle det vise sig nødvendigt eller hensigtsmæssigt, vil der dog også kunne blive fastsat nærmere betingelser ved aftale eller vilkår.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller registreret hjemsted i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller på Færøerne, kan foretage kontoopslag som privat udbetaler efter *stk. 1*. Det gælder dog ikke juridiske enheder, som er offentlig udbetaler efter § 8 med mindre den offentlig udbetaler er undtaget efter § 9, *stk. 2*, eller regler fastsat i medfør af § 9, *stk. 3*.

Hensigten med at lade definitionen omfatte privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller hjemsted i et EU-/EØS-land er at iagttage overholdelse af EUF-traktatens princip om fri bevægelighed for tjenesteydelser. Privatpersoner og juridiske personer på Færøerne er omfattet af definitionen, da Færøerne er en del af Rigsfællesskabet, og EU-Kommissionen har fastslået, at Færøerne har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau efter databeskyttelsesforordningens artikel 45 til, at overførsler af personoplysninger kan finde sted mellem EU-lande og Færøerne.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller registreret hjemsted uden for Danmark, EU-/EØS-området eller Færøerne ikke vil kunne foretage kontoopslag i Nemkontosystemet via en privat kontoformidler. Det indebærer eksempelvis, at privatpersoner og juridiske enheder med bopæl eller hjemsted i Grønland, Storbritannien eller USA ikke vil kunne benytte denne funktion.

Den foreslåede geografiske afgrænsning af, hvor den private udbetaler skal have bopæl eller registreret hjemsted, er en indskrænkelse i forhold til det gældende § 5 a, *stk. 2*, i lov om offentlige betalinger m.v., der ikke indeholder en geografisk afgrænsning. Lovforslaget indeholder derfor en overgangsregel, som giver eventuelle private udbetalere, som ikke opfylder den nye definition, mulighed for at forblive private udbetalere i en 1-årig periode fra den 1. juli 2025 til og med den 30. juni 2026. Når overgangsperioden er udløbet, vil en privat udbetaler, som er omfattet af overgangsreglen, ikke længere kunne foretage kontoopslag via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet. Der henvises til den foreslåede § 35, *stk. 2*, og bemærkningerne hertil.

Juridiske enheder, som er offentlige udbetalere, vil som udgangspunkt ikke kunne være private udbetalere, da de er forpligtet til at anvende Nemkontosystemet efter reglerne for offentlige udbetalere. En offentlig udbetaler, som er undtaget efter den foreslåede § 9, *stk. 2*, eller regler fastsat i medfør af den foreslåede § 9, *stk. 3*, vil dog kunne være privat udbetaler. I givet fald vil reglerne for private udbetalere i § 17 og regler fastsat i medfør § 17, *stk. 4-6*, finde anvendelse og ikke reglerne for offentlige udbetalere i kapitel 3 eller regler fastsat i medfør heraf.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter betalingsmodtageren til enhver tid kan meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke skal ske til modtagerens Nemkonto. Betalingsmodtagerens ret til ikke at få udbetalingsbeløb indsat på sin Nemkonto kan ikke fraviges ved aftale.

Betalingsmodtageren vil således som hidtil frit kunne vælge, at udbetaling fra en privat udbetaler skal ske til en anden konto end vedkommendes Nemkonto.

Formen for betalingsmodtagerens meddelelse og fristen for, hvornår meddelelsen skal være kommet frem til den private udbetaler, er alene et spørgsmål mellem betalingsmodtageren og den private udbetaler og bør fremgå af udbetalers forretningsbetingelser eller lignende.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan

fastsætte regler om private udbetaleres kontoopslag, herunder regler om hvornår og hvordan private udbetalere kan foretage kontoopslag via en privat kontoformidler og private udbetaleres underretningspligt.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler for, hvornår en privat udbetaler kan og må foretage et kontoopslag i Nemkontosystemet, herunder regler om Nemkontosystemets tilgængelighed og regler om at der skal være en tidsmæssig tilknytning til gennemførelse af betalingen til betalingsmodtageren.

Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, hvordan en privat udbetaler foretager kontoopslag via en privat kontoformidler, herunder krav til antal og form.

Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte nærmere regler for private udbetaleres mulighed for at foretage kontoopslag via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet ved bekendtgørelse. Det er dog ikke et krav, at betingelserne for private udbetaleres mulighed for at foretage kontoopslag via private kontoformidlere i Nemkontosystemet fastsættes ved bekendtgørelse, og der vil således også kunne fastsættes betingelser for foretagelsen af kontoopslag m.v. i Nemkontosystemet på aftaleretligt grundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis også kunne fastsætte en række standardbetingelser for foretagelsen af kontoopslag m.v. i Nemkontosystemet eller indgå aftaler med de private udbetalere om foretagelse af kontoopslag m.v. Det forudsættes, at brud på aftalevilkår eller betingelser vil kunne medføre udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet.

Det vil således kunne fastsættes i bekendtgørelse, at en privat udbetaler alene må foretage kontoopslag via en privat kontoformidler, når den private udbetaler skal foretage en konkret og nært forestående udbetaling til en bestemt betalingsmodtager, og betalingsmodtagerens Nemkonto skal anvendes som rette betalingssted.

Ministeren for digitalisering vil endvidere kunne fastsætte regler for private udbetaleres underretningspligt. Det vil eksempelvis kunne fastsættes, at private udbetalere, inden første kontoopslag i Nemkontosystemet foretages, og inden første udbetaling gennemføres til betalingsmodtageren, skal have givet betalingsmodtageren underretning om, at betalingsmodtageren som hidtil til enhver tid vil kunne meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke skal indsættes på modtagerens Nemkonto.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at private udbetalere, forinden udbetaling af beskyttede beløbstyper omfattet af retsplejelovens § 513 udbetales til betalingsmodtageren, har pligt til at underrette betalingsmodtager om mulighed for kreditorbeskyttelse, hvis beløb indsættes på særskilt konto.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at den private udbetaler skal opbevare dokumentation for underretninger, så længe udbetalingsrelationen består, og på anmodning fra Digitaliseringsstyrelsen eller betalingsmodtageren skal fremvise denne.

Det foreslås, at der som *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetaleres og kontoindberejtende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf overfor private udbetalere som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Ministeren vil i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse kunne fastsætte regler om erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for de private udbetalere, som de private udbetalere automatisk vil anses for at have accepteret, når de vælger at anvende Nemkontosystemet via en privat kontoformidler. De private udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet indebærer således en accept af de vilkår og regler, der gælder for systemets anvendelse, herunder regler om begrænsninger i erstatningsansvaret.

Ministeren for digitalisering vil kunne anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen, system- og driftsleverandører, offentlige udbetalere og kontoindberettende institutter ikke er erstatningsansvarlige overfor private udbetalere, eller at erstatning er begrænset til særlige typer af tab eller ikke kan overstige en beløbsmæssig grænse eller procentdel af et tab. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at private udbetalere ikke kan gøre restitutionskrav gældende.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne anvendes til at regulere erstatningsansvaret ved manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger og andre fejl. Ved manglende tilgængelighed forstås dels, at Nemkontosystemet slet ikke er tilgængeligt for kontoopslag, men også at driften er ustabil, eller behandling af kontoopslag i Nemkontosystemet er forsinket.

Der vil endvidere kunne fastsættes regler om begrænsninger af erstatningsansvaret ved alle typer af fejl, herunder også ved eksempelvis uforklarlige fejl, hændelige fejl, uagtsomme fejl og forsætlige fejl.

Regler om ansvarsbegrænsninger m.v. vil kunne indebære, at private udbetalere ikke kan gøre erstatningskrav gældende overfor bl.a. Digitaliseringsstyrelsen, og i stedet vil de private udbetalere eksempelvis skulle søge fejludbetalte pengebeløb tilbagebetalt fra de uretmæssige modtagere.

Ansvarsbegrænsninger vil alternativt, eller supplerende til at fastsætte regler i en bekendtgørelse, kunne reguleres i de aftaler, der indgås mellem Digitaliseringsstyrelsen og de private kontoformidlere.

Det foreslås, at der som *stk. 6* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til private udbetalere af påtale, påbud og udelukkelse fra at foretage kontoopslag via en privat kontoformidler ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for kontoopslag i Nemkontosystemet.

Udelukkelse fra at kunne foretage kontoopslag vil kunne ske både ved manglende overholdelse af regler, aftale eller vilkår og vil alt efter situationen kunne ske på aftaleretligt grundlag eller efter en forvaltningsretlig afgørelse.

Den foreslåede bemyndigelse vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan meddele private udbetalere påtaler eller påbud ved overtrædelse af regler, vilkår eller aftaler samt udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis den private udbetaler ikke overholder regler, aftale eller vilkår for hvornår og hvordan, der kan foretages kontoopslag via en privat kontoformidler i Nemkontosystemet. Sådanne afgørelser om udelukkelse vil kunne gøres tidsbestemte eller permanente. Der vil således eksempelvis kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne udelukke en privat udbetaler, hvis der foretages kontoopslag på en betalingsmodtager, uden at betalingsmodtagerens Nemkonto er rette betalingssted, hvis der foretages kontoopslag på en betalingsmodtager uden en forestående udbetaling, eller hvis der foretages kontoopslag, uden eventuelle underretningspligter er overholdt. Ved mindre alvorlige overtrædelser vil Digitaliseringsstyrelsen i stedet for udelukkelse meddele en påtale.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne udelukke private udbetalere ved midlertidigt at afbryde adgangen til Nemkontosystemet, hvis Digitaliseringsstyrelsen vurderer, at det er påkrævet for at sikre Nemkontosystemets stabilitet, sikkerhed og drift eller ved mistanke om misbrug af Nemkontosystemet eller oplysninger heri. En sådan straksafbrydelse af adgangen til Nemkontosystemet vil kunne finde sted uden partshøring, når væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser taler herfor, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Private udbetalere kan mod betaling og på nærmere fastsatte vilkår anvende Nemkontoregistret og Nemkontosystemet til formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto, jf. § 5 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. Private udbetalere er i dag tilsluttet Nemkontosystemet via private betalingsformidlere. De private betalingsformidlere, som i lovforslaget benævnes private kontoformidlere eller operatører af finansielle digitale infrastrukturer, jf. de foreslåede §§ 18-19, er ikke i dag reguleret i lov om offentlige betalinger m.v. eller regler fastsat i medfør af loven, men udelukkende på aftaleretligt grundlag.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter en privat kontoformidler på nærmere fastsatte betingelser på vegne af en privat udbetaler kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet til brug for udbetalinger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at en privat udbetaler vil kunne foretage kontoopslag i Nemkontosystemet på nærmere fastsatte betingelser via en privat kontoformidler, hvorefter oplysning om betalingsmodtagerens Nemkonto vil blive returneret til den private kontoformidler. Betalingstransaktionen fra den private udbetaler til betalingsmodtageren vil herefter blive foretaget uden for Nemkontosystemet som hidtil. Private kontoformidlere vil også kunne foretage kontoopslag på vegne af sig selv som privat udbetaler.

Ved »kontoopslag« forstår et opslag, som en privat udbetaler gennemfører via en privat kontoformidler, i Nemkontosystemet med det formål at få oplyst en betalingsmodtagers kontooplysninger, jf. lovforslagets § 1, nr. 11. Den private kontoformidler fremsender således en forespørgsel til Nemkontosystemet på vegne af en privat udbetaler. Hver forespørgsel vil skulle indeholde personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer på betalingsmodtageren, således at Nemkontosystemet kan identificere betalingsmodtageren og på den baggrund returnere oplysninger om betalingsmodtagerens Nemkonto.

Det forudsættes, at de private kontoformidlers adgang til at foretage kontoopslag på vegne af en privat udbetaler i Nemkontosystemet vil blive nærmere reguleret ved aftale, vilkår og bekendtgørelse udstedt i medfør af det foreslåede stk. 3.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter følgende virksomheder efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen kan tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere:

- 1) Et pengeinstitut med en tilladelse efter lov om finansiell virksomhed eller anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om finansiell virksomhed.
- 2) Et betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter lov om betalinger, anordning om ikrafttræden for Færøerne af lov om betalinger eller et EU-/EØS-betalings- eller e-pengeinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands national lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester i det indre marked og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed.
- 3) Et EU-/EØS-kreditinstitut med tilladelse efter det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter anvendelse.
- 4) Et forsikrings-selskab med tilladelse efter lov om forsikringsvirksomhed eller et forsikrings-selskab med tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed i EU i henhold til national lov, der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed.

Ved at inddrage EU-/EØS-lande i den foreslåede bestemmelse inkluderes bl.a. filialer etableret i Danmark

af EU-/EØS-landes kreditinstitutter, som ikke har tilladelse som danske pengeinstitutter efter lov om finansiel virksomhed, men som udfører aktiviteter i Danmark svarende til danske pengeinstitutter. Pengeinstitutter, betalings- og e-pengeinstitutter på Færøerne er omfattet af bestemmelsen, fordi Færøerne er en del af Rigsfællesskabet, og institutter på Færøerne er omfattet af den samme finansielle lovgivning som danske institutter. Overførsler af personoplysninger mellem eventuelle færøske private kontoformidlere og Nemkontosystemet kan finde sted, idet EU-Kommissionen har fastslået, at Færøerne har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau efter databeskyttelsesforordningens artikel 45.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at de virksomheder, som tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere, alle har gennemgået den omfattende godkendelse som følger ved tildeling af tilladelserne, samt at virksomhederne er underlagt tilsyn fra det EU-/EØS-lands national kompetente tilsynsmyndighed. Danske filialer af EU-/EØS-kreditinstitutter er dog underlagt tilsyn fra Finanstilsynet.

En privat kontoformidler, der opfylder kravene for at blive anset som privat kontoformidler, vil således efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen kunne tilsluttes Nemkontosystemet og agere som privat kontoformidler på vegne af en privat udbetaler, herunder på vegne af sig selv som privat udbetaler. Ministeren for digitalisering kan efter det foreslåede stk. 3 bl.a. fastsætte regler om private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet. Der kan i medfør af denne bestemmelse fastsættes regler om, at private kontoformidlere kan tilsluttes Nemkontosystemet gennem egne systemer eller via en operatør af finansiel digital infrastruktur, herunder kan der fastsættes regler om, at aftalen med Digitaliseringsstyrelsen kan indgås via den private kontoformidlers operatør.

Der er ikke med det foreslåede stk. 2 taget stilling til, om virksomheder, der kan tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere, kan være underlagt andre regler, der er til hinder for, at de udøver virksomhed som private kontoformidlere for andre end dem selv som privat udbetaler.

Den opgave, private kontoformidlere vil skulle varetage efter den foreslåede § 18, udføres i dag af private betalingsformidlere, som ikke er reguleret i lov om offentlige betalinger m.v. eller regler fastsat i medfør af loven, men udelukkende reguleret på aftaleretligt grundlag. Der er i dag tilsluttet ti private betalingsformidlere til Nemkontosystemet, men da det ikke er dem alle, der opfylder kravet til virksomhedstype i den foreslåede bestemmelse, indeholder lovforslaget en overgangsregel. Overgangsreglen giver eventuelle private betalingsformidlere, som ikke opfylder kravene efter den foreslåede § 18, stk. 2, mulighed for at forblive tilsluttet og være privat kontoformidler i en 1-årig periode fra den 1. juli 2025 til og med den 30. juni 2026. Når overgangsperioden er udløbet, vil en virksomhed, som er omfattet af overgangsreglen, ikke længere kunne være tilsluttet som privat kontoformidler, medmindre virksomheden i løbet af overgangsperioden er blevet en virksomhedstype, der opfylder betingelserne for at være privat kontoformidler. Der henvises til det foreslåede § 35, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Det bemærkes, at der er operatører af finansiel digital infrastruktur, der i dag er private betalingsformidlere, men ikke er en virksomhedstype nævnt i det foreslåede § 18, stk. 2, som vil kunne forblive tilsluttet til Nemkontosystemet efter den foreslåede § 19.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte yderligere regler om, hvilke virksomheder der kan tilsluttes Nemkontosystemet som private kontoformidlere. Ministeren for digitalisering kan endvidere fastsætte regler om private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet, herunder regler om gebyr og vilkår.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse bl.a. vil kunne anvendes til, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte yderligere regler for private kontoformidlere i takt med den løbende udvikling på området, så der kan stilles tidssvarende krav til de private kontoformidlere. Bemyndigelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler, der indskrænker de virksomheder omfattet af § 18, stk. 2, nr. 1-4, der

vil kunne tilsluttes Nemkontosystemet som privat kontoformidler, på baggrund af eksempelvis tekniske eller sikkerhedsmæssige standarder herunder som følge af, at ændringer i reguleringen af de omfattede virksomheder medfører et behov for at fastsætte regler om, at kun virksomheder, der er omfattet af bestemte regler om eksempelvis sikkerhed eller tilsyn, kan tilsluttes Nemkontosystemet.

Bemyndigelsen vil bl.a. også kunne anvendes til at fastsætte regler om, at private kontoformidlere vil skulle tilsluttes Nemkontosystemet efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen og eventuelt gennem en operatør af finansiell digital infrastruktur. Digitaliseringsstyrelsen vil bl.a. i aftalen kunne fastsætte krav til den opkobling til Nemkontosystemet, der kræves for at sikre autentifikation og autorisation til netværksinfrastrukturen, og de tekniske parametre, som skal anvendes ved opsætning af det anvendte dataforsendelsesprogrammel. Digitaliseringsstyrelsen vil herudover også kunne fastsætte sædvanlige aftalevilkår for brug af systemet m.v.

Bemyndigelsen vil bl.a. også kunne anvendes til at fastsætte regler om, at private kontoformidlere kan tilsluttes til Nemkontosystemet gennem egne systemer eller via en operatør af finansiell digital infrastruktur. Der vil kunne fastsættes regler om, at operatøren af finansiell digital infrastruktur eksempelvis kan være ansvarlig for den tekniske anvendelse af Nemkontosystemet for de private kontoformidlere, der er tilsluttet til Nemkontosystemet via operatøren, og at operatøren kan varetage administrationen af de private kontoformidlers anvendelse af Nemkontosystemet, herunder at tilslutningsaftalen med og gebyrbetaling til Digitaliseringsstyrelsen kan foregå via den private kontoformidlers operatør.

Bemyndigelsen vil bl.a. også kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler for de private kontoformidlers anvendelse af Nemkontosystemet, herunder regler om hvornår og hvordan de private kontoformidlere kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet.

Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte nærmere regler for private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet ved bekendtgørelse. Bemyndigelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler for de private kontoformidlers anvendelse af Nemkontosystemet, herunder regler om hvornår og hvordan de private kontoformidlere kan foretage kontoopslag i Nemkontosystemet, herunder krav til antal og form. Der vil også kunne fastsættes regler om, at de private kontoformidlere skal videregive information og vilkår for brugen af Nemkontosystemet til private udbetalere eller begrænse eller udelukke private udbetalers adgang til at foretage kontoopslag ved Digitaliseringsstyrelsens meddelelse herom.

Det er dog ikke et krav, at betingelserne for private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet fastsættes ved bekendtgørelse, og der vil således også kunne fastsættes betingelser herfor på aftaleretligt grundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis også kunne fastsætte en række standardbetingelser for anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet eller indgå aftaler med de private kontoformidlere herom. Det forudsættes, at brud på aftalevilkår eller betingelser vil kunne medføre udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet.

Det forudsættes, at ministeren for digitalisering med den foreslåede bemyndigelse vil fastsætte regler om private kontoformidlers betaling af gebyrer for tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet. Gebyrerne vil blive fastsat omkostningsbegrundet med henblik på, at private kontoformidlere kan formidle kontooplysninger til private udbetalere. Gebyret skal sikre dækning af samtlige omkostninger forbundet med private kontoformidlers tilslutning og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder omkostninger i forbindelse med den foreslåede behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til private udbetalers kontrol- og tilsynsopgaver, jf. pkt. 2.10.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger, og omkostninger til den foreslåede kompensationsordning, jf. pkt. 2.11.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Digitaliseringsstyrelsen vil

fastsætte gebyret i overensstemmelse med budgetvejledningen og vejledning om prisfastsættelse. Private kontoformidlere vil selv være ansvarlig for at opkræve omkostninger forbundet med kontoopslag i Nemkontosystemet hos de private udbetalere. Der kan fastsættes regler om private kontoformidlers tilkøb af yderligere bistand fra Digitaliseringsstyrelsen, der afregnes efter faste takster, der er omkostningsbaserede.

Det forudsættes, at overgangen til betaling af gebyr for private kontoformidlers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet vil træde i kraft i forbindelse med overgangen til et nyt finansår. Det forventes således, at reglerne om private kontoformidlers betaling af gebyr vil træde i kraft den 1. januar 2026. Der vil derfor kunne fastsættes overgangsregler i perioden fra lovens ikrafttræden til det kommende finansårs begyndelse, hvorefter private kontoformidlers betaling for tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet vil ske efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetaleres og kontoindberettende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf overfor private kontoformidlere som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

De private betalingsformidlere, som med dette lovforslag bliver til private kontoformidlere, har hidtil været tilsluttet Nemkontosystemet på grundlag af en indgået standardaftale med tilhørende tilslutningsvilkår, som har reguleret og begrænset ansvarsforholdet ved brug af systemet.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes af ministeren til at fastsætte regler om erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for de private kontoformidlere, som de private kontoformidlere automatisk vil anses for at have accepteret, når de vælger at tilslutte sig og anvende Nemkontosystemet. De private kontoformidlers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet indebærer således en accept af de vilkår og regler, der gælder for systemets anvendelse, herunder regler om begrænsninger i erstatningsansvaret.

Ministeren for digitalisering vil kunne anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen, system- og driftsleverandører, offentlige udbetalere og kontoindberettende institutter ikke er erstatningsansvarlige overfor private kontoformidlere, eller at erstatning er begrænset til særlige typer af tab eller ikke kan overstige en beløbsmæssig grænse eller procentdel af et tab. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at private kontoformidlere ikke kan gøre restitutionskrav gældende.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne anvendes til at regulere erstatningsansvaret ved manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger og andre fejl.

Ved »manglende tilgængelighed« forstås dels, at Nemkontosystemet slet ikke er tilgængeligt for kontoopslag, men også at driften er ustabil, eller behandling af kontoopslag i Nemkontosystemet er forsinket.

Der kan endvidere fastsættes regler om begrænsninger af erstatningsansvaret ved alle typer af fejl, herunder også eksempelvis ved uforklarlige fejl, hændelige fejl, uagtsomme fejl og forsætlige fejl.

Ansvarsbegrænsninger vil alternativt eller supplerende til at fastsætte regler i en bekendtgørelse kunne reguleres i de aftaler, der indgås mellem Digitaliseringsstyrelsen og de private kontoformidlere.

Det foreslås, at der som *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til private kontoformidlere af påtale, påbud og udelukkelse fra at anvende Nemkontosystemet ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for anvendelse af eller tilslutning til Nemkontosystemet.

Udelukkelse vil kunne ske både ved manglende overholdelse af regler, aftale eller vilkår og vil alt efter situationen kunne ske på aftaleretligt grundlag eller efter en forvaltningsretlig afgørelse.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan meddele private kontoformidlere påtaler eller påbud ved overtrædelse af regler, vilkår eller aftaler samt udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet. Det kan f.eks. komme på tale, hvis en privat kontoformidler ikke overholder regler, aftale eller vilkår for, hvornår og hvordan der kan foretages kontoopslag i Nemkontosystemet. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne meddele en påtale, hvis der i Nemkontosystemet foretages kontoopslag på en betalingsmodtager uden en forestående udbetaling. Hvis adfærden uden gyldig grund fortsættes, vil det kunne lede til udelukkelse. Det vil være afhængigt af overtrædelsens grovhed eller ved gentagende tilsidesættelse af regler og vilkår, at Digitaliseringsstyrelsen kan udelukke. Afgørelser om udelukkelse vil kunne gøres tidsbestemte eller permanente.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne udelukke private kontoformidlere ved midlertidigt at afbryde adgangen til Nemkontosystemet, hvis Digitaliseringsstyrelsen vurderer, at det er påkrævet for at sikre Nemkontosystemets stabilitet, sikkerhed og drift eller ved mistanke om misbrug af Nemkontosystemet eller oplysninger heri. En sådan straksafbrydelse af adgangen til Nemkontosystemet vil kunne finde sted uden partshøring, når væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser taler herfor, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Private udbetalere er i dag tilsluttet Nemkontosystemet via private betalingsformidlere, som er tilsluttet Nemkontosystemet. De private betalingsformidlere, som i lovforslaget benævnes private kontoformidlere eller operatører af finansielle digitale infrastrukturer, jf. de foreslåede §§ 18-19, er ikke reguleret i dag i lov om offentlige betalinger m.v. eller regler fastsat i medfør af loven, men udelukkende på aftaleretligt grundlag.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter en operatør af finansiell digital infrastruktur på vegne af en privat kontoformidler kan tilsluttes Nemkontosystemet på nærmere fastsatte betingelser og efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en privat kontoformidler vil kunne tilsluttes Nemkontosystemet via en operatør af finansiell digital infrastruktur, der opfylder betingelserne for tilslutning til Nemkontosystemet, og som har indgået aftale med Digitaliseringsstyrelsen herom.

Operatøren af finansiell digital infrastruktur vil skulle forestå tilslutning til Nemkontosystemet samt tilpasningerne heraf. Operatøren af finansiell digital infrastruktur vil, via sin tilslutning til Nemkontosystemet, skulle varetage administrationen af de tilsluttede private kontoformidlers anvendelse af Nemkontosystemet.

Det forudsættes, at operatører af finansielle digitale infrastrukturers adgang til at blive tilsluttet Nemkontosystemet på vegne af en eller flere private kontoformidlere vil blive nærmere reguleret ved aftale, vilkår og/eller bekendtgørelse udstedt i medfør af det foreslåede § 18, stk. 3.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter en operatør af finansiell digital infrastruktur skal være udpeget af Finanstilsynet efter § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiell virksomhed som operatør af finansiell digital infrastruktur eller være en virksomhed med registreret hjemsted i et andet EU-/EØS-land, der opfylder det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning svarende til § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiell virksomhed, og som er underlagt tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed

i det pågældende EU-/EØS-land, svarende til Finanstilsynets tilsyn med en dansk operatør af finansiel digital infrastrukturens overholdelse af § 333 m, i lov om finansiel virksomhed for at kunne tilsluttes Nemkontosystemet.

Udpegningen som operatør af en finansiel digital infrastruktur efter § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed forudsætter, at den pågældende virksomhed tilhører én af delsektorerne under punkt 8 (digital infrastruktur), eller punkt 9 (forvalter af it-tjenester), i bilag I, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen (NIS 2-direktivet). Derudover skal virksomhedens væsentligste aktiviteter bestå i at drive, administrere eller udvikle tjenester, der er nødvendige for kritiske og vigtige forretningsfunktioner i de virksomheder, der omfattes af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2254 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor (DORA-forordningen).

Operatører af finansielle digitale infrastrukturer vil ikke være underlagt et fuldt finansielt tilsyn fra Finanstilsynet, idet de alene vil være underlagt et begrænset tilsyn vedrørende overholdelse af bestemmelserne i § 344, stk. 1, 1. pkt., jf. § 333 m, i lov om finansiel virksomhed. Tilsynet vil omfatte Finanstilsynets generelle tilsyn på it- og cybersikkerhedsområdet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2254 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor (DORA-forordningen).

Det foreslås endvidere, at operatører af finansielle digitale infrastrukturer med registreret hjemsted i et andet EU-/EØS-land, der opfylder det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning som svarer til § 333, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed, og som er underlagt et tilsyn fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land svarende til Finanstilsynets tilsyn med en operatør af finansielle digitale infrastrukturers overholdelse af § 333 m, i lov om finansiel virksomhed, kan tilsluttes Nemkontosystemet som operatør af finansiel digital infrastruktur. Digitaliseringsstyrelsen vil skulle foretage en konkret vurdering af det pågældende EU-/EØS-lands nationale lovgivning, herunder tilsynet fra den kompetente tilsynsmyndighed i det pågældende EU-/EØS-land, og i tvivlstilfælde søge rådgivning og afklaring ved Finanstilsynet.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte yderligere regler om, hvilke virksomheder der kan tilsluttes Nemkontosystemet som operatør af finansiel digital infrastruktur. Ministeren for digitalisering kan endvidere fastsætte regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet, herunder regler om gebyr og vilkår.

Det er hensigten, at bemyndigelsen bl.a. vil kunne anvendes til, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte yderligere regler for operatører af finansielle digitale infrastrukturer i takt med den løbende udvikling på området, så der kan stilles tidssvarende krav. Bemyndigelsen vil bl.a. kunne anvendes til at fastsætte regler, der indskrænker virksomhederne omfattet af § 19, stk. 2, der vil kunne tilsluttes Nemkontosystemet som operatører af finansielle digitale infrastrukturer på baggrund af eksempelvis tekniske eller sikkerhedsmæssige standarder herunder som følge af, at ændringer i reguleringen af de omfattede virksomheder medfører et behov for at fastsætte regler om, at kun virksomheder, der er omfattet af bestemte regler om eksempelvis sikkerhed eller tilsyn, kan tilsluttes Nemkontosystemet.

Bemyndigelsen vil også kunne anvendes til at fastsætte krav til den opkobling til Nemkontosystemet, der kræves for at sikre autentifikation og autorisation til netværksinfrastrukturen og de tekniske parametre, som skal anvendes ved opsætning af det anvendte dataforsendelsesprogrammel.

Bemyndigelsen vil bl.a. også kunne anvendes til at fastsætte regler om, at operatører af finansielle digitale

infrastrukturer skal varetage administrationen af de private kontoformidlers anvendelse af Nemkontosystemet.

Bemyndigelsen vil også kunne anvendes til at fastsætte regler om, at operatører af finansielle digitale infrastrukturer skal videregive information og vilkår for brugen af Nemkontosystemet til private kontoformidlere eller begrænse eller udelukke private kontoformidlers adgang til at foretage kontoopslag ved Digitaliseringsstyrelsens meddelelse herom.

Ministeren for digitalisering vil således kunne fastsætte nærmere regler for operatører af finansielle digitale infrastrukturers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet ved bekendtgørelse. Det er dog ikke et krav, at betingelserne for operatører af finansielle digitale infrastrukturers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet fastsættes ved bekendtgørelse, og der vil således også kunne fastsættes betingelser herfor på aftaleretligt grundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis også kunne fastsætte en række standardbetingelser for tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet eller indgå aftaler med operatører af finansielle digitale infrastrukturer herom. Det forudsættes, at brud på aftalevilkår eller betingelser vil kunne medføre udelukkelse fra brug af Nemkontosystemet.

Det forudsættes, at der udstedes regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturers betaling af gebyrer for tilslutningen til og anvendelse af Nemkontosystemet. Gebyrerne vil blive fastsat omkostningsbegrundet og skal sikre dækning af samtlige omkostninger forbundet med operatører af finansielle digitale infrastrukturers og private kontoformidlers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder omkostninger i forbindelse med den foreslåede behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til private udbetalers kontrol- og tilsynsopgaver, jf. pkt. 2.10.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger, og omkostninger til den foreslåede kompensationsordning, jf. pkt. 2.11.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Operatører af finansielle digitale infrastrukturers vil selv være ansvarlige for at opkræve omkostninger forbundet med anvendelsen af Nemkontosystemet hos de private kontoformidlere. På samme måde vil de private kontoformidlere selv være ansvarlige for at videreopkræve omkostninger forbundet med kontoopslag i Nemkontosystemet hos de private udbetalere.

Det foreslås herudover, at der kan fastsættes regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturers tilkøb af yderligere bistand fra Digitaliseringsstyrelsen, der afregnes efter faste takster, der er omkostningsbaserede.

Det forudsættes, at overgangen til betaling af gebyr for operatører af finansielle digitale infrastrukturers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet vil træde i kraft i forbindelse med overgangen til et nyt finansår. Det forventes således, at reglerne om operatører af finansielle digitale infrastrukturers betaling af gebyr vil træde i kraft den 1. januar 2026. Der vil derfor kunne fastsættes overgangsregler i perioden fra lovens ikrafttræden til det kommende finansårs begyndelse, hvorefter operatører af finansielle digitale infrastrukturers betaling for tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet vil ske efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens, system- og driftsleverandørers, offentlige udbetalers og kontoindbærende institutters erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for operatører af finansielle digitale infrastrukturer som følge af manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger m.v.

Den gruppe af private betalingsformidlere, som med dette lovforslag bliver til operatører af finansielle digitale infrastrukturer, har hidtil været tilsluttet Nemkontosystemet på grundlag af en indgået standard-

aftale med tilhørende tilslutningsvilkår, som har reguleret og begrænset ansvarsforholdet ved brug af systemet.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil kunne anvendes af ministeren til at fastsætte regler om erstatningsansvar og begrænsninger heraf over for operatører af finansielle digitale infrastrukturer, som operatører af finansielle digitale infrastrukturer automatisk vil anses for at have accepteret, når de vælger at tilslutte sig Nemkontosystemet. Operatører af finansielle digitale infrastrukturers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet indebærer således en accept af de vilkår og regler, der gælder for systemets anvendelse, herunder regler om begrænsninger i erstatningsansvaret.

Ministeren for digitalisering vil kunne anvende bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen, system- og driftsleverandører, offentlige udbetalere og kontoindberettende institutter ikke er erstatningsansvarlige overfor operatører af finansielle digitale infrastrukturer, eller at erstatning er begrænset til særlige typer af tab eller ikke kan overstige en beløbsmæssig grænse eller procentdel af et tab. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at operatører af finansielle digitale infrastrukturer ikke kan gøre restitutionskrav gældende.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil eksempelvis kunne anvendes til at regulere erstatningsansvaret ved manglende tilgængelighed af Nemkontosystemet, systemfejl i Nemkontosystemet og for fejl i betalingsmodtageres kontooplysninger og andre fejl.

Ved manglende tilgængelighed forstås dels, at Nemkontosystemet slet ikke er tilgængeligt i tilslutningen til Nemkontosystemet, men også at driften er ustabil, eller behandling af kontoopslag i Nemkontosystemet er forsinket.

Der kan endvidere fastsættes regler om begrænsninger af erstatningsansvaret ved alle typer af fejl, herunder også ved eksempelvis uforklarlige fejl, hændelige fejl, uagtsomme fejl og forsætlige fejl.

Ansvarsbegrænsninger vil alternativt eller supplerende til at fastsætte regler i en bekendtgørelse kunne reguleres i de aftaler, der indgås mellem Digitaliseringsstyrelsen og operatører af finansielle digitale infrastrukturer.

Det foreslås, at der som *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens meddelelse til operatører af finansielle digitale infrastrukturer af udelukkelse fra at anvende Nemkontosystemet ved manglende overholdelse af regler, aftaler eller vilkår for anvendelse af eller tilslutning til Nemkontosystemet.

Udelukkelse vil kunne ske både ved manglende overholdelse af regler, aftale eller vilkår, og vil alt efter situationen kunne ske på aftaleretligt grundlag eller efter en forvaltningsretlig afgørelse.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan meddele operatører af finansielle digitale infrastrukturer påtaler eller påbud ved overtrædelse af regler, vilkår eller aftaler samt udelukkelse fra tilslutning til Nemkontosystemet. Det kan f.eks. komme på tale, hvis en operatør af finansiell digital infrastruktur ikke overholder regler, aftale eller vilkår for, hvornår og hvordan der kan foretages kontoopslag i Nemkontosystemet. Afgørelser om udelukkelse kan gøres tidsbestemte eller permanente.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan udelukke operatører af finansielle digitale infrastrukturer ved midlertidigt at afbryde tilslutningen til Nemkontosystemet, hvis Digitaliseringsstyrelsen vurderer, at det er påkrævet for at sikre Nemkontosystemets stabilitet, sikkerhed og drift eller ved mistanke om misbrug af Nemkontosystemet eller oplysninger heri. En sådan straksafbrydelse

af tilslutningen til Nemkontosystemet vil kunne finde sted uden partshøring, når væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser taler herfor, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 20

Det fremgår af § 35, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, at pengeinstitutter, der har tiltrådt en sektoraftale om indberetning af Nemkonti, skal bistå borgere og virksomheder med at angive eller ændre oplysninger om Nemkonti for konti, der allerede føres i det pågældende pengeinstitut til Nemkontoregisteret. Det følger af bekendtgørelsens § 35, stk. 2, at pengeinstitutterne, som er anført i § 35, stk. 1, modtager oplysninger om borgernes og virksomhedernes registrerede Nemkonti i henhold til aftale med den private leverandør.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at institutter nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1-6, kan tilslutte sig ordningen om forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet efter regler fastsat i medfør af stk. 3.

Ved »offentlig tjeneste« forstås i den foreslåede bestemmelse udførelse af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse for det offentlige. Det vil blandt andet kunne indebære indberetning af Nemkonti til Nemkontosystemet, som ellers ville skulle foretages af offentlige myndigheder, hvis opgaven ikke udføres af de institutter, som tilslutter sig ordningen.

Ministeren for digitalisering vil med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om, at danske pengeinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, EU-/EØS-kreditinstitutter, EU-/EØS-betalingsinstitutter, EU-/EØS-e-pengeinstitutter, færøske og grønlandske pengeinstitutter, samt færøske betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter frivilligt kan tilslutte sig ordningen om forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil således indebære, at danske såvel som udenlandske institutter, hvis bemyndigelsen udnyttes, får mulighed for at tilslutte sig ordningen om offentlig tjeneste beskrevet i pkt. 2.7.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at de udenlandske institutter kan tilsluttes på samme vilkår som danske institutter, medmindre Digitaliseringsstyrelsen må tilpasse vilkårene for at tage højde for de pågældende institutters særlige forhold.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at institutter nævnt i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, skal tilslutte sig ordningen om forpligtelser til offentlig tjeneste i relation til Nemkontosystemet efter regler fastsat i medfør af stk. 3.

Ministeren for digitalisering vil med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om, at danske pengeinstitutter, og danske betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, der er kontoførende udbydere af betalingskonti, skal udføre tjenesteydelser i relation til Nemkontosystemet. Der kan fastsættes regler, som nærmere afgrænser hvilke institutter, der omfattes af forpligtelsen, eksempelvis ud fra instituttets forretningsmodel og produktudbud eller dets antal af betalingskonti eller kunder. Således vil der kunne fastsættes regler, som enten afgrænser hvilke institutter, der omfattes af forpligtelsen eller eventuelt efter ansøgning gør det muligt at undtage institutter, som det eksempelvis på grund af deres produktudbud vil være urimeligt at pålægge forpligtelsen til offentlig tjeneste.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilke forpligtelser til offentlig tjeneste, institutter omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 skal udføre i relation til Nemkontosystemet, herunder at indberette konti, der føres i det pågældende institut, som Nemkonti til Nemkontosystemet efter privatpersoners og juridiske enheders

anvisning samt opdatere Nemkontosystemet med korrekte oplysninger. Ministeren for digitalisering kan desuden fastsætte regler om sikkerhedsmæssige og tekniske krav ved indberetning til Nemkontosystemet m.v.

Ministeren for digitalisering vil således med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte nærmere regler om, hvilke forpligtelser til offentlig tjeneste der kan pålægges danske pengeinstitutter og danske kontoførende betalings- og e-pengeinstitutter, EU-/EØS-kreditinstitutter, EU-/EØS-betalingsinstitutter, EU-/EØS-e-pengeinstitutter, færøske og grønlandske pengeinstitutter, samt færøske betalings- og e-pengeinstitutter at udføre som forpligtelse til offentlig tjeneste.

Ved »forpligtelse til offentlig tjeneste« forstås ydelser, der har en så byrdefuld karakter, at kommercielle virksomheder, der opererer på almindelige markedsvilkår, ikke af sig selv vil tilbyde ydelser på disse vilkår.

Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at institutterne skal tilbyde kunder at indberette konti, der føres i det pågældende institut, som Nemkonti, og at disse regler indarbejdes i instituttets relevante arbejds- og forretningsgange. Der vil også kunne fastsættes regler om, at institutterne skal give deres kunder indsigt i, hvilken konto i det pågældende institut der er registreret som kundens Nemkonto.

Forpligtelserne vil også kunne omfatte at indberette til og modtage oplysninger fra Nemkontosystemet om relevante forhold, herunder anvisninger og ændringer af Nemkonti og om konti, der ikke kan anvendes som Nemkonti, eksempelvis fordi de er lukkede, ligesom der vil kunne fastsættes tidsfrister for indberetninger.

Med »sikkerhedsmæssige krav« i den foreslåede bestemmelse forstås krav, der relaterer sig til sikkerheden af snitfladen til Nemkontosystemet. Det vil eksempelvis kunne være krav om kryptering som sikring mod hacking, malware og virus, samt krav om sikring af data.

Med »tekniske krav« i den foreslåede bestemmelse forstås krav til institutterne, der skal sikre en korrekt tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet. Det vil f.eks. kunne være krav om, hvordan de pågældende institutter tilslutter sig til Nemkontosystemet for at kunne opfylde forpligtelserne til offentlig tjeneste og krav om at bistå Digitaliseringsstyrelsen med at opklare eventuelle tekniske fejl.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at omkostninger forbundet med tekniske krav og sikkerhedsmæssige krav vil skulle afholdes af de pågældende institutter selv.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan yde økonomisk støtte til institutter for at udføre forpligtelser til offentlig tjeneste efter regler fastsat i medfør af *stk. 1-3*, og om behandling af og tilsyn med sager om økonomisk støtte, herunder regler om ansøgning, frister, oplysning- og dokumentationskrav og krav om erklæring fra en godkendt revisor.

Det forventes, at den økonomiske støtte til aktørerne i finanssektoren isoleret set vil kunne indeholdes inden for tærskelværdien i artikel 3, nr. 2, i EU-Kommissionens forordning (EU) 2023/2832 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte ydet til virksomheder, der udfører tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse. Denne de minimis-støtte vil evt. kunne suppleres af støtte efter Kommissionens forordning (EU) 2023/2831 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte. I forbindelse med udbetaling af støtte vil det være op til det enkelte institut at erklære, hvor meget de minimis-støtte de har modtaget, foruden støtten fra denne ordning. Ministeren for digitalisering vil – eventuelt i kombination med en de minimis-ordning

– kunne fastsætte regler om en ordning for de institutter, der overskrider tærskelværdien for de minimis. Ordningen vil skulle overholde Kommissionens afgørelse af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (2012/21/EU), jf. Den Europæiske Unions Tidende 2012 L 7/3.

Ministeren for digitalisering vil med den foreslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om standardiserede satser for specifikke ydelser udført af institutterne i forbindelse med ordningen samt de nærmere vilkår og betingelser for, at institutterne kan modtage betaling for sådanne ydelser, herunder krav til ansøgning, kontrol og dokumentation. Dette vil eksempelvis kunne omfatte standardiserede ydelser for bl.a. indberetning af anvisning, ændring og sletning af konti i Nemkontosystemet på vegne af betalingsmodtagere og for indberetning af fejlmeldinger.

Der vil derudover kunne fastsættes regler om beregning, fastsættelse og udbetaling af anden støtte til institutterne samt de nærmere vilkår og betingelser for, at institutterne kan modtage sådan støtte, herunder krav til ansøgning, kontrol og dokumentation. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan føre tilsyn med reglernes overholdelse, og at institutterne er forpligtede til at dokumentere nettoomkostningerne forbundet med de pålagte forpligtelser til offentlig tjeneste, herunder krav om indsendelse af særskilte regnskaber. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om kontrol af rigtigheden af indsendte oplysninger, som eksempelvis ved revisorerklæring.

Udbetaling af økonomisk støtte til institutterne må ikke resultere i overkompensation, og den foreslåede bemyndigelse vil derfor ikke kunne anvendes til at fastsætte regler, som indebærer en overkompensation af institutterne. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at der kun sker delvis kompensation af institutternes nettoomkostninger.

Hvis der sker overkompensation af institutternes nettoomkostninger, har Digitaliseringsstyrelsen efter EU-retten pligt til at tilbagesøge denne. Der vil således også kunne fastsættes regler om tilbagebetaling af for meget udbetalt økonomisk støtte og krav om renter heraf.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 21

Efter § 5, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., udpeger ministeren for digitalisering en systemansvarlig, som har til opgave at varetage administrationen af kontooplysningerne. Som systemansvarlig kan udpeges en offentlig myndighed eller en privat virksomhed eller lignende. Ministeren for digitalisering fastsætter nærmere regler for den systemansvarliges virksomhed, herunder om tilsyn med den systemansvarliges virksomhed og klageadgang, jf. § 5, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen stiller Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Digitaliseringsstyrelsen pålægges som myndighedsopgave at stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere, der agerer på vegne af private udbetalere, og derved give offentlige udbetalere og private kontoformidlere mulighed for at benytte Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen vil derfor have en særlig status som instrument og teknisk tjeneste for hele den offentlige sektor og vil skulle imødekomme alle offentlige udbetaleres anmodning om tilslutning i overensstemmelse med denne lovs bestemmelser. Den udbudsretlige relation mellem Digitaliseringsstyrelsen og de offentlige udbetalere vil i denne henseende være af intern karakter,

kendetegnet ved Digitaliseringsstyrelsens underordning og afhængighed af de offentlige udbetalere, når de afgiver deres anmodning om tilslutning i medfør af loven.

Offentlige udbetaleres anskaffelse af Nemkontosystemet fra Digitaliseringsstyrelsen foretages i medfør af loven og uden, at det for offentlige udbetalere er muligt at forhandle om vilkår for Nemkontosystemets anvendelse og vederlag. Økonomien for Nemkontosystemet bygger på en model, som indebærer, at opkrævning af betaling for anvendelse af Nemkontosystemet altid reguleres efter de faktiske omkostninger ved Nemkontosystemet. Offentlige udbetalere har en pligt til at anskaffe Nemkontosystemet af Digitaliseringsstyrelsen, jf. det foreslåede § 12, stk. 2.

Digitaliseringsstyrelsens forpligtelse til at stille systemet til rådighed for offentlige udbetalere indebærer en forpligtelse til at gøre systemet tilgængeligt for de offentlige udbetaleres anvendelse af Nemkontosystemet til at sende betalingsordrer til udbetaling via systemet.

Hvis Nemkontosystemet i en periode ikke er tilgængeligt, herunder ikke er fuldt tilgængeligt, for de offentlige udbetalere f.eks. ved planlagt nedetid som følge af vedligehold, ustabilitet, driftsforstyrrelser, nedsat kapacitet eller nedbrud, har Digitaliseringsstyrelsen en forpligtelse til at sikre, at systemets funktioner hurtigst muligt bliver tilgængelige, så der kan gennemføres betalinger via systemet.

Den enkelte offentlige udbetaler vil selv have til pligt at sikre, at betalingerne til betalingsmodtagere kan gennemføres på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt. Digitaliseringsstyrelsen vil i muligt omfang bistå de offentlige udbetalere med at få adgang til betalingsoplysninger på betalingsmodtagere fra Nemkontosystemet, såfremt dette vurderes proportionalt og forsvarligt. Digitaliseringsstyrelsen kan i den forbindelse vælge at prioritere styrelsens tilgængelige bistand, således at kun visse offentlige udbetalere får adgang til betalingsmodtageres betalingsoplysninger fra Nemkontosystemet og for nærmere afgrænsede udbetalinger, mens andre offentlige udbetalere ikke får tilsvarende bistand. Digitaliseringsstyrelsens primære forpligtelse ved systemets manglende tilgængelighed vil dog være at sikre, at systemet bliver tilgængeliggjort på ny.

Forpligtelsen til at stille systemet til rådighed for private kontoformidlere, der agerer på vegne af private udbetalere, indebærer en forpligtelse til mod betaling at gøre det muligt for private kontoformidlere at foretage kontoopslag på vegne af private udbetalere. Private kontoformidlere vil kunne tilslutte sig Nemkontosystemet direkte efter den foreslåede § 18 eller via en operatør af finansiel digital infrastruktur efter den foreslåede § 19.

Hvis Nemkontosystemet i en periode ikke er tilgængeligt for de private kontoformidlere f.eks. ved planlagt nedetid som følge af vedligehold, driftsforstyrrelser eller nedbrud, har Digitaliseringsstyrelsen ingen pligt til at bistå private kontoformidlere med at tilvejebringe kontooplysninger på anden vis. Den enkelte private kontoformidler, operatør af finansiel digital infrastruktur eller private udbetalere vil afhængig af det underliggende aftaleforhold selv skulle tilvejebringe kontooplysningerne på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt. Dette vil der kunne fastsættes regler om i medfør af det foreslåede § 21, stk. 4.

Digitaliseringsstyrelsens ansvar overfor private udbetalere, private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer forventes reguleret ved bekendtgørelse udstedt i medfør af de foreslåede bestemmelser i § 17, stk. 5, § 18, stk. 4, og § 19, stk. 4.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen er systemejer og sikrer udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Ved »systemejer« forstås i den foreslåede bestemmelse, at Digitaliseringsstyrelsen ejer og er ansvarlig for Nemkontosystemet. Det er således Digitaliseringsstyrelsens ansvar at sikre udvikling, drift, vedligehold

og forvaltning af Nemkontosystemet, og at systemet løbende udvikles, så det er tidssvarende og til enhver tid overholder gældende regler og standarder for offentlige it-systemer, herunder krav til sikkerhed.

Det vil med den foreslåede bestemmelse være Digitaliseringsstyrelsen, der vil skulle indkøbe Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsens indkøb af Nemkontosystemet skal ske under overholdelse af de til enhver tid gældende udbudsregler.

Digitaliseringsstyrelsen vil som systemejer have til opgave at sikre, at forkerte kontooplysninger ikke bliver knyttet til en betalingsordre hos offentlige udbetalere grundet en fejl i Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen er ikke ansvarlig for fejl, som skyldes forhold udenfor Nemkontosystemet, f.eks. i det tilfælde, hvor betalingsmodtageren oplyser forkerte kontooplysninger, eller en sagsbehandler hos en offentlig udbetaler fejlintaster et kontonummer i Nemkontosystemet.

Ved »udvikling« af Nemkontosystemet forstås ansvaret for at sikre, at Nemkontosystemet etableres, idriftsættes og ibrugtages, så systemet kan stilles til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere, der agerer på vegne af private udbetalere. Private kontoformidlere vil kunne tilslutte sig Nemkontosystemet direkte efter den foreslåede § 18 eller via en operatør af finansiel digital infrastruktur efter den foreslåede § 19.

Med den foreslåede bestemmelse vil Digitaliseringsstyrelsen have ansvaret for at sikre, at Nemkontosystemet overholder de gældende regler og standarder for offentlige it-systemer samt de krav, som stilles til Nemkontosystemet i den foreslåede ordning. Digitaliseringsstyrelsen vil også være ansvarlig for nye komponenter eller ny funktionalitet til Nemkontosystemet som følge af f.eks. ændret forretningsgrundlag, nye behov eller nyt regelgrundlag. Digitaliseringsstyrelsen vil være ansvarlig for både at definere behov for ny udvikling samt at sikre, at den nye udvikling implementeres i Nemkontosystemet. I det omfang at det er påkrævet at tage Nemkontosystemet helt eller delvist ud af drift for at foretage udvikling, kan Digitaliseringsstyrelsen gøre systemet utilgængeligt for anvenderne.

Ved »drift« af Nemkontosystemet forstås ansvaret for at sikre en effektiv, sikker og stabil drift af Nemkontosystemet. Med den foreslåede bestemmelse vil Digitaliseringsstyrelsen have ansvaret for at sikre, at Nemkontosystemet fungerer sikkert og stabilt og er tilgængeligt for offentlige udbetalere og private kontoformidlere. Herved kan de offentlige udbetalere anvende systemet til at tilføje kontooplysninger til en betalingsordre og overføre denne til den pågældende offentlige udbetalers betalingsafviklende institut, og de private kontoformidlere kan anvende systemet til at gennemføre kontoopslag.

Digitaliseringsstyrelsen vil blandt andet sørge for, at der indgås aftaler med de offentlige udbetalers betalingsafviklende institutter eller disses operatører af finansielle digitale infrastrukturer, der varetager opgaver forbundet med modtagelsen og behandlingen af de offentlige udbetalers betalingsordrer fra Nemkontosystemet.

Ved »vedligeholdelse« forstås de aktiviteter, der opretholder Nemkontosystemets funktionalitet og forretningsmæssige værdi. Med den foreslåede bestemmelse vil Digitaliseringsstyrelsen have ansvaret for at sikre, at Nemkontosystemet løbende vedligeholdes med henblik på at sikre en sikker og stabil drift. I det omfang, at det er påkrævet at tage Nemkontosystemet helt eller delvist ud af drift for at foretage vedligeholdelse, kan Digitaliseringsstyrelsen gøre systemet utilgængeligt for anvenderne.

Ved »forvaltning« forstås ansvaret for at sikre en korrekt forvaltning af Nemkontosystemet, herunder forvaltningen af Nemkontosystemets data og processer for betalingsordrer. Med den foreslåede bestemmelse vil Digitaliseringsstyrelsen have ansvaret for at sikre korrekte og ajourførte oplysninger i henhold til de indberettede anvisninger, ændringer, sletninger og oplysninger i Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen vil endvidere fortsat have ansvaret for at stille en supportfunktion til rådighed for anvendere af systemet, som bl.a. kan bistå med anvisning, ændring og sletning af konti samt håndtere henvendelser vedrørende forkerte registreringer og behandling af oplysninger i Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen kan udpege offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver i medfør af *stk. 2*.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne udpege andre offentlige myndigheder eller private virksomheder til at varetage opgaver med udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet på Digitaliseringsstyrelsens vegne, samt at Digitaliseringsstyrelsen kan fastsætte regler for varetagelsen af disse opgaver.

Med den foreslåede bestemmelse vil Digitaliseringsstyrelsen kunne udpege en eller flere offentlige eller private leverandører til at varetage opgaver, som det ellers påhviler Digitaliseringsstyrelsen at varetage som systemejer. Hvis Digitaliseringsstyrelsen udpeger en leverandør, vil der i aftalen kunne fastsættes regler for leverandørens opgavevaretagelse, herunder f.eks. krav til standarder for opgavevaretagelsen eller regler om den udpegede offentlige myndighed eller private virksomheders anvendelse af underleverandører.

Aftalen vil f.eks. også kunne tage sigte på at begrænse misbrugsmulighederne for de personer, som har adgang til Nemkontosystemet. Dette kan f.eks. ske ved udarbejdelse af sikkerhedsprocedurer, ved sikkerhedsgodkendelse af medarbejdere, som skal have adgang til Nemkontosystemet og ved at sikre, at det kun er en snæver kreds, som har direkte adgang til oplysninger i Nemkontosystemet. Det kan endvidere aftales, at det skal være muligt at kontrollere, hvem der har trukket oplysninger fra Nemkontosystemet, og hvilke konkrete oplysninger den enkelte medarbejder har trukket.

Det bør også fremgå i Digitaliseringsstyrelsens aftale med en leverandør, at den udpegede offentlige myndighed eller private virksomhed skal have eller tegne en forsikring, der skal dække eventuelle tab i forbindelse med misbrug af oplysningerne. Hertil bemærkes det, at det kun bør være medarbejdere, som er ansat i stillinger, hvor der er et særligt behov for at trække oplysninger fra Nemkontosystemet, som godkendes til at få adgang i systemet. Oplysningerne, som disse ansatte får kendskab til, vil være tavshedsbelagte i kraft af de almindelige regler om offentligt ansattes tavshedspligt. Derudover vil offentlige udbetalere og enhver, der varetager opgaver efter lovforslaget, være forpligtede til at iagttage tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for opretholdelse, vedligeholdelse og drift af sikkerhed i Nemkontosystemet, jf. den foreslåede § 23 og bemærkningerne hertil.

Aftalen bør også indeholde regler om Digitaliseringsstyrelsens tilsyn med den udpegede offentlige myndighed eller private virksomhed. Digitaliseringsstyrelsen vil have det overordnede ansvar for Nemkontosystemet og skal sikre, at de udpegede leverandører er kompetente, samt at de forsvarligt og på bedst mulige måde vil kunne udføre de tildelte opgaver, herunder opfyldelse af de retlige krav, som Digitaliseringsstyrelsen er underlagt i forbindelse med udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte nærmere regler om tilrådighedsstillelse af Nemkontosystemet for offentlige udbetalere og private kontoformidlere, jf. *stk. 1*.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler, der fastlægger, hvordan Digitaliseringsstyrelsen stiller Nemkontosystemet til rådighed, samt den ydelse, som de offentlige udbetalere

vil modtage. Derudover forventes det, at der vil blive fastsat regler for håndtering af fejlindberetninger, mulighed for at modtage support m.v.

Der vil desuden kunne fastsættes regler om offentlige udbetaleres tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet i medfør af det foreslåede § 12, stk. 4.

Den foreslåede bemyndigelse vil også give mulighed for at fastsætte regler om tilrådighedsstillelse af Nemkontosystemet for private kontoformidlere. Sådanne regler kan fastlægge, hvordan Digitaliseringsstyrelsen stiller Nemkontosystemet til rådighed for private kontoformidlere, samt den ydelse, som de private kontoformidlere kan modtage. Der forudsættes, i overensstemmelse med bemærkningerne til det foreslåede stk. 1, at der vil blive fastsat regler om, at hvis Nemkontosystemet i en periode ikke er tilgængeligt for de private kontoformidlere, har Digitaliseringsstyrelsen ingen pligt til at tilvejebringe kontooplysninger på anden vis. Tilsvarende kan der fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen ikke har pligt til at bistå private kontoformidlere, hvis Nemkontosystemet på anden vis ikke er fuldt til rådighed for de private kontoformidlere.

Den enkelte private kontoformidler, operatør af finansiell digital infrastruktur eller private udbetalere vil, afhængig af det underliggende aftaleforhold, selv skulle tilvejebringe kontooplysningerne på anden vis, hvis Nemkontosystemet ikke er tilgængeligt.

Private kontoformidlere vil kunne tilslutte sig Nemkontosystemet direkte efter den foreslåede § 18 eller via en operatør af finansiell digital infrastruktur efter den foreslåede § 19. Der vil kunne fastsættes regler om private kontoformidlers direkte tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet i medfør af det foreslåede § 18, stk. 3. Herudover kan der fastsættes regler om operatører af finansielle digitale infrastrukturens anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet i medfør af det foreslåede § 19, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 22

Efter § 5 b i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Det foreslås, at der som § 22 indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Bestemmelsen vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen fortsat vil kunne sidestille grønlandske myndigheder med danske myndigheder i forbindelse med tilslutningen til Nemkontosystemet. Hjemlen ændrer ikke på lovens foreslåede territoriale anvendelsesområde, idet den alene tilvejebringer hjemmel til at stille Nemkontosystemet til rådighed. De materielle regler om offentlige betalinger, herunder for privatpersoner, juridiske enheder og offentlige udbetalere, udfærdiges af Grønlands Selvstyre. Loven hjemler derfor udelukkende, at grønlandske offentlige udbetalere kan tilsluttes Nemkontosystemet på samme vilkår, som danske offentlige udbetalere er tilsluttet.

Det vil dog være en nødvendig forudsætning, at de grønlandske myndigheder fortsat har adgang til betalingsmodtagerens personnummer, CVR- eller P-nummer for at kunne anvende Nemkontosystemet, da betalingsmodtageren identificeres via disse numre, når en betalingsordre sendes via Nemkontosystemet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 23

Det følger af straffelovens § 152, stk. 1, at den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller

hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det følger endvidere af straffelovens § 152, stk. 3, at en oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Straffelovens § 152 a, fastslår, at bestemmelsen i § 152 finder tilsvarende anvendelse på den, som i øvrigt er eller har været beskæftiget med opgaver, der udføres efter aftale med en offentlig myndighed. Det samme gælder den, som virker eller har virket ved telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige.

I forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, er der angivet en række hensyn til offentlige og private interesser, der – efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde – kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt. Bestemmelsen er udformet således, at der i vidt omfang er sammenfald mellem på den ene side de oplysninger, der er undtaget fra retten til aktindsigt i medfør af offentlighedslovens §§ 30-33, og på den anden side de oplysninger, der anses for fortrolige i medfør af bestemmelsen i forvaltningslovens § 27 om tavshedspligt.

Offentlighedslovens § 31 fastslår, at retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar. Det er med bestemmelsen forudsat, at begrænsninger i retten til aktindsigt kun kan gøres gældende, hvis der er tale om oplysninger af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar. Det er således ikke i alle tilfælde, at hensynet til sikkerheden omkring et it-system kan begrunde undtagelse af oplysninger fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 31. Det er som følge heraf dermed ikke alle oplysninger om bl.a. teknisk og sikkerhedsmæssig indretning af en offentlig myndigheds it-system, der er omfattet af tavshedspligten i forvaltningslovens § 27, stk. 2, 1. pkt.

Det foreslås, at der som § 23 indsættes en bestemmelse, hvorefter offentlige udbetalere og enhver, der varetager opgaver efter denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, og enhver, der i øvrigt yder bistand hertil, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 f forpligtet til at iagttage tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for opretholdelse, vedligeholdelse og drift af sikkerhed i Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen vil som systemejer blive ansvarlig for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet. For en nærmere beskrivelse af Digitaliseringsstyrelsens ansvar som systemejer, henvises der til lovforslagets § 21 og bemærkningerne hertil.

Forslaget indebærer, at der er flere subjekter, som er omfattet af tavshedspligtsbestemmelsen end af straffelovens §§ 152-152 f. Tavshedspligten vil således foruden Digitaliseringsstyrelsens medarbejdere og leverandøren til Nemkontosystemet omfatte offentlige udbetalere, tilsluttede institutter, private kontoformidlere, operatører af finansielle digitale infrastrukturer og enhver der varetager opgaver i henhold til loven eller i øvrigt yder bistand hertil.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at der uden videre gælder tavshedspligt med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning og om processer for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af sikkerhed i Nemkontosystemet, dvs. uden at der skal foretages en konkret vurdering af, om videregivelse eller udlevering af oplysningerne vil indebære en sikkerhedsmæssig risiko. Tavshedspligten gælder for alle oplysninger af den nævnte art.

Den foreslåede bestemmelse indebærer herudover, at de tavshedsbelagte oplysninger ikke kan videregives til uvedkommende, herved skal forstås private parter, der ikke varetager opgaver efter dette lovfor-

slag. For så vidt angår videregivelse til andre forvaltningsmyndigheder reguleres spørgsmålet i medfør af de almindelige regler i navnlig forvaltningslovens §§ 28 og 31.

Den særlige tavshedspligt viger også for videregivelsespligt, der måtte være fastsat i anden lovgivning, f.eks. § 9 i lov om gransknings- og undersøgelseskommissioner, og § 19, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand. Den foreslåede bestemmelse er således ikke til hinder for, at offentlige myndigheder kan videregive oplysninger m.v. til andre offentlige myndigheder i det omfang, dette er nødvendigt for at disse kan udføre de opgaver, som de er pålagt, eller i det omfang en sådan forpligtelse følger af anden lovgivning.

Den særlige tavshedspligtsbestemmelse vil bl.a. indebære en begrænsning af muligheden for aktindsigt efter offentlighedsloven, idet de forhold, der er omfattet af bestemmelsen, vil kunne undtages med henvisning til offentlighedslovens § 35.

Den særlige tavshedspligtsbestemmelse vil desuden indebære, at den myndighed, der søges aktindsigt hos, vil være afskåret fra efter eget skøn at give meroffentlighed i oplysninger, der er omfattet af tavshedspligten, jf. offentlighedslovens § 14, jf. Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammed Ahsan, 3. udgave, 2022, s. 357.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 24

Det følger af Nemkontobekendtgørelsens § 10, at Nemkontosystemet i Nemkontoregistreret indeholder to former for registreringer af oplysninger om pengeinstitutkonti, dels registrering af Nemkonti og dels registrering af specifikke konti. Af Nemkontobekendtgørelsens § 16, stk. 1 og 2, fremgår det, hvordan den løbende opdatering af Nemkonti og specifikke konti primært forudsættes foretaget i Nemkontoregistreret. Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for Nemkontoregistreret, herunder oplysninger om specifikke konti i henhold til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, jf. Nemkontobekendtgørelsens § 33, stk. 1. Efter § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. kan oplysninger fra Nemkontosystemet om udbetalinger fra offentlige myndigheder videregives til et inddrivelsessystem administreret af Skatteforvaltningen. Digitaliseringsstyrelsen kan videregive borgeres og virksomheders kontonumre til private udbetalere og offentlige myndigheder, jf. § 5 a, stk. 1 i lov om offentlige betalinger m.v. og § 14 i Nemkontobekendtgørelsen.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen kan behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, herunder oplysninger om privatpersoners og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, og øvrige forhold, når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet vil kunne etablere og føre register over oplysninger, herunder personoplysninger, når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen vil som systemejer blive ansvarlig for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet, jf. lovforslagets § 21 og bemærkningerne hertil.

Digitaliseringsstyrelsen vil i Nemkontosystemet kunne etablere og føre register over oplysninger om privatpersoner og juridiske enheders Nemkonti og ydelsesspecifikke konti, således at Nemkontosystemet, via en identifikator kan identificere den af betalingsmodtagerens konto, hvortil der skal ske betaling.

Den foreslåede ordning om Nemkonto vil skulle ses i sammenhæng med hensynet bag loven og hviler på

en nødvendig forudsætning om, at oplysninger om betalingsmodtageres Nemkonti og ydelsesspecifikke konti registreres i Nemkontosystemet, da ordningen ellers ikke vil kunne fungere i praksis.

Nemkontosystemet vil skulle indeholde kontooplysninger på de konti, som betalingsmodtagerne har anvist som Nemkonto eller ydelsesspecifikke konti. De kontooplysninger, som registreres i Nemkontosystemet, vil for indenlandske konti være registrering- og kontonummeret. Ved betalingsmodtagerens anvisning af en udenlandsk konto, vil kontooplysningerne kunne være 1) IBAN-nummer, 2) BIC/SWIFT-kode, alternativt bankkode og kontonummer, hvis kontoen ikke har et IBAN-nummer, 3) instituttets navn, 4) institut adresse, 5) land og 6) kontoens valuta.

Herudover vil hver betalingsmodtager skulle være registreret med en sikker og entydig identifikator i form af personnummer for privatpersoner og CVR-nummer, SE-nummer og/eller P-nummer for juridiske enheder. Nemkontosystemet vil således skulle indeholde personoplysninger for de fysiske personer, som har anvist en Nemkonto eller ydelsesspecifikke konti til Nemkontosystemet. Det vil være nødvendigt at identificere fysiske personer via personnummer for at kunne sikre, at offentlige udbetalere vil kunne foretage udbetaling til rette betalingssted.

Digitaliseringsstyrelsen vil i Nemkontosystemet kunne etablere og føre register over oplysninger om øvrige forhold, når sådanne oplysninger er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet. Det vil f.eks. være oplysninger om navn, adresse, værgemål, betalingsordrer, kontoopslag samt oplysninger vedrørende den enkelte anvisning, som eksempelvis datoen for, hvornår en konto er blevet aktiveret og registreret som Nemkonto i Nemkontosystemet, og hvordan kontoen er blevet anvist til Nemkontosystemet.

Øvrige forhold vil herudover også kunne omfatte data fra Modulusregistret og data fra Pengeinstitutregistret (PI-registret) til validering af anviste konti i Nemkontosystemet.

Modulusregistret er et register med information om de intervaller af konti, som danske pengeinstitutter udsteder konti i, samt om hvilken algoritme der anvendes til at beregne modulusciffrer.

PI-registret er et register over danske pengeinstitutters registreringsnumre.

Nemkontosystemet vil kunne anvende Modulus- og PI-registrene til at foretage en modulusvalidering af anviste konti. Modulusvalidering er en validering af, om et givent indenlandsk konto- og registreringsnummer overholder reglerne for modulus i forhold til de pågældende registre.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen er dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen bliver dataansvarlig for alle behandlingsaktiviteter i Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen vil som dataansvarlig være ansvarlig for at overholde den dataansvarliges forpligtelser efter databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Det omfatter bl.a. at sikre databeskyttelse gennem design og standardindstillinger i Nemkontosystemet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 25, at fastsætte de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger med udgangspunkt i en risikovurdering, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 32, samt om nødvendigt foretage en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35. Digitaliseringsstyrelsen vil endvidere skulle varetage oplysningspligten samt behandle modtagne anmodninger fra de registrerede om udøvelse af deres rettigheder efter databeskyttelsesforordningen.

Digitaliseringsstyrelsen vil som dataansvarlig kunne behandle de oplysninger, herunder personoplysning-

ger, der er nødvendige for at kunne stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere. Dette vil også omfatte personoplysninger, der er nødvendige til etableringen af det foreslåede Nemkontosystem, herunder i forbindelse med bl.a. migration af oplysninger fra det eksisterende system til det nye system ved overgangen fra det gamle til det nye system.

Den behandling, der vil kunne foretages af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet som dataansvarlig, vil bl.a. omfatte registrering af betalingsordren, påføring af betalingsmodtagerens Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto, sammenholdelse af oplysninger om betalingsmodtageren og ydelsesarten med oplysninger om skyldnere, som modtages fra Skatteforvaltningen, og registrering af retursvar fra det betalingsafviklende institut om betalingstransaktionens gennemførelse.

En offentlig udbetalers fremsendelse af en betalingsordre til Nemkontosystemet vil være en videregivelse af personoplysninger til Digitaliseringsstyrelsen. Digitaliseringsstyrelsen vil efter den foreslåede ordning som den dataansvarlige forestå behandlingen af betalingsordren i Nemkontosystemet, inden betalingsordren videregives til det betalingsafviklende institut, som vil skulle forestå udbetalingen på vegne af den offentlige udbetaler.

Når en privat kontoformidler og en operatør af finansiel digital infrastruktur på vegne af en privat udbetaler fremsender en forespørgsel til Nemkontosystemet, vil det være en videregivelse af personoplysninger til Digitaliseringsstyrelsen som vil være dataansvarlig for behandlingen i Nemkontosystemet. Digitaliseringsstyrelsen vil efter behandlingen i Nemkontosystemet videregive betalingsmodtagerens kontooplysninger til den private udbetaler via den private kontoformidler og potentielt en operatør af finansiel digital infrastruktur, som vil være dataansvarlig for den eventuelle videre behandling.

I forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens videregivelse af personoplysninger, vil modtageren af personoplysningerne blive dataansvarlig. Skatteforvaltningen, den offentlige udbetaler, det betalingsafviklende institut, den private udbetaler eller et institut omfattet af ordning om offentlig tjeneste vil kunne behandle de videregivne personoplysninger til andre formål, hvis dette følger af de almindelige behandlingsregler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Som eksempel vil det betalingsafviklende institut kunne have en bogføringsforpligtigelse, hvorfor instituttet selvstændigt vil kunne behandle personoplysninger til dette formål.

Såfremt Digitaliseringsstyrelsen vælger at udpege offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver, som er pålagt Digitaliseringsstyrelsen som systemejer, vil de udpegede offentlige myndigheder eller juridiske enheder agere som databehandler på vegne af Digitaliseringsstyrelsen. De udpegede offentlige myndigheder eller juridiske enheder vil således alene behandle de pågældende personoplysninger på Digitaliseringsstyrelsens vegne efter instruks og i henhold til en skriftlig databehandleraftale i overensstemmelse med reglerne herom i databeskyttelsesforordningens artikel 28 og 29. For en nærmere beskrivelse af Digitaliseringsstyrelsens opgaver som systemejer, henvises til lovforslagets § 21 og bemærkningerne hertil.

Der vil på Digitaliseringsstyrelsens instruks kunne ske migrering af data, herunder personoplysninger, i Nemkontosystemet fra én udpeget offentlig myndighed eller juridisk enhed til en anden. En udpeget offentlig myndighed eller juridisk enhed vil udelukkende agere som databehandler for Digitaliseringsstyrelsen. Der vil således være tale om et aftalegrundlag, hvor Digitaliseringsstyrelsen kan vælge at opsigte aftalen og tilbagetage eller flytte data.

Digitaliseringsstyrelsens indhentning, behandling og videregivelse af personoplysninger i Nemkontosystemet vil være forenelig med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter behandling af personoplysninger er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har

fået pålagt. Der er således tale om, at Digitaliseringsstyrelsens indhentning, behandling og videregivelse af personoplysninger vil ske i forbindelse med varetagelsen af de opgaver, som styrelsen med lovforslaget vil blive pålagt. Der henvises til lovforslagets §§ 21-22 og bemærkningerne hertil. Digitaliseringsstyrelsens behandling af personnumre vil kunne ske i medfør af databeskyttelseslovens § 11, stk. 1, hvorefter offentlige myndigheder kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation. Personnumre vil i Nemkontosystemet være privatpersoners identifikator for både anviste konti i Nemkontosystemet og for offentlige udbetaleres betalingsordrer eller private udbetaleres kontoopslag.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i Nemkontosystemet, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at ministeren for digitalisering vil kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen også kan behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Formålet med bestemmelsen er at styrke anvendere af Nemkontosystemets medvirken til at udføre bedre kontrol og forebygge økonomisk kriminalitet, herunder svindel og misbrug af Nemkonti. Nemkontosystemet vil indeholde oplysninger, der kan anvendes til at mindske risikoen for udbetaling til en svindlet Nemkonto, hvilket anses for at være i både udbetalers og betalingsmodtagers interesse. Ved »kontrol- og tilsynsopgaver« forstås opgaver, der har til formål at mindske risikoen for utilsigtede fejl, svindel og misbrug med anvendere af Nemkontosystemets midler.

Ved »anvendere af Nemkontosystemet« forstås de aktører, som direkte eller indirekte benytter Nemkontosystemet, og som er omfattet af dette lovforslag. Det vil eksempelvis være offentlige udbetalere, betalingsafviklende institutter, private udbetalere og institutter, der fører konti, som kan anvendes i Nemkontosystemet.

Med bemyndigelsen vil ministeren for digitalisering kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i andre tilfælde end de i *stk. 1* nævnte tilfælde.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at detaljerede regler om Digitaliseringsstyrelsens behandling af oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, når det er nødvendigt af hensyn til anvendere af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver, kan fastsættes ved bekendtgørelse. Dette vil kunne sikre en så konkret og agil regulering som muligt. Samtidig vil det kunne sikres, at der løbende vil kunne tages hensyn til og foretages nærmere regulering af nye værktøjer, oplysninger m.v., som Digitaliseringsstyrelsen vil kunne tage i brug inden for de rammer, som lovforslaget etablerer. Endvidere vil det kunne sikres, at de teknologiske muligheder for behandling af store datamængder ledsages af detaljerede regler om behandlingssikkerhed, herunder om adgang til data.

Med bemyndigelsen vil ministeren for digitalisering kunne fastsætte regler om, til hvilke anvenderes kontrol- og tilsynsopgaver Digitaliseringsstyrelsen vil kunne behandle oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, herunder regler om for hvilke private udbetalere private kontoformidlere og operatører af finansielle digitale infrastrukturer kan modtage oplysninger. Den enkelte anvender vil skulle anmode Digitaliseringsstyrelsen om oplysninger og være ansvarlig for at sikre, at den konkrete anmodning er baseret på en kontrol- eller tilsynsopgave.

Ministeren for digitalisering vil med bemyndigelsen også kunne fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne behandle informationer om eksempelvis datoen for, hvornår en konto er blevet aktiveret

og registreret som Nemkonto i Nemkontosystemet for en betalingsmodtager, hvor mange betalingsmodtagere, der aktuelt har en given konto registreret som Nemkonto i Nemkontosystemet og de pågældende betalingsmodtageres personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer samt informationer om, hvordan kontoen er blevet anvist til Nemkontosystemet.

Behandlingen af personoplysninger skal i øvrigt ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Lovforslaget ændrer ikke herpå.

Spørgsmålet om underretning og indsigt i data m.v. skal derfor afgøres efter de almindelige regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

I forbindelse med beslutningen om hvilke oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, som Digitaliseringsstyrelsen vil behandle, vil ministeren foretage en vurdering af, hvorvidt det er sagligt og proportionalt at behandle den pågældende type oplysninger. Derved sikres det, at den pågældende type oplysning alene behandles, såfremt det er nødvendigt og ikke går videre, end hvad formålet tilsiger.

Lovforslaget fraviger ikke reglerne vedrørende tavshedspligt eller andre nationale og EU-retlige specifikke begrænsninger i behandlingen af oplysninger. Oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, som er omfattet af reglerne i særlige tavshedspligtsbestemmelser, vil derfor administreres efter de betingelser, som følger af de enkelte tavshedspligtsbestemmelser og overholde reglerne herfor.

Som anført under pkt. 2.10.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, vil ministeren for digitalisering i medfør af stk. 3 kunne fastsætte nærmere regler om, at Digitaliseringsstyrelsen må viderebehandle personoplysninger til andre formål, end de oprindeligt var indsamlet til, uafhængigt af formålenes forenelighed (formålsbegrænsningsprincippet).

Ved udnyttelsen af bemyndigelsen vil kravene i forordningens artikel 23, stk. 2, skulle være opfyldt, hvilket vil medføre, at der ved udstedelse af en bekendtgørelse, der begrænser bl.a. formålsbegrænsningsprincippet, som minimum, hvor det er relevant, vil skulle udformes specifikke bestemmelser vedrørende de i artikel 23, stk. 2, påkrævede bestemmelser.

Begrænsningen af formålsbegrænsningsprincippet indebærer konkret, at Digitaliseringsstyrelsen vil få adgang til behandle personoplysninger i Nemkontosystemet til brug for anvendelse af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver.

Begrænsningen af formålsbegrænsningsprincippet vurderes at være en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund af hensyn til anvendelse af Nemkontosystemets kontrol- og tilsynsopgaver. Formålet er bl.a. at sikre det lovgivningsmæssige grundlag for, at der i kontroløjemed kan behandles personoplysninger, der kan anvendes af anvendelse af Nemkontosystemet til at genkende mønstre og tegn på svig på tværs af betalingsmodtagere.

Oplysningerne vil blive sammenstillet og videregivet til anvenderne, og vil derefter kun fremgå af Nemkontosystemets systemlog, som vil blive slettet løbende.

Digitaliseringsstyrelsen vil i medfør af det foreslåede stk. 2 blive dataansvarlig for behandlingen af oplysningerne i Nemkontosystemet, og anvenderne af Nemkontosystemet vil ved modtagelse af oplysningerne blive dataansvarlige.

Det bemærkes, at de almindelige krav om bl.a. proportionalitet og dataminimering fortsat vil gælde ved anvendelse af personoplysningerne. Adgangen til at fastsætte regler om, at der kan anvendes oplysninger til kontrol- og tilsynsopgaver for anvendelse af Nemkontosystemet, vil derfor ikke blive benyttet i et videre omfang, end hvad der er nødvendigt for at sikre, at det efter lovforslaget tilsigtede formål

opnås. Digitaliseringsstyrelsen vil heller ikke foretage profilering af personoplysninger, men vil kun samle data, der kan være relevant for den pågældende anvender af Nemkontosystemet.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering fastsætter regler om behandlingen af oplysninger i Nemkontosystemet, herunder indhentning til og videregivelse af oplysninger fra Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren for digitalisering fastsætter yderligere regler om behandlingen af oplysninger, herunder personoplysninger, i Nemkontosystemet, således at Digitaliseringsstyrelsen som systemejer af Nemkontosystemet kan stille Nemkontosystemet til rådighed for offentlige udbetalere og private kontoformidlere.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler vil bl.a. skulle anvendes til at fastsætte nye og tilpassede bestemmelser om oplysninger, der indhentes og behandles i Nemkontosystemet. På den måde vil Nemkontosystemet nemt og fleksibelt kunne tilpasses en digital udvikling eller en generel samfundsudvikling.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne indhente oplysninger til Nemkontosystemet, når sådanne oplysninger er nødvendige for opgavevaretagelsen som systemejer.

Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis hos offentlige udbetalere kunne indhente oplysninger om ydelsesspecifikke konti knyttet til den pågældende offentlige udbetaler. Dette vil indebære, at offentlige udbetalere vil være ansvarlige for at sikre, at de videregivne oplysninger til enhver tid er korrekte og opdaterede, jf. den foreslåede § 10 og bemærkningerne hertil.

Forvaltningslovens generelle regler om udveksling af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder finder tilsvarende anvendelse på Digitaliseringsstyrelsens virksomhed i forbindelse med Nemkontosystemet.

Digitaliseringsstyrelsen vil også kunne indhente øvrige nødvendige data. Digitaliseringsstyrelsen vil eksempelvis hos Finans Danmark kunne indhente de nødvendige oplysninger fra Modulusregistret og PI-registret.

Ministeren for digitalisering vil også skulle fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens videregivelse af oplysninger til Skatteforvaltningen, i forbindelse med varetagelse af opgaver i medfør af lovforslagets § 16 om modregning. Relevante oplysninger vil f.eks. være oplysninger om betalingsmodtagerens identitet i form af personnummer, CVR-, SE-, eller P-nummer, hvilken offentlig udbetaler betalingen hidrører fra, hvilken type ydelse (ydelsesart), udbetalingsbeløbet samt betalingsmodtagerens Nemkonto, ydelsesspecifikke konto eller anden konto.

Ministeren for digitalisering vil tilmed skulle fastsætte regler om, hvilke personoplysninger Digitaliseringsstyrelsen kan videregive til offentlige udbetalere og private udbetalere. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kun vil kunne videregive personoplysninger i forbindelse med en offentlig udbetalers udbetaling af pengebeløb til en betalingsmodtager eller en privat udbetalers kontoopslag.

Der vil kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive personoplysninger til den offentlige udbetalers betalingsafviklende institut, i forbindelse med en offentlig udbetalers udbetaling af pengebeløb.

Der vil også kunne fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive oplysninger til institutter omfattet af ordning om offentlig tjeneste i forbindelse med varetagelsen af de opgaver, som institutterne med lovforslaget vil blive pålagt.

Bemyndigelsen vil tilmed kunne anvendes til at fastsætte regler om, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne

videregive oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder, som Digitaliseringsstyrelsen kan behandle efter stk. 3.

Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om, at det institut, hvori en konto er anvist som Nemkonto, vil kunne modtage oplysninger om den betalingsmodtager, som har kontoen registreret som sin Nemkonto.

Videre vil der kunne fastsættes regler om, at private udbetalere via private kontoformidlere vil kunne modtage oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder. Der vil skulle fastsættes regler om, at Digitaliseringsstyrelsen kun vil kunne videregive de pågældende oplysninger til visse private udbetalere, hvor der er stor sandsynlighed for svindel og misbrug. Som eksempel vil forbrugslånselskaber og udlånsvirksomheder, der udbetaler kviklån, kunne omfattes.

Endelig vil der kunne fastsættes regler om, at offentlige udbetalere vil kunne modtage oplysninger om privatpersoner og juridiske enheder i forbindelse med udbetalinger til betalingsmodtagere. I praksis vil det være de offentlige udbetaleres betalingsafviklende institutter, der vil skulle modtage oplysningerne fra Digitaliseringsstyrelsen.

Det bemærkes, at der med den foreslåede bestemmelse ikke er tilsigtet nogen ændring af offentlige myndigheders adgang til efter anmodning at få udleveret de oplysninger, som Digitaliseringsstyrelsen er kommet i besiddelse af. Der er med den foreslåede bestemmelse endvidere ikke tilsigtet nogen ændring af, i hvilket omfang Digitaliseringsstyrelsen på baggrund af en konkret vurdering kan videregive oplysninger til offentlige myndigheder. Disse spørgsmål vil skulle afgøres efter de almindelige regler om videregivelse af oplysninger mellem offentlige myndigheder, herunder de regler, som er fastlagt i databeskyttelsesloven, databeskyttelsesforordningen og forvaltningsloven.

Ministeren for digitalisering vil også skulle fastsættes regler om opbevaring af data, herunder personoplysninger i Nemkontosystemet. Der vil f.eks. skulle fastsættes regler om, at oplysningen om en anvist konto i Nemkontosystemet endeligt slettes efter kontoen er registreret som slettet i Nemkontosystemet i forbindelse med en privatpersons død, ved en juridisk enheds ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende. Det forventes, at pligten til endeligt at slette oplysningen fra Nemkontosystemet vil indtræde senest 2 år efter at Digitaliseringsstyrelsen har registreret den anviste konto som slettet i Nemkontosystemet. Det forventes, at der dermed vil ske endelig sletning af oplysningen senest 5 år efter en privatpersons død, ved en juridisk enheds ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende.

Ministeren for digitalisering vil herudover skulle fastsætte regler om opbevaring af oplysninger om tidligere anviste konti, udbetalinger fra offentlige udbetalere og kontoopslag. Sletningsfristen vil eksempelvis kunne sættes til 10 år regnet fra registreringen i Nemkontosystemet, for at kunne imødekomme betalingsmodtagere eller kuratorers behov for at dokumentere tidligere anviste Nemkonti, oplysninger om modtagne offentlige ydelser eller private udbetaleres kontoopslag. Digitaliseringsministeriet vil dog i samråd med Digitaliseringsstyrelsen skulle overveje en anden slettefrist, hvis dette skønnes nødvendigt. Slettes oplysningen om en anvist konto i medfør af privatpersonens død eller den juridiske enheds ophør endeligt, slettes oplysninger om tidligere anviste konti, udbetalinger fra offentlige udbetalere og kontoopslag på samme tidspunkt.

Pligten til at foretage endelig sletning vil i alle tilfælde påhvile Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 25

Efter § 34 i Nemkontobekendtgørelsen, stiller CPR-myndigheden oplysninger fra CPR-registret til rådighed, således at Nemkontoregistret kan opdateres med ændringer i bestanden af CPR-numre. Videre fremgår det, at CVR-myndigheden stiller oplysninger fra CVR-registret til rådighed, således at Nemkontoregistret kan opdateres med ændringer i bestanden af CVR-numre og P-numre. Tilsvarende gælder for Skatteforvaltningen, som skal stille SE-oplysninger fra Erhvervssystemet til rådighed, således at Nemkontoregistret kan opdateres med ændringer i bestanden af SE-numre.

Det foreslås, at der som § 25 indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen fra told- og skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister kan indhente de oplysninger, som er nødvendige til brug for udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Digitaliseringsstyrelsen som led i opgavevaretagelsen som systemejer af Nemkontosystemet kan indhente oplysninger fra centrale myndigheder og registre, når de er nødvendige for Nemkontosystemet. Dette omfatter også personoplysninger.

For en nærmere beskrivelse af Digitaliseringsstyrelsens opgaver som systemejer, henvises til lovforslagets § 21 og bemærkningerne hertil.

Digitaliseringsstyrelsen vil således kunne indhente oplysninger om privatpersoners personnummer, navn- og adresseoplysninger, værgemål og statuskoder fra Det Centrale Personregister samt oplysninger om juridiske enheders CVR- og P-numre, navne- og adresseoplysninger, virksomhedsform og status fra Det Centrale Virksomhedsregister og SE-numre, fra Skatteforvaltningen.

De pågældende registre vil kunne give Digitaliseringsstyrelsen løbende opdateringer, så Digitaliseringsstyrelsen f.eks. kan modtage oplysning herom, når en privatperson dør, en juridisk enhed ophører eller der på anden måde ændres i en betalingsmodtagers identifikation.

Den foreslåede bestemmelse vil også medføre, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne indhente oplysninger, herunder personoplysninger, fra Skatteforvaltningen, således at Nemkontosystemet på vegne af de offentlige udbetalere kan foretage en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for gældsmodregning, jf. nærmere herom i den foreslåede § 16 og bemærkningerne hertil. Oplysningerne vil alene være oplysninger om skyldnerens identitet i form af personnummer, CVR-, SE- eller P-nummer og i visse tilfælde hvilken myndighed, der er fordringshaver samt hvilken type ydelse, der kan modregnes med (ydelsesart). Det vil ikke være nødvendigt at indhente oplysninger om gældens størrelse og karakter.

Nemkontosystemet vil skulle validere personnumre og CVR-numre ved anvisning, i modtagne betalingsordrer og ved modtagelse af oplysninger fra Skatteforvaltningen. For at der kan foretages validering, vil der skulle behandles oplysninger fra Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister om privatpersoner og juridiske enheder, uanset om de har anvist en konto i Nemkontosystemet eller ej.

Nemkontosystemet vil skulle behandle en stor mængde af betalingsordrer inden for en kort tidsperiode, for at sikre, at betalingsordrerne kan sendes rettidigt til det betalingsafviklende institut, som skal gennemføre betalingstransaktionen. For at sikre Nemkontosystemets driftssikkerhed, ved at kunne fungere uafhængigt af eksterne netværk og datakilder, foreslås det, at oplysninger fra Skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og Det Centrale Virksomhedsregister vil blive lagret i Nemkontosystemet. Dette vil desuden sikre, at validering, vurdering af grundlag for gældsmodregning og kontrol kan ske straks, således at de store mængder data kan behandles hurtigt uden at overbelaste systemet. Digitaliseringsstyrelsen vil i rollen som dataansvarlig vurdere, om oplysninger om visse persongrupper kan slettes straks efter modtagelse baseret på, at andelen af personer der har anvist en Nemkonto er lav.

Det er ikke tilsigtet, at der kan ske ændringer af betingelserne for at blive registreret i de registre, hvorfra der indhentes oplysninger. Digitaliseringsstyrelsens indhentning af oplysninger kan derfor ikke indebære, at en betalingsmodtager ikke kan blive registreret, hvis betingelserne for registrering i øvrigt er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.10.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 26

Efter § 6 a, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om økonomisk kompensation til fysiske personer omfattet af § 1, stk. 1, der ikke har modtaget retmæssig udbetaling som følge af svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto. Det er en betingelse for udbetaling af kompensation efter § 6 a, stk. 1, at forholdet er politianmeldt i umiddelbar forlængelse af kendskab til det kriminelle forhold, jf. lovens § 6 a, stk. 4.

Det fremgår af § 1, stk. 3 og 4, i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at kompensation til fysiske personer, omfattet af ordningen, ikke kan tildeles, hvis ansøger ved en groft uagtsom eller forsætlig handling har medvirket til, at svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto har medført, at ansøgeren ikke har modtaget en retmæssig udbetaling. Kompensationen kan tildeles, hvis ansøger på grund af psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller lignende tilstand ikke har været i stand til at handle fornuftsmæssigt. Dette beror dog på en konkret vurdering.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen efter ansøgning kan tildele og udbetale økonomisk kompensation til privatpersoner, der ikke har modtaget en retmæssig udbetaling som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at staten vil kunne kompensere privatpersoner, der har mistet en berettiget udbetaling, når privatpersonen uforskyldt ikke har modtaget denne som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Kompensationsordningen vil kun dække kompensation af privatpersoner, da juridiske enheder i den foreslåede ordning vil skulle fremvise dokumentation ved anvisning af Nemkonto, som er mere omfattende, end det som privatpersoner skal fremvise. Ved juridiske enheders anvisning hos en offentlig udbetaler kræves der derudover manuel sagsbehandling for at kunne verificere, at det er den tegningsberettigede, der anviser en Nemkonto på vegne af den juridiske enhed.

Da juridiske enheder ikke vil være omfattet af den foreslåede kompensationsordning, vil spørgsmål om kompensation af juridiske enheder som hidtil skulle vurderes efter den almindelige aftale- og obligationsret.

Kompensationsordningen vil skulle omfatte udbetalinger fra både offentlige og private udbetalere til privatpersoner. Kompensationsordningen vil tilmed dække både udbetalinger til privatpersoners Nemkonto og ydelsesspecifikke konti.

Digitaliseringsstyrelsen vil blive den kompetente myndighed til at træffe afgørelse om kompensation, således at der kun er én sagsbehandlende myndighed til at forestå tildeling og udbetaling af kompensation efter den foreslåede ordning.

Digitaliseringsstyrelsens sagsbehandling af kompensationssager vil følge de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder regler om sagsoplysning og tilvejebringelse af faktiske oplysninger, der er

nødvendige for at belyse sagen forsvarligt. Eksempelvis vil logoplysninger fra Nemkontosystemet, bankoplysninger og bevis for ret til ydelse være relevante faktiske oplysninger. Der kan træffes afgørelse på det foreliggende grundlag, hvor det ikke er muligt at tilvejebringe de oplysninger, der er nødvendige for at belyse sagen, i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper. Hvis der fremkommer nye oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse, efter afgørelsen er truffet, vil afgørelsen om udbetaling af kompensation kunne berigtiges, ligeledes i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper.

Digitaliseringsstyrelsen vil således efter ansøgning kunne tildele og udbetale økonomisk kompensation til privatpersoner, der ikke har modtaget en retmæssig udbetaling som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Kompensationsordningen vil kun dække fejl, hvis der er sket fejl i selve Nemkontosystemet. Kompensationsordningen vil således dække de tilfælde, hvor der opstår fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, som resulterer i, at en udbetaling går ind på en forkert konto. Dette kan både være tekniske fejl eller fejl ved indtastning af en Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto i forbindelse med anvisning eller ændring.

Fejl, der sker uden for Nemkontosystemet, vil derimod ikke være omfattet af kompensationsordningen. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor en sagsbehandler i forbindelse med en udbetaling indtaster et forkert personnummer, altså et personnummer, der tilhører en anden person end den tiltænkte betalingsmodtager, hvorved udbetalingen sker til den forkerte privatperson. I dette tilfælde vil der ikke være tale om en fejl i den tiltænkte betalingsmodtagers Nemkontooplysninger, som er registreret i Nemkontosystemet, hvorfor en sådan fejl ikke vil være omfattet af kompensationsordningen. Privatpersonen vil ved fejl uden for Nemkontosystemet skulle kontakte den offentlige udbetaler eller private udbetaler, der bør genudbetale til privatpersonen og søge det fejludbetalte beløb tilbagebetalt fra den, som uberettiget har modtaget dette.

I forhold til sager om uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet vil kompensationsordningen dække sager, hvor privatpersoner uberettiget har ændret i Nemkontosystemet. Dette kan både være tilfælde, hvor der er foretaget ændringer i privatpersonens anviste Nemkonto eller ydelsesspecifikke konto.

En uberettiget anvisning eller ændring, som er omfattet af kompensationsordningen, vil bl.a. kunne omfatte kriminalitet i forbindelse med identitetstyveri, hvorefter gerningspersonen foretager en ændring af den konto, som ofret for identitetstyveriet har registreret som sin Nemkonto, ved at bytte ofrets konto ud med gerningspersonens egen konto eller en konto, gerningspersonen har adgang til, hvorved pengeoverførsler til betalingsmodtageren, der foretages via Nemkontosystemet, ikke vil blive udbetalt til betalingsmodtageren.

Kompensationsordningen vil kun omfatte retmæssige udbetalinger. En retmæssig udbetaling vil være en udbetaling, som privatpersonen er den retmæssige modtager af. Eksempler på retmæssige udbetalinger vil være pensionsydelse eller boligstøtte, som privatpersonen er berettiget til at modtage og har anmodet om. Kompensationsordningen vil derimod ikke omfatte udbetalinger, som betalingsmodtageren ikke er den retmæssige modtager af, f.eks. et lån, som en anden optager i betalingsmodtagerens navn. Kompensationsordningen vil således heller ikke omfatte aftaler, der er omfattet af de aftaleretlige ugyldighedsgrunde, som f.eks. falsk eller tvang. Hvis en person tilegner sig en andens MitID og herefter indgår en aftale med en tredjepart, vil denne ikke være omfattet af kompensationsordningen. Sådanne falske aftaler kan bl.a. være aftaler om udbetaling af kviklån til en privatpersons Nemkonto. Hvis der er sket svindel med

privatpersonens Nemkonto, vil lånet således blive udbetalt til en anden konto. Kompensationsordningen vil heller ikke dække aftaler, som er indgået ved tvang. Disse tilfælde kan foreligge, hvor en person tvinger en anden til f.eks. at optage et banklån, og der derefter sker udbetaling til en svindlet Nemkonto.

I alle tilfælde af tvang eller falsk vil forholdet skulle afgøres efter de obligations- og aftaleretlige regler. Dette betyder, at det er privatpersonen, der skal gøre indsigelse mod en ugyldig aftale, når denne bliver bekendt med aftalen. Hvis der foreligger falsk eller voldelig tvang, vil dette være en stærk ugyldighedsgrund, og tredjeparten kan ikke gøre aftalen gældende over for privatpersonen. Derved hæfter privatpersonen ikke for f.eks. kviklån, som er foregået ved, at svindleren uberettiget har benyttet privatpersonens oplysninger. Eventuelle tvister om gyldigheden af aftaler eller klarlæggelse af ugyldighedsgrunde skal afklares ved domstolene.

Lovforslaget vil ikke have indvirkning på de gældende regler efter lov om betalinger og de heri udformede regler om hæftelsesforhold, som f.eks. uautoriserede betalingstransaktioner via netbank, jf. §§ 97 og 99 i lov om betalinger, uberettiget anvendelse af betalingsinstrumenter, jf. § 100 i lov om betalinger, og køb af varer over internettet med betalingskort, jf. § 112 i lov om betalinger.

Lovforslaget vil heller ikke have indvirkning på den almindelige aftaleret, som regulerer eksempelvis optagelse af lån m.v., hvor privatpersonen som udgangspunkt ikke hæfter i forbindelse med eventuelt misbrug af en digital underskrift, herunder i forbindelse med falsk eller tvang. Se hertil Højesterets kendelse af 17. november 2021 (sag 11/2021).

Lovforslaget indebærer alene en mulighed for at fravige den almindelige aftale- og obligationsretlige regulering af hvem, der økonomisk skal kompensere privatpersonen for den mistede retmæssige udbetaling, uagtet andre regler, der måtte finde anvendelse på forholdet.

Lovforslagets kapitel 9 vil få virkning for sager om økonomisk kompensation, hvor ansøgning er indgivet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, og hvor afgørelse træffes fra og med den 1. juli 2025. Med andre ord vil alle afgørelser om økonomisk kompensation, som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, blive truffet efter gældende ret på afgørelsestidspunktet.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter det er en betingelse for tildeling og udbetaling af kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, at forholdet er anmeldt til politiet i umiddelbar forlængelse af privatpersonens kendskab hertil.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at privatpersoner, der søger om kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet, vil skulle foretage en anmeldelse af forholdet til politiet, forud for, at der vil kunne tildeles og udbetales kompensation til privatpersonen. En efterfølgende straffesag på baggrund af anmeldelsen vil ikke have opsættende virkning i forhold til udbetalingen af kompensation.

Anmeldelse til politiet vil skulle ske i umiddelbar forlængelse af kendskab til forholdet, således at privatpersonen vil skulle foretage anmeldelsen inden for få dage, efter denne er blevet bekendt med den uberettigede anvisning eller ændring af dennes konto i Nemkontosystemet. Konkrete forhold hos privatpersonen, som eksempelvis psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller at personen har været udsat for trusler, vil kunne tillægges vægt i vurderingen af, om betingelsen om rettidig anmeldelse er opfyldt.

Efter den foreslåede ordning vil det ikke være et krav, at privatpersonen selv skal have indgivet politianmeldelsen, men det vil være privatpersonen, som vil skulle dokumentere, at betingelsen er opfyldt. Politianmeldelsen eller kvittering for at forholdet er anmeldt vil således skulle fremsendes til Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med ansøgningen om kompensation.

Det foreslås, at der i *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter der ikke kan tildeles kompensation til privatpersoner, som har handlet groft uagtsomt eller forsætligt. Der kan dog tildeles kompensation, hvis privatpersonen på grund af psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller lignende tilstand ikke har været i stand til at handle fornuftsmæssigt. Dette beror på en konkret vurdering under hensyn til personens mentale tilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt. 2. pkt. gælder dog ikke, hvis personen forbigående har hensat sig i en lignende tilstand som følge af indtagelse af beruselsesmidler, euforiserende stoffer eller lignende, eller hvis personen havde fortsat til den indtrådte skade.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der ikke kan tildeles kompensation til privatpersoner, som har handlet groft uagtsomt eller forsætligt. Handlingen vil bl.a. skulle vurderes på baggrund af betingelserne for besiddelse af en digital identitet og dertilhørende elektroniske identifikationsmidler, jf. bekendtgørelse om MitID til privatpersoner. Det vil som led i uagtsomhedsvurderingen bl.a. indgå, under hvilke omstændigheder tredjemand er kommet i besiddelse af indehaverens identifikationsoplysninger eller har skaffet sig adgang til indehaverens MitID, om indehaveren havde kendskab til, at tredjemand var kommet i besiddelse af de pågældende oplysninger eller indehaverens MitID, og om indehaveren havde gjort, hvad der var muligt for at forhindre misbrug, f.eks. ved at spærre sit MitID så hurtigt som muligt.

Uagtsomheds- og forsætsvurderingen vil omfatte både ændringen af Nemkontoen og efterfølgende handlinger, der har medført en udbetaling via Nemkontosystemet. Hvis en betalingsmodtager har handlet groft uagtsomt eller forsætligt som en del af udbetalingsforløbet, vil dennes tab således ikke være omfattet af kompensationsordningen. Som eksempel kan nævnes, at hvis en betalingsmodtager kun har været simpelt uagtsom i forbindelse med det forhold, der medførte, at en tredjemand kom i besiddelse af personens MitID og foretog ændring af den pågældendes Nemkonto, men betalingsmodtageren har været groft uagtsom i forbindelse med f.eks. optagelse af et lån, der gør at vedkommende hæfter over for en godtroende aftaleerhverver, vil tabet ikke være omfattet af kompensationsordningen.

Der vil dog kunne tildeles kompensation, hvis privatpersonen på grund af psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller lignende tilstand ikke har været i stand til at handle fornuftsmæssigt. Dette vil bero på en konkret vurdering under hensyn til personens mentale tilstand, handlingens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt. Dette gælder dog ikke, hvis personen forbigående har hensat sig i den lignende tilstand som følge af indtagelse af beruselsesmidler, euforiserende stoffer eller lignende, eller hvis personen havde fortsat til den indtrådte skade.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 27

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at fysiske personer efter § 1, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v., som ikke har modtaget en retmæssig udbetaling som følge af svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, kan efter ansøgning tildeles økonomisk kompensation for tabet svarende til størrelsen på den pågældende udbetaling.

Videre fremgår det af § 6 a, stk. 3, i lov om offentlige betalinger m.v., at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at der ikke kan udbetales kompensation efter § 6 a, stk. 1, til fysiske personer,

som har handlet uagtsomt eller forsætligt, er fuldt kompenseret eller efterfølgende har modtaget beløbet på anden vis. Det fremgår af forarbejderne til § 6 a, stk. 3, at bemyndigelsen forventes udmøntet ved, at ministeren fastsætter regler om, at kompensation ikke vil blive udbetalt til borgere, der er kompenseret på anden vis, f.eks. af en arbejdsgiver eller offentlig myndighed, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 9. Der er ikke ved bekendtgørelse fastsat regler om, at der ikke udbetales kompensation til fysiske personer, som er fuldt kompenseret eller efterfølgende har modtaget beløbet på anden vis.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen tildeler en økonomisk kompensation svarende til størrelsen på den pågældende retsmæssige udbetaling. Kompensationen nedsættes eller bortfalder, hvis privatpersonen har modtaget beløbet helt eller delvist på anden vis.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den økonomiske kompensation vil skulle opgøres som det samme beløb, som privatpersonen ikke retmæssigt har modtaget via Nemkontosystemet, uanset om privatpersonen har lidt andre økonomiske tab, herunder renter, som følge af fejlen eller den uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet.

Kompensationen foreslås således at blive nedsat eller bortfalde, hvis privatpersonen har modtaget beløbet helt eller delvist på anden vis. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor privatpersonen er kompenseret af en arbejdsgiver eller offentlig udbetaler.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter en privatperson, som har fået udbetalt kompensation fra Digitaliseringsstyrelsen, skal tilbagebetale kompensationen helt eller delvist til Digitaliseringsstyrelsen i det omfang, vedkommende på anden vis får dækket sit tab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at allerede udbetalt kompensation skal tilbagebetales helt eller delvist til Digitaliseringsstyrelsen, hvis privatpersonen har fået dækket det kompenserede beløb på anden vis. Det vil f.eks. være udbetalt erstatning, forsikringssum eller anden godtgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 28

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at ansøgning om kompensation skal indgives snarest muligt efter, at privatpersonen har konstateret, at en retmæssig udbetaling ikke er modtaget, og senest 13 måneder efter den pågældende udbetaling har fundet sted. Videre fremgår det af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, at ansøgning om kompensation indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen ved anvendelse af den løsning, som Digitaliseringsstyrelsen anviser. Af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, følger det, at Digitaliseringsstyrelsen kan give dispensation fra kravet om digital ansøgning efter § 3, stk. 1, hvis der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at privatpersonen ikke må forventes at kunne indgive ansøgning digitalt efter stk. 1. Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, stk. 2, at afgørelser efter stk. 1 ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter ansøgning om økonomisk kompensation indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen ved anvendelse af den løsning, som Digitaliseringsstyrelsen anviser. Videre foreslås det, at Digitaliseringsstyrelsen kan give dispensation fra kravet om digital ansøgning, hvis der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at privatpersonen ikke må forventes at kunne indgive ansøgning digitalt.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at ansøgning om kompensation som det klare udgangspunkt kun

vil kunne indgives digitalt til Digitaliseringsstyrelsen. Digitaliseringsstyrelsen vil via deres hjemmeside skulle anvisе den digitale løsning til ansøgning om kompensation, som skal anvendes.

Det foreslås dog, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne give dispensation fra kravet om digital ansøgning, hvis der foreligger særlige forhold, f.eks. et fysisk eller psykisk handicap eller manglende it-kompetencer, der gør, at privatpersonen ikke må forventes at kunne indgive ansøgning digitalt.

Digitaliseringsstyrelsens sagsbehandling af ansøgninger om dispensation fra kravet om digital ansøgning vil følge de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder regler om sagsoplysning og tilvejebringelse af faktiske oplysninger, der er nødvendige for at belyse sagen.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter ansøgning om kompensation skal indgives snarest muligt efter, at privatpersonen har konstateret, at en retmæssig udbetaling ikke er modtaget, og senest 13 måneder efter den pågældende udbetaling har fundet sted.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at privatpersonen skal indgive en ansøgning om kompensation snarest muligt efter konstatering af, at personen mangler en udbetaling. Konkrete forhold hos privatpersonen, som eksempelvis psykisk sygdom, nedsat psykisk funktionsevne eller at personen har været udsat for trusler, vil kunne tillægges vægt i vurderingen af, om privatpersonen har indgivet ansøgningen snarest muligt.

Bestemmelsen indeholder en absolut frist for indgivelse af ansøgning om kompensation, på 13 måneder efter udbetalingen har fundet sted.

Indgives ansøgning om kompensation efter udløbet af fristen på 13 måneder, vil privatpersonen ikke længere kunne tildeles kompensation.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsens afgørelser om kompensation ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Digitaliseringsstyrelsen vil træffe en endelig administrativ afgørelse i sager om ansøgning om kompensation. Der vil dermed ikke kunne klages over, hverken om der udbetales kompensation eller størrelsen på en eventuel kompensation. Det vil være muligt at indbringe Digitaliseringsstyrelsens afgørelse for domstolene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 29

Efter § 6 b, stk. 4, i lov om offentlige betalinger m.v., kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om statens indtræden i skadelidtes krav mod skadevolder, i det omfang der udbetales kompensation til skadelidte. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, at i svindelsager har en borger fået stjålet et pengebeløb, som bl.a. kan være løn eller en offentlig ydelse. Borgeren har på denne baggrund et erstatningskrav mod skadevolderen og kan ved en eventuel straffesag sideløbende rejse krav om erstatning. Hvis staten yder erstatning til borgeren, vil borgerens tab blive dækket, hvorfor ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at staten vil kunne indtræde i skadelidtes sted, så staten vil kunne indkræve pengene, hvis skadevolder senere hen identificeres, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 165 som fremsat, side 10.

Det foreslås, at der som § 29 indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen indtræder i privatpersonens krav mod skadevolder, i det omfang Digitaliseringsstyrelsen har udbetalt økonomisk kompensation til privatpersonen. Digitaliseringsstyrelsen kan undlade at forfølge krav, der ikke er fast-

slået ved dom, eller hvis omkostningerne ved at forfølge kravet må antages ikke at stå mål med det forventede udfald ved at forfølge kravet.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne indtræde i krav mod skadevolder, i stedet for privatpersonen, der har modtaget økonomisk kompensation. Bestemmelsen medfører også, at Digitaliseringsstyrelsen kan undlade at forfølge krav, der ikke er fastslået ved dom, eller hvis omkostningerne ikke forventes at stå mål med det forventede udfald.

I sager om kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet har en privatperson fået stjålet et pengebeløb, som bl.a. kan være løn eller en offentlig ydelse. Privatpersonen har på denne baggrund et erstatningskrav mod skadevolderen og vil ved en eventuel straffesag eller civilt søgsmål kunne rejse krav om erstatning. Det foreslås, at i det tilfælde Digitaliseringsstyrelsen yder kompensation til privatpersonen, vil dennes tab blive dækket, hvorfor Digitaliseringsstyrelsen efter den foreslåede bestemmelse vil kunne indtræde i skadelidtes sted, så Digitaliseringsstyrelsen vil kunne indkræve pengene hos skadevolderen.

Digitaliseringsstyrelsen vil kunne undlade at forfølge krav, der ikke er fastslået ved dom, eller hvis omkostningerne ved at forfølge kravet må antages ikke at stå mål med det forventede udfald ved at forfølge kravet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 30

Det fremgår af § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, at Digitaliseringsstyrelsen træffer afgørelse om tildeling af kompensation efter bekendtgørelsens § 1.

Det foreslås, at der som § 30 indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om kompensationsordningen, herunder nærmere krav for kompensation, regler om indgivelse af ansøgning og behandling af sager om kompensation.

Med den foreslåede bestemmelse vil ministeren kunne fastsætte nye og tilpassede bestemmelser som følge af ny viden om misbrug af Nemkontosystemet eller nærmere krav til dokumentation for ansøgning om kompensation. Herudover vil der kunne fastsætte krav for Digitaliseringsstyrelsens håndtering af ansøgninger om kompensation efter den foreslåede ordning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 31

Efter § 3, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. er ministeren for digitalisering bemyndiget til at kunne fastsætte regler om offentlige myndigheders ret til med frigørende virkning at foretage udbetalinger til fysiske og juridiske personer omfattet af § 1, som ikke har anvist en Nemkonto. Det følger af § 32, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, at en måde hvorpå offentlige myndigheder kan anvise et tilgodehavende til borgere og virksomheder, som ikke har anvist en Nemkonto eller oprettet en specifik konto, er at overføre beløbet til en statsejet konto oprettet af Digitaliseringsstyrelsen. Det fremgår videre af bestemmelsen, at dette sker med frigørende virkning, hvis den udbetalende myndighed underretter betalingsmodtageren, inden udbetalingen foretages.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter ventekontoen er den statsejede konto, som Digitaliseringsstyrelsen har oprettet, hvortil offentlige udbetalere efter aftale med Digitaliseringssty-

relsen siden den 6. marts 2012 har kunnet foretage udbetalinger til betalingsmodtagere, der ikke har anvist en Nemkonto.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den statsejede konto, som fremgår af § 32, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, fremover defineres som ventekontoen.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter der fra og med den 1. juli 2025 ikke kan overføres beløb fra offentlige udbetalere til ventekontoen, jf. dog § 32.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at offentlige udbetalere på nær Skatteforvaltningen fra den 1. juli 2025 ikke længere vil kunne få overført en udbetaling til ventekontoen, når en betalingsmodtager ikke har anvist en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto i Nemkontosystemet.

Den foreslåede afvikling af ventekontoordningen og afskaffelsen af den statslige ventekonto vil indebære, at offentlige udbetalere, der hidtil har været tilsluttet ventekontoen, og som ikke kan gennemføre en udbetaling via Nemkontosystemet, fremover – lige som alle øvrige debitorer – selv vil være ansvarlige for at bringe skyldforholdet til ophør, jf. også den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil. Med den foreslåede ordning vil en offentlig udbetaler, der hidtil har været tilsluttet ventekontoen, og som forsøger at gennemføre en betaling til en betalingsmodtager, der ikke har anvist en konto i Nemkontosystemet, eller hvor beløbet af andre grunde ikke kan overføres til betalingsmodtagerens anviste konto, automatisk få beløbet returneret fra Nemkontosystemet, således at den offentlige udbetaler selv kan forestå udbetalingen på anden vis.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at for krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, indtræder forældelse af betalingsmodtagers krav tidligst den 1. juli 2028.

Med den foreslåede bestemmelse gives betalingsmodtageren som udgangspunkt en bedre retsstilling end i dag, idet hovedparten af fordringerne på ventekontoen allerede er forældet eller ville være forældet tidligere end den 1. juli 2028.

Betalingsmodtageren har således en periode på mindst 3 år fra lovens ikrafttræden til at få udbetalt beløb på ventekontoen ved enten at anvise en Nemkonto eller at rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen med oplysninger om en anden konto, hvortil betaling skal ske.

Betalingsmodtageren vil også kunne rette henvendelse til den relevante offentlige udbetaler, som kan udbetale beløbet direkte til betalingsmodtageren, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen på anmodning fra den offentlige udbetaler kan returnere beløbet til denne.

Det forventes, at stort set alle fordringer overført til ventekontoen, som ikke forinden udbetales til den udbetalingsberettigede, vil forælde på datoen for udløbet af den 3-årige periode den 1. juli 2028.

Det forhold, at der tidligst indtræder forældelse af betalingsmodtagers krav den 1. juli 2028, vil ikke hindre, at der vil kunne indtræde en senere forældelse af betalingsmodtagerens krav, hvis det følger af anden lovgivning.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, ikke tilskrives renter fra den 1. juli 2025.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at krav på udbetaling af pengebeløb overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, ikke tilskrives renter fra den 1. juli 2025.

Forslaget indebærer en videreførelse af den eksisterende praksis, hvorefter Digitaliseringsstyrelsens udbe-

taling af beløb fra ventekontoen sker uden tillæg af renter. Betalingsmodtagerne vil som udgangspunkt ikke have krav på rente af indeståendet for perioden før 1. juli 2025, idet betalingsmodtagere, som mener at have et sådant rentekrav, dog vil kunne rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen herom, hvorefter styrelsen vil skulle vurdere, om betalingsmodtageren undtagelsesvis har krav på rente, samt efter hvilket regelsæt denne skal beregnes. Det forudsættes, at den offentlige udbetaler, der har overført beløbet, bistår Digitaliseringsstyrelsen med oplysning af sagen.

Det foreslås, at der som *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, ikke kan overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning fra den 1. juli 2025.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det således ikke vil være muligt for betalingsmodtageren at overdrage pengebeløb overført til ventekontoen til tredjemand fra den 1. juli 2025, dvs. at betalingsmodtageren ikke vil kunne meddele transport i beløbet.

Tilsvarende vil betalingsmodtagerens beløb overført til ventekontoen ikke kunne gøres til genstand for retsforfølgning fra lovens ikrafttrædelse, og der vil således ikke kunne foretages udlæg heri.

Det foreslås, at der som *stk. 6* indsættes en bestemmelse, hvorefter krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen senest den 30. juni 2025, kan, medmindre betalingsmodtageren senest den 30. juni 2028 har gjort krav på udbetalingen og anvist en konto til brug for udbetalingen, indtægtsføres i staten den 1. juli 2028, jf. dog *stk. 7*. Digitaliseringsstyrelsen foretager offentlig varsling i Statstidende herom senest den 30. juni 2027.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at krav på udbetaling af pengebeløb overført til ventekontoen uanset forældelsestidspunkt kunne indtægtsføres i staten den 1. juli 2028, medmindre de anvendes til dækning af gæld, jf. *stk. 7*. Ved »indtægtsføres« i den foreslåede bestemmelse forstås ikke, at fordringer, som fortsat måtte være retskraftige, ophører med at eksistere, men at beløbene ikke længere figurerer på ventekontoen, således at Digitaliseringsstyrelsen herefter, den 1. juli 2028, kan lukke ventekontosystemet for andre end Skatteforvaltningen.

Digitaliseringsstyrelsen vil efter indtægtsføringen ikke af egen drift vil skulle foretage undersøgelser med henblik på at vurdere, hvorvidt indtægtsførte beløb er forældede.

Forslaget indebærer, at hvis en betalingsmodtager anviser en Nemkonto efter den 1. juli 2028, vil dennes eventuelle tilgodehavende ikke blive udbetalt til den anviste Nemkonto. Bestemmelsen indebærer derfor, at betalingsmodtagere, der ønsker at gøre krav på beløb, der er indtægtsført, i udgangspunktet selv vil skulle rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen herom, og Digitaliseringsstyrelsen vil i den forbindelse med bistand fra den offentlige udbetaler skulle vurdere, om der er indtrådt forældelse af betalingsmodtagerens krav mod den offentlige udbetaler. Vurderingen af forældelsesspørgsmålet vil som udgangspunkt forudsætte, at Digitaliseringsstyrelsen indhenter oplysninger fra den offentlige udbetaler, og behandling af sådanne sager nødvendiggør således en manuel sagsbehandling og kan ikke automatiseres. Der er endvidere tale om oplysninger, der ikke er til rådighed for Digitaliseringsstyrelsen i dag.

Som følge af forslaget, er det planlagt, at Digitaliseringsstyrelsen igen vil søge at varsle betalingsmodtagere med et eller flere indestående beløb på ventekontoen med en samlet værdi på mere end 200 kroner. Orienteringen vil sendes individuelt og fysisk til den oplyste adresse i Skatteforvaltningens Erhvervssystem, CPR- eller CVR-registeret, hvis betalingsmodtageren er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post.

I de tilfælde hvor betalingsmodtageren ikke reagerer på den individuelle orientering, vil Digitaliserings-

styrelsen foretage en offentlig varsling i Statstidende med navn på betalingsmodtagere med indestående beløb på ventekontoen senest den 30. juni 2027, dvs. senest 12 måneder før indtægtsføringen. Betalingsmodtagere vil således forsøges orienteret to gange, hhv. individuelt og offentligt førend at beløbet indtægtsføres.

Det foreslås, at der som *stk. 7* indsættes en bestemmelse, hvoraf det følger, at har en betalingsmodtager, der ikke senest den 30. juni 2028 har gjort krav på udbetaling af pengebeløb som anført i *stk. 6* og anvist en konto til brug for udbetalingen, forfalden gæld, der omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, overføres beløbet til told- og skatteforvaltningen med henblik på dækning af denne gæld i overensstemmelse med dækningsrækkefølgen i § 7, *stk. 1, nr. 2 og 3*, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at såfremt betalingsmodtageren den 1. juli 2028 har forfalden gæld, der omfattes af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, overføres beløbet til restanceinddrivelsesmyndigheden med henblik på at anvende beløbet til dækning af denne gæld i overensstemmelse med dækningsrækkefølgen i § 7, *stk. 1, nr. 2 og 3*, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Nedskrivning af betalingsmodtagerens gæld vil således følge den almindelige dækningsrækkefølge i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Eventuelle overskydende beløb kan returneres til Digitaliseringsstyrelsen forud for indtægtsføringen.

Med den foreslåede bestemmelse gives der adgang til at dække betalingsmodtagerens gæld med betalingsmodtagerens indestående beløb på ventekontoen. Uanset hvilken fordringstype det oprindelige beløb på ventekontoen vedrører, vil beløbet kunne anvendes til at dække al gæld omfattet af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Der vil ske dækning af al betalingsmodtagerens offentlige gæld registreret i restanceinddrivelsesmyndighedens systemer – herunder både gæld registreret til inddrivelse og gæld under opkrævning registreret til modregning – op til størrelsen af det indtægtsførte beløb. Der vil ikke blive foretaget såkaldt »intern modregning«, jf. § 7, *stk. 1, nr. 1*, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, men alene modregning efter § 7, *stk. 1, nr. 2 og 3*.

Det foreslås, at der som *stk. 8* indsættes en bestemmelse, hvoraf det følger, at er et krav på pengebeløb indtægtsført efter *stk. 6*, ikke forældet, vil Digitaliseringsstyrelsen efter anmodning fra betalingsmodtageren foretage udbetaling af pengebeløbet, medmindre pengebeløbet er anvendt til dækning af gæld efter *stk. 7*.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at betalingsmodtagere, der ønsker at gøre krav på beløb, der er indtægtsført i staten den 1. juli 2028, i udgangspunktet selv vil skulle rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen herom, og Digitaliseringsstyrelsen vil i den forbindelse med bistand fra den offentlige udbetaler skulle vurdere, om der er indtrådt forældelse af betalingsmodtagerens krav mod den offentlige udbetaler.

Såfremt betalingsmodtageren har fået dækket gæld i forbindelse med afvikling af ventekontoen den 1. juli 2028, vil det ikke være muligt for betalingsmodtageren at få beløbet udbetalt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.12.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 32

Efter § 3, *stk. 1*, i lov om offentlige betalinger m.v. er ministeren for digitalisering bemyndiget til at kunne fastsætte regler om offentlige myndigheders ret til med frigørende virkning at foretage udbetalinger til fysiske og juridiske personer omfattet af § 1, som ikke har anvist en Nemkonto. Det følger af § 32, *stk. 1*, i Nemkontobekendtgørelsen, at en måde hvorpå offentlige myndigheder kan anvise et tilgodehavende til borgere og virksomheder, som ikke har anvist en Nemkonto eller oprettet en specifik konto, er at overføre

beløbet til en statsejet konto oprettet af Digitaliseringsstyrelsen. Det fremgår videre af bestemmelsen, at dette sker med frigørende virkning, hvis den udbetalende myndighed underretter betalingsmodtageren, inden udbetalingen foretages.

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter told- og skatteforvaltningen fortsat kan foretage udbetalinger til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Skatteforvaltningen fra den 1. juli 2025 som den eneste offentlige udbetaler vil kunne fortsætte med at overføre pengebeløb til ventekontoen, når en betalingsmodtager ikke har en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto. Skatteforvaltningens overførsel af pengebeløb til ventekontoen fra den 1. juli 2025 vil være reguleret af reglerne i den foreslåede § 32.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter der for krav på pengebeløb, der er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025, indtræder forældelse, når der er gået 3 år efter overførslen til ventekontoen. Videre foreslås det, at pengebeløb tilfalder staten, hvis kravet på udbetaling er forældet.

Med bestemmelsen fastsættes forældelsesfristen for krav på pengebeløb overført til ventekontoen af Skatteforvaltningen fra den 1. juli 2025 som en 3-årig forældelsesfrist, der påbegyndes ved overførslen af beløbet til ventekontoen. Med den foreslåede bestemmelse vil forældelsen derfor indtræde, når forældelsesfristen på 3 år er udløbet, dvs. 3 år og 1 dag fra overførselsdagen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der er tale om en absolut forældelsesfrist på 3 år fra overførselstidspunktet, og at forældelseslovens regler om suspension m.v. fraviges.

Digitaliseringsstyrelsen vil så vidt muligt sørge for at orientere betalingsmodtageren om, at beløbet er overført til ventekontoen. Det vil imidlertid kun kunne ske, hvis betalingsmodtageren enten er tilsluttet Digital Post eller er registreret med sin aktuelle adresse i Skatteforvaltningens Erhvervssystem, CPR- eller CVR-registret. I andre tilfælde modtager betalingsmodtageren ikke meddelelse fra Digitaliseringsstyrelsen om overførslen til ventekonto. Det vil ikke have nogen retlig betydning, om Digitaliseringsstyrelsen foretager orientering af betalingsmodtageren.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter krav på udbetaling af pengebeløb, der er overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025, ikke tilskrives renter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at betalingsmodtageren ikke vil have krav på renter for krav på pengebeløb overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025. Det foreslås således, at krav overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025 ikke vil kunne tilskrives renter, også selv om dette måtte følge af anden lovgivning. Eventuelle renter, som følger af EU-retten, vil dog fortsat skulle betales.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter krav på udbetaling af pengebeløb overført til ventekontoen fra og med den 1. juli 2025 ikke kan overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at det således ikke være muligt for betalingsmodtageren at overdrage pengebeløb overført til ventekontoen til tredjemand fra lovens ikrafttrædelse, dvs. at betalingsmodtageren ikke vil kunne meddele transport i beløbet.

Tilsvarende kan betalingsmodtagerens beløb overført til ventekontoen ikke gøres til genstand for retsforfølgning fra lovens ikrafttrædelse, og der vil således ikke kunne foretages udlæg heri.

Det foreslås, at der som *stk. 5* indsættes en bestemmelse, hvorefter ministeren for digitalisering efter

aftale med skatteministeren kan fastsætte regler om, at told- og skatteforvaltningen fra en bestemt dato ikke længere kan foretage udbetalinger til ventekontoen efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren for digitalisering efter aftale med skatteministeren kan fastsætte regler om, at Skatteforvaltningen fra en bestemt dato ikke længere kan foretage udbetalinger til ventekontoen.

Ministeren for digitalisering vil skulle gå i dialog med skatteministeren og aftale det mest hensigtsmæssige tidspunkt for den endelige afvikling af ventekontoen. Der vil skulle tages hensyn til Skatteforvaltningens etablering af lovgivning og systemunderstøttelse til håndteringen af udbetalingerne, og til en snarlig afvikling af ventekontoen, for at sikre en ensartet retsstilling for udbetalinger i Nemkontosystemet.

Da der vil gælde en 3-årig forældelsesfrist for beløb overført til ventekontoen, jf. det foreslåede § 32, stk. 2, vil Digitaliseringsstyrelsen fortsat skulle administrere ventekontoordningen og udbetale indestående pengebeløb overført til ventekontoen, indtil de sidste pengebeløb på ventekontoen er udbetalt eller forældet. Herefter vil Digitaliseringsstyrelsen kunne nedlægge ventekontoordningen helt.

Afskaffelsen af muligheden for at overføre pengebeløb til ventekontoen ved manglende mulighed for at gennemføre en betaling via Nemkontosystemet vil indebære, at Skatteforvaltningen fremover – lige som alle øvrige debitorer – selv vil være ansvarlige for at bringe skyldforholdet til ophør, jf. også den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil. Med den foreslåede ordning vil Skatteforvaltningen automatisk få beløb returneret fra Nemkontosystemet, når der foretages forsøg på at gennemføre en betaling til en betalingsmodtager, der ikke har anvist en konto i Nemkontosystemet, eller hvor beløbet af andre grunde ikke kan overføres til betalingsmodtagerens anviste konto, således at Skatteforvaltningen selv vil kunne forestå udbetalingen på anden vis.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.12.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 33

Efter § 32, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, er en måde hvorpå offentlige myndigheder kan anvise et tilgodehavende til borgere og virksomheder, som ikke har anvist en Nemkonto eller oprettet en specifik konto, at overføre beløbet til en statsejet konto oprettet af Digitaliseringsstyrelsen. Videre fremgår det af bestemmelsen, at når beløbsmodtageren herefter anviser en Nemkonto, overføres tilgodehavendet fra den statsejede konto til den anviste Nemkonto.

Det foreslås, at der som § 33 indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen udbetaler indestående krav på pengebeløb på ventekontoen til betalingsmodtageren ved dennes anvisning af en Nemkonto eller anden konto, hvortil betaling skal ske.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at betalingsmodtagere, der har krav på udbetaling af pengebeløb på ventekontoen, vil kunne få pengebeløbet udbetalt ved at anvise Nemkonto i Nemkontosystemet eller ved at rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen og oplyse en konto, hvortil betaling skal ske.

Som i den gældende ordning foreslås det, at betalingsmodtageren automatisk vil få udbetalt pengebeløbet ved anvisning af en Nemkonto i Nemkontosystemet. Betalingsmodtageren vil også kunne rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen med anvisning af en konto, hvortil betalingen skal ske. Herefter vil Digitaliseringsstyrelsens medarbejdere manuelt forestå udbetalingen.

Den foreslåede ordning indebærer, at lovforslagets § 13, stk. 3, om, at der ikke kan stilles krav om, at betalingsmodtageren anviser en Nemkonto eller en anden konto som betingelse for at modtage et tilgodehavende, ikke vil omfatte udbetalinger af pengebeløb fra ventekontoen.

Den foreslåede bestemmelse vedrører kun pengebeløb, der fortsat er placeret på ventekontoen, dvs. at bestemmelsen ikke angår pengebeløb, som er indtægtsført i staten i medfør af det foreslåede § 31, stk. 6, anvendt til dækning af gæld i medfør af det foreslåede § 31, stk. 7, eller forældet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.12.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 34

Efter § 32, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, overføres tilgodehavendet fra den statsejede konto til den anviste Nemkonto, når beløbsmodtageren anviser en Nemkonto. Videre fremgår det af § 32, stk. 2, at den udbetalende myndighed alternativt kan vælge selv at foretage udbetalingen, efter at have modtaget information fra Nemkontosystemet om, at betaling ikke kan gennemføres på grund af manglende kontooplysning.

Det foreslås, at der som § 34 indsættes en bestemmelse, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen efter anmodning udbetaler indestående krav på pengebeløb på ventekontoen til den offentlige udbetaler, hvis denne har udbetalt eller vil udbetale pengebeløbet til betalingsmodtageren.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en offentlig udbetaler således vil kunne få sit overførte pengebeløb fra ventekontoen retur, såfremt den offentlige udbetaler selv har eller vil forestå udbetalingen til betalingsmodtageren. Det er en forudsætning, at den offentlige udbetaler selv fremsender en anmodning herom til Digitaliseringsstyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse vedrører kun pengebeløb, der fortsat er placeret på ventekontoen, dvs. at bestemmelsen ikke angår pengebeløb, som er indtægtsført i staten i medfør af det foreslåede § 31, stk. 6, anvendt til dækning af gæld i medfør af det foreslåede § 31, stk. 7, eller forældet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.12.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 35

Det foreslås, at der som *stk. 1* indsættes en bestemmelse, hvorefter loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Lovforslagets kapitel 8 vil få virkning for sager om økonomisk kompensation, hvor ansøgning er indgivet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, og hvor afgørelse træffes fra og med den 1. juli 2025. Med andre ord vil alle afgørelser om økonomisk kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet eller som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet blive truffet efter gældende ret på afgørelsestidspunktet.

Digitaliseringsstyrelsen har igangsat en proces for anskaffelse af et nyt Nemkontosystem, og der forventes derfor at være en paralleldriftsperiode, hvor begge Nemkontosystemer vil være i drift og anvendes til at gennemføre betalingsordrer og komplettere betalingsmeddelelser. I paralleldriftsperioden vil Digitaliseringsstyrelsen være systemejer for både det eksisterende Nemkontosystem og det nye Nemkontosystem. Lovforslaget vil finde anvendelse på begge systemer.

Digitaliseringsstyrelsen vil som systemejer stå for overgangen fra det eksisterende Nemkontosystem til det nye Nemkontosystem. Det vil således være Digitaliseringsstyrelsen, der administrerer både de offentlige udbetaleres og de private kontoformidlers tilslutning til og anvendelse af begge systemer, herunder overgangen fra det eksisterende til det nye system. Digitaliseringsstyrelsen kan således bestemme, at offentlige udbetalere for en periode vil skulle være tilsluttet to systemer.

Det er forventningen, at anvenderne af Nemkontosystemet gradvist vil blive tilkoblet det nye Nemkontosystem, og den nærmere plan for overgangen til det nye system vil blive fastlagt af Digitaliseringsstyrelsen. Digitaliseringsstyrelsen vil i den forbindelse kunne træffe beslutning om, at anvendere vil skulle frakobles det nye Nemkontosystem og i stedet anvende det tidligere Nemkontosystem, hvis Digitaliseringsstyrelsen finder dette nødvendigt.

De eksisterende Nemkonti og ydelsesspecifikke konti vil automatisk blive overført til det nye Nemkontosystem, hvilket indebærer, at betalingsmodtagere ikke skal anvise Nemkonti og ydelsesspecifikke konti på ny.

Det foreslås, at der som *stk. 2* indsættes en bestemmelse, hvorefter fysiske og juridiske personer, der har været private udbetalere efter § 5 a i lov om offentlige betalinger m.v., og som har foretaget kontoopslag i Nemkontosystemet til og med den 30. juni 2025, men som ikke er bosiddende eller har registreret hjemsted i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller på Færøerne og ikke er offentlige udbetalere efter § 8 kan uanset § 17, stk. 2, foretage kontoopslag, jf. § 17, stk. 1, til og med den 30. juni 2026.

Overgangsreglen gælder med andre ord i en 1-årig periode fra den 1. juli 2025 til og med den 30. juni 2026.

Med bestemmelsen sikres det, at fysiske og juridiske personer, der har været private udbetalere efter § 5 a i lov om offentlige betalinger m.v., men som ikke opfylder kravet i lovforslagets § 17, stk. 2, om bopæl eller registreret hjemsted i Danmark, et andet EU-/EØS-land eller på Færøerne med passende varsel har tid til at indrette sig på, hvordan udbetalinger skal tilrettelægges, når deres mulighed for via en privat kontoformidler at foretage kontoopslag i Nemkontosystemet ophører den 30. juni 2026.

Bortset fra lovens § 17, stk. 2, gælder loven og regler fastsat i medfør af loven for private udbetalere i overgangsperioden fra og med 1. juli 2025 til og med 30. juni 2026.

Det foreslås, at der som *stk. 3* indsættes en bestemmelse, hvorefter fysiske og juridiske personer, der har været tilsluttet Nemkontosystemet som private betalingsformidlere til og med den 30. juni 2025, uanset § 18, stk. 2, kan forblive tilsluttet Nemkontosystemet som privat kontoformidler, jf. § 18, stk. 1, til og med den 30. juni 2026.

Overgangsreglen gælder med andre ord i en 1-årig periode fra den 1. juli 2025 til og med den 30. juni 2026.

Med bestemmelsen sikres det, at fysiske og juridiske personer, der har været tilsluttet Nemkontosystemet som private betalingsformidlere, men som ikke vil kunne blive privat kontoformidler efter § 18, stk. 2, med passende varsel kan indstille deres forretning.

Det bemærkes, at der er operatører af finansielle digitale infrastrukturer, der i dag er private betalingsformidlere, men ikke er en virksomhedstype nævnt i § 18, stk. 2, som kan forblive tilsluttet til Nemkontosystemet, jf. den foreslåede § 19 og bemærkningerne hertil.

Bortset fra lovens § 18, stk. 2, gælder loven og regler fastsat i medfør af loven for private kontoformidlere i overgangsperioden fra og med 1. juli 2025 til og med 30. juni 2026.

Det foreslås, at der som *stk. 4* indsættes en bestemmelse, hvorefter regler, der er fastsat i henhold til § 1, stk. 7 og 8, § 3, stk. 1 og 5, § 4, stk. 1, og § 5, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 494 af 4. maj 2023, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov. Det samme gælder regler fastsat i medfør af § 12, stk. 6, i lov om offentlige

betalinger m.v. i det omfang reglerne undtager institutioner, foreninger og fonde m.v. fra bestemmelserne i §§ 1-2 a, § 3, stk. 1 og 5, § 4-5 c, 6 a og 6 b i lov om offentlige betalinger m.v.

Lovforslaget medfører, at §§ 1-2 a, § 3, stk. 1 og 5, § 4-5 c, 6 a og 6 b i lov om offentlige betalinger m.v. ophæves med lovforslagets § 36. Regler udstedt i medfør af de nævnte bestemmelser ophæves ligeledes, medmindre andet fastsættes.

Formålet med 1. pkt. er således, at bekendtgørelse 647 af 13. april 2021 om Nemkontoordningen forbliver i kraft, indtil den ophæves eller afløses af nye regler. Det er hensigten, at der udstedes en eller flere nye bekendtgørelser, som skal erstatte bekendtgørelse om Nemkontoordningen, og at disse kan træde i kraft samtidig med loven.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at videreføre regler udstedt i medfør af §§ 5 c, 6 a og 6 b, i lov om offentlige betalinger m.v. Bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto ophæves derfor med loven. Bekendtgørelsen erstattes af reglerne i lovforslagets kapitel 8, dvs. §§ 26-29.

Formålet med 2. pkt., er at videreføre regler fra bekendtgørelser, der bl.a. er udstedt i medfør af § 12, stk. 6, i lov om offentlige betalinger m.v., og som undtager en række institutioner, foreninger og fonde m.v. fra lovens §§ 1-7, for så vidt angår tilslutning til Nemkontosystemet.

Til § 36

Til nr. 1

Den gældende § 1 i lov om offentlige betalinger m.v. indeholder regler om hvilke fysiske og juridiske personer, der skal anvise en Nemkonto, hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb, og at dette skal ske senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig myndighed. Dog skal der ikke udbetales til Nemkonto, hvis en fysisk eller juridisk person har anvist en anden konto, hvortil en udbetaling skal ske. Bestemmelsen indeholder desuden bemyndigelser til, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om anvisningspligt.

§ 2 i lov om offentlige betalinger m.v. indeholder regler om, hvortil anvisning af en Nemkonto skal ske, om at Nemkonto kan ændres, og hvornår ændringer har virkning fra samt om sletning af Nemkonti ved død eller ved virksomheders ophør.

Efter § 2 a i lov om offentlige betalinger m.v. anses betalinger til konti i udlandet for foretaget rettidigt af det offentlige, uanset at de er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger.

Det foreslås, at §§ 1-2 a ophæves.

Det foreslåede er en konsekvens af, at regulering af forhold vedrørende Nemkonto udskilles fra lov om offentlige betalinger m.v. ved nærværende lovforslag.

Reglerne § 1 i lov om offentlige betalinger m.v. videreføres med præciseringer og justeringer i lovforslagets §§ 2, 3, 5 og § 13, stk. 1.

Reglerne i § 2 i lov om offentlige betalinger m.v. erstattes delvist af lovforslagets § 6 om, hvornår ændringer og sletning af Nemkonti har virkning fra og af lovforslagets § 7, stk. 1, hvorefter ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af Nemkonto. Reglen i § 2, stk. 3, om sletning af Nemkonti ved død eller ved virksomheders ophør videreføres ikke, men det foreslås i lovforslagets § 7, stk. 2, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om,

hvornår en Nemkonto eller ydelsesspecifik konto kan slettes af Digitaliseringsstyrelsen i Nemkontosystemet. Desuden foreslås det i § 24, stk. 4, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om behandlingen af oplysninger i Nemkontosystemet. Der vil i medfør af denne bemyndigelse kunne fastsættes regler om, at oplysningen om en anvist konto i Nemkontosystemet endeligt slettes, efter kontoen er registeret som slettet i Nemkontosystemet i forbindelse med en privatpersons død, ved en juridisk enheds ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende. Pligten til at foretage sletning vil i alle tilfælde påhvile Digitaliseringsstyrelsen som dataansvarlig.

Bestemmelsen i § 2 a i lov om offentlige betalinger m.v. videreføres med tilpasninger i lovforslagets § 15, stk. 1, om hvornår betalinger til konti i udlandet anses for at være foretaget rettidigt.

Med lovforslaget foreslås indholdet af bestemmelserne i §§ 1-2 a videreført i de anførte bestemmelser i lovforslaget. Dermed forventes ophævelsen af bestemmelserne ikke at få nogen virkning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til de foreslåede §§ 2, 3 og 5-7, § 13, stk. 1, og § 15, stk. 1.

Til nr. 2

Ministeren for digitalisering er i § 3, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. bemyndiget til at fastsætte regler om offentlige myndigheders ret til med frigørende virkning at foretage udbetalinger til fysiske og juridiske personer, som ikke har anvist en Nemkonto, mens ministeren for digitalisering efter § 3, stk. 5, et bemyndiget til at fastsætte regler om adgang til at anvise flere Nemkonti.

Det foreslås, at § 3, stk. 1 og 5, ophæves.

Det foreslåede er en konsekvens af, at regulering af forhold vedrørende Nemkonto udskilles fra lov om offentlige betalinger m.v. ved nærværende lovforslag.

Der foreslås ikke tilsvarende bemyndigelsesbestemmelser i lovforslaget.

Det er med hjemmel i § 3, stk. 1, i lov om offentlige betalinger m.v. fastsat i Nemkontobekendtgørelsens § 31, at hvis en borger eller virksomhed ikke i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig myndighed har anvist en Nemkonto eller fået oprettet en specifik konto, skal den offentlige myndighed sikre, at borgeren eller virksomheden får anvist sit tilgodehavende på anden måde. Risikoen for forsinket betaling som følge af tilsidesættelse af anvisningspligten bæres af borgeren eller virksomheden. Lovforslagets § 13, stk. 3, og § 14 viderefører med tilpasninger disse regler fra Nemkontobekendtgørelsen.

Det følger af den gældende § 32, stk. 1, i Nemkontobekendtgørelsen, at en måde, hvorpå offentlige myndigheder kan anvise et tilgodehavende til borgere og virksomheder, som ikke har anvist en Nemkonto eller oprettet en specifik konto, er at overføre beløbet til en statsejet konto oprettet af Digitaliseringsstyrelsen. Det fremgår videre af bestemmelsen, at dette sker med frigørende virkning, hvis den udbetalende myndighed underretter betalingsmodtageren, inden udbetalingen foretages. Med lovforslagets §§ 31-34 foreslås det at afvikle denne ordning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til §§ 31-34.

Bemyndigelsen i § 3, stk. 5, i lov om offentlige betalinger m.v. har været udnyttet til at fastsætte regler om, at en virksomhed identificeret ved et CVR-nummer kan anvise selvstændige Nemkonti til underliggende P-numre eller SE-numre i Nemkontobekendtgørelsens § 20, stk. 2. Desuden har bemyndigelsen været anvendt til at fastsætte regler om specifikke konti i Nemkontobekendtgørelsens §§ 24 og 27. Lovforslagets § 3, stk. 4, og §§ 4 og 12 indeholder regler om hhv. anvisning af Nemkonti til juridiske

enheders underliggende P- og SE-numre og om ydelsesspecifikke konti, som vil erstatte disse regler i Nemkontobekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 og 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til de foreslåede §§ 3, 4 og 11.

Til nr. 3

Det foreslås i § 3, *stk. 3*, der bliver *stk. 2*, at »*stk. 2*«, ændres til »*stk. 1*«.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 36, nr. 2.

Til nr. 4

Det foreslås i § 3, *stk. 4, 1. og 2. pkt.*, at »*stk. 2 og 3*« ændres til »*stk. 1 og 2*«.

De foreslåede ændringer er konsekvensrettelser som følge af forslaget § 36, nr. 2.

Til nr. 5

Efter § 4 i lov om offentlige betalinger m.v. er ministeren for digitalisering bemyndiget til at fastsætte regler om etablering af et register, der indeholder oplysninger om Nemkonti, og til at indhente oplysninger om pengeinstitutkonti tilhørende fysiske og juridiske personer fra andre offentlige myndigheder og lønservicebureauer.

Efter § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. videregives oplysninger om udbetalinger fra offentlige myndigheder fra Nemkontosystemet til inddrivelsessystemer administreret af told- og skatteforvaltningen med henblik på modregning i gæld til det offentlige. Hvis told- og skatteforvaltningen anmoder om, at udbetalingen overføres til told- og skatteforvaltningen med henblik på modregning, finder udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto ikke sted. Ved overførsel af en udbetaling til told- og skatteforvaltningen anses betaling at være foretaget med frigørende virkning for den udbetalende myndighed, og ved told- og skatteforvaltningens udbetaling af overskydende beløb efter gennemført modregning anses told- og skatteforvaltningen som udbetalende myndighed.

Ifølge § 5 i lov om offentlige betalinger m.v. udpeger ministeren for digitalisering en systemansvarlig, som har til opgave at varetage administrationen af kontooplysningerne. Ministeren kan fastsætte regler for den systemansvarliges virksomhed, herunder om tilsyn med den systemansvarliges virksomhed og klageadgang.

Efter § 5 a i lov om offentlige betalinger m.v. kan private udbetalere mod betaling og på nærmere fastsatte vilkår anvende Nemkontoregistret og Nemkontosystemet til formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto. Betalingsmodtageren kan til enhver tid meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke ønskes indsat på modtagerens Nemkonto. En privat udbetaler må til brug for formidling af udbetalinger anvende betalingsmodtagerens personnummer, hvis den private udbetaler efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnumre, eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af vedkommendes personnummer.

Efter § 5 b i lov om offentlige betalinger m.v. kan ministeren for digitalisering stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Efter § 5 c i lov om offentlige betalinger m.v. er ministeren for digitalisering bemyndiget til at fastsætte regler om, at private udbetalere skal betale et gebyr, som skal dække den del af udgifterne til kompensationsordningen efter § 6 a, som hidrører fra svindel med eller fejl i forbindelse med private udbetalinger.

Det foreslås, at §§ 4-5 c ophæves.

Det foreslåede er en konsekvens af, at regulering af forhold vedrørende Nemkontoordningen udskilles fra lov om offentlige betalinger m.v. ved nærværende lovforslag.

Bestemmelsen i § 4 i lov om offentlige betalinger m.v. om etablering af Nemkontoregistret og om indhentelse af oplysninger om pengeinstitutkonti tilhørende fysiske og juridiske personer fra andre myndigheder og lønservicebureauer videreføres med tilpasninger i lovforslagets § 21, stk. 2 og 3. Det foreslås således i § 21, stk. 2, at Digitaliseringsstyrelsen skal sikre udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet, mens det i § 21, stk. 3, foreslås, at Digitaliseringsstyrelsen kan udpege offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver i medfør af stk. 2. Lovforslaget viderefører ikke bemyndigelsen til, at ministeren for digitalisering kan indhente kontooplysninger fra andre offentlige myndigheder og lønservicebureauer. Indhentning af kontooplysninger sker i dag ved, at betalingsmodtagere selv anviser hvilken konto, der skal være deres Nemkonto, jf. reglerne i § 23 i Nemkontobekendtgørelsen. Lovforslagets § 7, stk. 1 bemyndiger ministeren for digitalisering til at fastsætte regler om betalingsmodtageres anvisning, ændring eller sletning af en konto som Nemkonto.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 og 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til de foreslåede § 7, stk. 1, og § 21.

Bestemmelsen om modregning i § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. videreføres med justeringer i lovforslagets §§ 16 og 25, og regler der kan fastsættes i medfør af det foreslåede § 24, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 og 2.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til de foreslåede § 16, § 24, stk. 4, og § 25.

Bestemmelsen om udpegning af en systemansvarlig i § 5 i lov om offentlige betalinger m.v. erstattes af lovforslagets § 21, stk. 2 og 3, hvorefter Digitaliseringsstyrelsen udpeges til at være systemejer af Nemkontosystemet og kan udpege andre offentlige myndigheder eller juridiske enheder til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver med udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af Nemkontosystemet. Hvis Digitaliseringsstyrelsen udpeger en leverandør, vil der i aftalen kunne fastsættes regler for leverandørens opgavevaretagelse, herunder f.eks. krav til standarder for opgavevaretagelsen eller regler om den udpegede offentlige myndighed eller private virksomheds anvendelse af underleverandører.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 21.

Bestemmelserne om private udbetalere i § 5 a i lov om offentlige betalinger m.v. videreføres med justeringer i lovforslagets § 17.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 17.

Bemyndigelsen i § 5 b i lov om offentlige betalinger m.v., om at ministeren for digitalisering kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder, videreføres i lovforslagets § 22.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 22.

Bemyndigelsen i § 5 c i lov om offentlige betalinger m.v., til at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at private udbetalere skal betale et gebyr, som skal dække den del af udgifterne til kompensati-

onsordningen, er ikke blevet udnyttet. Reglen videreføres ikke som en selvstændig regel om fastsættelse af gebyr for kompensationsordningen. Lovforslagets § 18, stk. 3, bemyndiger ministeren for digitalisering til bl.a. at fastsætte regler om gebyr for private kontoformidlers anvendelse af og tilslutning til Nemkontosystemet. Gebyret vil blive fastsat omkostningsbegrundet og skal sikre dækning af samtlige omkostninger forbundet med private kontoformidlers tilslutning til og anvendelse af Nemkontosystemet, herunder omkostninger til kompensationsordningen. Private kontoformidlere vil selv være ansvarlige for at opkræve omkostninger forbundet med kontoopslag i Nemkontosystemet hos de private udbetalere, som de foretager kontoopslag for.

Til nr. 6

Det foreslås i § 6, at »§ 3, stk. 2« ændres til »§ 3, stk. 1«.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 36, nr. 2.

Til nr. 7

Efter § 6 a i lov om offentlige betalinger m.v. kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om økonomisk kompensation til fysiske personer omfattet af § 1, stk. 1, der ikke har modtaget retmæssig udbetaling som følge af svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto. Desuden kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om kompensation til fysiske personer, hvor forholdet er begået før den 1. august 2022, som er det tidspunkt, hvor reglerne om kompensationsordningen trådte i kraft. Videre fremgår det af bestemmelsen, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at der ikke kan udbetales kompensation til fysiske personer, som har handlet uagtsomt eller forsætligt, er fuldt kompenseret eller efterfølgende har modtaget beløbet på anden vis. Det er en betingelse for udbetaling af kompensation, at forholdet er politianmeldt i umiddelbar forlængelse af kendskab til det kriminelle forhold.

Ifølge bemyndigelsesbestemmelsen i § 6 b i lov om offentlige betalinger m.v. kan ministeren for digitalisering fastsætte regler om indgivelse af anmodning om kompensation, herunder om frister, om at ansøgning skal indgives digitalt, om hvilken myndighed der skal forestå sagsbehandlingen, og om at afgørelser i sager om kompensation ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Med hjemmel i bemyndigelsesbestemmelserne i §§ 6 a og 6 b er der fastsat regler om kompensationsordningen i bekendtgørelse nr. 351 af 28. marts 2023 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto.

Det foreslås, at §§ 6 a og 6 b ophæves. Da hjemlerne til at udstede bekendtgørelse om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto ophæves, medfører det, at bekendtgørelsen også ophæves.

Det foreslåede er en konsekvens af, at regulering af forhold vedrørende Nemkontoordningen udskilles fra lov om offentlige betalinger m.v. ved nærværende lovforslag.

Lovforslagets kapitel 8, §§ 26-30, viderefører indholdet af §§ 6 a og 6 b i lov om offentlige betalinger m.v. og bekendtgørelse om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto. Lovforslagets kapitel 8 vil få virkning for sager om økonomisk kompensation, hvor ansøgning er indgivet efter reglerne i bekendtgørelse om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto, og hvor afgørelse træffes fra og med den 1. juli 2025. Med andre ord vil alle afgørelser om økonomisk kompensation som følge af en uberettiget anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosy-

stemet eller som følge af fejl ved anvisning eller ændring af en konto i Nemkontosystemet blive truffet efter gældende ret på afgørelsestidspunktet.

Bemyndigelsen i § 6 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. til at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om kompensation til fysiske personer, hvor forholdet er begået før den 1. august 2022, som er det tidspunkt, hvor reglerne om kompensationsordningen trådte i kraft, videreføres ikke. Dette skyldes, at den bagudrettede kompensationsordning er afsluttet. Ansøgning om kompensation for udbetalinger, der fandt sted i perioden 1. august 2012 til 31. december 2021, skulle således være indgivet senest den 31. januar 2023, jf. § 4, stk. 2, i den tidligere bekendtgørelse nr. 1131 af 6. juli 2022 om udbetaling af økonomisk kompensation ved udsættelse for svindel med eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto. Alle ansøgninger fra denne periode er færdigbehandlet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.11 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets §§ 26-30.

Til nr. 8

Det foreslås i § 12, stk. 1, 3 og 6, at »§§ 1-5 og 6-8« ændres til »§§ 3 og 6-8«.

De foreslåede ændringer er konsekvensrettelser som følge af lovforslagets § 36, nr. 1 og 5.

Til nr. 9

Det foreslås i § 12, stk. 2 og 5, at »§§ 1-5 og 6-7« ændres til »§§ 3, 6 og 7«.

De foreslåede ændringer er konsekvensrettelser som følge af lovforslagets § 36, nr. 1 og 5.

Til § 37

Til nr. 1

Ifølge § 8 b, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige skal udbetalinger fra det offentlige, der er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. med henblik på modregning med fordringer under opkrævning eller inddrivelse, forrentes med en årlig rente.

Det foreslås i § 8 b, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at ændre »der er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.« til »der er sket til restanceinddrivelsesmyndigheden«, og at der efter »eller inddrivelse« indsættes »eller med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra told- og skatteforvaltningen«.

Med de foreslåede ændringer af bestemmelsen vil henvisningen til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. udgå, og det vil blive tilføjet til bestemmelsen, at forrentningen også gælder for beløb, der overføres med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen.

I lovforslagets § 36, nr. 5, foreslås det, at § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. ophæves. Ændringen hvorefter henvisningen til § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. udgår af § 8 b, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige er således en konsekvensændring.

Tilføjelsen til § 8 b, stk. 1, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige indebærer, at bestemmelsen udvides, således at forrentningen også vil gælde for beløb, der udbetales af Skatteforvaltningen og overføres fra Nemkontosystemet til inddrivelsessystemer, der administreres af Skatteforvaltningen, med

henblik på udbetaling til tredjemand (rettighedshaver) i tilfælde, hvor restanceinddrivelsesmyndigheden har noteret en transport til den pågældende tredjemand eller modtaget underretning om den pågældende tredjemands udlæg i krav på udbetalinger fra Skatteforvaltningen.

Der henvises til den foreslåede § 16 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Ifølge § 8 b, stk. 4, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, kan skyldneren ikke påberåbe sig ret til modregning for udbetalingsbeløb, der er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger.

Det foreslås i § 8 b, stk. 4, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, at ændre »i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.« til »som nævnt i stk. 1«.

Der er tale om en konsekvensændring, som følger af ændringen i lovforslaget § 37, nr. 1, og § 36, nr. 5, hvorefter modregningsbestemmelsen i § 4 a i lov om offentlige betalinger m.v. ophæves og videreføres i en revideret form i den foreslåede § 16.

Ved at lade henvisningen til anden lovgivning udgå bliver bestemmelsen mere enkel.

Til § 38

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da færøske og grønlandske offentlige myndigheders udbetalinger er selvstyreanliggender.

Nemkontosystemet blev stillet til rådighed for grønlandske myndigheder i 2023 i medfør af § 5 b i lov om offentlige betalinger m.v.

Ministeren for digitalisering kan efter den foreslåede § 22 fortsat stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

Det bemærkes, at den foreslåede § 22 ikke ændrer på lovens foreslåede territoriale anvendelsesområde, og at de materielle regler om offentlige betalinger udfærdiges af Grønlands Selvstyre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.8.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til den foreslåede § 22.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1. Personer over 18 år, som i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, skal anwise en konto i et pengeinstitut (en »Nemkonto«), hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Det samme gælder personer under 18 år, der i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som modtager betalinger fra offentlige myndigheder.

Stk. 2. Juridiske personer, som er tildelt et CVR-nummer efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister, skal anwise en konto i et pengeinstitut, hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Dette gælder også for en fysisk person, der som arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende tildeles et CVR-nummer, og for virksomheder registreret som erhvervsdrivende hos told- og skatteforvaltningen.

Stk. 3. Juridiske personer, som ikke er tildelt et centralt virksomhedsregistreringsnummer (CVR-nummer) efter lov om Det Centrale Virksomhedsregister, skal for at kunne modtage betalinger fra en offentlig myndighed

1) være optaget i Det Centrale Virksomhedsregister efter reglerne om frivillig registrering og

2) anwise en Nemkonto efter reglerne i stk. 2.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 finder ikke anvendelse for juridiske personer, som ikke opfylder betingelserne for frivillig registrering i Det Centrale Virksomhedsregister efter lov om Det

§ 36. I lov om offentlige betalinger m.v., jf. lov-bekendtgørelse nr. 494 af 4. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. §§ 1-2 a ophæves.

Centrale Virksomhedsregister eller bestemmelser fastsat i henhold til loven.

Stk. 5. Udbetaling til Nemkontoen finder ikke sted, såfremt en fysisk eller juridisk person har anvist en anden konto, hvortil en udbetaling skal ske.

Stk. 6. Anvisningen af en konto efter stk. 1 eller 2 skal ske senest i forbindelse med den første udbetaling fra en offentlig myndighed.

Stk. 7. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at der i forbindelse med registrering eller ændring af en registrering i Det Centrale Personregister, i Det Centrale Virksomhedsregister eller i told- og skatteforvaltningens register over erhvervsdrivende skal ske meddelelse om en anvist Nemkonto.

Stk. 8. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at andre former for registrering end de i stk. 1-3 nævnte indebærer anvisningspligt. Ministeren kan endvidere bestemme, at andre end de i stk. 1-3 nævnte fysiske og juridiske personer er omfattet af anvisningspligten.

§ 2. Anvisning af en konto efter § 1 sker til den systemansvarlige, som ministeren for digitalisering har udpeget efter § 5.

Stk. 2. Fysiske og juridiske personer omfattet af § 1, som allerede har anvist en Nemkonto, er til enhver tid berettiget til at anvise en ny Nemkonto. De oplyste ændringer har retsvirkning senest fra den femte bankdag efter anmeldelsestidspunktet.

Stk. 3. Ved død, ved juridiske personers ophør, eller såfremt en fysisk person ophører med at være arbejdsgiver eller selvstændig erhvervsdrivende, slettes oplysningen om kontoen i registret, som er etableret efter § 4.

§ 2 a. Betalinger til pengeinstitutkonti i udlandet anses for foretaget rettidigt af det offentlige, uanset at de er modtageren i hænde på et senere tidspunkt end tilsvarende indenlandske betalinger, hvis

1) de ekspederes samme dag som tilsvarende betalinger til indenlandske konti og

2) de tilsvarende indenlandske betalinger er modtageren i hænde rettidigt.

§ 3. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om offentlige myndigheders ret til med frigørende virkning at foretage udbetalinger til fysiske og juridiske personer omfattet af § 1, som ikke har anvist en Nemkonto.

Stk. 2. Finansministeren kan fastsætte regler om, at der kan etableres en fælles administration for flere offentlige myndigheder inden for et nærmere bestemt geografisk område, som kan foretage kontante ind- og udbetalinger.

Stk. 3. Finansministeren kan fastsætte regler om, at visse praktiske foranstaltninger i forbindelse med udstedelse af erklæringer fra offentlige myndigheder, godkendelser, legitimationspapirer, udlevering af effekter m.v. tillige skal varetages af den i stk. 2 nævnte administration.

Stk. 4. Forud for udstedelse af regler i medfør af stk. 2 og 3 skal ministeren føre forhandlinger med berørte offentlige myndigheder, herunder kommuner og regioner, i det pågældende geografiske område. Finansministeren kan bestemme, hvilken myndighed der inden for et nærmere bestemt geografisk område skal forestå administrationen af reglerne udstedt i medfør af stk. 2 og 3. Ministeren kan bestemme, at opgaven overlades til private. Ministeren fastsætter regler for tilsyn og kontrol med den, der efter 3. pkt. har fået overladt opgaven. Ministeren fastsætter en regnskabsinstruks samt revisionsbestemmelser for den, som efter 2. eller 3. pkt. har fået overladt opgaven.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om adgangen til at anvise flere Nemkonti.

§ 4. Ministeren for digitalisering fastsætter regler om etablering af et register, der indeholder oplysninger om konti anvist efter §§ 1 og 2.

Stk. 2. I forbindelse med etableringen af registret efter stk. 1 bemyndiges ministeren for digitalisering til at indhente oplysninger om pengeinstitutkonti tilhørende fysiske og juridiske personer. Oplysningerne kan indhentes fra andre offentlige myndigheder og lønservicebureauer.

2. § 3, stk. 1 og 5, ophæves.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 1-3.

3. I § 3, stk. 3, der bliver stk. 2, ændres »stk. 2« til: »stk. 1«.

4. I § 3, stk. 4, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 3, 1. og 2. pkt., ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 1 og 2«.

5. §§ 4-5 c ophæves.

§ 4 a. Med henblik på modregning i gæld til det offentlige kan oplysninger i det register, der er nævnt i § 4, stk. 1, om udbetalinger fra offentlige myndigheder videregives til et inddrivelses-system administreret af told- og skatteforvaltningen.

Stk. 2. Udbetaling til betalingsmodtagerens Nemkonto eller til en anden konto finder ikke sted, hvis told- og skatteforvaltningen har anmodet om overførsel af udbetalingen med henblik på hel eller delvis modregning i udbetalingsbeløbet.

Stk. 3. Ved overførsel af en udbetaling til told- og skatteforvaltningen efter stk. 2 anses betaling at være foretaget med frigørende virkning for den udbetalende myndighed.

Stk. 4. Ved told- og skatteforvaltningens udbetaling af overskydende beløb efter gennemført modregning anses told- og skatteforvaltningen som udbetalende myndighed.

§ 5. Ministeren for digitalisering udpeger en systemansvarlig, som har til opgave at varetage administrationen af kontooplysningerne. Som systemansvarlig kan udpeges en offentlig myndighed eller en privat virksomhed eller lignende.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering fastsætter nærmere regler for den systemansvarliges virksomhed, herunder om tilsyn med den systemansvarliges virksomhed og klageadgang.

§ 5 a. Private udbetalere kan mod betaling og på nærmere fastsatte vilkår anvende det efter § 4 etablerede kontoregister og i medfør heraf udviklede Nemkontosystem til formidling af udbetalinger til betalingsmodtagerens Nemkonto.

Stk. 2. Ved private udbetalere forstås i denne lov fysiske og juridiske personer, der foretager udbetalinger, og ikke er omfattet af § 12 eller er offentlige myndigheder.

Stk. 3. Betalingsmodtageren kan til enhver tid meddele en privat udbetaler, at udbetalinger ikke ønskes indsat på modtagerens Nemkonto.

Stk. 4. En privat udbetaler må til brug for formidling af udbetalinger anvende betalingsmodtagerens personnummer, hvis den private udbetaler

efter anden lovgivning har adgang til at behandle personnumre, eller hvis betalingsmodtageren har givet samtykke til anvendelsen af vedkommendes personnummer.

Stk. 5. Ministeren for digitalisering fastsætter nærmere vilkår for formidling af udbetalinger efter stk. 1.

§ 5 b. Ministeren for digitalisering kan stille Nemkontosystemet til rådighed for grønlandske myndigheder.

§ 5 c. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at private udbetalere skal betale et gebyr ved anvendelse af det efter § 4 etablerede kontoregister og det i medfør heraf udviklede Nemkontosystem, og fastsætte regler for vilkår for gebyret, herunder gebyrets størrelse og ændring af tilslutningsvilkårene for de private udbetalere. Gebyret skal dække den del af udgifterne til kompensationsordningen efter § 6 a, som hidrører fra svindel med eller fejl i forbindelse med private udbetalinger.

Stk. 2. Gebyret fastsat efter stk. 1 kan ikke overstige 0,04 kroner pr. kobling mellem personnummer og kontonummer i Nemkontosystemet.

§ 6. Finansministeren kan udbetale kompensation til fysiske og juridiske personer til hel eller delvis dækning af merudgifter, som er en følge af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 2, eller regler fastsat i medfør af § 7, stk. 2.

§ 6 a. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om økonomisk kompensation til fysiske personer omfattet af § 1, stk. 1, der ikke har modtaget retmæssig udbetaling som følge af svindel eller fejl ved anvisning eller ændring af Nemkonto.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om kompensation til fysiske personer efter stk. 1, hvor forholdet er begået før den 1. august 2022.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at der ikke kan udbetales kompensation efter stk. 1 til fysiske personer, som har handlet uagtsomt eller forsætligt, er fuldt kom-

6. I § 6 ændres »§ 3, stk. 2« til: »§ 3, stk. 1«.

7. §§ 6 a og 6 b ophæves.

penseret eller efterfølgende har modtaget beløbet på anden vis.

Stk. 4. Det er en betingelse for udbetaling af kompensation efter stk. 1, at forholdet er politi-anmeldt i umiddelbar forlængelse af kendskab til det kriminelle forhold.

§ 6 b. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at en anmodning om kompensation efter § 6 a skal indgives inden for en nærmere fastsat frist, herunder at dette skal ske digitalt.

Stk. 2. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, hvilken myndighed der skal forestå sagsbehandlingen.

Stk. 3. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at afgørelse i sager om kompensation ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om statens indtræden i skadelidtes krav mod skadevolder, i det omfang der udbetales kompensation til skadelidte.

§ 12. §§ 1-5 og 6-8 omfatter selvejende institutioner m.v., hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov.

Stk. 2. §§ 1-5 og 6-7 omfatter endvidere selvejende institutioner m.v., som en kommune eller region har indgået driftsoverenskomst med.

Stk. 3. §§ 1-5 og 6-8 og regler udstedt i medfør heraf finder tillige anvendelse for institutioner, foreninger, fonde m.v.,

1) hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov, eller

2) som modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten eller en institution m.v., som er omfattet af nr. 1, såfremt kapitalindskuddet m.v. har væsentlig betydning for modtageren.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder dog ikke anvendelse i det omfang, der i anden lovgivning er regler om be-

8. I § 12, stk. 1, 3 og 6, ændres »§§ 1-5 og 6-8« til: »§§ 3 og 6-8«.

9. I § 12, stk. 2 og 5, ændres »§§ 1-5 og 6-7« til: »§§ 3, 6 og 7«.

talingsforvaltning, som ikke er forenelige med loven eller regler fastsat efter loven.

Stk. 5. Vedkommende kommune eller region kan undtage selvejende institutioner som nævnt i stk. 2 fra bestemmelserne i §§ 1-5 og 6-7.

Stk. 6. Vedkommende minister kan efter forhandling med finansministeren undtage institutioner, foreninger og fonde m.v. som nævnt i stk. 3 fra bestemmelserne i §§ 1-5 og 6-8.

§ 8 b. Udbetalinger fra det offentlige, der er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v. med henblik på modregning med fordringer under opkrævning eller inddrivelse, forrentes med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2, med et fradrag på 4 pct., dog således at en ændring af renten i henhold til rentelovens § 5, stk. 1 og 2, først har virkning 5 hverdage efter datoen for ændringen. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan vælge at beregne renter af det samlede udbetalingsbeløb, selv om dette beløb måtte være overført uden særskilt angivelse af hovedstol og renter. Renten tilskrives fra den 1. i måneden efter restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af udbetalingsbeløbet. Udbetalinger i henhold til kildeskattelovens §§ 62 og 62 A forrentes dog tidligst fra den 1. september i året efter det indkomstår, som skatten vedrører. Krav på kompensation i medfør af ejendomsvurderingslovens § 75, stk. 1, forrentes efter reglerne i ejendomsvurderingslovens § 75, stk. 4. Der tilskrives ikke rente, hvis restanceinddrivelsesmyndigheden senest 5 bankdage efter modtagelse af beløbet træffer beslutning om at udbetale beløbet eller anvende det til modregning.

Stk. 2 og 3. ---

§ 37. I lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 1063 af 26. september 2024, som seneste ændret ved § 7 i lov nr. 1694 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 b, stk. 1, 1. pkt., ændres »der er overført til restanceinddrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.« til: »der er sket til restanceinddrivelsesmyndigheden«, og efter »eller inddrivelse« indsættes: »eller med henblik på udbetaling til rettighedshavere, der har rettigheder i krav på udbetalinger fra told- og skatteforvaltningen«.

Stk. 4. For udbetalingsbeløb, der er overført til restanceinndrivelsesmyndigheden i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v., kan skyldneren ikke påberåbe sig ret til modregning.

2. I § 8 b, *stk. 4*, ændres »i henhold til § 4 a, stk. 2, i lov om offentlige betalinger m.v.« til: »som nævnt i stk. 1«.